Mulţumiri

Dorim să le mulţumim următoarelor persoane care au contribuit în mod direct sau indirect, adesea chiar fără să ştie, la această carte.

Ray & Ruth Pease, Bill & Beat Suter, Alison & Mike Tilley, Jaci Eliott, Stella Brocklesby, Paula & Natasha Thompson, Col & Jill Haste, Dr. Desmond Morris, Prof. Detlef Linke, Carole Tonkinson, Prof. Alan Garner, Bronia Szczygiel, John & Sue MacIntosh, Kevin Austin, Dr. John Tickell, Dr. Roşie King, Dr. Barry Kitchen, Diana Ritchie, Cadbury Schweppes, Amanda Gore, Esther Rantzen, Melissa, Cameron & Jasmine Pease, Adam Sellars, Gary Skinner, Mike & Carol Pease, Andy Clarke, Len & Sue Smith, Dr. Dennis Waitley, Fiona & Michael Hedger, Christine Maher, Ray Martin, Dr. Rudi Brasch, Prof. Stephen Dain, Christine Craigie, Dr. Themi Garagounas, Prof. Dennis Burnham, Prof. Barbara Gillham, Bryan Cockerill, Leanne Wilson, Geoff Arnold, Lisa Tierney, Robyn McCormick, Kerri-Anne Kennerley, Geoff Burch, Jonathan Norman, Marie Ricot, Julie Fenton, Nick Symons, Richard & Linda Denny, Angela & Sheila Watson-Challis, Simon Howard, Tom Kenyon-Slaney, Tony şi Patrica Earle, Darley Anderson, Sue Irvine, Leanne Christie, Anita & Dave Kite, Barry Toepher, Bert Newton, Brendan Walsh, Carrie Siipola, Debbie Tawse, Celia Barnes, Christina Peters, Hannelore Federspiel, David &

Jan Goodwin, Eunice şi Ken Worden, Frank şi Cavill Boggs, Graham şi Tracey Dufty, Graham Shiels, Grant Sexton, Kaz Lyons, Barry Markoff, Peter Rosetti, Max Hitchins, Debbie Mehrtens, Jack & Valerie Collis, John Allanson, John Hepworth, Pru Watts, Michael & Sue Rabbit, Michael & Sue Burnett, Michael & Kaye Goldring, Mike Schoettler, Peter & Jill Gosper, Rachel Jones, Ros & Simon Townsend, Sussan Hawryluk, Sue Williams, Terry & Tammy Butler, W. Mitchell, Walter Dickman, Bea Pullar, Alan Collinson, Russell Jeffery, Sandra & Loren Watts, Ka-trina Flynn, Luke Causby, Peter Draper, Scott Gilmour, Janet Gilmour, Lisa Petrich, Geoff Weatherburn, Dawn Eccles-Simkins, David Orchard, Donn Guthrie, Chris Stewart, Howard Gibbs, Sue Mcllwraith, Jules Di Maio, Nathan Haynes, Michael Kelly, Gary Larson, Dorie Simmonds şi Trevor Dolby.

O plimbare de duminică

Introducere

Era într-o după-amiază însorită de duminică, iar Bob şi Sue au stabilit împreună cu cele trei fiice adolescente ale lor să facă o plimbare cu maşina până la plajă. Bob era la volan, Sue lângă el şi tot întorcea capul spre bancheta din spate, ca să se amestece în conversaţiile foarte animate ale fetelor lor.

Bob avea impresia că vorbesc toate în acelaşi timp, producând un fel de bruiaj fără cap şi coadă. În final, n-a mai rezistat şi a început să ţipe:

„N-aţi putea să mai tăceţi odată din gură?”

S-a aşternut o linişte mormântală.

În cele din urmă, Sue a întrebat: „De ce?”

„Pentru că încerc să conduc”, a răspuns el exasperat.

Fetele şi mama lor s-au privit complet nedumerite. „încearcă să conducă?”, au mormăit ele.

Nu vedeau niciun fel de legătură între conversaţia lor şi faptul că el trebuia să conducă. El, în schimb, nu pricepea de ce trebuia să vorbească toate odată, uneori despre subiecte diferite, mai ales că niciuna nu părea să asculte prea atent ce are de spus cealaltă.

De ce nu puteau pur şi simplu să tacă şi să-l lase să se concentreze asupra şofatului? Astfel că din cauza pălăvrăgelilor lor ratase ultima ieşire din autostradă.

Problema fundamentală aici este una foarte simplă: bărbaţii şi femeile sunt diferiţi. Nu în bine sau în rău, ci diferiţi pur şi simplu. Savanţii, antropologii şi sociobiologii au aflat asta de ani de zile, dar au fost totodată conştienţi de faptul dureros că dacă şi-ar fi exprimat acest punct de vedere în mod public în această lume în care totul trebuie să fie *politically correct* ar fi devenit nişte paria. Societatea actuală este îndemnată să creadă că bărbaţii şi femeile au exact aceleaşi calităţi, aptitudini şi potenţial – în vreme ce argumentele ştiinţifice, ca o ironie, demonstrează că reprezentanţii celor două sexe sunt complet diferiţi.

Şi unde ne duc toate acestea? Ca societate, pe un teren extrem de alunecos. Nu putem să

începem să construim cu adevărat o forţă colectivă decât înţelegând diferenţa dintre bărbaţi şi femei – şi nicidecum bazându-ne pe slăbiciunile fiecărora. În această carte, ne vom opri asupra paşilor uriaşi făcuţi de teoria evoluţiei omului şi vom încerca să demonstrăm felul în care cele descoperite se aplică în relaţiile dintre bărbaţi şi femei. Concluziile obţinute vor fi controversate. Vor duce la confruntări. Uneori vor fi extrem de incomode. Dar totodată ne vor da posibilitatea unei înţelegeri profunde şi atente a multor lucruri ciudate care se întâmplă între bărbaţi şi femei.

Dacă Bob şi Sue ar fi citit toate acestea înainte de a porni la drum…

De ce a **fost atât de greu de scris această carte**

Am avut nevoie de trei ani pentru a scrie această carte şi am fost nevoiţi să străbatem peste 400.000 de kilometri. Pe parcursul cercetărilor noastre am studiat ziare, am luat interviuri experţilor şi am ţinut seminarii în Australia, Noua Zeelandă, Singapore, Thailanda, Hong Kong, Malaezia, Anglia, Scoţia, Irlanda, Italia, Grecia, Germania, Olanda, Spania, Turcia, SUA, Africa de Sud, Botswana, Zimbabwe, Zambia, Namibia, Angola, Elveţia, Austria, Finlanda, Indonezia, Bulgaria, Arabia Saudită, Polonia, Ungaria, Borneo, Rusia, Belgia, Franţa, Japonia şi Canada.

Cel mai greu ne-a fost să obţinem punctele de

vedere ale unor organizaţii publice sau particulare cu privire la anumite date statistice. De exemplu, sub 1% dintre piloţii de pe liniile comerciale sunt femei. Când am încercat să discutăm acest subiect cu reprezentanţii liniilor aeriene, majoritatea s-au arătat mult prea speriaţi ca să formuleze o părere, de teamă să nu fie acuzaţi de discriminări sexuale. Mulţi ne-au răspuns: „fără comentarii”, iar unele organizaţii chiar ne-au ameninţat că vom suporta consecinţe grave dacă le vom menţiona numele în carte. Femeile în funcţii de conducere s-au dovedit mai amabile, deşi toate au adoptat o poziţie defensivă, considerând acest studiu un atac la adresa mişcării feministe, fără să ştie prea bine despre ce e vorba. O parte dintre opiniile unor voci autorizate pe care ne-am bazat documentaţia au fost obţinute „neoficial”, de la conducătorii unor companii şi de la unii profesori universitari care au acceptat să ne primească în încăperi prost luminate sau dincolo de uşi închise, obţinând din partea noastră garanţia că nu vor fi citaţi şi că nu se va pomeni numele firmelor sau instituţiilor respective. Mulţi aveau două păreri, cea oficială, *politically correct,* şi cea reală, care „nu trebuia citată”.

Veţi constata că această carte este uneori provocatoare, alteori uimitoare şi întotdeauna fascinantă. Ea se bazează pe dovezi ştiinţifice solide, dar am apelat şi la conversaţii uzuale, convingeri şi scenarii care pornesc de la lucruri amuzante ajungând la unele de-a dreptul hilare,

pentru a ne asigura că este suficient de spirituală astfel încât cititorul să se distreze.

Am încercat să punem toate explicaţiile într-o formă cât mai simplă, evitând totuşi o simplificare excesivă. Acest tip de abordare uşurează accesul la informaţie pentru cei mai mulţi, dar îi poate plictisi pe cei care aparţin lumii ştiinţifice şi care ar fi preferat să citească un jurnal ştiinţific. Obiectivul nostru, atunci când am scris această carte, a fost să vă ajutăm să aflaţi mai multe despre voi şi despre sexul opus, astfel încât relaţia cu ceilalţi să fie mai împlinită, mai plăcută şi mai satisfăcătoare.

O organizaţie care se ocupă de tot ceea ce înseamnă condusul maşinilor a făcut o măsurătoare comparativă în privinţa diferenţelor în funcţie de sex referitoare la capacitatea de a parca, în mai multe ţări. Rezultatele au fost atât de surprinzătoare, încât atunci când raportul respectiv a fost publicat, a plouat cu plângeri, care susţineau că se fac remarci sexiste şi rasiste. Raportul a fost imediat retras şi ţinut sub cheie, urmând a nu mai fi prezentat niciodată, pentru că dăuna afacerii. Noi am reuşit să obţinem un exemplar al acestui studiu şi vom discuta rezultatele lui, însă din motive legale şi de etică nu putem dezvălui sursa. Această carte este dedicată tuturor bărbaţilor şi femeilor care la 2 noaptea îşi smulg părul din cap, întrebându-şi cu disperare partenerul: *„De ce* naiba nu înţelegi?” Relaţiile sfârşesc prost pentru că bărbaţii nu pricep că

femeia nu poate fi asemeni lor, iar femeile se aşteaptă ca bărbaţii lor să se comporte exact ca ele. Această carte nu numai că vă va ajuta să vă înţelegeţi mai bine cu persoanele de sex opus, dar şi să vă descifraţi propria persoană. Ea vă va învăţa cum să trăiţi mai fericiţi, mai sănătoşi şi într-o mai mare armonie.

Barbara şi Allan Pease

Capitolul 1
Aceeaşi specie, lumi diferite

Evoluţia unei creaturi magnifice

Bărbaţii şi femeile sunt diferiţi. Nu sunt mai buni sau mai răi – ci diferiţi. Singurul lucru pe

care îl au în comun este faptul că aparţin aceleiaşi specii. Ei trăiesc în lumi diferite, cu valori diferite şi conform unor reguli diferite. Toată lumea ştie asta, dar foarte puţini oameni, şi mai ales foarte puţini bărbaţi, sunt dispuşi s-o recunoască. Acesta e totuşi adevărul.

Dovezile sunt clare. Aproximativ 50% dintre căsnicii sfârşesc printr-un divorţ, cel puţin în ţările occidentale, şi chiar şi cele mai serioase relaţii sentimentale nu rezistă în timp. Bărbaţi şi femei din toate culturile, de toate culorile şi toate credinţele se ceartă mereu din pricina părerilor, a comportamentului, a atitudinilor şi a ideilor partenerilor lor.

Unele lucruri sunt de la sine înţelese De regulă, bărbaţii merg la toaletă dintr-un singur motiv.

Femeile folosesc toaletele ca pe adevărate locuri de întâlnire mondene sau de aplicare a diverselor terapii. Femeile care intră într-o toaletă şi nu se cunosc între ele pot ieşi de acolo după puţină vreme ca bune prietene, părându-li-se că sunt amice de-o viaţă. Însă toată lumea ar fi foarte uimită dacă un bărbat ar spune ceva de genul: „Măi Frank, mă duc până la toaletă – nu vrei să vii cu mine?”

Bărbaţii au supremaţia asupra telecomenzii, mutându-se de pe un canal pe altul; pe femei nu le deranjează să se uite la reclame. Atunci când sunt tensionaţi, bărbaţii beau mult alcool şi explorează ţinuturi noi; femeile mănâncă ciocolată şi merg la

cumpărături.

Femeile îi critică pe bărbaţi că sunt insensibili, că nu sunt grijulii, atenţi, destul de calzi şi de înţelegători, că nu stau de vorbă, că nu oferă destulă iubire, că nu se implică în relaţiile sentimentale, că preferă să facă sex şi nu dragoste şi că lasă colacul de la toaletă ridicat.

Bărbaţii le critică pe femei pentru felul cum conduc maşina, că nu sunt în stare să găsească o adresă în ghidul străzilor, că întorc hărţile cu capul în jos, că nu sunt în stare să se orienteze în spaţiu, că vorbesc prea mult fără rost, că nu au iniţiative în privinţa sexului suficient de des, că vor mereu să fie mai cald în casă şi că nu lasă niciodată colacul de la toaletă ridicat. Bărbaţii nu sunt în stare să găsească nimic din ceea ce caută pe lumea asta, în afară de CD-urile lor, care sunt întotdeauna în ordine alfabetică. Femeile descoperă întotdeauna unde sunt cheile rătăcite ale maşinii, în schimb foarte rar li se întâmplă să găsească drumul cel mai drept spre destinaţia dinainte stabilită. Bărbaţii cred că sunt sexul cel mai raţional.

Femeile *ştiu* că ele sunt de fapt astfel.

Oare câţi bărbaţi schimbă sulul de hârtie igienică de la toaletă? Nu se ştie, pentru că nu s-a întâmplat niciodată.

Bărbaţii se minunează de felul în care femeile sunt capabile să intre într-o încăpere plină de

lume şi să facă pe loc câte un comentariu despre fiecare; femeilor nu le vine a crede că bărbaţii observă atât de puţine lucruri. Bărbaţii sunt uluiţi că femeile nu observă când se aprinde beculeţul de la bordul maşinii, anunţând că benzina este pe sfârşite, detectând în schimb o şosetă murdară dintr-un ungher aflat la 50 de metri distanţă. Femeile sunt uimite că bărbaţii se descurcă întotdeauna să parcheze paralel maşina într-un spaţiu îngust, folosindu-se de oglinda retrovizoare, în schimb nu găsesc niciodată punctul G.

Când o femeie se rătăceşte, opreşte şi întreabă pe unde sa o ia. Pentru un bărbat, acesta este un semn de slăbiciune. Se va învârti în cerc ore întregi, mormăind ceva de genul: „Am găsit alt drum” sau „Sunt în zonă” şi „A, benzinăria asta o ştiu!

Diverse fişe ale postului

Bărbaţii şi femeile au evoluat diferit pentru că n-au avut încotro. Bărbaţii au vânat, femeile au cules recolta. Bărbaţii au protejat, femeile au hrănit. Ca urmare, corpurile şi minţile lor au evoluat complet diferit.

Pe măsură ce din punct de vedere fizic corpul lor s-a schimbat în bine, pentru a se adapta funcţiilor specifice, acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu mintea lor. Bărbaţii au crescut mai înalţi şi mai puternici decât majoritatea femeilor, în vreme ce mintea li s-a dezvoltat pentru a le servi diverselor

îndeletniciri specifice. Femeile erau bucuroase că bărbaţii lor îşi vedeau de treabă în vreme ce ele se îngrijeau de focul din peşteri, iar creierul li s-a dezvoltat astfel încât să se adapteze funcţiilor lor în viaţă.

Timp de milioane de ani, structura creierului bărbaţilor şi al femeilor a continuat să se schimbe în mod diferit. Acum ştim că sexele prelucrează informaţiile în mod diferit. Gândesc diferit, cred lucruri diferite, au percepţii, priorităţi şi comportamente diferite.

Ideea de a pretinde că lucrurile stau altfel presupune numai dureri de cap, confuzii şi o deziluzie pe viaţă.

Teoria „clişeului”.

Începând cu sfârşitul anilor 1980, a avut loc o adevărată explozie de cercetări referitoare la diferenţele dintre bărbaţi Şi femei, precum şi la felul în care funcţionează mintea lor.

Pentru prima dată, o aparatură computerizată extrem de avansată a permis o scanare a creierului din care s-a constatat cum funcţionează acesta „în direct”. Având posibilitatea de a pătrunde în vastul peisaj al minţii umane, am putut obţine multe răspunsuri la întrebările referitoare la diferenţele dintre bărbaţi şi femei. Studiul ce va fi comentat în această carte porneşte de la diverse cercetări ştiinţifice, medicale, psihologice şi sociologice, toate ajungând la o

concluzie comună – lucrurile nu stau deloc la fel; bărbaţii şi femeile sunt diferiţi.

De-a lungul a aproape întregului secol XX, aceste diferenţe au fost explicate prin condiţionări sociale – felul în care suntem reflectă atitudinea părinţilor şi a profesorilor, care, de fapt, o reflectă pe aceea a societăţii lor. Fetiţele erau îmbrăcate în roz şi li se dădeau păpuşi cu care să se joace, iar băieţeii erau îmbrăcaţi în albastru şi li se dădeau soldăţei de plumb şi tricouri de fotbalişti. Fetiţele erau cocoloşite şi mângâiate, în vreme ce băieţeii erau bătuţi pe spate şi li se spunea să nu mai plângă. Până de curând, s-a crezut că, la naştere, creierul copilului este asemeni unei table goale, drept pentru care dascălii săi pot înscrie acolo ce ar urma acesta să-şi dorească şi să prefere. Dovezile biologice de care dispunem în prezent ne arată totuşi o cu totul altă imagine a felului în care gândim.

S-a demonstrat cât se poate de convingător că hormonii şi legăturile care se stabilesc la nivelul creierului răspund în mare parte de atitudinile noastre, de preferinţele şi de comportamentul nostru. Acest lucru înseamnă că dacă băieţeii şi fetiţele ar creşte pe o insulă pustie, în care n-ar exista nicio formă socială organizată ori părinţi care să-i călăuzească, fetele tot s-ar alinta, şi-ar face prieteni şi s-ar juca cu păpuşile, în vreme ce băieţii ar stabili un fel de concurenţă mentală şi fizică, organizându-se în grupuri cu o ierarhie clară.

Felul în care se stabilesc conexiunile în creierul nostru în pântecul mamei şi efectul hormonilor vor determina felul în care gândim şi ne comportăm.

Aşa cum veţi vedea, felul în care se stabilesc legăturile în creier şi hormonii care pulsează în corpul nostru sunt cei doi factori ce dictează în mare măsură felul în care gândim şi ne comportăm, cu mult înainte de a ne naşte. Instinctele noastre sunt, practic, genele care determină felul în care corpul nostru se va comporta în anumite situaţii date.

Să fie oare o conspiraţie a bărbaţilor?

Din 1960, mai multe grupuri de presiune au încercat să ne convingă să negăm moştenirea noastră biologică. Ele pretind că guvernele, religiile şi sistemul educaţional nu înseamnă altceva decât un complot al bărbaţilor împotriva femeilor, pentru a le menţine pe acestea la un nivel inferior. A lăsa femeile însărcinate ar fi o modalitate de a deţine şi mai bine supremaţia asupra lor.

Sigur că, din punct de vedere istoric, cam aşa arată lucrurile. Totuşi, se impune o întrebare: dacă femeile şi bărbaţii sunt identici, aşa cum susţin aceste grupuri, cum de au reuşit bărbaţii să impună o dominaţie totală asupra lumii? Studierea

funcţionării creierului ne oferă o multitudine de răspunsuri.

Noi nu suntem identici. Bărbaţii şi femeile ar trebui să fie egali din punctul de vedere al şanselor de a-şi atinge întregul potenţial, dar nu sunt categoric identici în privinţa capacităţilor lor înnăscute. *Egalitatea* dintre bărbaţi şi femei rămâne **o** problemă politică sau morală, în timp ce ideea că ar fi *identici* este una de ordin ştiinţific.

Egalitatea dintre bărbaţi şi femei rămâne o problemă politică sau morală; diferenţa esenţială este una de ordin ştiinţific.

Cei care se opun ideii că biologia afectează comportamentul se opun discriminărilor sexuale, deseori cu cele mai bune intenţii. Confuzia apare însă în privinţa diferenţei dintre *egal* şi *identic,* care sunt două chestiuni total diferite. În această carte veţi afla despre felul în care ştiinţa confirmă faptul că bărbaţii şi femeile sunt profund diferiţi atât fizic cât şi mental.

Ei nu sunt la fel.

Am investigat cercetările celor mai importanţi paleontologi, etnologi, psihologi, biologi şi neurospecialişti. Diferenţele la nivelul creierului dintre bărbaţi şi femei sunt acum clare, mai presus de orice fel de speculaţii, prejudecăţi sau îndoieli.

Atunci când sunt cântărite diferenţele dintre bărbaţi şi femei, aşa cum sunt ele expuse în

această carte, s-ar putea ca unii să susţină: „Nu – povestea asta nu-mi seamănă deloc – eu nu fac aşa ceva!” Ei bine, poate că aşa este. Dar noi ne ocupăm de bărbaţi şi femei medii, adică de felul cum reacţionează majoritatea bărbaţilor şi femeilor în majoritatea cazurilor şi a situaţiilor de până acum. „Mediu” înseamnă că dacă vă aflaţi într-o încăpere plină veţi constata că bărbaţii sunt mai zdraveni şi mai înalţi decât femeile, de fapt, cu 7% mai înalţi şi, în medie, cu 8% mai zdraveni. S-ar putea ca persoana cea mai înaltă şi mai zdravănă din încăpere să fie o femeie, dar în ansamblu bărbaţii sunt mai zdraveni şi mai înalţi decât femeile. În cartea recordurilor, *Guinness,* aproape întotdeauna cele mai înalte şi mai zdravene persoane au fost bărbaţii. Cea mai înaltă fiinţă înregistrată a fost Robert Wodlow din Alton, Illinois, care în iunie 1940 măsura 2, 72 metri. Cea mai înaltă persoană din anul 2000 a fost Radhomane Chabib, din Tunisia, care avea 2, 35 metri. Cărţile de istorie sunt pline de bărbaţi înalţi şi femei mărunţele! Aceasta nu este o formă de discriminare sexuală, este o realitate.

Care este poziţia noastră (a autorilor)

Citind această carte, unii s-ar putea să simtă mulţumire, aroganţă sau furie. Asta pentru că, în mai mică sau în mai mare măsură, au fost victime ale filosofiilor idealiste, care susţin că femeile şi bărbaţii sunt la fel, aşa încât e cazul să ne

clarificăm punctul de vedere încă de pe acum. Noi, autorii, scriem această carte pentru a vă ajuta să vă dezvoltaţi şi să vă îmbunătăţiţi relaţiile cu ambele sexe. Considerăm că bărbaţii şi femeile trebuie să aibă şanse egale în carieră, în orice domeniu şi că persoanele cu o calificare egală trebuie să primească compensaţii egale pentru un efort similar. Diferit nu intră în antinomie cu egal. Egalitatea visează libertatea de a alege să facem ceea ce dorim, iar diferenţa înseamnă că noi, ca bărbaţi sau femei, s-ar putea să nu vrem să facem aceleaşi lucruri. De pe aceeaşi listă, alegem de obicei lucruri diferite.

Scopul nostru este să privim obiectiv relaţia dintre bărbaţi şi femei, să o explicăm din punct de vedere istoric; să avem în vedere sensurile şi implicaţiile pe care le presupune această abordare, dar şi dezvoltarea tehnicilor şi a strategiilor unei vieţi mai fericite şi mai împlinite. Noi nu ne ascundem după deget avansând supoziţii sau clişee *politically correct* sau îm-bârligături ştiinţifice. Dacă ceva arată ca o raţă, măcăie ca o raţă, umblă ca o raţă, înseamnă că sunt destule dovezi pentru a demonstra că este o raţă şi o vom recunoaşte ca atare.

Dovezile prezentate aici arată că persoanele de sex diferit sunt intrinsec *înclinate* să gândească în mod diferit. Noi nu sugerăm că vreunul dintre sexe ar trebui să se comporte într-un anumit fel sau că aşa i-ar fi scris.

N a t u r ă *versus* formare

Melissa a născut gemeni, un băiat şi o fată. Pe Jasmine a înfăşat-o într-o păturică roz, iar pe Adam într-una albastră.

Rudele au adus tot felul de jucării pufoase şi pluşate pentru Jasmine şi o minge de fotbal american, de jucărie, pentru Adam, precum şi un tricou sportiv minuscul. Toată lumea i-a vorbit Jasminei pe un ton blând, gângurindu-i şi spunându-i ce frumoasă şi grozavă e ea, dar de obicei numai rudele de sex feminin au luat-o în braţe şi au alintat-o. Când au venit în vizită bărbaţii din familie, ei s-au concentrat mai ales asupra lui Adam, vorbindu-i mai tare, bătându-l pe burtică, aruncân-du-l în sus şi în jos şi gândindu-se deja că ar putea face din el un fotbalist.

Această carte se ocupă de fapte şi realităţi. E vorba despre oameni adevăraţi, studii autentice, întâmplări şi conversaţii înregistrate, care au avut loc realmente. Nu trebuie să vă preocupe dendritele, corpus callosum, neuropeptidele, rezonanţa magnetică şi dopamina la nivelul cercetării funcţiilor creierului. Noi am făcut-o, dar vrem să păstrăm totul la un nivel cât mai simplu, pentru a fi mai uşor de citit. Ne ocupăm pe larg de o ştiinţă relativ nouă, care se numeşte sociobiologie – aceasta sudiază felul în care genele şi evoluţia ne determină comportamentul.

Veţi constata că există concepte extrem de serioase, precum şi tehnici şi strategii susţinute

din punct de vedere ştiinţific ce par a fi în majoritate de la sine înţelese sau o chestiune de bun simţ. Am lăsat deoparte toate tehnicile, practicile şi părerile care nu îşi au rădăcina sau nu sunt dovedite ştiinţific.

Avem de-a face aici cu maimuţa modernă – maimuţa care deţine controlul asupra lumii megacalculatoarelor şi care poate ateriza pe Marte, dar despre care se poate oricând dovedi că provine dintr-un peşte. A fost nevoie de milioane de ani pentru a ne dezvolta ca specie şi totuşi, în prezent, ne-am adâncit într-o lume a tehnologiei şi a ceea ce este *politically correct,* care nu permite prezenţa decât eventual în foarte mică măsură a părţii noastre biologice.

Ne-au trebuit aproape 100 de milioane de ani pentru a evolua la stadiul unei societăţi suficient de sofisticate pentru ca omul să poată ajunge pe lună, dar el este totuşi nevoit să meargă la toaletă asemeni strămoşilor săi primitivi. Oamenii pot să pară oarecum diferiţi de la o cultură la alta, dar dincolo de asta, nevoile şi impulsurile noastre biologice sunt aceleaşi.

Vom demonstra că trăsăturile noastre comportamentale diferite sunt moştenite sau transmise de la o generaţie la alta şi că, aşa cum veţi vedea, practic nu există diferenţe culturale.

Să aruncăm acum o privire rapidă asupra felului în care a evoluat creierul nostru.

Cum am ajuns astfel

A fost o vreme când bărbaţii şi femeile trăiau fericiţi la un loc şi munceau în armonie. Bărbatul se aventura zilnic într-o lume ostilă şi periculoasă, riscându-şi viaţa ca vânător, pentru a aduce hrană femeii şi copiilor săi, apărându-i împotriva animalelor sălbatice sau a duşmanilor. El şi-a dezvoltat un sistem de orientare în spaţiu pentru a găsi mai uşor hrana şi a o aduce acasă, dar şi îndemânarea necesară pentru a putea nimeri o ţintă în mişcare. Fişa postului său ar fi următoarea: vânarea prânzului – şi asta se şi aştepta de la el.

Femeia se simţea totuşi preţuită, pentru că bărbatul îşi punea în joc şi viaţa pentru a se îngriji de familie. Reuşita lui ca bărbat era măsurată prin capacitatea de a vâna şi de a aduce acasă de-ale gurii, iar respectul de şine era măsurat prin recunoştinţa femeii lui pentru bătălia şi eforturile depuse de el.

Familia depindea de el şi de măsura în care îşi îndeplinea datoria de vânător al prânzului şi de protector – de nimic altceva. El nu trebuia în niciun caz să „analizeze relaţia” şi nici să ducă gunoiul sau să ajute la schimbatul aşternuturilor.

Rolul femeii era la fel de limpede. I se încredinţase purtatul copilului în pântece, acest lucru stabilind felul în care va evolua şi se va specializa pentru îndeplinirea acestui rol. Ea trebuia să fie capabilă să supravegheze exact zona în care se afla pentru a detecta semne ale

primejdiei şi avea un excelent simţ de orientare, într-un spaţiu îngust însă, folosind delimitări precise pentru a nu se rătăci şi având talentul să sesizeze schimbările mărunte din comportamentul şi aspectul copiilor şi adulţilor. Lucrurile erau foarte simple: el era vânătorul-prânzului, iar ea, apărătoarea-cuibului.

Ea îşi petrecea ziua având grijă de copii, adunând fructe, legume şi nuci, intrând în legătură cu celelalte femei din grup.

Nu trebuia să se preocupe de hrana de bază ori să se lupte cu duşmanii, iar reuşitele îi erau măsurate în raport cu capacitatea de a menţine o viaţă de familie. Respectul de sine era determinat de recunoştinţa bărbatului ei şi de felul în care acesta îi aprecia talentul de a ţine „casa” şi de a avea grijă de toată lumea. Capacitatea de a purta copii în pântece era con-corpul unui porc sau al unui cal sau faptul că ADN-ul nostru este în proporţie de 97, 5% identic cu al gorilei şi de 98, 4% cu al cimpanzeului. Singura diferenţă în raport cu celelalte animale este capacitatea noastră de a gândi şi de a plănui. Celelalte animale nu pot decât să reacţioneze la diverse situaţii în funcţie de moştenirea genetică a creierului lor şi printr-o repetare de comportament. Ele nu pot gândi, ci doar reacţiona.

Majoritatea oamenilor acceptă şi recunosc faptul că animalele acţionează în funcţie de instincte, care le determină în mare măsură comportamentul. Acest comportament instinctiv

este uşor de perceput – păsările cântă, broaştele orăcăie, câinii ridică piciorul şi pisicile îşi vânează prada stând la pândă. Acestea nu sunt comportamente intelectuale, drept pentru care mulţi oameni fac cu greutate legătura între acest comportament şi comportamentul lor. Ignoră până şi faptul că şi comportamentele lor primare sunt instinctive – cum ar fi plânsul şi suptul.

Toate comportamentele pe care le moştenim, pozitive şi negative, de la părinţii noştri sunt transmise la copii aşa cum se întâmplă şi în cazul animalelor. Atunci când noi, ca oameni, acceptăm că suntem, de fapt, animale ale căror impulsuri sunt sensibilizate de milioane de ani de evoluţie, ne e mai uşor să ne înţelegem nevoile fundamentale, precum şi impulsurile, acceptându-ne în mai mare măsură şi acceptându-i totodată şi pe ceilalţi. În acest lucru constă drumul pe care trebuie pornit spre adevărata fericire.

Capitolul 2
O logică absolută

Bărbaţii nu sunt în stare să găsească nimic...

Petrecerea era în plină desfăşurare atunci când au sosit.

John şi Sue. Odată ajunşi, Sue 1 lprivit pe John în ochi şi, parcă fără să mişte buzele, i-a spus: „Vezi cuplul ăla de lângă fereastră...?" John a întors capul să se uite. „Nu te uita acum", a şuierat ea. „Prea o faci ostentativ!" Sue nu putea pricepe de ce John trebuia să facă o mişcare atât de indiscretă, în vreme de John se minuna de faptul că Sue putea să observe pe cineva fără să procedeze astfel.

În acest capitol, vom explora diferenţele de

percepţie senzorială dintre bărbaţi şi femei, precum şi implicaţiile pe care acestea le au asupra relaţiilor dintre noi.

Femeile ca detectoare radar

Orice femeie îşi dă seama imediat când o altă femeie este supărată sau se simte jignită, pe când bărbatul trebuie să vadă lacrimi sau o altă dovadă palpabilă, eventual o criză de furie ori o palmă peste obraz, pentru a-şi da seama despre ce e vorba. Ca majoritatea mamiferelor femele, femeile sunt dotate cu un sistem senzorial mult mai fin decât al bărbaţilor. Cele care poartă copii în pântece şi trebuie să apere cuiburile au mare nevoie de o capacitate de sesizare a schimbărilor cele mai subtile ale atitudinii celorlalţi. Ceea ce de obicei este numit „intuiţie feminină” nu este altceva decât capacitatea foarte dezvoltată a femeilor de a observa orice amănunte, cât de mici, precum şi schimbările de aspect sau de comportament ale celorlalţi. De-a lungul istoriei, acest talent tipic feminin i-a uluit întotdeauna pe bărbaţii care au călcat strâmb – şi au fost invariabil prinşi.

Unul dintre prietenii noştri ne povestea că nu-i vine să creadă cât de repede detecta soţia sa ceva ce el avea de ascuns şi cum dintr-odată acest har o părăsea când era vorba să intre în marşarier în garaj. Capacitatea de estimare a distanţei dintre maşină şi zidul garajului ţine de capacitatea

de orientare în spaţiu, localizată în emisfera frontală dreaptă şi nu este deloc bine dezvoltată la majoritatea femeilor. Dar despre asta vom discuta în Capitolul 5.

„Soţia mea vede de la 50 de metri un fir de păr blond pe haină, dar invariabil intră în uşa garajului de câte ori trebuie să parcheze maşina.”.

Apărătoarele căminului, pentru a proteja supravieţuirea familiei lor, aveau nevoie să sesizeze schimbările oricât de mici de comportament ale urmaşilor lor, care ar fi semnalizat durere, foame, rănire, agresiune sau deprimare. Bărbaţii fiind vânătorii-de-prânz, nu stăteau suficient în peşteră pentru a învăţa să descifreze semnalele nonverbale sau căile de comunicare interpersonală. Neuropsihologul şi profesorul Ruben Gur de la Universitatea din Pennsylvania a făcut teste cu scanerul la nivelul creierului pentru a demonstra că atunci când creierul bărbatului se odihneşte, cel puţin 70% din activitatea sa electrică este blocată. În cazul femeilor, scanerul a arătat că este activ în proporţie de 90% în timpul unei stări similare, confirmând faptul că femeile primesc şi analizează permanent informaţii din mediul înconjurător. Femeia îi cunoaşte pe prietenii copiilor, le ştie speranţele, visurile, iubirile, temerile ascunse, la ce se gândesc, ce simt şi, în general, ce ispravă pun la cale. Bărbaţii sunt vag conştienţi că există

nişte mititei care trăiesc şi ei pe acolo, prin casă.

Numai ochii lor văd

Ochii sunt o extensie a creierului, aflată în afara craniului.

Retina de la baza globului ocular conţine aproximativ 130 de milioane de celule în formă de bastonaşe, care se mai numesc şi fotoreceptori şi care reacţionează la alb şi negru, dar şi şapte milioane de celule conice, care percep culorile. Cromozomul X furnizează aceste celule de culoare. Femeile au doi cromozomi X, ceea ce le dă posibilitatea de a avea o mai mare varietate de celule conice decât bărbaţii, această diferenţă fiind sesizabilă din faptul că femeile descriu culorile mult mai amănunţit. Bărbatul va face o descriere sumară a culorilor cum ar fi roşu, albastru şi verde, în vreme ce femeile vor distinge nuanţe castanii, translucide, asemeni lişiţei, mov şi verde ca mărul.

Ochii oamenilor au şi acel alb lesne sesizabil, care lipseşte celorlalte primate. Acest lucru permite o mişcare mai amplă a ochiului şi orientarea privirii, ambele fiind vitale în comunicarea directă dintre oameni. Femeile au albul ochilor mai mare decât al bărbaţilor, pentru că acea comunicare interpersonală la distanţă mică face parte integrantă din legătura pe care o stabileşte o femeie; un alb al ochiului mai extins permite detectarea mai multor semnale ce pot fi

transmise sat primite, descifrând direcţia mişcării ochilor partenerului.

Acest tip de comunicare de tip vizual nu e extrem de important pentru alte specii de animale, aşa încât ele nu au aproape deloc albul ochiului, bazându-se mai ales pe limba-iul trupului ca principală formă de comunicare.

Oare ele au un ochi în ceafă?

Ei bine, nu chiar, dar nici nu suntem foarte departe de realitate. Femeile nu numai că au o mai mare varietate de celule conice la nivelul retinei, dar au şi o percepţie periferică mai amplă decât cea a bărbaţilor. Ca apărătoare a cuibului, ea are o construcţie a creierului care îi permite să perceapă la nivelul unui unghi de cel puţin 45° pe ambele laterale ale capului, precum şi deasupra şi sub nivelul nasului. La multe femei, percepţia periferică ajunge până la aproape 180°. Ochiul bărbatului este mai mare, iar creierul îl configurează pentru un tip de privire ca printr-un tunel, la mare distanţă, ceea ce înseamnă că poate vedea limpede şi cu mare acurateţe în faţă şi pe distanţe mai mari, ca şi cum ar avea un fel de binoclu.

Femeile au o percepţie vizuală periferică mai amplă, în vreme ce bărbaţii văd mai bine în depărtare.

Ca vânător, bărbatul are nevoie de o vedere care să-i permită să detecteze şi să urmărească ţinta propusă pe distanţe mari. El şi-a dezvoltat o vedere aproape fixă, pentru a nu-i fi distrasă atenţia de la ţintă, în vreme ce femeia are nevoie de o rază a privirii mai extinsă, spre a urmări orice animal de pradă care s-ar putea strecura în cuibul ei. De aceea bărbaţii moderni îşi găsesc cu mare uşurinţă drumul spre cârciuma cea mai îndepărtată, dar niciodată nu reuşesc să dea peste ce caută în frigider, bufete şi sertare.

În Marea Britanie, în 1997, s-au înregistrat 4132 de pietoni copii omorâţi sau accidentaţi pe diverse drumuri, dintre care 2640 băieţi şi 1492 fete. În Australia, numărul accidentelor băieţilor pietoni este dublu faţă de cel al fetiţelor. Băieţii îşi asumă mai multe riscuri atunci când traversează strada şi au o mai proastă percepţie periferică, ceea ce sporeşte numărul accidentelor.

Percepţia vizuală periferică poate fi ameliorată prin mult exerciţiu, cum se întâmplă de altfel cu piloţii militari. De asemenea, avem dintr-odată o mai bună percepţie periferică în momentele în care viaţa ne este pusă în primejdie. În timpul unei revolte dintr-o închisoare din Perth, Australia (1999), deţinuţii au luat drept ostatici mai mulţi paznici. Ei au anunţat că dacă nu le sunt satisfăcute revendicările, aceştia vor fi omorâţi.

Unul dintre paznicii închisorii, Lance Brenen, a declarat că până atunci el avusese „un tip de percepţie vizuală caracteristic masculină,

respectiv de tunel”. Supravieţuind acestui incident, percepţia sa vizuală periferică s-a îmbunătăţit, ajungând până la aproape 180°. Din cauza traumatismului suferit în cursul acestor evenimente şi a fricii de moarte, creierul lui a extins raza vizuală periferică pentru a detecta mai bine situaţiile în care cineva ar vrea să-i sară în spate şi să îl ucidă.

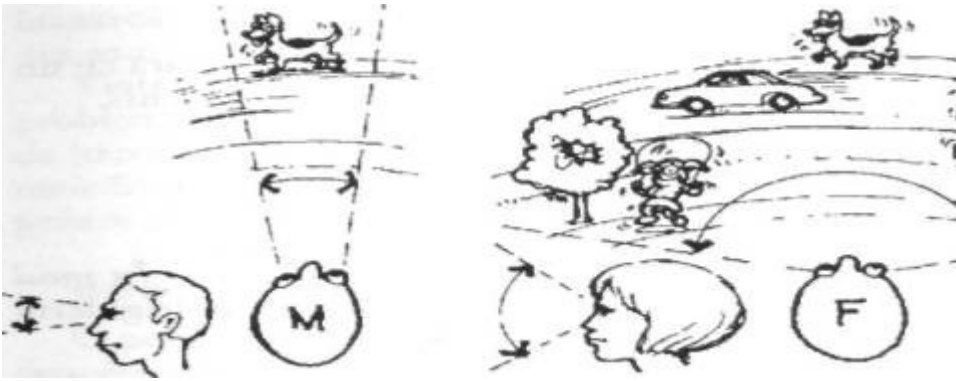

Raza de percepţie a ochiului bărbatului şi al femeii

De ce ochii femeilor văd atât de multe

Miliarde de fotoni, ce sunt echivalenţi cu 100 megabiţi, lovesc retina în fiecare secundă. Creierul nu se poate descurca cu o asemenea cantitate de informaţie, aşa încât o prelucrează, păstrând doar ceea ce este absolut necesar supravieţuirii. De exemplu, de îndată ce creierul înţelege toate culorile de pe cer, selectează doar ceea ce trebuie să vadă – culoarea albastră.

Creierul ne îngustează percepţia, putându-ne astfel concentra asupra unui singur lucru precis. Dacă, de exemplu, căutăm un ac scăpat pe covor, avem un câmp vizual mai îngust. Creierul bărbaţilor fiind adaptat pentru vânătoare, percepe un cimp şi mai îngust. Creierul femeilor descifrează informaţiile pe o zonă periferică mai vastă, pentru că iniţial au fost nevoite să-şi apere cuibul.

Cazul alunecos al untului care nu e de găsit Orice femeie din lume a avut o conversaţie similară cu un bărbat care se afla chiar în dreptul unui frigider deschis.

David: Unde e untul?
Jan: E în frigider.
David: Mă uit şi nu-l văd nicăieri.
Jan: E acolo – l-am pus acum zece minute.
David: Nu – probabil că l-ai pus în altă parte. *În mod sigur* nu există niciun fel de unt în frigiderul ăsta!

Atunci Jan dă buzna în bucătărie, strecoară mâna în frigider şi, ca prin farmec, scoate untul. Bărbaţii fără experienţă cred că este vorba de o şmecherie şi îşi acuză nevestele că ascund mereu tot felul de lucruri prin sertare şi dulapuri. Şosetele, pantofii, lenjeria, dulceţurile, untul, cheile de la maşină, portofelele – sunt toate chiar acolo, dar ei pur şi simplu nu sunt în stare să le vadă. Femeia, având o percepţie periferică mai

vastă, reuşeşte să detecteze aproape tot ce este într-un frigider sau într-un dulap fără ca măcar să mişte capul. Hormonii săi de estrogen îi permit să identifice cu uşurinţă obiectele dintr-un sertar, bufet sau dintr-o încăpere şi să-şi amintească de ele ulterior, datorită unui tipar foarte complex de memorie – de exemplu, unde este untul sau gemul în frigider. Noile studii au mai sugerat că de fapt creierul bărbatului caută în frigider cuvântul U-N-T. Dacă acesta nu este vizibil, e foarte posibil ca el să nu mai vadă untul. De asta bărbaţii îşi mişcă atâta capul, dintr-o parte într-alta, în sus şi în jos, încercând să detecteze obiectele „dispărute”.

Aceste diferenţe de percepţie vizuală au o mare importanţă şi implicaţii de-a lungul întregii vieţi. Statisticile făcute de cei de la asigurările de maşini, de exemplu, arată că femeile sunt mai puţin predispuse la accidente pe laterală într-o intersecţie decât bărbaţii. Mai buna percepţie periferică le permite să vadă când se apropie o altă maşină dintr-o parte. În schimb, poate fi ciocnită cu uşurinţă în spate sau în faţă, atunci când încearcă o parcare paralelă, pentru că este mai puţin dotată din punct de vedere al orientării în spaţiu.

Viaţa unei femei este mai puţin stresantă dacă înţelege problemele cu care se confruntă bărbaţii atunci când este vorba de lucruri ce se găsesc în imediata lor apropiere. Când o femeie îi spune unui bărbat: „E în dulap!”, e mai puţin stresant pentru el dacă o crede pe cuvânt şi îşi

continuă căutările.

Bărbaţii şi privirile indecente

O percepţie vizuală periferică mai amplă este motivul pentru care femeile sunt rareori prinse „uitându-se lung” după bărbaţi.

Aproape orice bărbat a fost acuzat la un moment dat că face ochi dulci sexului opus, dar puţine sunt femeile care au fost admonestate din acelaşi motiv. Cercetătorii în domeniul sexului, de oriunde-ar fi ei, susţin că femeile se uită uneori chiar mai mult decât bărbaţii după trupurile acestora, comparativ cu bărbaţii care se uită după trupurile femeilor. Şi totuşi, femeile, având în vedere capacitatea lor vizuală net superioară, sunt prinse rareori.

Să nu crezi până nu vezi

Majoritatea oamenilor nu cred până nu văd – dar oare chiar poţi avea încredere în ceea ce vezi? Milioane de oameni cred în OZN-uri, în ciuda faptului că 92% dintre OZN-uri au fost văzute în locuri total izolate, sâmbăta noaptea pe la ora 11.00 – imediat după închiderea cârciumilor. Niciodată un O Z N nu a fost văzut de un prim-ministru sau de un preşedinte şi nici nu a aterizat într-un campus universitar, în apropierea unui laborator oficial de cercetări sau la Parlament. Şi niciodată nu aterizează pe vreme urâtă.

Cercetătorul Edward Boring a realizat următoarele ilustraţii pentru a demonstra modul în care percepem lucruri curente în cazul aceloraşi imagini. E mai probabil ca femeile să vadă o femeie în vârstă cu bărbia băgată într-un guler de blană, în vreme ce bărbaţii văd mai degrabă profilul din stânga al unei tinere care se uită în altă parte.

Desenul cu masa arată că lucrul pe care îl vezi nu este neapărat şi ceea ce este. Creierul este păcălit în aşa fel încât să pară că de fapt partea din spate a mesei este mai lungă decât cea din faţă. De obicei, femeile se distrează pe seama acestui fapt, iar bărbaţii cer dovezi şi iau imediat o linie ca să măsoare.

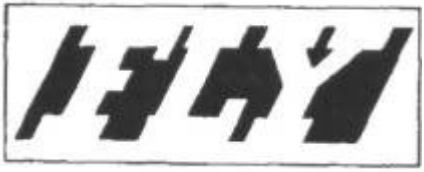

În imaginea de mai sus, creierul se concentrează pe culoarea dominantă, astfel încât remarcă doar nişte figuri geometrice ciudate. Când se schimbă unghiul de percepţie, dacă te

concentrezi asupra părţilor albe, apare cuvântul FLY. Femeia vede mai degrabă FLY, în vreme ce creierul bărbatului se blochează pe formele geometrice.

De ce ar trebui ca numai bărbaţii să conducă noaptea

În vreme ce femeia poate vedea mai bine pe întuneric decât bărbatul, mai ales la capătul roşu al spectrului de culori, ochiul bărbatului permite o percepere la distanţă într-un câmp îngust, ceea ce determină o vedere mult mai bună – şi deci mai sigură – pe timp de noapte comparativ cu o femeie, însă doar la distanţă. Acest fapt combinat cu capacitatea lobului drept de a se orienta în spaţiu duce la aceea că bărbatul poate distinge şi identifica mişcarea altor vehicule de pe drum în faţă şi în spate. Multe femei suferă de ceea ce pare a fi un fel de orbire pe timp de noapte: incapacitatea de a distinge din ce parte a drumului vine un alt mijloc de transport.

Faptul că această misiune este mai bine îndeplinită de bărbaţi provine din rolul lor primordial de vânători. Asta înseamnă că dacă drumul este mai lung, femeia trebuie să conducă peste zi, iar bărbatul peste noapte. Femeile percep mai multe amănunte pe întuneric decât bărbaţii, însă doar într-un câmp vizual mai scurt şi mai larg.

La drum lung, bărbaţii ar trebui să conducă noaptea, iar femeile, ziua.

Bărbaţii sunt mai solicitaţi vizual decât femeile, pentru că ochii lor sunt concepuţi pentru a face faţă unor distanţe lungi; în consecinţă, trebuie să-şi readapteze privirea în permanenţă, cum ar fi în cazul unui ecran de calculator sau atunci când citesc ziarul. Ochiul femeii este mai bine echipat pentru activităţile pe o rază mică de acţiune, având mai mult timp să analizeze şi cele mai mici detalii. În plus, creierul femeii este structurat să funcţioneze mai bine coordonat pe zone puţin întinse, ceea ce înseamnă că femeia, în general, este mai pricepută la băgatul aţei în ac şi la citirea amănuntelor de pe un ecran de calculator.

De ce femeile au un al „şaselea simţ”.

Secole de-a rândul, femeile au fost arse pe rug sub acuzaţia că deţin „puteri supranaturale”. Prin acestea se înţelege şi capacitatea lor de a prevedea urmările unei relaţii, de a detecta mincinoşii, de a vorbi cu animalele şi de a descoperi adevărul.

În 1978, am făcut o experienţă în cadrul unei emisiuni de televiziune, pentru a scoate în evidenţă capacitatea femeilor de a descifra mai bine limbajul trupului la sugari. La o maternitate, am făcut un montaj cu o selecţie de zece secunde

cu copii care plâng şi le-am rugat pe mame să urmărească imaginile fără sunet. Astfel, ele primeau doar informaţii vizuale.

Majoritatea mamelor au putut detecta cu repeziciune diverse emoţii, de la foame la durere şi de la colici la oboseală.

Când taţii au fost supuşi aceluiaşi test, rezultatul a fost jalnic – sub 10% dintre taţi au fost în stare să detecteze mai mult de două emoţii. Dar şi în această situaţie bănuim că probabil au vorbit la întâmplare. Mulţi taţi anunţau pe un ton triumfător: „Copilul vrea la mămica lui”. Majoritatea nu aveau aproape deloc capacitatea să descifreze diferenţele dintre plân-setele copiilor. Am testat şi bunicii, pentru a vedea dacă vârsta afectează rezultatul. Majoritatea bunicelor au atins între 50 şi 70% din performanţele mamelor, în vreme ce bunicii nici măcar nu şi-au recunoscut nepoţii!

Studiul nostru cu gemeni identici a arătat că majoritatea bunicilor nu puteau distinge copiii, în vreme ce femeile din familie aveau mult mai puţine probleme în această privinţă, într-o încăpere în care se află 50 de cupluri, unei femei obişnuite îi trebuie sub zece minute pentru a analiza relaţia din fiecare cuplu. Când o femeie intră în încăpere, capacităţile sale senzoriale net superioare îi dau posibilitatea să identifice rapid cuplurile care se înţeleg, care s-au certat, cine cui îi face avansuri şi care sunt femeile care pot fi o concurenţă sau îi pot deveni prietene. Când un

bărbat intră într-o asemenea încăpere, camerele noastre de filmat au dovedit că situaţia este total diferită. Bărbaţii analizează locul pentru a vedea care sunt ieşirile şi intrările – în virtutea străvechii structuri a creierului lor, ei evaluează de unde ar putea veni un potenţial atac şi pe unde ar putea să scape. Apoi caută chipuri cunoscute sau posibili duşmani, după care îşi fixează felul în care este împărţită camera. Mintea lor logică va înregistra exact lucrurile care trebuie fixate sau reparate, cum ar fi un geam spart sau un bec ars. Între timp, femeile au analizat chipurile din încăpere şi ştiu exact cine cu cine şi ce simte fiecare.

De ce bărbaţii nu le pot minţi pe femei

Studiul limbajului trupului a arătat că, în comunicările directe, semnalele nonverbale au o importanţă situată între 60 si 80% la nivelul impactului mesajului, în vreme ce sunetele de orice fel reprezintă doar între 20 şi 30%. Restul de 7-10% sunt cuvintele. Dotarea senzorială superioară a femeii alege şi analizează informaţiile, iar capacitatea creierului său de a le transfera rapid de la o emisferă la alta o face mai expertă în sintetizarea şi descifrarea semnelor verbale, vizuale şi a altor semne.

De aceea majoritatea bărbaţilor au probleme atunci când intenţionează să le mintă pe femei, mai ales când li se adresează direct. În schimb, aşa cum o ştiu prea bine, femeilor le este relativ

uşor să-l mintă pe bărbat când se află faţă în faţă, pentru că el nu este dotat cu sensibilitatea necesară pentru a detecta inadvertenţele dintre semnalele ei verbale şi nonverbale.

Majoritatea femeilor pot să simuleze un orgasm mult mai bine, în vreme ce majoritatea bărbaţilor, atunci când mint o femeie, e preferabil s-o facă la telefon, printr-o scrisoare sau cu lumina stinsă şi cu o pătură în cap.

În plus, ea şi aude mai bine...

Femeile aud mai bine decât bărbaţii şi sunt foarte pricepute în a distinge sunetele înalte. Creierul femeii este programat în aşa fel încât să audă cum plânge copilul noaptea, în vreme ce tatăl doarme liniştit. Dacă apare o pisicuţă care plânge undeva departe, femeia o va auzi cu siguranţă. Bărbatul însă, datorită capacităţii sale de orientare în spaţiu net superioare, îi poate spune unde se află pisicuţă.

Robinetele care picură le înnebunesc pe femei, în vreme ce bărbaţii dorm liniştiţi, fără să le bage în seamă.

La nicio săptămână după ce se nasc, fetiţele sugari pot distinge vocea mamei sau plânsul altui copil de alte sunete prezente în aceeaşi încăpere. Sugarii băieţi nu pot asta. Creierul femeii are capacitatea de a distinge şi de a categorisi

sunetele şi de a lua diverse hotărâri în funcţie de fiecare în parte. De aici şi capacitatea femeii de a fi atentă într-o discuţie faţă în faţă cu cineva şi de a urmări şi o altă conversaţie. Acest lucru explică, de asemenea, de ce un bărbat aude mai greu o conversaţie atunci când televizorul funcţionează în cameră sau sunt zdrăngănite farfuriile în chiuvetă. Dacă sună telefonul, bărbatul le va cere celorlalţi să tacă, muzica este oprită şi televizorul închis, pentru că numai aşa poate el să răspundă. Femeia, în schimb, răspunde şi gata.

Femeile citesc printre rânduri

Femeile dispun de o sensibilitate net superioară în privinţa diferenţierii schimbărilor de volum sau de intensitate din glas. Aceasta le dă posibilitatea să perceapă schimbările emoţionale la copii şi adulţi. Ca urmare, la opt femei care pot cânta după acompaniament, doar un singur bărbat este în stare de aceleaşi performanţe. Această capacitate justifică veşnica remarcă a femeilor: „Te rog să nu-mi vorbeşti pe tonul ăsta!” atunci când se ceartă cu diverşi bărbaţi sau băieţi.

Majoritatea bărbaţilor habar n-au la ce se referă ele.

Testele făcute pe sugari arată că fetiţele reacţionează de două ori mai puternic decât băieţeii atunci când este vorba de un zgomot puternic. Acest lucru explică de ce fetiţele sunt mai uşor de calmat şi de alintat atunci când li se

vorbeşte pe limba lor, pe tonuri piţigăiate şi de ce, intuitiv, mamele se folosesc de cântece de leagăn pentru fetiţe, dar vorbesc sau se joacă cu băieţii. Avantajul unui auz mai fin al femeilor contribuie în mod semnificativ la ceea ce se numeşte „intuiţia feminină” si este unul dintre motivele pentru care femeia poate „citi” printre rânduri ce au de spus ceilalţi. Bărbaţii nu trebuie să dispere totuşi. Sunt foarte pricepuţi să identifice şi să imite diverse sunete emise de animale, ceea ce a reprezentat un avantaj extrem de important pentru vânătorul de altădată.

E trist că în prezent nu mai foloseşte la mare lucru.

Bărbaţii pot „auzi” direcţia din care provine sunetul

Femeile sunt mai pricepute în diferenţierea sunetelor, dar bărbaţii pot spune dincotro provine el. În combinaţie cu acea capacitate a bărbatului de a identifica şi de a imita diverse sunete emise de animale, acest lucru îl face şi mai eficient ca vânător. Deci, cum este transformat sunetul la nivelul creierului într-o adevărată hartă?

Profesorul Masakazu Konishi, de la Institutul de Tehnologie din California, a descoperit o parte dintre răspunsuri folosind bufniţe, acele păsări care sunt mai pricepute decât oamenii în a detecta locul de unde provine sunetul. E suficient să se emită un sunet şi ele vor întoarce capul spre sursa

acestuia.

Konishi a descoperit un grup de celule care se află în regiunea auditivă a creierului lor şi care realizează un fel de hartă exactă pentru localizarea sunetului. Difuzoarele care au emis acelaşi sunet pentru fiecare bufniţă în parte, cu diverse viteze însă – aproximativ la două sute de milionimi dintr-o secundă – au permis creierului bufniţelor să-şi formeze un fel de hartă tridimensională pentru a localiza sunetul. Astfel, bufniţele au întors capul spre sunet, localizându-şi mai bine prada sau evitând apropierea duşmanilor. De aceeaşi capacitate se bucură şi bărbaţii, care reuşesc să discearnă dincotro provine sunetul.

De ce băieţii nu ascultă

Adesea, băieţii sunt certaţi de profesori şi de părinţi că nu ascultă ce li se spune. Pe măsură ce băieţii cresc, în special cind se apropie de vârsta pubertăţii, canalele lor auditive trec printr-o perioadă în care se ajunge la un fel de surzenie temporară. S-a constatat că adesea profesoarele le ceartă altfel pe fete decât pe băieţi, înţelegând parcă intuitiv diferenţele dintre bărbaţi şi femei.

Dacă o fată refuză să îşi privească profesoara în ochi în timp ce i se face morală, profesoara va continua să o certe.

Dacă un băiat refuză să o privească în ochi, multe profesoare vor înţelege intuitiv că probabil fie nu aude, fie nu e atent şi vor spune: „Uită-te la

mine când îţi vorbesc”. Din păcate, băieţii sunt mai bine echipaţi pentru a vedea eficient decât pentru a auzi. Pentru a face o demonstraţie cât mai simplă a situaţiei, este suficient să număraţi câte f-uri sunt în următoarea propoziţie:

În final, filmul a fost o ficţiune extrem de frumoasă.

Băieţii reuşesc să-şi dea seama mai bine decât fetele că sunt cinci f-uri. Dacă această afirmaţie este citită cu glas tare, fetele îşi dau seama mai repede care este numărul corect de f-uri.

Bărbaţii ignoră amănuntele

Lyn şi Chris se întorc acasă cu maşina de la o petrecere – el este la volan, ea îi spune pe unde s-o ia şi tocmai s-au certat pentru că ea i-a spus s-o ia la stânga, când de fapt voia să-i spună s-o ia la dreapta. Au trecut nouă minute de linişte mormântală şi el începe să-şi dea seama că ceva nu e în regulă.

„Iubito… e totul O K?”, întreabă Chris. „Da – totul este *perfecţi”,* răspunde Lyn. Accentul pus pe cuvântul „perfect”.

confirmă faptul că lucrurile sunt departe de a sta aşa. El se gândeşte brusc la ce a fost la petrecere. „Am greşit cu ceva astă-seară?” întreabă Chris. „Nu vreau să discutăm despre asta”, zice ea repezită. Înseamnă că e supărată şi că *vrea* să vorbească despre asta. Intre timp, el nu

mai pricepe nimic, neînţelegând deloc ce a supărat-o. „Te rog, spune-mi – ce am făcut?”, o imploră el.

„Zău că nu ştiu ce am făcut.”.

În majoritatea conversaţiilor de acest tip, bărbatul este sincer de fapt – pur şi simplu nu înţelege care e problema.

„OK”, zice ea. „Am să-ţi spun despre ce e vorba, deşi faci pe prostul!” Dar el nu face pe prostul. Nu ştie cum să judece problema. Ea trage aer adânc în piept. „Fufa aia s-a tot învârtit pe lângă tine toată seara, făcându-ţi ochi dulci, şi tu n-ai ştiut s-o pui la punct – ai încurajat-o!”

În momentul acela, Chris este pur şi simplu dezorientat – care fufă? Ce ochi dulci? El n-a observat nimic. Vedeţi voi, în vreme ce „fufa” (ăsta este tipul de exprimare al femeilor; bărbaţii ar fi descris-o mai degrabă drept o tipă „sexy”) îi vorbea, el nici măcar n-a observat că îşi tot lipea pelvisul de el, încercând să-i facă semn cu piciorul, scuturându-şi podoaba capilară, lovindu-se peste şolduri, masându-şi lobii urechilor, aruncându-i priviri mai lungi decât ar fi fost normal, jucându-se cu paharul de vin şi vorbindu-i ca o şcolăriţă. El e un vânător, poate observa o zebră la orizont şi poate spune cât de repede aleargă. El nu are capacitatea femeilor de a distinge limbajul semnalelor vocale sau trupeşti, care dovedesc clar că cineva vrea să facă avansuri. Toate femeile de la petrecere au observat manevrele „fufei” fără ca măcar să-şi

mişte capul. S-a dat un fel de „alarmă contra destrăbălatei”, care a fost recepţionată de toate celelalte femei de la petrecerea respectivă.

Majoritatea bărbaţilor însă nu şi-au dat seama de nimic.

Astfel încât dacă bărbatul susţine că e sincer şi că nu înţelege aceste acuzaţii probabil chiar aşa şi e. Creierul bărbaţilor nu este echipat în aşa fel încât să audă sau să vadă amănuntele.

Magia atingerii

Mângâierea poate da viaţă. Experienţele timpurii făcute pe maimuţe de către Harlow şi Zimmerman au arătat că, dacă puii de maimuţă nu sunt mângâiaţi, încep să sufere de depresii, se îmbolnăvesc şi mor înainte de vreme. Rezultate similare au fost constatate şi atunci când au fost neglijaţi copiii.

Un studiu impresionant asupra sugarilor între zece săptămâni şi şase luni a arătat că acei copii ale căror mame erau învăţate să îşi mângâie bebeluşii aveau să sufere de mai puţine răceli şi guturaie, vărsau mai puţin şi făceau mai rar diaree comparativ cu copiii ai căror mamei nu-i mângâiau. Alte studii au arătat că femeile care sufereau de boli nervoase sau de depresii şi-au revenit mult mai rapid, în funcţie de numărul de mângâieri şi de alinări, precum şi de durata acestora.

Antropologul James Prescott, un adevărat

pionier al studiilor în privinţa educaţiei copilului şi a violenţei, a constatat că în societăţile în care copiii sunt rareori mângâiaţi cu afecţiune se înregistrează şi cel mai mare procent de violenţă la adulţi. Copiii crescuţi cu afecţiune devin de obicei adulţi mai buni, mai sănătoşi şi mai fericiţi. Cei care molestează fizic sau sexual copiii au cel mai adesea un trecut în care au fost respinşi sau au trăit în violenţă, o copilărie în care n-au fost alintaţi sau şi-au petrecut-o în diverse internate izolate. În multe culturi în care mângâierile din dragoste nu sunt permise, se" recurge la pisici şi la câini, pentru a trăi totuşi această experienţă prin intermediul alintării animalelor de casă. Terapia mângâierii animalelor de casă s-a dovedit a fi foarte preţioasă, pentru că îi ajută pe oameni să-şi depăşească depresiile şi alte probleme mentale. De observat că englezii, care manifestă o antipatie vădită faţă de mângâierile pline de afecţiune, îşi iubesc enorm animalele de casă. Sau cum spunea Germaine Greer:

„Un englez, chiar dacă este înghesuit în fratele lui atunci când merge cu un metrou aglomerat, va continua să pretindă că este singur.".

Femeile sunt sensibile la mângâieri

Pielea este cel mai întins organ al corpului, măsurând cam doi metri pătraţi. De-a lungul său, sunt distribuiţi inegal 2.800.000 de receptori ai

durerii, 200.000 pentru frig şi 500.000 pentru atingeri sau strângeri. Încă de la naştere, fetele sunt cu mult mai sensibile la atingeri, iar la vârsta adultă pielea femeii este de cel puţin zece ori mai sensibilă la atingeri şi mângâieri decât a bărbatului. Într-un studiu comandat, s-a descoperit că băieţii care s-au dovedit mai sensibili la mângâieri erau cu mult mai insensibili decât cea mai insensibilă fată. Pielea femeilor este mai fină decât a bărbaţilor şi are un strat suplimentar de grăsime, care ţine mai cald iarna şi conferă o mai mare rezistenţă.

Oxitocina este un hormon care stimulează dorinţa de mângâiere şi activează receptorii atingerilor. Nu e de mirare că femeile, având receptori de zece ori mai sensibili decât ai bărbaţilor, dau mult mai multă atenţie mângâierilor din partea bărbaţilor, a copiilor şi a prietenilor. Cercetarea limbajelor trupului arată că femeile din societăţile occidentale sunt de patru până la şase ori mai tentate să atingă o altă femeie în timpul unei conversaţii decât doi bărbaţi care stau de vorbă.

Femeile folosesc mai multe expresii verbale când e vorba de atingeri decât bărbaţii, descriind o persoană de succes ca având „o mână vrăjită” sau în alte cazuri că cineva are „un obraz fin” sau „obrazul gros”. Femeilor le place să „fie atinse la suflet” şi le displace când cineva încearcă „să le intre pe sub piele”.

Vorbesc despre „simţiri”, despre „periatul”

cuiva, fiind „sensibile” şi enervând prin faptul că „se scarpină cu mâna stângă în urechea dreaptă”. În 1999, o echipă de cercetători condusă de Michael Meaney de la Universitatea McGill din Quebec, Canada, a demonstrat că acei pui de şobolan cărora părinţii le acordă multă atenţie şi mângâiere îşi dezvoltă mai bine creierul, fiind mai inteligenţi decât puii de şobolan cu părinţi neglijenţi.

În cadrul unui studiu efectuat asupra unor pacienţi cu probleme psihice, s-a demonstrat că în momentele de mare tensiune bărbaţii evită orice formă de atingere şi se retrag în lumea lor. Pe de altă parte, peste jumătate dintre femeile din cadrul aceleiaşi experienţe au abordat bărbaţii nu pentru a face sex, ci pentru a ajunge la mângâieri mai intime. Atunci când o femeie are probleme sentimentale sau e foarte supărată pe un bărbat, mai mult ca sigur că va spune: „Nu mă atinge!” – expresie care nu înseamnă nimic pentru bărbaţi. Care ar fi lecţia? Pentru a câştiga în faţa femeilor, bărbaţii trebuie să mângâie adecvat momentului respectiv şi să evite pipăielile.

Pentru a creşte copii sănătoşi din punct de vedere mental, mângâiaţi-i cât mai mult.

Femeile sunt de patru până la şase ori mai tentate să atingă o altă femeie în timpul unei conversaţii comparativ cu doi bărbaţi care stau de vorbă.

De ce au bărbaţii pielea atât de groasă

Bărbaţii au pielea mai groasă decât a femeilor, ceea ce explică de ce femeile au mai multe riduri decât bărbaţii. Pielea de pe spatele unui bărbat este de patru ori mai groasă decât cea de pe stomacul lui, o moştenire din trecutul său de patruped, care îl ajuta să se apere mai bine de atacurile din spate.

Sensibilitatea băieţilor la mângâieri dispare aproape complet pe la vârsta pubertăţii, când corpul se pregăteşte pentru rigorile vânătorii. Bărbaţii aveau nevoie de o piele fără sensibilităţi speciale pentru a putea să treacă printre tufişurile pline de ţepi, să se lupte corp la corp cu animalele sau cu duşmanii fără ca durerea să-i doboare. Atunci când un bărbat se concentrează asupra unei munci fizice sau a unei activităţi sportive, aproape nici nu-şi dă seama că e rănit.

Băiatul nu-şi pierde complet sensibilitatea pielii la pubertate, ci aceasta se localizează într-o singură zonă.

Când bărbatul nu e concentrat asupra unui lucru precis, pragul durerii este mult mai scăzut decât cel al femeii. Când bărbatul mormăie: „Fă-mi o supă de pui/ stoarce-mi zeama de la o portocală/ adu-mi o sticlă cu apă caldă/ cheamă doctorul şi vezi dacă totul este în regulă cu testamentul meu!”, de obicei înseamnă că are o

uşoară răceală. Bărbaţii sunt, de asemenea, mai puţin sensibili atunci când **o** femeie suferă din pricina unei dureri sau a unei neplăceri. Dacă ea suferă de durere, are 40 de grade şi frisoane puternice, fiind înfăşurată în mai multe pături, el o întreabă cu seninătate: „Totul e în regulă, dragă?” – şi de fapt gândeşte: „Dacă ignor răceala, poate că o să vrea să facem dragoste, că tot e în pat.”.

Bărbaţii devin sensibili atunci când se uită la un meci de fotbal sau la alte meciuri agresive. Dacă urmăresc o partidă de box la televizor şi unul dintre protagonişti este doborât de o lovitură sub centură, femeia spune: „Vai de mine… Cât trebuie să-l fi durut”, în vreme ce bărbatul doar mormăie ceva, în schimb însă *simte* durerea.

Gustul vieţii

Simţul gustativ al femeii precum şi cel olfactiv sunt net superioare în raport cu cele ale bărbaţilor. Există până la 10.000 de receptori de gust pentru detectarea a cel puţin patru categorii majore: dulce şi sărat, pe vârful limbii, acru pe laterale şi amar în cerul gurii. Cercetătorii japonezi fac actualmente diverse experienţe pentru a descoperi un al cincilea gust – cel al grăsimilor. Bărbaţii sunt mai eficienţi în a discerne gustul de sărat şi de amar, de aceea şi beau bere, în vreme ce femeile preferă dulciurile şi gustul de zahăr, de aceea sunt mult mai multe femei dependente de ciocolată. Ca apărătoare ale

cuibului şi aducătoare de fructe, ele trebuie să guste hrana şi să verifice dacă este dulce şi coaptă, pentru a fi dată copiilor, ceea ce a reprezentat un avantaj, mai ales că au dovedit că palatul lor gustativ este mult mai rafinat la gustul de zahăr. Aceasta explică de ce femeilor le plac dulciurile şi de ce majoritatea degustătorilor de alimente sunt femei. Vitate, ea se aşteaptă ca el să-i interpreteze limbajul verbal, vocal şi trupesc şi să-i anticipeze nevoile asemeni unei femei.

Din motive de evoluţie pe care le-am mai discutat, acest lucru pur şi simplu nu este posibil. Femeia presupune că bărbatul ştie ce vrea ea sau de ce are nevoie, când el de fapt nu-şi dă seama de nimic; atunci ea începe să-l acuze că este „insensibil – habar n-ai de nimic!” Iar bărbaţii de pretutindeni răspund invariabil: „Dar ce ai vrea, să-ţi citesc gândurile?” Studiile arată că bărbaţii chiar nu sunt în stare să ghicească gândurile. Vestea cea bună este că ei pot fi îndrumaţi pentru a-şi îmbunătăţi nivelul de conştientizare a mesajelor nonverbale şi verbale.

Următorul capitol conţine un test original, care vă va arăta care este orientarea sexuală a creierului vostru şi de ce sunteţi aşa cum sunteţi.

Capitolul 3
Totul ţine de minte

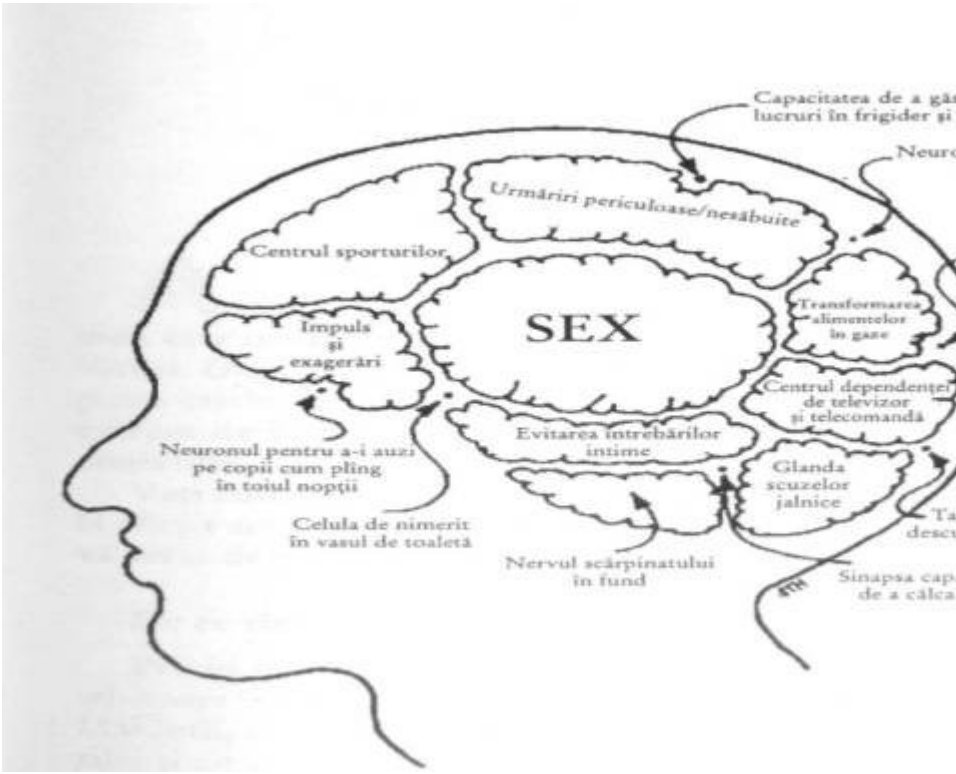

Creierul bărbatului

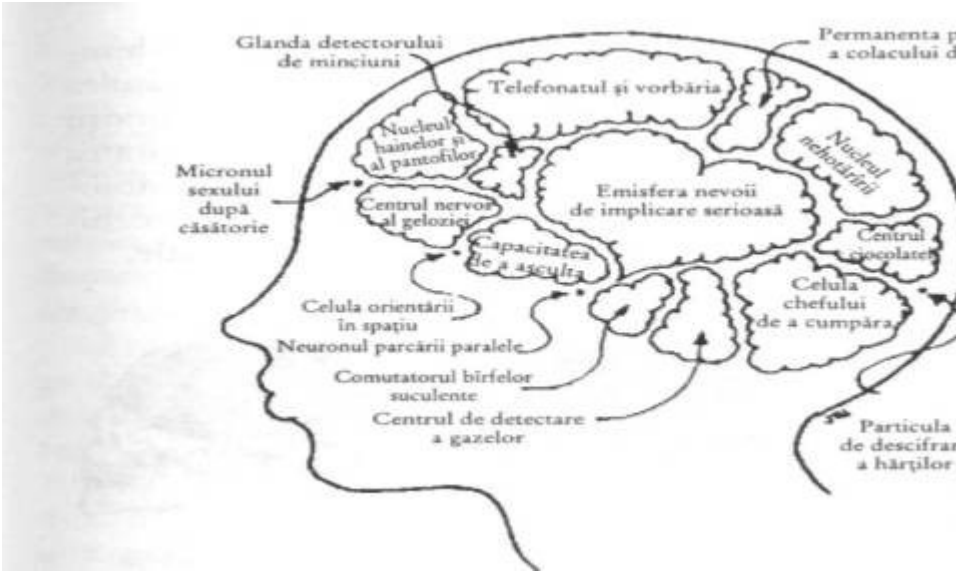
Glanda detectorului de minciuni
Telefonatul şi vorbăria
Micronul sexului după căsătorie
Nucleul hainelor şi al pantofilor
Centrul nervos al gelozie
Emisfera nevoii de implicare serioasă
Capacitatea de a asculta
Celula orientării în spaţiu
Neuronul parcării paralele
Comutatorul bîrfelor suculente
Centrul de detectare a gazelor
Celula chefului de a cumpăra

Creierul femeii

Aceasta ilustrare a creierului bărbatului şi a celui al femeii este nostimă tocmai pentru că ea conţine şi multe adevăruri. Dar oare cât de multe? Ei bine, mult mai mult decât aţi putea crede. În acest capitol, vom analiza ultimele descoperiri extrem de importante făcute în urma cercetărilor la nivelul creierului.

Veţi constata că acest capitol este extrem de lămuritor, iar la sfârşit am inclus şi un test simplu, dar remarcabil pentru a vă arăta de ce creierul vostru se comportă ca atare.

De ce suntem mai deştepţi decât ceilalţi

Priviţi următoarele desene şi veţi observa două diferenţe izbitoare între gorile, omul din

Neanderthal şi omul modern.

Mai întâi, creierul nostru este de trei ori mai mare decât al gorilei şi cu o treime mai mare decât al strămoşului nostru primitiv. Fosilele descoperite arată că în ultimii 50.000 de ani creierul nostru nu şi-a modificat dimensiunea, iar schimbările la nivelul funcţiilor sale sunt neînsemnate. În al doilea rând, există o protuberantă a frunţii pe care atât strămoşii noştri cât şi verişoarele noastre primate nu o aveau. Fruntea conţine lobii frontali stâng şi drept, ceea ce ne oferă posibilităţi unice cum ar fi gândirea, interpretarea hărţilor şi vorbirea. De aceea suntem superiori tuturor celorlalte animale. Creierul bărbaţilor şi al femeilor a evoluat în privinţa diverselor capacităţi, talente şi abilităţi. Bărbaţii, având ca principală preocupare vânatul, aveau nevoie de o capacitate de a se putea orienta pe distanţe mari şi de a-şi dezvolta diverse tactici de organizare a prinderii vânatului, dar şi de a ţinti cât mai bine. Ei nu aveau nevoie să se priceapă la conversaţii sau să fie sensibili la necesităţile emoţionale ale celorlalţi, drept pentru care nu şi-au dezvoltat aceste zone ale creierului, ale capacităţii de a stabili relaţii interpersonale.

gorila omul din Neandertkal omul modern

În schimb, femeile aveau nevoie să se descurce pe zone limitate, să aibă o capacitate de percepţie vizuală periferică mai amplă, pentru a urmări atent tot ceea ce le înconjura, precum şi pentru a face mai multe lucruri deodată, dar şi pentru a comunica în mod eficient. Ca urmare a acestor nevoi, creierul bărbaţilor şi cel al femeilor şi-au dezvoltat anumite zone pentru a satisface fiecare talent în parte.

În zilele noastre, societăţile vechi sunt considerate extrem de discriminatorii din punct de vedere sexual, dar asupra acestui subiect ne vom opri ulterior.

În ce fel mintea noastră ştie să ne apere teritoriul

„E greu să te dezbari de vechile obiceiuri”, spun bătrânii.

„Memoria genetică este vie şi acţionează”, spun savanţii. Memoria genetică este parte componentă a comportamentului nostru instinctiv. Evident, este de aşteptat ca zecile de mii de ani în peşteri petrecuţi într-o urmărire atentă a tot ceea ce te înconjoară pentru a-ţi apăra teritoriul şi rezolvând miliardele de probleme de supravieţuire să lase urme.

Priviţi-i pe bărbaţi la restaurant, de exemplu.

Majoritatea preferă să stea cu spatele spre perete şi cu faţa spre intrarea în restaurant. Aşa se simt mai bine, mai în siguranţă şi mai pe fază. Nimeni nu o să reuşească să se strecoare neobservat, deşi în vremurile noastre nimic nu este mai ucigător decât o notă de plată, care pică mai ceva ca un trăsnet. Femeile, pe de altă parte, n-au nimic împotrivă să stea cu spatele spre un câmp deschis, cu condiţia să nu fie împreună cu copiii lor, situaţie în care vor dori să stea tot lângă perete.

Acasă, instinctiv, toţi bărbaţii vor alege acea parte a patului care este mai aproape de uşa de la dormitor, „acesta fiind un gest simbolic al apărării intrării în peşteră”. Când un cuplu se mută într-o casă nouă sau doarme la hotel şi uşa este pe partea unde de obicei doarme femeia, bărbatul este foarte neliniştit şi va avea probleme cu somnul fără să ştie de ce.

Schimbarea locului, pentru a fi din nou mai aproape de uşă, poate cel mai adesea să rezolve problema asta.

Bărbaţii glumesc spunând de îndată ce se însoară că vor să doarmă pe partea dinspre uşă a patului ca să poată fugi mai repede – în realitate e doar un instinct de apărare.

Când bărbatul este plecat de acasă, femeia îşi asumă de obicei rolul protector şi doarme pe locul lui în pat. Noaptea, femeia poate fi trezită dintr-un somn profund de primul sunet ascuţit, cum ar fi

plânsul copilului foarte mic. Bărbaţii, spre marea enervare a femeilor, vor continua să sforăie zdravăn. Creierul lui însă este programat astfel încât să reacţioneze la sunete ce pot fi asociate cu ideea de mişcare sau, eventual, la zgomotul produs de o rămurică din geam, ceea ce-l poate trezi într-o fracţiune de secundă, pentru a se apăra împotriva unui posibil atac. De data asta, femeile vor dormi duse – excepţie făcându-se atunci când bărbatul este plecat şi creierul ei începe să-şi asume şi rolul lui, auzind toate sunetele sau mişcările ce reprezintă o ameninţare pentru cuib.

Creierul din spatele reuşitei

Filosoful grec Aristotel credea că centrul gândirii se află în inimă, în vreme ce creierul ajuta doar la răcorirea trupului.

De aceea inima este prezentă în cele mai multe exprimări ale diverselor emoţii. Nouă ni se poate părea ridicol acum, dar mulţi experţi, chiar şi în secolul al XIX-lea, continuau să fie de acord cu Aristotel.

În 1962, Roger Sperry a câştigat premiul Nobel pentru că a demonstrat faptul că cele două emisfere ale cortexului cerebral răspund în mod direct de anumite funcţii intelectuale de sine stătătoare. Tehnologia avansată permite acum urmărirea funcţionării creierului, dar înţelegerea lui nu depăşeşte încă faza incipientă. Ştim că

emisfera dreaptă, partea creatoare, controlează partea stângă a corpului, în vreme ce emisfera stângă deţine controlul asupra logicii, raţionamentului, vorbirii şi a părţii drepte a corpului. În lobul stâng se află localizate limbajul şi vocabularul, în special la bărbaţi, iar în cel drept sunt înmagazinate şi controlate informaţiile vizuale.

Stângacii au o predilecţie pentru emisfera dreaptă, respectiv pentru partea de creaţie. Acesta este motivul pentru care există un număr extrem de mare de stângaci deveniţi adevărate genii artistice, inclusiv Albert Einstein, Leonardo Da Vinci,

Picasso, Lewis Carroll, Greta Garbo, Robert De Niro şi Paul McCartney. Sunt mai multe femei stângace decât bărbaţi, dar 90% dintre oameni sunt dreptaci. Majoritatea bărbaţilor sunt foarte pricepuţi să facă lucrurile cu mâna dreaptă, dar nu sunt la fel de buni când îşi folosesc mâna stângă. Pentru bărbaţi, dreapta trebuie să fie sigură pentru a nimeri cu uşurinţă o ţintă în mişcare şi pentru a-şi apăra partea din faţă a corpului de posibilele atacuri. Faptul că bărbaţii sunt dreptaci este localizat undeva în gene şi explică de ce, dacă un bărbat este pe cale să atace, în peste 90% din cazuri prima lui mişcare va fi spre dreapta, ca să lovească mai bine.

Testele arată că, în medie, femeile sunt cu 3% mai inteligente decât bărbaţii.

Până în anii 1960, majoritatea datelor despre creierul uman proveneau de la soldaţii omorâţi pe câmpurile de luptă – şi erau destui. Problema era însă că majoritatea erau, evident, bărbaţi, prin urmare se presupunea că şi creierul femeii acţionează similar.

În prezent, cele mai recente cercetări dezvăluie faptul că, în realitate, creierul femeii acţionează mult diferit faţă de cel al bărbatului. În acest lucru constă sursa majorităţii problemelor ivite în relaţiile dintre sexe. Creierul femeii este ceva mai mic decât al bărbatului, dar studiile arată că acest lucru nu contează atunci când este vorba de reuşitele creierului femeii, în 1997, cercetătoarea daneză Bente Pakkenberg de la Secţia de neurologie a Spitalului Municipal din Copenhaga a demonstrat că, în medie, bărbatul are patru miliarde de celule în plus în creier faţă de femeie, dar de obicei femeile sunt cu 3% mai inteligente. În 1999, specialistul în studiile pe creier prof. Ruben Gur de la Centrul Medical al Universităţii din Pennsylvania a descoperit că femeile au mai multă materie cenuşie decât bărbaţii. Materia cenuşie este locul unde se fac calculele şi datorită ei femeile comunică mult mai bine decât bărbaţii.

„Este clar că femeile sunt mai deştepte decât bărbaţii. Gândiţi-vă – cel mai bun prieten al lor sunt diamantele; cel mai bun prieten al bărbaţilor

este câinele.”.

Joan Rivers

Ce anume este şi unde se află mintea noastră

Există o părere general valabilă în legătură cu acea parte a creierului care controlează anumite funcţii.

În vreme ce cercetările şi înţelegerea creierului uman sunt tot mai profunde pe zi ce trece, apar şi diverse interpretări ale rezultatelor studiilor respective. Există însă mai multe zone în care oamenii de ştiinţă şi cercetătorii sunt de aceeaşi părere.

Folosind Tomografia cu Rezonanţă Magnetică (TRM), care măsoară activitatea electrică din creier, pot fi identificate, măsurate şi localizate exact mai multe funcţii ale creierului.

Cu ajutorul scanerelor, putem vedea cum anumite părţi ale creierului îndeplinesc o misiune precisă. Atunci când scanerul indică localizarea specifică a unei capacităţi sau funcţii înseamnă că acea persoană se va dovedi eficientă în aplicarea acelui talent şi care îi face plăcere, dând dovadă de o anumită atracţie pentru domeniul respectiv, pe care îl poate şi practica.

De exemplu, majoritatea bărbaţilor au o localizare specifică în creier care le permite să simtă direcţia, drept pentru care li se pare uşor să o găsească. Le place să planifice diferite drumuri,

dar nu sunt decişi să le urmeze şi, de asemenea, le plac distracţiile care le permit să-şi folosească abilităţile precum spiritul de negociator sau orientarea în spaţiu. Femeile au anumite zone specifice pentru vorbire. Se pricep la asta, o fac cu uşurinţă, drept pentru care sunt atrase de domeniile care le permit să-şi utilizeze această capacitate, cum ar fi terapiile, consilierea şi învăţământul. Atunci când nu există o localizare clară pentru o anumită abilitate, înseamnă că persoana nu este pricepută sau nu îi face plăcere să se ocupe de aşa ceva. De aceea este greu să găseşti femei pilot, tot aşa cum e greu să găseşti alinare la un bărbat sfătuitor sau să înveţi engleza „cum trebuie” de la un bărbat profesor.

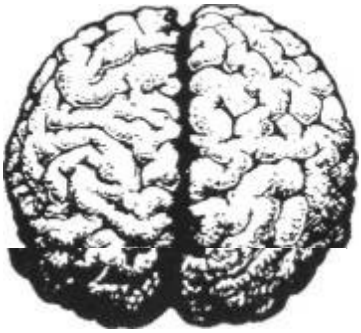

Emisfera stângă Emisfera dreaptă
Partea dreaptă a corpului Partea stângă a corpului
Matematica Creativitatea
Vorbirea înclinaţia artistică
Logica Vizualul
Faptele Intuiţia

Deducţia Ideile
Analiza Imaginaţia
Simţul practic Vederea în ansamblu
Ordinea Melodia unui cântec
Cuvintele dintr-un cântec Perceperea „imaginii globale”.
Conturul Orientarea în spaţiu
Detectarea detaliilor foarte fine Prelucrarea multiplă

Unde încep cercetările asupra creierului

Primele experienţe ştiinţifice referitoare la diferenţele dintre sexe au fost înregistrate şi există încă la muzeul din Londra, ele fiind făcute de Francis Galton în 1882. El a descoperit că bărbaţii sunt mai sensibili la sunetele „ţipătoare” – la zgomotele stridente sau ascuţite –, au o mai puternică strângere de mână şi sunt mai puţini sensibili la durere ca femeile, în acelaşi timp, în America s-a făcut un studiu similar, în urma căruia s-a constatat că bărbaţii preferă roşul şi nu albastrul, că au un vocabular mai vast şi că rezolvă mai uşor problemele tehnice decât pe cele gospodăreşti. Femeile aud mai bine, folosesc mai multe cuvinte decât bărbaţii şi preferă să rezolve sarcini şi probleme individuale.

Studiile iniţiale referitoare la anumite localizări ale funcţiilor creierului s-au făcut pe pacienţi cu probleme ale creierului – S-a constatat că bărbaţii care au suferit accidente pe partea

stângă a creierului şi-au pierdut în mare parte capacitatea de a vorbi şi de a se exprima, în vreme ce femeile cu accidente similare nu au suferit o pierdere a vorbirii, ceea ce a indicat faptul că ele au mai mulţi centri ai vorbirii.

La bărbaţi existau riscuri de trei sau de patru ori mai mari de a-şi pierde capacitatea de vorbire sau de a avea dificultăţi de vorbire şi era puţin probabilă o recuperare a acestor calităţi. Dacă bărbatul este rănit pe partea stângă a capului, există riscul să amuţească. Dacă femeia este lovită în acelaşi loc, mai mult ca sigur ea va continua să vorbească.

Bărbaţii cu probleme ale creierului pe partea dreaptă îşi pierd în parte sau în totalitate simţul de orientare în spaţiu – capacitatea de a gândi tridimensional şi de a roti obiectele în gând pentru a vedea cu ochii minţii cum arată din diverse unghiuri. De exemplu, planul de construcţie al unei case este perceput bidimensional de creierul femeii, în vreme ce al bărbatului îl vede în trei dimensiuni, adică poate percepe şi în adâncime. Majoritatea bărbaţilor îşi pot imagina cum va arăta clădirea după ce se va termina construirea ei. Femeile care au suferit vătămări ale creierului în acelaşi loc din partea dreaptă ca şi bărbaţii despre care am vorbit anterior vor suferi mai puţine schimbări sau niciuna la nivelul capacităţii de orientare în spaţiu.

Doreen Kimura, profesor de psihologie la Universitatea din Ontario, a constatat că la

bărbaţi problemele de vorbire apar atunci când au suferit un accident pe partea stângă a creierului, în vreme ce la femei doar când lobul frontal al fiecărei emisfere a avut de suferit. Bâlbâiala este un defect de vorbire ce apare aproape exclusiv la bărbaţi şi sunt de trei-patru ori mai mulţi băieţi decât fete care fac cursuri speciale pentru a remedia această problemă. Mai simplu spus, bărbaţii au capacităţi limitate în privinţa vorbirii şi conversaţiei. Acest rezultat sigur că nu le va surprinde pe femei. Cărţile antice sunt pline de exemple care evidenţiază incapacitatea bărbaţilor de a vorbi şi de a conversa, lucru care le-a făcut de mii de ani pe femei să-şi smulgă părul din cap.

Cum este analizat creierul

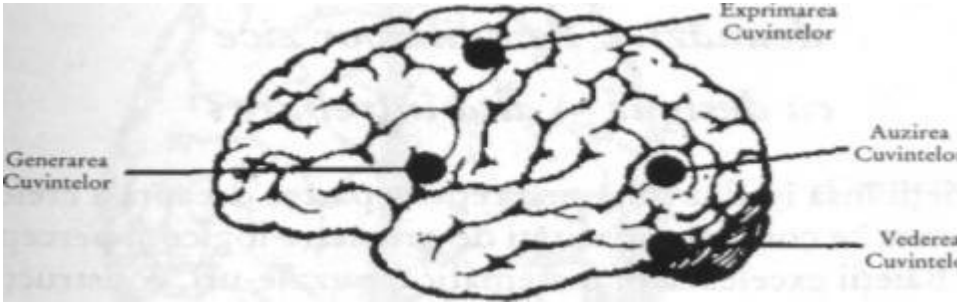

Principalele puncte specifice la nivelul creierului, aşa cum apar ele la TRM

De la începutul anilor 1990, aparatura de scanare a creierului s-a dezvoltat într-o asemenea măsură, încât în prezent este posibil să vezi în direct pe un monitor cum funcţionează creierul

prin utilizarea unui tomograf special (Pozitron Emmission Tomography – PET – Tomografie cu emisie de po-zitroni), precum şi sistemul de rezonanţă magnetică (Magnetic Resonance Imaging – MRI – Tomografie cu Rezonanţă Magnetică). Marcus Raichle de la Facultatea de Medicină a Universităţii din Washington a măsurat zonele specifice ale metabolismului crescut la nivelul creierului pentru a fixa exact felul în care funcţionează anumite capacităţi umane, care arată cam asa:

În 1995, la Universitatea Yale, o echipă de savanţi condusă de doctorii Bennett şi Sally Shaywitz au făcut câteva teste pe diverşi bărbaţi şi femei pentru a stabili care parte a creierului este folosită pentru a potrivi cuvintele în versuri.

Folosind TRM pentru a detecta schimbările minore din circulaţia sângelui la nivelul diverselor părţi ale creierului, ei au confirmat faptul că bărbaţii folosesc mai ales partea stângă pentru vorbire, în vreme ce femeile folosesc atât partea stângă cit şi pe cea dreaptă. Aceste experimente, precum şi nenumărate altele făcute în anii 1990, au indicat limpede acelaşi rezultat: creierul bărbaţilor si al femeilor funcţionează diferit.

Cercetările mai arată şi faptul că partea stângă a creierului fetiţei se dezvoltă mai rapid decât a băieţelului, ceea ce înseamnă că ea va vorbi mai repede şi mai bine decât frăţiorul ei, va citi mai devreme şi va învăţa mai repede o limbă străină.

De asemenea, acest lucru explică şi de ce patologii vorbirii au foarte mulţi clienţi băieţei la tratament.

Intrebaţi-i pe bărbaţi şi pe femei dacă nu cumva creier ele lor funcţionează diferit. Bărbaţii vă vor spune că ei cred că da, că parcă au citit ceva pe Internet chit deunăzi... Femeile vor zice că desigur – altă întrebare!

Băieţii însă îşi dezvoltă mai repede partea dreaptă a creierului, ceea ce conferă capacităţi de orientare logice şi perceptuale. Băieţii excelează în matematică, puzzle-uri, construcţii şi rezolvarea problemelor şi stăpânesc toate aceste lucruri cu mult înaintea fetelor.

S-ar putea crede că diferenţele dintre sexe sunt minime sau irelevante. Numai că dovezile nu susţin acest punct de vedere.

Din păcate, actualmente trăim într-un mediu social în care se insistă asupra faptului că suntem la fel – în ciuda muntelui de dovezi care arată că suntem programaţi diferit şi că am evoluat cu capacităţi şi înclinaţii înnăscute foarte variate.

De ce femeile sunt mai bine conectate

Emisferele stângă şi dreaptă ale creierului sunt legate printr-o serie de nervi care se numesc corpus callosum. Acest cablu face ca o parte a creierului să comunice foarte bine cu cealaltă,

permiţând schimbul de informaţii.

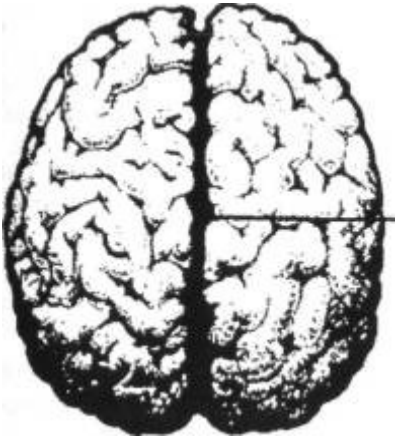

Corpus callosum

Încercaţi să vă imaginaţi că aveţi două calculatoare pe umeri, ele fiind legate de o unică interfaţă. Aceasta ar fi corpus callosum.

Neurologul Roger Gorski de la Universitatea Californiană din Los Angeles a confirmat că de fapt creierul femeii are un corpus callosum mai gros decât cel al bărbatului, femeile având cu peste 30% mai multe legături între emisfera stângă şi cea dreaptă. De asemenea, el a mai dovedit că bărbaţii şi femeile folosesc părţi diferite ale creierului atunci când îndeplinesc o aceeaşi misiune. Aceste descoperiri au fost de atunci dublate şi de cele ale savanţilor de pretutindeni.

Cercetările au mai dezvăluit şi că hormonul feminin estrogen stimulează dezvoltarea celulelor nervoase, apărând mai multe legături la nivelul creierului şi între cele două emisfere. Studiile

arată că dacă există mai multe legături, şi vorbirea este mai fluentă. Acest lucru mai explică şi capacitatea femeilor de a putea executa mai multe lucruri fără legătură aparentă între ele, lămurind şi problema intuiţiei feminine. Aşa cum am discutat, femeia este mai bine dotată din punct de vedere senzorial, prin această conectare multiplă putându-se face un transfer mai rapid de informaţii între emisfere şi de aceea nu este de mirare că o femeie poate emite judecăţi rapide şi precise în legătură cu diverse persoane şi situaţii la nivel intuitiv.

De ce bărbaţii nu pot face decât „un singur lucru odată!”

Toate cercetările de care dispunem sunt de acord că, în cazul bărbaţilor, creierul este specializat. Compartimentat.

Creierul bărbatului este configurat astfel încât să se concentreze asupra unei misiuni precise şi majoritatea bărbaţilor vă vor spune că nu pot face decât *„un singur lucru odată”*. Când bărbatul opreşte maşina ca să vadă numele străzii în ghid, ce face cu radioul? îl opreşte! Majoritatea femeilor nu pot pricepe de ce ei fac asta. Ele pot citi în timp ce ascultă şi pot şi vorbi, şi atunci el de ce nu e în stare? De ce vrea să oprească televizorul când sună telefonul? „Când citeşte ziarul sau se uită la televizor, de ce n-aude ce-i spun?” se plâng absolut toate femeile din lume,

mai devreme sau mai târziu. Răspunsul este că de fapt creierul bărbatului este astfel configurat încât să facă *un singur lucru odată,* pentru că există mai puţine conexiuni între emisferele stângă şi dreaptă, iar creierul este mai compartimentat. Dacă îi veţi scana creierul în timp ce citeşte, veţi constata că practic este surd.

Creierul femeii este astfel configurat încât să poată face mai multe lucruri deodată. Acestea pot să nu aibă nicio legătură şi creierul să continue să funcţioneze fără întrerupere.

Poate să vorbească la telefon, să gătească în acelaşi timp după o reţetă nouă şi să se uite la televizor. Sau poate conduce maşina, se poate farda şi poate asculta radioul vorbind totodată la un telefon mobil. Dar în cazul în care un bărbat găteşte după o reţetă şi tu îi vorbeşti, mai mult ca sigur că el se va înfuria pentru că nu poate urmări instrucţiunile scrise şi ceea ce ai de spus în acelaşi timp. Dacă un bărbat se bărbiereşte şi încerci să-i vorbeşti, sigur se taie. Majoritatea femeilor au fost deja acuzate de bărbaţi că din cauza lor nu au văzut că trebuie să cotească şi să iasă din şosea, mai precis, fiindcă ei nu-i mai tace gura. O femeie chiar mi-a povestit că atunci când se supără pe soţul ei, începe să-i vorbească tocmai când el bate un cui!

Cum femeile folosesc ambele laturi ale creierului, multora li se pare mai greu să distingă între mâna stângă şi mâna dreaptă.

Cam 50% dintre femei nu pot distinge pe loc

între cele două fără să se uite după vreun inel sau după vreun pistrui. Pe de altă parte, bărbaţii care funcţionează fie cu partea stângă fie cu partea dreaptă a creierului identifică mult mai uşor stângă şi dreapta, drept pentru care femeile din lumea întreagă sunt mereu dojenite de bărbaţi că au indicat direcţia dreapta când de fapt ar fi trebuit s-o ia la stângă.

Încercaţi testul periuţei de dinţi

Încercaţi acest test – al spălatului pe dinţi. Majoritatea femeilor se pot spăla pe dinţi în timp ce se plimbă prin casă sau discută mai multe subiecte. Pot să îşi perieze dinţii în sus şi în jos, în timp ce cu mâna cealaltă lustruiesc o masă cu o mişcare circulară. Majoritatea bărbaţilor găsesc că acest lucru este foarte greu, dacă nu chiar imposibil.

Când bărbaţii se spală pe dinţi, creierul lor mono îi face să se concentreze exclusiv asupra acestui lucru. Cu toţii stau în faţa chiuvetei cu picioarele depărtate cam la 30 de centimetri, cu corpul uşor aplecat, mişcându-şi capul înainte şi înapoi după periuţă, de obicei în funcţie de viteza cu care curge apa.

De ce suntem ceea ce suntem

În aceste vremuri în care creştem băieţii şi fetiţele ca şi cum ar fi identici, ştiinţa dovedeşte

că sunt extrem de diferiţi în gândire. Concluzia neurologilor şi a cercetătorilor de pretutindeni este că suntem ceea ce suntem din pricina hormonilor.

Suntem ceea ce suntem din pricina hormonilor. Cu toţii suntem rezultatul unor reacţii chimice.

Spre sfârşitul secolului XX, se susţinea că ne naştem cu o minte complet nepopulată şi că părinţii noştri, profesorii şi mediul ne dictează atitudinile şi alegerile. Noile studii la nivelul creierului şi al dezvoltării sale arată că mintea noastră, cam la 6-8 săptămâni după concepere, este configurată asemeni unui calculator. „Sistemul de operare" fundamental există şi sunt instalate deja câteva „programe", astfel încât atunci când ne naştem suntem deja pregătiţi asemeni unui calculator cu un sistem ce mai poate fi îmbunătăţit în privinţa hardware-ului şi software-ului.

De asemenea, ştiinţa mai arată şi că sistemul operaţional fundamental precum şi legăturile stabilite nu lasă prea mult loc pentru schimbări majore. Mediul şi profesorii pot doar să adauge date şi programe compatibile. Şi cel puţin până acum încă nu există manuale de „Cum să…". Asta înseamnă că atunci când ne naştem alegerile ulterioare şi preferinţele sexuale sunt deja prestabilite. Natură versus formare? Deja zarurile

au fost aruncate. Natura a avut de la bun început un avans. Acum ştim că hrănirea copiilor este ceva care se do-bândeşte, mamele adoptive demonstrând că sunt la fel de eficiente în a-şi creşte copiii ca şi mamele biologice.

Programarea embrionului

Aproape toţi suntem compuşi din 46 de cromozomi, care sunt un fel de construcţii genetice sau un proiect. 23 provin de la mamă şi 23 de la tată. Dacă cel de-al 23-lea cromozom al mamei este un cromozom X (adică în formă de X) şi cel de-al 23-lea cromozom al tatălui este tot în formă de X, rezultatul va fi un copil XX, adică o fată. Dacă cel de-al 23-lea cromozom al tatălui este un Y, se obţine un copil XY, adică un băiat. Baza corpului uman şi creierul sunt feminine – cu toţii debutăm ca fete – şi de aceea bărbaţii au şi trăsături feminine, cum ar fi sfârcuri sau glande mamare.

La 6-8 săptămâni după concepere, fătul încă nu are sex şi se poate dezvolta fie ca băiat, fie ca fată din punct de vedere al organelor genitale.

Savantul german dr. Gunther Dorner, un adevărat pionier în privinţa ştiinţelor sociale, a fost printre primii care au avansat teoria că identitatea noastră sexuală se formează la şase-opt săptămâni după concepere. Studiul său a arătat că dacă embrionul este din punct de vedere genetic băiat (XY), el îşi dezvoltă anumite celule

care creează o cantitate mare de hormoni masculini, în special de testosteron, formându-se astfel în corp testiculele şi configurându-se creierul pentru trăsăturile şi comportamentele masculine, cum ar fi percepţia pe distanţe mari şi orientarea în spaţiu pentru a arunca, vâna şi urmări.

Să zicem că embrionul masculin (XY) are nevoie de cel puţin o unitate de hormoni masculini pentru a se forma organele genitale şi de alte trei pentru configurarea creierului cu un sistem operaţional masculin, dar din motive pe care le vom discuta ulterior, nu primeşte dozarea necesară. Să spunem că ar fi nevoie de patru unităţi şi primeşte doar trei. Prima unitate este folosită pentru a se forma organele genitale masculine, dar creierul nu mai primeşte decât încă alte două unităţi, ceea ce înseamnă că de fapt creierul este sexuat doar pe două treimi masculin şi rămâne o treime feminin. Rezultatul este că se va naşte un copil care va deveni o persoană cu un creier predominant masculin, dar şi cu capacităţi şi tipare de gândire feminine. Dacă fătul mascul primeşte doar două unităţi de hormoni masculini, una este folosită pentru formarea testiculelor, iar creierul primeşte doar una în loc de cele trei necesare. Astfel rezultă un copil al cărui creier este predominant feminin ca structură şi gândire, aflându-se însă într-un corp masculin din punct de vedere genetic. La pubertate, băiatul mai mult ca sigur va ajunge homosexual. Vom discuta despre

asta în Capitolul 8.

Când embrionul este fată (XX), există foarte puţini hormoni masculini sau chiar deloc, astfel încât corpul creează organele genitale feminine, iar creierul rămâne esenţialmente feminin. Creierul continuă să fie configurat cu hormoni feminini, dezvoltându-şi atributele de apărare a cuibului, inclusiv centrii prin care se pot descifra semnalele verbale şi nonverbale. Când se naşte o fetiţă, ea arată ca o fetiţă şi comportamentul ei va fi feminin din cauza creierului care s-a dezvoltat în această direcţie. Ocazional însă, de obicei accidental, fătul feminin primeşte şi o cantitate semnificativă de hormoni masculini; ca urmare, se naşte o fetiţă cu un creier mai mult sau mai puţin masculin. Şi acest lucru îl vom discuta mai pe larg în Capitolul 8.

Se estimează că între 80 şi 85% dintre bărbaţi au un creier predominant masculin şi între 15 şi 20% au un creier mai mult sau mai puţin efeminat. Mulţi dintre cei din această a doua categorie devin homosexuali.

Între 15 şi 20% dintre bărbaţi au un creier efeminat. Aproximativ 10% dintre femei au un creier masculinizat.

În această carte orice referire la sexul femeiesc se va raporta la 90% dintre fete şi femei, respectiv la cele al căror creier este organizat pentru un comportament preponderent feminin.

Aproximativ 10% dintre femei au un creier dotat în mai mică sau în mai mare măsură cu capacităţi tipic masculine, pentru că a primit şi o doză de hormoni masculini după concepere, în perioada dintre a şasea şi a opta săptămână.

Iată acum un test simplu, dar fascinant, care vă poate arăta măsura în care creierul vostru este axat pe gândire masculină sau feminină. Întrebările au fost adunate din mai multe studii importante care s-au ocupat de sexualitatea creierului omenesc, iar sistemul de comparare a informaţiei folosit a fost cel dezvoltat de geneticiana britanică Anne Moir. Nu există răspunsuri corecte sau greşite în acest test, ci vă oferă informaţii în legătură cu felul în care faceţi alegerile şi cu felul în care gândiţi. La sfârşitul testului puteţi aduna rezultatele conform unui grafic care apare la pagina 72. Multiplicaţi testul şi oferiţi-l şi celor cu care locuiţi sau lucraţi şi cu siguranţă că toată lumea îsi va clarifica multe lucruri.

CREIERUL – TESTUL CONEXIUNILOR

Testul este conceput pentru a arăta în ce măsură tiparul creierului vostru este unul de tip masculin sau feminin.

Nu există răspunsuri corecte sau greşite – rezultatul fiind un simplu indiciu al nivelului probabil de hormoni masculini pe care îl deţine sau nu creierul vostru şi care au apărut în

perioada dintre a şasea şi a opta săptămână de după ce aţi fost concepuţi. Acest lucru se reflectă în preferinţele voastre, la nivelul valorilor, comportamentului, stilului, orientării şi alegerilor.

Încercuiţi afirmaţia care vi se pare valabilă cel mai adesea în cazul vostru:

1. Când este vorba de interpretarea unei hărţi sau de căutatul într-un ghid al străzilor:

a. Aveţi dificultăţi şi cel mai adesea cereţi sprijinul altcuiva b. Vă întoarceţi spre direcţia de mers c. Nu aveţi niciun fel de dificultăţi în interpretarea hărţilor sau a ghidurilor străzilor

2. Pregătiţi un fel de mâncare complicat, radioul merge iar un prieten sună la telefon. Ce faceţi: a. Lăsaţi radioul să meargă şi continuaţi să gătiţi în vreme ce vorbiţi la telefon b. Opriţi radioul, vorbiţi şi continuaţi să gătiţi c. Îi spuneţi că-l sunaţi de îndată ce terminaţi de gătit 3. Vin nişte prieteni în vizită şi întreabă cum pot ajunge la casa voastră cea nouă. Ce faceţi: a. Le desenaţi o hartă cu explicaţii clare şi le-o trimiteţi sau găsiţi pe cineva care să le explice cum să ajungă b. Întrebaţi ce puncte de reper au şi apoi încercaţi să le explicaţi cum să ajungă c. Le explicaţi verbal – „Mergeţi pe drumul M3 până la New Castle, opriţi, o luaţi la stânga, a doua la dreapta după stop…”

4. Când explicaţi o idee sau un concept, cel mai adesea:

a. Folosiţi creion, hârtie şi multe gesture b. Explicaţi verbal, folosind doar un limbaj al trupului şi gesturi c. Explicaţi verbal, clar şi concis

5. Când vă întoarceţi acasă de la un film grozav, preferaţi să:

a. Vă imaginaţi în gând scenele din film b. Comentaţi scenele şi dialogul c. Citaţi mai ales ceea ce s-a spus în film

6. La cinema preferaţi să staţi:

a. În dreapta b. Oriunde c. În stânga

7. Un prieten are nişte probleme de natură mecanică. Cum reacţionaţi:

a. Îl înţelegeţi şi discutaţi despre ce simte el în această privinţă b. Îi recomandaţi pe cineva de încredere, care ar putea remedia situaţia c. Vă daţi seama cum funcţionează şi încercaţi să remediaţi chiar voi problema

8. Vă aflaţi într-un loc care nu vă este familiar şi cineva vă întreabă încotro este nordul:

a. Mărturisiţi că nu ştiţi b. Presupuneţi, după ce vă gândiţi puţin c. Arătaţi direcţia nord fără nicio dificultate

9. Aţi găsit un loc de parcare, dar este foarte mic şi trebuie să intraţi cu spatele:

a. Încercaţi să găsiţi alt loc b. Încercaţi cu grijă să intraţi cu spatele c. Intraţi cu spatele fără nicio dificultate

10. Vă uitaţi la televizor când telefonul sună:

a. Răspundeţi la telefon cu televizorul deschis b. Întâi daţi televizorul mai încet şi apoi răspundeţi c. Opriţi televizorul, le spuneţi celorlalţi să tacă şi apoi răspundeţi

11. Tocmai aţi auzit o melodie nouă interpretată de cântăreţul preferat. Ce faceţi de obicei:

a. Puteţi reproduce o parte din ea fără nicio dificultate b. Puteţi reproduce o parte din ea, doar dacă este o melodie foarte simplă c. Vi se pare greu să vă amintiţi cum era, dar aţi reţinut o parte din cuvinte

12. Cel mai bine precizaţi ce va urmă:

a. Prin intuiţie b. Luând o hotărâre în funcţie de informaţiile disponibile, dar şi de „fler”.

c. Folosiţi fapte, date statistice şi de tot felul

13. V-aţi rătăcit cheile:

a. Vă apucaţi de altceva până când apar de la sine?

b. Vă apucaţi de altceva, dar încercaţi să vă amintiţi unde le-aţi pus?

c. Refaceţi în gând traseul până vă amintiţi unde le-aţi lăsat?

14. Vă aflaţi într-o cameră de hotel şi auziţi o sirenă undeva departe:

a. Puteţi spune exact dincotro vine sunetul b. Aţi putea, eventual, s-o faceţi dacă v-aţi concentra c. Nu puteţi identifica de unde provine sunetul

15. Mergeţi la o întâlnire mondenă şi vă sunt prezentate şapte sau opt persoane pe care nu le-aţi mai întâlnit. A doua zi:

a. Vă amintiţi cu uşurinţă chipul lor b. Vă amintiţi doar chipul unora dintre ei c. Vă e mai uşor să vă amintiţi numele lor

16. Vreţi să mergeţi la ţară în vacanţă, dar partenerul ar vrea să meargă la mare. Pentru a-l convinge că soluţia voastră este mai bună:

a. Îi spuneţi pe un ton blând că vă place la ţară şi acolo se simt întotdeauna bine şi copiii şi întreaga familie b. Îi spuneţi că dacă mergeţi la ţară veţi fi foarte recunoscători şi data viitoare veţi merge la mare c. Vă folosiţi de fapte concrete: la ţară e mai aproape, mai ieftin, mai bine organizat pentru sport şi petrecerea timpului liber

17. Când vă planificaţi activităţile zilnice, de obicei:

a. Întocmiţi o listă pentru a şti exact ce aveţi de făcut b. Vă gândiţi la lucrurile pe care trebuie să le faceţi c. Vă imaginaţi cu cine vă veţi întâlni, unde veţi merge şi ce veţi face

18. Un prieten are o problemă personală şi a venit să discute cu voi:

a. Sunteţi plini de compasiune şi înţelegere b. Îi spuneţi că lucrurile nu sunt niciodată atât de rele pe cât par şi îi explicaţi şi de ce c. Îi oferiţi sugestii sau sfaturi raţionale despre felul cum ar trebui rezolvată problema

19. Doi prieteni din căsnicii diferite au câte o idilă ascunsă. Cât de probabil este să vă daţi seama:

a. Vă daţi seama de la bun început b. Vă daţi seama în aproape jumătate din cazuri c. Mai mult ca sigur că nu observaţi

20. Ce înseamnă viaţa de fapt aşa cum o percepeţi voi:

a. Să ai prieteni şi să trăieşti în armonie cu cei din jur b. Să fii prietenos cu ceilalţi, păstrându-ţi independenţa personala c. Să-ţi atingi scopurile importante câştigând respectul celorlalţi şi obţinând un anumit prestigiu şi progres

21. Dacă aţi avea de ales, aţi prefera să munciţi:

a. Într-o echipă cu persoane compatibile b. În jurul altora, dar menţinându-vă propriul teritoriu c. De unii singuri

22. Ce anume preferaţi să citiţi:

a. Romane b. Reviste şi ziare c. Poveşti

adevărate, autobiografii

23. Când mergeţi la cumpărături, aveţi tendinţa să:
a. Cumpăraţi la primul imbold, mai ales lucruri speciale b. Aveţi o listă prestabilită, dar luaţi ce vă pică la îndemână c. Citiţi etichetele şi comparaţi preţurile

24. Preferaţi să vă culcaţi, să vă treziţi şi să mâncaţi:
a. De câte ori aveţi chef b. Conform unui program care însă poate fi flexibil c. Cam la aceeaşi oră în fiecare zi

25. Tocmai aţi început să lucraţi într-o slujbă nouă şi aţi cunoscut o grămadă de lume din rândul personalului. Una dintre persoane vă telefonează acasă:
a. Vă este uşor să-i recunoaşteţi vocea b. Cam în jumătate din cazuri îi recunoaşteţi vocea c. Aveţi probleme în a-i recunoaşte vocea

26. Ce vă supără cel mai tare când vă certaţi cu cineva:
a. Faptul că persoana respectivă tace sau nu reacţionează b. Că nu înţelege punctul vostru de vedere c. Că pune întrebări precise sau provocatoare ori că face comentarii

27. La şcoală, cum reacţionaţi la dictări şi

compuneri:

a. Vi se păreau la fel de uşoare b. Preferaţi una dintre cele două c. Nu eraţi prea bun la niciuna

28. Când e vorba de dans sau de muzică de jazz:

a „Trăiţi” muzica de îndată ce învăţaţi paşii b. În parte, reuşiţi să faceţi mişcările sau să dansaţi şi în parte nu c. Aveţi probleme cu păstrarea ritmului

29. Cât de buni sunteţi la identificarea şi imitarea sunetelor scoase de diverse animale:

a. Nu prea buni b. Aşa şi aşa c. Foarte buni

30. La sfârşitul unei zile lungi şi obositoare, de obicei preferaţi să:

a. Vorbiţi cu familia sau cu prietenii despre ziua respectivă b. Ascultaţi pe alţii vorbind despre cum şi-au petrecut ei ziua c. Citiţi un ziar, vă uitaţi la televizor şi nu vorbiţi Cum se calculează acest test

Mai întâi adunaţi răspunsurile a, b şi c şi folosiţi următorul tabel pentru a obţine rezultatul final.

Pentru bărbaţi

A x 15 puncte =

B x 5 puncte =

C x (-5) puncte =

Total puncte =

Pentru femei
A x 10 puncte =
B x 5 puncte =
C x (-5) puncte =
Total puncte =

La toate întrebările la care răspunsurile nu reflectă foarte exact propria situaţie sau la cele la care nu aţi încercuit nicio literă, acordaţi-vă câte 5 puncte.

Analizarea rezultatului

Majoritatea bărbaţilor vor avea între 0-180, iar majoritatea femeilor între 150-300. Creierele „setate” pe o gândire primordial masculină vor obţine sub 150. Cu cât sunt mai aproape de 0, cu atât sunt mai masculine şi cu atât este mai mare nivelul de testosteron. Aceşti oameni dau dovadă de o logică sigură, de putere analitică şi verbală şi au tendinţa să fie disciplinaţi şi bine organizaţi. Cu cât se apropie mai mult de 0, cu atât sunt mai pricepuţi în previziunea costurilor şi planificarea rezultatelor în date statistice, emoţiile lor influentân-du – şi cu greu. Rezultatele cu minus sunt rezultate masculine.

Acestea indică prezenţa unor cantităţi mari de testosteron încă din fazele foarte timpurii ale dezvoltării fătului. Cu cât rezultatul este mai mic

pentru o femeie, cu atât are mai mari înclinaţii spre lesbianism.

Creierele structurate mai ales pe o gândire feminină vor obţine peste 180. Cu cât cifra este mai mare, cu atât creierul este mai feminin şi persoana respectivă va da dovadă de un simţ creator important, dar şi de talente artistice şi muzicale.

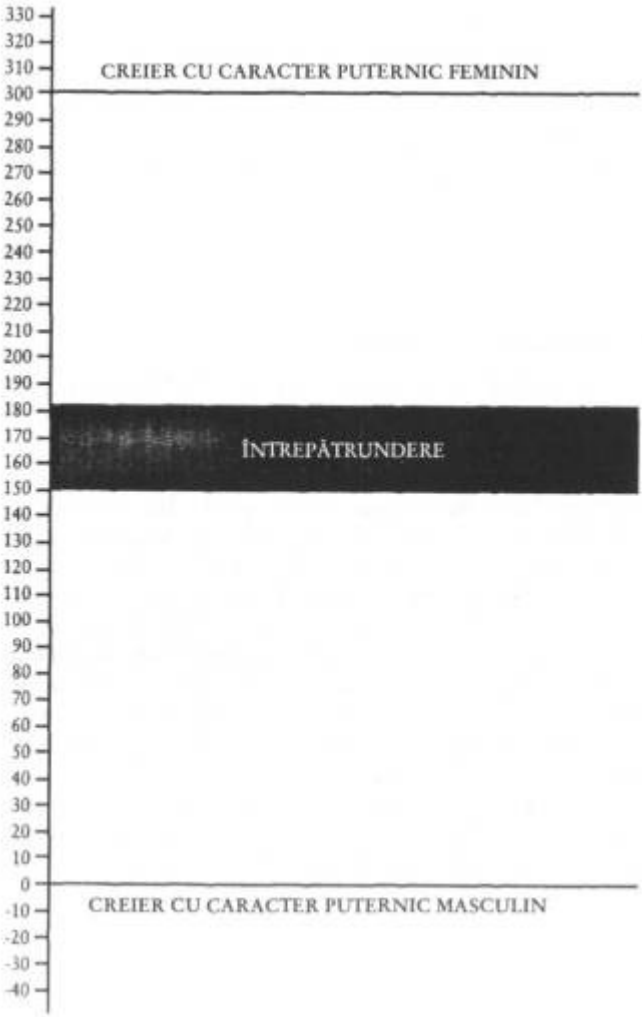

Creierul – testul conexiunilor

Majoritatea hotărârilor lor se bazează pe intuiţie sau pe fler şi se pricep să îşi dea seama de diverse probleme folosind un minimum de date. De asemenea, sunt bune la rezolvarea problemelor

care presupun creativitate şi perspicacitate.

Dacă un bărbat are peste 180 de puncte, creşte probabilitatea de a deveni homosexual.

Bărbaţii care obţin sub 0 puncte şi femeile care obţin peste 300 de puncte au creiere configurate atât de opus, încât singurul lucru pe care îl au în comun este că trăiesc pe aceeaşi planetă.

Între 150 şi 180 înseamnă compatibilitate de gândire pentru ambele sexe sau că sunt, de fapt, un amestec de sexe.

Aceşti oameni nu dovedesc o înclinaţie specială spre gândirea masculină sau feminină şi de obicei dau dovadă de flexibilitate în gândire, ceea ce poate fi un avantaj semnificativ pentru orice categorie în momentul în care trebuie rezolvată o anumită problemă. Au tendinţa să-şi facă prieteni atât dintre bărbaţi cât şi dintre femei.

Un ultim cuvânt...

De la începutul anilor 1980, cunoştinţele despre creier au depăşit cele mai optimiste aşteptări. Preşedintele american George Bush a proclamat anii 1990 ca fiind Deceniul Creierului şi în prezent intrăm în Mileniul Minţii. În discuţia noastră despre creier şi despre diversele zone pe care le-am prezentat simplificat, spre a evita prea mulţi termeni de specialitate, am încercat să conştientizăm această simplificare, pentru că în

fapt creierul este o structură de tipul unei reţele de neuroni, care formează un ansamblu complex de celule ale creierului, ce alcătuiesc regiunile creierului.

Dragi cititori, voi nu vreţi să deveniţi specialişti în neurologie, ci doar să înţelegeţi ideile fundamentale ale funcţionării creierului, precum şi câteva strategii în legătură cu abordarea sexului opus. Este uşor de determinat care este zona în care se formează simţul orientării în spaţiu la bărbaţi şi al dezvoltării strategiilor de funcţionare. Este mult mai greu însă de manevrat partea emoţională a creierului, dar chiar şi aşa putem totuşi să dezvoltăm anumite strategii utile.

Capitolul 4
Vorbitul si ascultatul

Ce spun femeile Ce aud bărbaţii

Barbara şi Allan tocmai se pregăteau să meargă la o petrecere. Barbara îşi cumpărase o rochie nouă şi era nerăbdătoare să arate cât mai bine. A luat două perechi de pantofi, unii albaştri şi alţii aurii şi 1 lîntrebat pe Allan lucrul de care bărbaţii se tem cel mai tare: „Iubitule, care crezi că se potrivesc cu rochia asta?” Pe Allan l-au trecut fiorii. Îşi dădea seama că o încurcase. „Păi... îmm... Care vrei tu, dragostea mea”, îngăimă el. „Hai, Allan”, zise ea cu nerăbdare. „Spune care vin mai bine... Cei albaştri sau cei aurii?” „Cei aurii”, răspunse el agitat. „Dar ăia albaştri ce au?”, întrebă ea. „Nu ţi-au plăcut niciodată. Am dat o avere pe ei şi n-ai putut să-i suferi!”

Allan s-a făcut mic dintr-odată. „Dacă nu te

interesează ce cred nu mă mai întreba”, spuse el. El a crezut că i se ceruse să rezolve o problemă. Numai că atunci când a găsit soluţia, ea n-a fost deloc recunoscătoare. De fapt, Barbara folosea un stil caracteristic femeilor: gânditul cu glas tare. Ea deja hotărâse ce pantofi va purta şi nu avea nevoie de părerea nimănui; dorea doar o confirmare că arată bine. În acest capitol, ne vom ocupa de problemele de comunicare pe care le au bărbaţii şi femeile, încercând să oferim câteva soluţii inedite.

Strategia „pantofilor albaştri sau aurii”.

Atunci când o femeie întreabă „albaştri sau aurii”, vrând să ştie cu ce să se încalţe, e foarte important ca bărbatul să nu îi dea niciun fel de răspuns. În schimb, el trebuie să spună:

„N-ai ales niciuna dintre perechi, iubito?” Majoritatea femeilor vor fi surprinse de această abordare, pentru că ele ştiu în general că bărbaţii au imediat o preferinţă. „Ei bine… mă gândeam să-i port pe cei aurii…”, va răspunde ea nesigură.

Realitatea este că deja i-a ales pe cei aurii. „De ce pe cei aurii?”, va întreba el. „Pentru că am accesorii aurii şi în im-primeul rochiei este şi ceva auriu”, va răspunde ea. Un bărbat abil va replica: „Uau! Ce alegere fantastică! O să arăţi splendid! Bine ai făcut! îmi place la nebunie!” Şi în mod sigur va avea o seară excelentă.

De ce bărbaţii nu sunt în stare să vorbească aşa cum se cuvine

De mii de ani se ştie că bărbaţii nu se prea pricep la conversaţii, în special comparativ cu femeile. Nu numai că feti ţele încep să vorbească mai repede decât băieţii, dar la trei ani o fetiţă are un vocabular de două ori mai bogat decât al unui băieţel de aceeaşi vârstă, exprimarea sa fiind aproape sută la sută inteligibilă. Specialiştii în patologia vorbirii au mereu de lucru cu băieţeii aduşi de părinţii care doresc un tratament pentru veşnica problemă – „Nu e în stare să vorbească suficient de corect”. Dacă băieţelul are o soră mai mare, atunci diferenţele de vorbire sunt şi mai uşor de observat, în special pentru că surorile mai mari şi mamele vorbesc adesea în locul fiilor. Intrebaţi-l pe un puşti de cinci ani: „Ce mai faci?” – şi mama sau sora lui va răspunde: „Face bine, mulţumim.”.

Mamele, fiicele şi surorile mai mari vor vorbi adesea în numele bărbaţilor din familia lor.

Pentru bărbaţi, vorbirea nu este un talent special al creierului. Ea funcţionează doar la nivelul lobului stâng, fără o localizare specifică. Studiile făcute asupra persoanelor cu probleme pe partea stângă a creierului arată că majoritatea dere glărilor de vorbire ale bărbaţilor sunt localizate în emisfera stângă/spate, iar ale femeilor în emisfera stângă/faţă. Când vorbeşte un bărbat, scanerul arată că se activează întreaga emisferă stângă, ca şi cum ar încerca să găsească

un centru al vorbirii, dar este incapabil s-o facă. Drept urmare, bărbaţii nu prea au darul vorbirii.

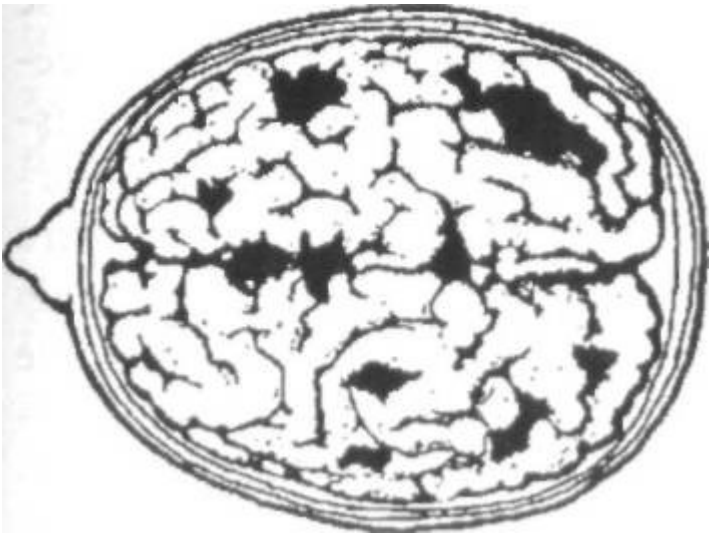

Localizarea vorbirii şi a limbajului la bărbaţi (Zonele cu negru reprezintă zonele active.) Institutul de Psihiatrie din Londra, 1999.

O altă scanare a creierului aparţine unui studiu din 1999 condus de dr. Tonmoy Sharma, şeful Catedrei de Psihofar-macologie Cognitivă a Institutului de Psihiatrie din Londra.

După cum veţi putea vedea, bărbaţii au o localizare mai restrânsă a funcţiilor vorbirii.

Acest lucru arată de ce băieţii au tendinţa să mormăie şi să pronunţe cuvintele mai anevoios decât fetele. Ei folosesc o mulţime de „ăăă”, „îâî” şi „cam aşa ceva” în timpul conversaţiilor, nu pronunţă bine finalul cuvintelor şi utilizează doar trei tonuri ale vocii atunci când vorbesc, în vreme

ce femeile folosesc cinci tonuri. Când mai mulţi bărbaţi se adună să se uite la un meci de fotbal la televizor, ei procedează exact aşa – singura lor conversaţie constă în „Dă-mi chipsurile” şi „Mai e bere?” Mai multe femei care se întâlnesc să privească la televizor transformă totul într-un pretext de a mai sta la o bârfă. Ca urmare, se opresc la o telenovelă, pentru că acolo personajele şi intrigile sunt mai simple decât în cazul unui film poliţist.

Niciunde nu este mai evidentă diferenţa de exprimare dintre bărbaţi şi femei ca în cazul sporturilor. Uitaţi-vă la meciurile sportive şi analizaţi cu atenţie cum baschetbalistele, de exemplu, îşi pot descrie meciul precis, succint şi perfect inteligibil, în vreme ce bărbaţii, atunci când li se ia un interviu, nu numai că nu au nicio logică în puţinul pe care îl spun, dar ai impresia că nici măcar nu-şi mişcă buzele. Şi în cazul adolescenţilor există o diferenţă considerabilă. Atunci când o fată aflată la vârsta adolescenţei este întrebată despre petrecerea la care a fost cu o seară înainte, ea face o prezentare foarte precisă a tot ceea ce s-a întâmplat – cine cui i-a spus, ce părere a avut fiecare şi cum erau îmbrăcate persoanele prezente. Băiatul de aceeaşi vârstă, în cazul în care i se pun aceleaşi întrebări, abia de îngaimă: „Păi… a fost… bine”. De Sf. Valentin, florarii îi îndeamnă pe bărbaţi „să se exprime prin flori”, pentru că ei ştiu că bărbaţilor le este greu să se exprime în cuvinte. Pentru un

bărbat, nu e niciodată o problemă să cumpere o felicitare, ceea ce-l blochează este că trebuie s-o şi scrie.

De obicei, bărbaţii aleg felicitări cu texte deja scrise. Astfel, le rămâne mai puţin de completat.

După cum probabil că vă mai aduceţi aminte, bărbaţii se ocupă de vânatul-prânzului şi nu de comunicare. Vânatul presupune o serie de semne nonverbale şi adesea vânătorii aşteaptă ore întregi în tăcere, pândindu-şi prada. Ei nici nu vorbesc, nici nu se reped. Când bărbaţii din vremurile noastre merg la pescuit împreună, sunt în stare să stea acolo ore întregi fără să-şi adreseze o vorbă. Ei se simt minunat, bucurându-se de prezenţa celorlalţi, dar nu simt nevoia să se exprime în cuvinte. În schimb, atunci când femeile sunt împreună şi nu vorbesc, acesta este un indiciu clar că există o problemă majoră.

Singura situaţie în care bărbaţii devin vorbăreţi este aceea în care acea compartimentare din creierul masculin se destramă din pricina unei cantităţi foarte mari de alcool.

Băieţii şi şcoala

La început, băieţii nu se prea descurcă la şcoală, pentru că există un handicap din punct de vedere al exprimării în raport cu fetele. Ca

urmare, au probleme cu limbile străine, cu limba maternă şi cu artele. Se simt inferiori în faţa fetelor, care se exprimă mai bine, devenind violenţi şi turbulenţi.

Ideea de a-i da pe băieţi cu un an mai târziu la şcoală atunci când au probleme cu exprimarea are o oarecare logică. Băieţii s-ar simţi mai bine şi ar fi mai puţin intimidaţi de fluenţa cu care se exprimă fetiţele de aceeaşi vârstă.

În anii următori, fetele rămân în urmă la ştiinţele exacte şi în domeniile în care orientarea în spaţiu este vitală. În vreme ce clasele de remedierea exprimării sunt pline de băieţi ai căror părinţi îngrijoraţi speră şi se roagă ca fiii lor să fie în stare în cele din urmă să citească, să vorbească şi să scrie corect, în cazul fetelor nu se mai face atâta caz pentru a le îndrepta incapacitatea de orientare în spaţiu. Pur şi simplu, când vine vorba de asta, se schimbă subiectul.

Există o tendinţă din ce în ce mai puternică în ultimii ani de a separa băieţii şi fetele la predarea anumitor materii, cum ar fi engleza, matematica şi ştiinţele naturii. Liceul Shenfield din Essex, de exemplu, le permite celor de acelaşi sex să înveţe într-un mediu în care nu există concurenţă din partea sexului opus. La lucrările de matematică, fetelor li se formulează probleme care au legătură cu grădinăritul, în vreme ce ale băieţilor se referă la articolele de fierărie. Acest tip de împărţire se concentrează asupra preferinţelor fireşti ale băieţilor şi fetelor la nivelul organizării creierului,

iar rezultatele sunt impresionante. La engleză, rezultatele băieţilor sunt de patru ori mai bune decât media la nivel naţional, iar la matematică şi ştiinţele naturii fetele au rezultate de două ori mai bune decât în alte scoli.

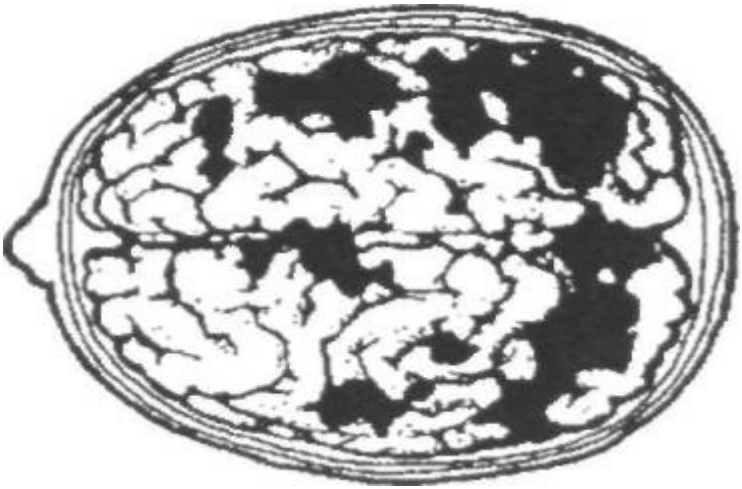

Localizarea funcţiei vorbirii şi a limbajului la femei (Zonele cu negru reprezintă zonele active.) Institutul de Psihiatrie din Londra, 1999

De ce femeile sunt mai buni oratori

La femei, vorbirea are o localizare precisă în emisfera stingă în faţă, existând un loc şi în emisfera dreaptă. Datorită acestei localizări în ambele părţi ale creierului, femeile conversează mult mai bine. Le face plăcere şi vorbesc foarte des.

Existând zone specifice de control al vorbirii, restul creierului femeii rămâne disponibil pentru alte lucruri, astfel încât pot face mai multe lucruri

deodată în timp ce vorbesc.

Comparaţi această ilustraţie, care arată localizarea funcţiei vorbirii şi a limbajului la femei, cu cealaltă, specifică bărbaţilor, şi veţi constata de ce femeile comunică atât de bine, iar bărbaţii nu.

Cercetări recente au arătat că pruncul învaţă să recunoască vocea mamei încă de când se află în pântec, probabil datorită rezonanţei vocii la nivelul corpului mamei. Un sugar de patru zile poate distinge limba maternă de o limbă străină. La patru luni, copiii recunosc mişcările buzelor în cazul vocalelor.

Până la un an, încep să asocieze cuvintele cu anumite înţelesuri; până la un an şi jumătate, au deja ceva vocabular şi până la doi ani şi – 1 extind până la două mii de cuvinte, în cazul fetelor. Atât din punct de vedere intelectual cât şi din punct de vedere fizic, aceasta este o mare reuşită, comparativ cu capacitatea de învăţare a adultului.

Faptul că au o zonă specifică a vorbirii în creier le face pe fetiţe să înveţe mai uşor limbi străine decât băieţii; astfel se explică de ce sunt mai bune la gramatică, punctuaţie şi ortografie. În 25 de ani de când ţin seminarii în străinătate, rareori am avut un translator bărbat – de obicei sunt femei.

Materie	Nr. de profesori	% Femei	% Bărbaţi
Spaniolă	2.700	78	22
Franceză	16.200	75	25
Germană	8.100	75	25
Actorie	8.900	67	33
Alte limbi	1.300	70	30

Acest tabel arată faptul că numărul de femei care activează în domenii ce presupun o capacitate verbală bine dezvoltată în lobul stâng este clar dominant. Centrul specific al vorbirii le dă femeilor această superioritate în privinţa capacităţii stăpânirii limbilor străine, precum şi a abilităţii verbale.

Aceste cifre arată că până şi în domeniile cele mai lipsite de orice fel de discriminări (politically correct) – învăţământul şi guvernarea – orientarea masculină şi feminină a creierului influenţează puternic alegerea materiilor predate în cazul în care devin profesori. Organizaţiile Şanselor Egale consideră că s-a făcut o treabă bună, pentru că jumătate dintre *toţi* profesorii sunt bărbaţi şi cealaltă jumătate femei, dar aşa cum am putut vedea, femeile domină clar zonele care presupun arta vorbirii.

Lobul stâng controlează funcţiile fizice ale părţii drepte a corpului şi poate de aceea majoritatea oamenilor scriu cu dreapta. Acest lucru mai poate explica şi de ce scrisul celor mai multe femei este mult mai citeţ decât al bărbaţilor – centrul limbajului specific la femei fiind configurat pentru o mai bună folosire a limbii atât

în scris cât şi la vorbit.

De ce femeile simt nevoia să **vorbească**

Creierul bărbaţilor este foarte compartimentat şi are capacitatea de a distinge şi înmagazina informaţii. La sfârşitul unei zile pline de tot soiul de probleme, creierul bărbatului le poate „îndosaria”. Creierul femeii nu înmagazinează astfel informaţiile – problemele revenindu-le permanent în minte.

Bărbaţii pot face un „indice” mental al problemelor, fără ca acestea să-i mai preocupe în mod special. Femeile le reiau permanent.

Singura modalitate în care o femeie poate scăpa de problemele din gând este să le exprime şi astfel să le conştientizeze. De aceea la sfârşitul unei zile grele, când femeia se descarcă verbal, obiectivul ei este să scape de probleme, nu să găsească soluţii ori să tragă concluzii.

Explicaţia hormonală

Cercetătoarea Elizabeth Hanson de la Universitatea din Ontario a făcut un studiu în legătură cu raportul dintre performanţa femeilor şi estrogen. Ea a descoperit că nivelul scăzut de testosteron reduce capacitatea de orientare în spaţiu a femeii, în vreme ce un nivel crescut de

estrogen sporeşte capacitatea de exprimare şi cea motoare. Aceasta explică de ce în timpul ciclului menstrual, în zilele cu o mare cantitate de estrogen, femeia se comportă calm, vorbind foarte fluent, aproape perfect. În schimb, în zilele cu o cantitate mare de testosteron, vorbirea sa este mai haotică, iar capacitatea de orientare în spaţiu este mai bună – adică nu mai este chiar atât de expertă în a-l umili pe bărbat printr-o remarcă usturătoare şi neavenită, în schimb îl poate nimeri în cap cu o tigaie de la 10 metri.

Femeilor le place să vorbească

Când femeile se uită împreună la televizor, de obicei vorbesc în acelaşi timp despre diverse lucruri, inclusiv despre copii, bărbaţi, meserie şi ce se mai întâmplă în viaţa lor. Când un grup de femei şi bărbaţi se uită împreună la un film, de obicei bărbaţii sfârşesc prin a le spune femeilor să nu mai trăncănească atât. Bărbaţii pot să vorbească *sau* să privească ecranul – nu le pot face pe amândouă deodată – şi nici nu înţeleg cum de femeile reuşesc asta. În schimb, femeile consideră că acesta este motivul pentru care se întâlnesc, ca să se simtă bine şi să comunice – şi nu doar să stea acolo ca nişte stane de piatră, holbându-se la ecran.

În timpul pauzelor pentru reclame, adesea bărbatul o întreabă pe femeie ce s-a întâmplat de fapt în film şi care este de fapt legătura cu

personajul respectiv. Spre deosebire de femei, el este incapabil să discearnă limbajul trupului, care exprimă ceea ce simt personajele din punct de vedere emoţional.

Cum femeile iniţial îşi petreceau vremea cu alte femei şi cu copiii în grup, ele şi-au dezvoltat capacitatea de a comunica eficient, pentru a păstra relaţii convenabile. Pentru o femeie, vorbirea continuă să aibă un asemenea scop precis: crearea de noi relaţii interumane şi împrietenirea. Pentru bărbaţi, vorbirea înseamnă o referire strictă la fapte.

Bărbaţii consideră că telefonul este o unealtă de comunicare pentru exprimarea unor fapte sau a unor informaţii, în schimb femeile îl consideră o modalitate de a stabili legături trainice. O femeie poate să îşi petreacă două săptămâni de vacanţă cu prietena ei şi la întoarcerea acasă să o sune pe aceeaşi prietenă şi să mai vorbească două ore.

Nu există nicio dovadă clară că existenţa unor condiţionări sociale – faptul că mamele vorbesc mai mult cu fetele – este motivul pentru care acestea din urmă să vorbească mai mult decât băieţii. Psihiatrul dr. Michael Lewis, autorul cărţii *Social Behaviour and Language Acquisition* (*Comportamentul social şi dobândirea limbajului*) a făcut unele experienţe în urma cărora s-a constatat că mamele vorbesc si se uită mai mult la fetiţe decât la băieţi atunci când sunt sugari. Dovezile ştiinţifice demonstrează că părinţii reacţionează la nevoile creierului copiilor lor. Cum

creierul unei fetiţe e mai bine organizat pentru a vorbi şi a li se vorbi, vorbim mai mult cu fetiţele. Ca urmare, mamele care încearcă să vorbească şi cu băieţii lor sunt de obicei dezamăgite, pentru că nu primesc decât răspunsuri mormăite.

Bărbaţii îşi vorbesc în gând

Principalele roluri ale bărbaţilor au fost cele de războinici, protectori şi găsitori de soluţii. Nevoile creierului lor precum şi mediul în care s-au dezvoltat i-a împiedicat să-şi manifeste frica sau nesiguranţa. De aceea, atunci când unui bărbat i se cere să rezolve o problemă, el va spune cel mai adesea: „Lasă-mă să reflectez” sau: „Am să mă mai gândesc”. Şi asta şi face – se gândeşte în tăcere, cu o înfăţişare din care nu poţi ghici nimic. Numai după ce găseşte răspunsul vorbeşte sau se înviorează, pentru a arăta că este gata să comunice o soluţie. Bărbaţii îşi vorbesc mai ales în gând, pentru că nu au acea capacitate verbală a femeilor de a folosi cuvintele pentru comunicare. Când un bărbat stă şi priveşte pe geam, scanerul arată că de fapt are o conversaţie cu sine în gând. Când femeia îl vede pe bărbat că face asta, presupune că este plictisit sau leneş şi încearcă să-i vorbească sau să-i dea ceva de făcut. Cel mai adesea, bărbatul se înfurie că este întrerupt. Căci aşa cum bine ştim, el nu poate face mai multe lucruri deodată.

Primejdia discuţiilor în gând

Când un bărbat are de-a face cu alţi bărbaţi, nu e o problemă faptul că-şi vorbeşte mai mult în gând. Bărbaţii pot sta împreună mult timp fără să-şi adreseze prea multe cuvinte şi nimeni nu simte lipsa conversaţiei – exact ca la pescuit. Adesea, bărbaţilor le face plăcere să „bea în linişte” după ce termină orele de serviciu şi chiar aşa este. Totul în linişte. Când bărbatul este cu o femeie sau cu mai multe femei, ele au tendinţa să considere că este distant, ursuz sau pur şi simplu că nu vrea să li se alăture. Dacă bărbaţii vor într-adevăr să se înţeleagă mai bine cu femeile trebuie să vorbească mai mult.

Femeile gândesc cu glas tare

„Mă înnebuneşte nevastă-mea atunci când are probleme sau îmi explică ce are de gând să facă în ziua respectivă”, mi-a povestit un bărbat în timpul unor seminarii pe care le ţinea.

„Vorbeşte cu glas tare despre opţiuni, posibilităţi, persoane implicate, ce are de făcut şi unde se va duce. Mă deranjează, nu mă mai pot concentra deloc!”

O femeie îşi va exprima întotdeauna ideile cu voce tare, într-o ordine întâmplătoare, făcând o listă cu toate opţiunile şi posibilităţile.

Creierul femeii este configurat în aşa fel încât să folosească vorbirea ca principală formă de exprimare şi aceasta este una dintre capacităţile ei. În cazul în care un bărbat trebuie să facă cinci sau şase lucruri, el va spune: „Am câteva lucruri de rezolvat – vorbim mai târziu”. Femeia va înşira toate lucrurile cu glas tare, într-o ordine întâmplătoare, făcând o listă întreagă de opţiuni şi posibilităţi. Ea va spune: „Deci, ia să vedem – trebuie să iau rufele de la curăţătoria chimică, să duc maşina la spălat – apropo, a sunat Ray şi a zis să-l cauţi – apoi trebuie să iau un pachet de la poştă – şi cred că aş putea şi să…”, acesta fiind unul dintre motivele pentru care bărbaţii le acuză pe femei că vorbesc prea mult.

Primejdia gânditului cu glas tare

Femeile percep gânditul cu glas tare ca pe o formă de afecţiune, de a-i împărtăşi aproapelui problemele, numai că bărbaţii văd lucrurile cu totul diferit. La nivel personal, bărbatul socoteşte că femeia îi înşiră o listă întreagă de probleme pe care ar vrea să le rezolve el, deci intră în panică, se enervează sau încearcă să-i spună ei ce are de făcut. Într-o întrunire de afaceri, bărbaţii socotesc că femeia care gândeşte cu glas tare este împrăştiată, nedisciplinată sau neinteligentă. Pentru a-i impresiona pe bărbaţi, femeia trebuie să îşi ţină ideile pentru ea şi să tragă doar concluziile. Într-o relaţie sentimentală, partenerii

trebuie să discute modalitatea lor diferită de a depăşi problemele. Bărbaţii trebuie să înţeleagă că atunci când femeia vorbeşte nu aşteaptă să i se găsească soluţii. Femeile trebuie să înţeleagă că atunci când bărbatul nu vorbeşte acesta nu e neapărat un indiciu că ar fi ceva în neregulă.

Femeile vorbesc, bărbaţii se simt cicăliţi

Construirea unor relaţii prin conversaţii este o adevărată prioritate în sistemul de configurare al creierului femeii. Ea poate fără niciun efort să rostească în medie 6.000-8.000 de cuvinte pe zi. Mai foloseşte încă 2-3.000 de sunete pentru a comunica, precum şi între 8 şi 10.000 de gesturi, expresii ale feţei, gesturi din cap sau alte modalităţi de exprimare a limbajului trupului. Asta, în medie, înseamnă zilnic peste 20.000 de „cuvinte”, care formează mesajul său. Aşa se explică de ce Asociaţia Medicală Britanică tocmai a dat publicităţii un raport în care se specifică faptul că femeile sunt de patru ori mai predispuse să aibă probleme cu fălcile.

„Odată nu i-am vorbit nevestei şase luni”, spunea un comic. „N-am vrut s-o întrerup.”.

Să facem o comparaţie între conversaţia zilnică a unei femei şi cea a unui bărbat. El abia dacă scoate între 2000 şi 4.000 de cuvinte şi între 1.000 şi 2000 de sunete vocale şi abia dacă face între 2000 şi 3.000 de semne specifice limbajului

trupului. Media zilnică este de aproximativ 7.000 de „cuvinte” – aproximativ o treime faţă de o femeie.

Aceste diferenţe de vorbire devin evidente la sfârşitul zilei, când bărbatul şi femeia stau împreună la masă. El şi-a terminat cele 7.000 de „cuvinte” şi nu mai are chef să comunice. El e fericit doar să se uite în gol. Starea ei depinde de ce a făcut peste zi. Dacă a stat de vorbă cu alţii, probabil că şi-a folosit cele 20.000 de „cuvinte”, deci nu prea mai are chef nici ea să stea de vorbă. Dacă a rămas acasă cu nişte copii mici, în cel mai fericit caz, a folosit între 2000 şi 3.000 de „cuvinte”. I-au mai rămas 15.000! Cu toţii cunoaştem divergenţele din timpul cinei.

Fiona: Bună, iubitule. Ce mă bucur să te văd. Cum a fost azi?

Mike: Bine.

Fiona: Mi-a spus Brian că urma să finalizaţi azi marea afacere cu Peter Gosper. Cum a mers?

Mike: Excelent.

Fiona: Asta e bine. Tipul e un client dificil. Crezi că o să îţi asculte sfaturile?

Mike: Mda.

… şi aşa mai departe.

Lui Mike i se pare că e vorba de un adevărat interogatoriu şi asta îl enervează. El vrea doar „linişte şi pace”. Incercând să evite o ceartă ce ar porni de la faptul că n-are chef să vorbească, el

întreabă: „Tu ce ai făcut azi?”

Şi ea îi spune. Şi îi spune. Nu scapă niciun amănunt din ceea ce i s-a întâmplat peste zi.

„Doamne, ce zi am putut să am. Am hotărât să nu mă mai duc în centru astăzi, pentru că cel mai bun prieten al vărului meu lucrează la autobază şi mi-a spus că astăzi o să fie grevă şi aşa că am mers pe jos. La meteo au zis că o să fie soare, aşa încât m-am îmbrăcat în rochia mea albastră – ştii tu care – cea cumpărată în America – mă rog... Şi cum mergeam eu aşa m-am întâlnit cu Susan. Şi...”

Şi nu se mai opreşte din vorbă, pentru că trebuie să îndeplinească planul la cuvintele zilnice. El se întreabă de ce nu mai tace odată şi nu-l lasă în pace. Are impresia că este „cicălit, ceva de groază”! „Nu vreau decât puţină linişte!”, strigă într-un glas bărbaţii de pretutindeni. El e vânătorul. A vânat prânzul toată ziua. Vrea doar să stea liniştit în faţa focului.

Adevărata problemă apare însă atunci când ea are impresia că este ignorată şi îi poartă pică pentru asta.

Când un bărbat stă şi se uită în gol, femeia începe imediat să se simtă neiubită.

Logica expunerii femeii este că ea de fapt vrea să vorbească.

Numai că bărbatul percepe povestea asta ca pe o dorinţă de a găsi soluţii în locul ei. Cu

creierul său analitic, el o întrerupe mereu.

Fiona: …Am alunecat pe trotuar şi mi-am rupt tocul la pantofii cei noi şi apoi…

Mike (Întrerupând-o): Fiona… n-ar trebui să porţi pantofi cu toc înalt când mergi la cumpărături! Am citit eu un sondaj în privinţa asta. E periculos – pune-ţi nişte pantofi mai comozi – eşti mai în siguranţă aşa!

El gândeşte că: S-a rezolvat problema.

Ea gândeşte că: De ce Dumnezeu nu tace? Eu vreau doar să mă asculte. Ea continuă…

Fiona: …şi când m-am întors la maşină am găsit un cauciuc dezumflat şi…

Mike (Întrerupând-o): Ar trebui ca atunci când faci plinul să ceri să-ţi verifice şi cauciucurile, ca să nu mai ai asemenea probleme!

El gândeşte: încă o problemă pe care i-am rezolvat-o.

Ea gândeşte: De ce n-o tăcea odată şi să mă asculte doar?

El gândeşte: De ce n-o mai tăcea odată, să mă lase în pace? Chiar trebuie să-i rezolv *toate* problemele? De ce nu pricepe din prima?

Ea ignoră toate întreruperile lui şi continuă să vorbească.

Am făcut sondaje pe mii de femei de pretutindeni şi un lucru a reieşit extrem de clar:

Atunci când o femeie îşi consumă cuvintele

nefolosite de peste zi nu doreşte să fie întreruptă cu soluţii la problemele ei.

Asta este o veste bună pentru bărbaţi – nu trebuie să răspundeţi, ci doar să le ascultaţi. După ce termină de vorbit, femeia se simte uşurată şi fericită. În plus, vă va considera un bărbat minunat tocmai pentru că aţi ascultat-o, aşa încât veţi avea probabil o seară liniştită.

Discutarea problemelor de zi cu zi este pentru femeia modernă o modalitate de a se adapta stresului. Ea consideră că astfel stabileşte o legătură mai profundă cu partenerul de viaţă şi că totodată îl sprijină. De aceea cele mai multe persoane care merg la un specialist pentru a primi sfaturi sunt femei şi cei mai mulţi specialişti care le ascultă sunt tot femei, pregătite anume ca să aibă răbdare.

De ce nu rezistă cuplurile

74% dintre femeile care muncesc şi 98% dintre femeile care nu muncesc consideră că defectul cel mai mare al soţilor sau iubiţilor lor este faptul că nu sunt dispuşi să vorbească, mai ales la sfârşitul zilei. Întregi generaţii de femei din trecut nu s-au confruntat cu această problemă, pentru că au avut o mulţime de copii şi alte femei cu care să converseze şi să se sprijine reciproc. Actualmente, mamele casnice se simt izolate şi singure, pentru că vecinele lor sunt la slujbă.

Femeile care muncesc au mai puţine probleme cu bărbaţii care nu vorbesc, pentru că au vorbit cu alte persoane peste zi. De fapt, nu este vina nimănui – suntem prima generaţie care nu are modele pentru ceea ce se cheamă relaţii sentimentale reuşite. Părinţii noştri nu s-au confruntat cu asemenea probleme. Vestea cea bună este însă că putem să dobândim aceste noi talente necesare pentru supravieţuire.

Cum vorbesc bărbaţii

Frazele bărbatului sunt mai scurte decât ale femeii şi mai bine structurate. Ele constau într-o introducere simplă, un punct de vedere clar şi o concluzie. E mai uşor de urmărit ce vrea să spună sau ce doreşte bărbatul. Dacă se încearcă o conversaţie pe mai multe planuri cu un bărbat, el e pierdut. E foarte important ca femeia să înţeleagă că pentru a fi convingătoare cu un bărbat trebuie să se concentreze asupra unei singure idei clare.

Regula nr. 1 atunci când i se vorbeşte unui bărbat este simplitatea! Lui trebuie să i se spună un singur lucru odată, la care să se poată gândi.

Dacă urmează să prezentaţi o idee unui grup de bărbaţi şi femei, este mai sigur să folosiţi o structură de exprimare tipic masculină pentru a vă sublinia punctele de vedere. Ambele sexe pot

urmări exprimările de tip masculin, în vreme ce bărbaţii au probleme cu urmărirea unei conversaţii pe mai multe planuri, caracteristică femeilor; ei devin astfel rapid neinteresaţi.

Conversaţiile tipic feminine pe mai multe planuri

Existând un flux mai mare de informaţii între emisferele stângă şi dreaptă, precum şi localizări specifice ale vorbirii în creier, majoritatea femeilor pot vorbi despre mai multe subiecte simultan – uneori într-o singură frază. E ca şi cum ar jongla cu trei sau patru mingi în acelaşi timp, iar majoritatea femeilor pot să facă asta fără niciun efort. Şi nu numai atât.

Femeile pot jongla cu mai multe subiecte atunci când se adresează altor femei, care la rândul lor fac acelaşi lucru – şi nimeni nu scapă nicio minge niciodată.

La sfârşitul conversaţiei, fiecare femeie ştie câte ceva în plus despre fiecare subiect în parte dintre cele discutate, despre evenimentele care au avut loc şi despre sensul fiecăruia.

Această capacitate de a conversa pe mai multe planuri este frustrantă pentru bărbaţi, având în vedere că în cazul lor creierul este configurat pe un singur plan şi deci nu se poate ocupa decât de un singur subiect deodată. Când mai multe femei abordează mai multe subiecte, bărbaţii devin complet depăşiţi şi dezorientaţi.

O femeie poate începe prin a vorbi despre un lucru, apoi să schimbe direcţia la jumătatea frazei spre altceva fără niciun avertisment şi să revină la primul cu o precizare complet diferită aruncată acolo exact cum trebuie. Bărbaţii devin brusc confuzi şi năuciţi. Să pornim de la această conversaţie între rude din casa familiei Pease:

Allan: Stai puţin. Cine ce i-a spus cui acolo la birou?

Barbara: Dar nu vorbeam deloc de birou – ci de cumnatul meu.

Allan: Cumnatul? Nu mi-ai spus că ai schimbat subiectul!

Barbara: N-ai decât să fii mai atent. În general, toată lumea mă înţelege.

Fiona (soră): Da. *Eu* am înţeles ce a vrut să spună. E foarte clar.

Jasmine (fiică): Şi eu. Tare mai eşti greu de cap, tată! Niciodată nu pricepi nimic!

Allan: Mă dau bătut. Nu mă descurc cu voi, femeile.

Cameron (fiu): Nici eu. Şi sunt încă mic!

Bărbaţii sunt în stare să ajungă din punctul A în punctul B traversând un întreg labirint de străduţe, dar dacă sunt lăsaţi în mijlocul unor femei care discută diverse subiecte în acelaşi timp, devin complet dezorientaţi.

Această capacitate de a face faţă unei

conversaţii complexe pe mai multe planuri este comună tuturor femeilor. De exemplu, secretarele. La birou, nu le e greu să facă mai multe lucruri deodată şi, de altfel, acest lucru este absolut necesar.

De aceea nu e deloc de mirare că din cele 716.148 de posturi de secretariat din Marea Britanie, în 1998, 99, 1% erau ocupate de femei – şi doar 5.913 de bărbaţi. Unii susţin că fetele sunt îndrumate în această direcţie încă de pe băncile şcolii. O astfel de opinie nu reuşeşte însă să ia în calcul superioritatea femeilor în exprimare, în ce priveşte capacităţile organizatorice şi de a acţiona pe mai multe planuri. Chiar şi în domeniile în care ierarhiile trebuie să se supună strict politicii *Equal Opportunities* (Şanse egale), cum ar fi slujbele comunitare, consilierea sau sistemul de asistenţă socială, din cei 144.266 de angajaţi în Marea Britanie în 1988, 43.816 erau bărbaţi şi 100.450 femei. Acolo unde este necesară comunicarea şi o exprimare verbală convingătoare, femeile domină categoric.

Ce se vede la o scanare a creierului

Când vorbeşte o femeie, scanerul arată că funcţionează atât centrii de control ai vorbirii din lobul stâng cât şi cei din lobul drept. Funcţiile auzului operează simultan. Această extraordinară capacitate de a urmări mai multe planuri îi permite unei femei să vorbească şi să asculte în

acelaşi timp şi să facă şi una şi alta la nivelul mai multor subiecte fără legătură între ele. Bărbaţii sunt uluiţi când află că femeile au un asemenea talent, pentru că ei le consideră doar mai gălăgioase şi atât.

Femeile pot vorbi şi asculta în acelaşi timp, acuzându-i totodată pe bărbaţi că nu sunt în stare să facă niciuna, nici alta.

Femeile au fost calul de bătaie al bărbaţilor mii de ani datorită faptului că vorbesc mai mult. La congresele de pretutindeni, îi auzim mereu pe bărbaţi spunând acelaşi lucru – „Ia auzi-le cum vorbesc pe femeile astea – bla, bla, bla – şi n-ascultă nimeni!” Chinezii, nemţii şi norvegienii o afirmă cu aceeaşi tărie ca africanii sau eschimoşii. Diferenţa este că atunci când bărbaţii spun asta se discreditează la rândul lor.

Pentru că aşa cum ştim prea bine, ei *nu pot* vorbi şi asculta în acelaşi timp.

Strategiile de adresare în cazul bărbaţilor

De obicei, bărbaţii se întrerup între ei doar dacă intervine o rivalitate sau o formă de agresivitate. Dacă vreţi să comunicaţi cu bărbaţii, strategia cea mai simplă este să nu-i întrerupeţi când vorbesc. Acest lucru este greu pentru femei, pentru că ele construiesc în acelaşi timp relaţii

interumane, dar simt şi nevoia să-şi manifeste participarea directă. Ele nu se pot abţine să nu transforme conversaţia într-una pe mai multe niveluri, pentru a-i impresiona pe ei sau pentru a-i face să se simtă mai importanţi. Când se procedează astfel, din păcate, ei devin practic surzi, considerând totul doar o modalitate de a-i întrerupe cu mare impoliteţe.

Bărbaţii vorbesc pe rând, aşa încât atunci când vine rândul unui bărbat, lăsati-l să vorbească.

„Nu mă mai întrerupe”, ţipă bărbaţii la femeile de pretutindeni şi în toate limbile posibile. Frazele bărbatului au ca finalitate o soluţie, drept pentru care trebuie să le ducă la capăt. Altfel, conversaţia pare fără sens. El nu poate urmări mai multe planuri în diverse momente ale conversaţiei şi, prin urmare, oricine îl întrerupe va fi considerat nepoliticos sau dezordonat. Această concepţie îi este străină femeii – ea urmăreşte mai multe piste pentru a construi un raport şi pentru a-l face pe el să se simtă mai important. Adunând insultele şi injuriile dintr-o conversaţie tipică dintre un bărbat şi o femeie, se ajunge la concluzia că 76% dintre întreruperi le provoacă de fapt bărbaţii.

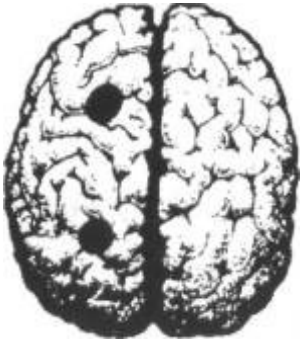

Localizarea vocabularului în creierul bărbatului

De ce bărbaţilor le plac vorbele mari

Neexistând o localizare specifică a vorbirii în creier, vânătorul trebuia să fie capabil să comunice un număr cât mai mare de informaţii prin cât mai puţine vorbe, astfel încât creierul său şi-a dezvoltat anumite zone de vocabular localizate în partea din faţă şi din spate a lobului stâng. La femei, vocabularul se află la nivelul emisferelor atât în faţă cât şi în spate şi nu este punctul lor forte. Ca urmare, definirea şi înţelesul cuvintelor nu contează atât de mult pentru o femeie, căci ea se bazează pe tonul vocii pentru o exprimare mai fidelă, dar şi pe limbajul trupului, pentru a-i da un conţinut emoţional.

De aceea sensul cuvintelor este mult mai important pentru bărbaţi folosindu-se de definiţii pentru a obţine un avantaj în faţa altui bărbat sau a unei femei. Bărbaţii folosesc limbajul pentru a se întrece între ei, iar definiţiile devin o tactică importantă în acest joc. Când cineva încearcă sa

îşi impună un punct de vedere important, spune de exemplu: „… nu a fost în stare să se exprime clar şi să atace miezul problemei, astfel încât să înţeleagă toată lumea ce urmăreşte”, iar un altul îl poate întrerupe zicând: „Nu s-a *exprimat convingător”,* pentru a defini mai bine punctul de vedere şi pentru a „pune la punct” primul vorbitor. Rivalul poate folosi sintagma „exprimare neconvingătoare” pentru a rezuma întreaga frază a celuilalt.

Femeile folosesc complimentele ca răsplată

Femeia foloseşte cuvintele pentru a-şi manifesta participarea directă la construirea unor relaţii interumane, deci cuvintele devin un fel de răsplată pe care o acordă. Dacă îi intraţi în graţii, acceptă ceea ce spuneţi sau vrea să vă împrieteniţi, vă va vorbi foarte mult. Dar şi reversul este la fel de adevărat – dacă vrea să vă pedepsească sau să vă facă să înţelegeţi că nu e de partea voastră, atunci ea va tăcea. Adesea, bărbaţii numesc asta „tratarea cu tăcere”, drept pentru care iau foarte în serios ameninţarea unei femei care spune: „N-am să-ţi mai vorbesc niciodată!” Dacă o femeie vă vorbeşte mult, înseamnă că i-aţi plăcut. Dacă nu vă vorbeşte, aţi încurcat-o.

Unui bărbat obişnuit îi trebuie cam nouă minute de tăcere ca să-şi dea seama că este

pedepsit. Până să se împlinească cele nouă minute, el consideră tăcerea ei ca pe un fel de recompensă; în sfârşit, s-a ales şi el cu puţină „linişte”. Bărbaţii de pretutindeni se plâng că femeile vorbesc prea mult. Sigur că ele vorbesc mult comparativ cu bărbaţii!

Femeile vorbesc pe ocolite

Totul a început atât de frumos, de relaxant, printr-o plimbare cu maşina în weekend, pe o vale superbă la câteva ore de casă. Pe măsură ce drumul a început să se întortocheze şi să apară serpentinele, John a oprit radioul, ca să se concentreze mai bine. El nu putea să conducă şi să asculte muzică în acelaşi timp.

„John”, îi spuse Allison, iubita lui, „nu vrei o cafea?”

John zâmbi. „Nu, mulţumesc, nu-mi trebuie nimic”, răspunse el, gândindu-se că e frumos din partea ei că i-a propus.

Ceva mai încolo, John observă că Allison a tăcut dintr-odată şi bănuieşte că a făcut el vreo ispravă. „Iubito, totul este OK?”, întreabă el. *„Foarte!”,* o trânteşte ea. Total dezorientat, el întreabă: „Dar care e problema?” Ea îi dă replica pe un ton batjocoritor: „N-ai vrut să opreşti”, zise ea. Mintea analitică a lui John încearcă să-şi amintească dacă a existat vreun moment în care ea a folosit cuvântul: „Opreşte”. Era absolut convins că n-a spus aşa ceva. Şi îi zice şi ei asta.

Ea îi răspunde că ar trebui să fie mai sensibil – pentru că atunci când 1 lîntrebat dacă nu vrea o cafea, însemna că ea voia una. „Şi eu ce ar trebui, să-ţi ghicesc gândurile?”, veni replica lui sarcastică.

„Treci la subiect!” este o altă poruncă spusă pe un ton imperativ de către bărbaţi femeilor de pretutindeni. Atunci când femeile vorbesc pe ocolite, înseamnă că de fapt doar dau de înţeles ce ar vrea sau că „bat şaua să priceapă iapa”. Vorbirea pe ocolite este o specialitate a femeilor şi are un scop precis – să construiască noi relaţii interumane şi legături cu ceilalţi, evitând orice formă de agresivitate, certuri sau păreri contrare. Acest sistem se armonizează perfect cu abordarea celei care trebuie să apere cuibul şi să păstreze armonia.

Vorbitul pe ocolite duce la formarea unor relaţii între femei, dar cel mai adesea nu funcţionează în cazul bărbaţilor, pentru că ei nu pricep regulile jocului.

Creierul femeilor este axat pe prelucrare, respectiv, pe o prelucrare a comunicării. Bărbaţii consideră aceasta drept o lipsă de structurare, iar scopul în sine îi zăpăceşte pur şi simplu, astfel încât le acuză pe femei că nu ştiu ce vor. În afaceri, vorbitul pe ocolite poate fi dezastruos pentru femei, pentru că bărbaţii nu pot urmări o conversaţie pe mai multe niveluri şi pe deasupra

pe ocolite, drept pentru care ele pot fi refuzate cu propunerile lor cu tot ori cu cererile de avansare, de exemplu. Vorbirea pe ocolite este excelentă în formarea de relaţii interumane, dar, din păcate, eficienţa ei este destul de mică şi poate duce la dezastre atunci când maşinile sau avioanele se ciocnesc sau se prăbuşesc, pentru că şoferii ori piloţii nu s-au exprimat destul de clar.

Vorbirea pe ocolite presupune de obicei o exprimare care cuprinde ceva de genul „oarecum”, „într-o oarecare măsură”,

„Un pic”. Imaginaţi-vi-l pe prim-ministrul Winston Churchill că ar fi abordat acest tip de discurs în timpul celui de-al doilea război mondial, în încercarea sa de a-i motiva pe aliaţi împotriva ameninţării pe care o reprezenta Hitler. N-ar mai fi fost acelaşi lucru.

„Ne vom lupta cu ei pe malurile mării – sau ceva în genul ăsta – ne vom lupta un pic cu ei pe câmpuri – şi într-o oarecare măsură nu ne vom preda sau cam aşa ceva”. Am fi putut să pierdem războiul.

Atunci când o femeie foloseşte vorbirea pe ocolite şi are drept interlocutor o altă femeie, asta nu reprezintă o problemă – femeile ştiu să discearnă adevăratul înţeles. Au sensibilitatea necesară. În schimb, poate fi dezastruos în cazul unei discuţii cu un bărbat. Ei se exprimă direct şi iau totul ca atare.

Dar cu răbdare şi o practică suficientă, bărbaţii şi femeile pot învăţa să se înţeleagă unul

cu celălalt.

Bărbaţii spun totul pe şleau

Propoziţiile bărbaţilor sunt scurte, directe, axate pe o soluţie, deci la obiect, folosind un vocabular mai restrâns şi împănând totul cu fapte. Ei folosesc calificative precum „niciunul”, „niciodată” şi „categoric”. Acest tip de vorbire ajută în afaceri, care pot fi încheiate mai rapid şi mai eficient, fiind Şi o modalitate de impunere a autorităţii. Atunci când bărbaţii folosesc o exprimare pe şleau în relaţiile mondene, adesea par grosolani şi prost crescuţi.

Analizaţi aceste fraze:

Du-te şi fă o omletă pentru micul dejun!

Vrei să-mi faci şi mie o omletă la micul dejun?

Ai vrea, te rog, să-mi faci o omletă la micul dejun?

Crezi că am putea mânca omletă la micul dejun?

Ar fi grozav să faci o omletă la micul dejun, nu-i aşa?

N-ai mânca o omletă la micul dejun?

Aceste modalităţi de a cere o omletă pornesc de la o exprimare directă până la una foarte pe ocolite. Primele trei formulări sunt, de obicei, tipice pentru bărbaţi, iar ultimele trei pentru femei. Toate exprimă acelaşi lucru în diverse

feluri.

Este uneori uşor ca o chestiune atât de simplă să sfârşească în lacrimi şi cu o replică din partea ei de genul: „Măgar nesimţit ce eşti! Fă-ţi-o singur!”, iar el să-i răspundă: „Nu eşti în stare să iei o hotărâre. Mă duc la McDonald’s!”

Ce e **de făcut**

Bărbaţii trebuie să înţeleagă faptul că o exprimare pe ocolite face parte din structura femeilor şi că nu trebuie să se supere din această cauză. Pentru a pune bazele unei relaţii sentimentale cu o femeie, bărbatul trebuie să ştie să o asculte cu atenţie, arătându-i că o ascultă prin onomatopee şi limbajul trupului – dar vom reveni la asta imediat. El nu trebuie să ofere în mod voluntar soluţii sau să pună la îndoială motivaţiile ei. În cazul în care o femeie pare că are o problemă, cea mai bună tehnică pentru un bărbat e să o întrebe: „Vrei să te ascult aşa cum o fac bărbaţii sau cum o fac femeile?” Dacă ea vrea să fie ascultată ca de la femeie la femeie, atunci el trebuie doar s-o urmărească şi s-o încurajeze. Dacă ea spune că vrea s-o asculte aşa cum o fac bărbaţii, el poate oferi soluţii.

Pentru a convinge un bărbat să asculte cu atenţie, el trebuie să fie avertizat dinainte şi să i se ofere o ordine precisă.

Pentru a avea un impact cât mai mare asupra unui bărbat, spuneţi-i despre ce vreţi să discutaţi şi când. De exemplu: „Aş vrea să discutăm despre cum trebuie rezolvată o problemă pe care o am cu şeful meu la birou – îţi convine după masa de seară, pe la şapte, ca să-ţi spun cum stau lucrurile exact?”

Acest sistem se adresează structurii logice a creierului bărbatului. El se simte respectat şi trece direct la problemă. O abordare pe ocolite ar însemna „Nimeni nu mă respectă”, ceea ce ar crea probleme, pentru că bărbatul s-ar simţi vinovat şi ar deveni agresiv. Adresarea directă este tipică în lumea afacerilor între bărbaţii din ţările occidentale, dar nu şi în Orient. În Japonia, de exemplu, exprimarea pe ocolite este deseori utilizată ca limbaj în lumea afacerilor, iar cei care atacă pe şleau problema sunt consideraţi infantili sau naivi. Străinii care procedează aşa sunt socotiţi imaturi.

Cum poate fi motivat un bărbat să treacă la fapte

O femeie expertă în adresarea pe ocolite pune întotdeauna întrebări cu „poţi” sau „ai putea”: „Poţi să duci gunoiul?”; „Ai putea să mă suni diseară?”; „Poţi să iei tu copiii?”

Bărbatul interpretează vorbele ca atare atunci când ea spune:

„Poţi să schimbi becul?” El înţelege: „Eşti în

stare să schimbi un bec?” Bărbatul interpretează întrebările care încep cu

„Poţi” sau „ai putea” ca pe o formă de verificare a capacităţilor sale, aşa încât răspunsul său logic este „Da” – *poate* să ducă gunoiul sau *ar putea* să schimbe becul, dar asta nu înseamnă o asumare a acţiunii respective. În plus, bărbaţii se simt manipulaţi şi obligaţi să dea un răspuns afirmativ.

Pentru a motiva un bărbat, formulaţi cererea folosind sintagma „N-ai vrea”, şi atunci el se va implica. De exemplu: „N-ai vrea să mă suni diseară?” – ceea ce presupune o implicare, drept pentru care bărbatul poate răspunde cu „Da” sau „Nu”. Mai bine să ţi se răspundă „nu” la o întrebare care începe cu „N-ai vrea” şi să-ţi dai seama exact cum stau lucrurile decât să primeşti un „Da” la toate care încep cu „Poţi” sau „Ai putea”. Un bărbat care cere o femeie de soţie îi va spune: „N-ai vrea să te căsătoreşti cu mine?”; niciodată nu va zice: „*Ai putea* să te căsătoreşti cu mine?”

Femeile pun sentiment în ceea ce spun, bărbaţii doar se exprimă

Cum vocabularul nu este chiar punctul forte din creierul femeilor, ele pot considera definirea precisă a cuvintelor ca irelevantă. Apoi, mai există şi licenţele poetice, şi nu se vor sfii să exagereze de dragul efectului obţinut. Bărbaţii însă vor

interpreta fiecare cuvânt pe care ele îl vor spune ca şi cum ar fi unul sincer şi vor reacţiona ca atare. Într-o ceartă, bărbatul defineşte cuvintele folosite de către femeie pentru a încerca să aibă câştig de cauză. Să vedem dacă vă este familiar acest tip de conversaţie:

Robyn: Tu nu eşti de acord *niciodată* cu nimic din tot ceea ce spun.

John: Cum adică niciodată? Tocmai am fost de acord asupra ultimelor două chestii.

Robyn: întotdeauna eşti de altă părere şi *întotdeauna* numai tu ai dreptate!

John: Nu-i adevărat! – nu întotdeauna sunt de altă părere. Chiar azi dimineaţă am fost de aceeaşi părere, dar şi aseară, şi sâmbăta trecută, deci nu poţi spune că *întotdeauna* sunt de altă părere!

Robyn: Aşa spui *de fiecare dată cină* deschid discuţia!

John: Asta e o minciună. Nu spun aşa *de fiecare dată!*

Robyn: Şi mă mângâi *doar* când vrei să facem sex!

John: Nu mai exagera! Nu *doar* când…

Ea continuă să se certe, implicându-se sufleteşte; el continuă să precizeze înţelesul cuvintelor. Scandalul se amplifică până în momentul în care ea refuză să îi mai vorbească sau el se retrage, ca să rămână singur. Pentru o ceartă reuşită, bărbatul trebuie să înţeleagă faptul că femeia foloseşte cuvinte pe care nu le ia ca atare, drept pentru care nici el n-ar trebui să le

înţeleagă ca atare şi nici să le precizeze sensul. De exemplu, când o femeie spune: „Dacă aş sta lângă o femeie care ar fi îmbrăcată într-o rochie identică cu a mea, pur şi simplu aş muri, căci nu există nimic mai rău pe lumea asta!”, nu înseamnă că realmente nu există *nimic mai rău* pe lumea asta, aşa cum nici nu o să *moară;* în schimb, mintea bărbatului, care ia lucrurile *ad litteram,* e în stare să formuleze un răspuns de genul:

„Nu, n-ai să mori”, „Există şi alte lucruri mai rele pe lumea asta”, ceea ce unei femei i se va părea o remarcă sarcastică. În mod similar, femeia ar trebui să înveţe să se certe logic cu bărbatul, dacă doreşte să câştige „bătălia”, şi să-şi exprime ideile pe rând. Niciodată într-o ceartă n-ar trebui să discute pe mai multe planuri – altfel nu va avea nicio şansă de reuşită.

Cum ştiu femeile să asculte

Femeia, în general, foloseşte în medie şase expresii faciale în zece secunde, prin care reflectă sau reacţionează la emoţiile vorbitorului. Chipul ei este o oglindă a emoţiilor exprimate.

Cineva care o priveşte, poate avea impresia că fiecare lucru în discuţie i se întâmplă chiar atunci.

Iată o secvenţă tipică de zece secunde, care arată cum urmăreşte femeia o discuţie:

Tristeţe Surpriză Mânie Bucurie Teamă Dorinţă

Femeia captează înţelesul a ceea ce i se spune din intonaţie şi din limbajul trupului vorbitorului. De fapt, asta şi trebuie să facă un bărbat pentru a capta atenţia femeii – şi mai ales să o asculte cu foarte mare atenţie. Majoritatea bărbaţilor sunt intimidaţi de ideea de a-şi folosi feedback-ul grimaselor în momentul în care ascultă, însă cei care reuşesc să o facă sunt răsplătiţi din plin pentru stăpânirea acestei adevărate arte.

Bărbaţii ascultă ca nişte statui

Obiectivul biologic al bărbatului războinic era ca atunci când asculta să rămână impasibil, pentru a nu-şi trăda emoţiile.

Iată aceleaşi expresii faciale folosite de un bărbat în zece secunde de ascultare

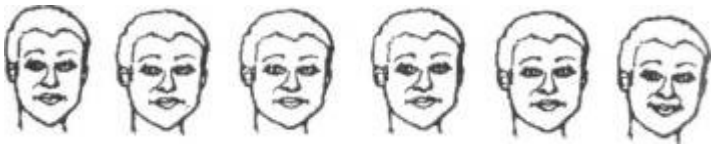

Tristeţe Surpriză Mânie Bucurie Teamă Dorinţă

Aceasta este o modalitate mai detaşată de a prezenta felul cum ascultă bărbatul, dar dincolo de umor se poate recunoaşte adevărul. Masca emoţională pe care bărbatul o foloseşte atunci când ascultă îi permite se simtă că e stăpân pe situaţie, dar nu înseamnă că nu trăieşte niciun fel de reacţii.

Scanarea creierului arată că bărbaţii reacţionează emoţional la fel de puternic ca femeile, dar evită s-o arate.

Cum poate fi folosit „mormăitul”.

Femeile sunt capabile să folosească o întreagă gamă de onomatopee pe tonuri înalte şi joase (cinci tonuri), inclusiv „Ooo” şi „Aha”, să repete cuvintele vorbitorului în contextul respectiv şi să poarte o conversaţie pe mai multe planuri.

Bărbaţii au o gamă mai restrânsă – de trei tonuri – şi au dificultăţi în descifrarea înţelesului onomatopeelor, aşa încât la ei totul se face mai monoton.

Pentru a arăta că urmăresc ceva cu atenţie, bărbaţii folosesc ceea ce numim „mormăieli” – serii de „îhî”, însoţite uneori de datul din cap. Femeile îi critică pentru acest fel de a asculta, ceea ce explică în parte de ce îi şi acuză uneori că în realitate nu le urmăresc. Adesea, el chiar ascultă. Dar n-o arată.

Pentru femeile de afaceri, mormăielile înseamnă bani. Când eşti femeie şi explici o idee

sau o propunere unui bărbat sau mai multora, este de o importanţă vitală ca atunci când bărbatul vorbeşte, în loc să îi oferi un feedback al emoţiilor sale, aşa cum ar trebui procedat cu o altă femeie – să păstrezi un chip inexpresiv, să dai din cap, să mormăi ceva şi să nu întrerupi. Am constatat că femeile care aplică această tehnică înregistrează succese mari în privinţa credibilităţii pe care le-o acordă bărbaţii. Femeile care răspund emoţiilor exprimate de bărbaţi (sau la ceea ce cred ei că ar fi nişte emoţii) sunt de-punctate la nivelul credibilităţii şi autorităţii şi uneori chiar sunt descrise de bărbaţi drept „ameţite" sau „prea emoţionale".

Cum să-l determini pe un bărbat să te asculte

Fixează o oră anumită, oferă-i o ordine precisă a lucrurilor/faptelor, anunţă o limită de timp şi spune-i că nu doreşti soluţii sau planuri de acţiune. Spune-i: „Aş vrea să discutăm ce am făcut pe ziua de azi, Allan. După cină e bine? N-am nevoie de soluţii, vreau doar să mă asculţi". Majoritatea bărbaţilor vor accepta o asemenea propunere, pentru că are o localizare precisă în timp şi spaţiu, precum şi un obiectiv – adică toate elementele necesare tipului de gândire masculin.

Şi în plus, nici nu trebuie să facă un lucru anume.

Vocea şcolăriţei

Majoritatea femeilor n-au nevoie să ajungă la o anumită dezvoltare biologică pentru a-şi da seama de eficienţa unei exprimări cu o voce înceată, aproape cântată. Tonurile înalte sunt în strânsă legătură cu nivelul crescut de estrogen, şi aceste voci ca de copil au un efect imediat asupra dorinţei înnăscute a bărbatului de a proteja. Femeile preferă vocile mai joase la bărbaţi pentru că indică un nivel crescut de testosteron, ceea ce înseamnă o virilitate mai puternică. Vocea joasă apare la băieţi atunci când ajung la pubertate şi testosteronul dă năvală în corpul lor, iar vocea li se „sparge”. Când femeia începe să aibă o voce tot mai ascuţită, iar bărbatul tot mai joasă, este un semnal că între ei începe un joc. Asta nu înseamnă în niciun caz că aşa *ar trebui* să reacţioneze bărbaţii şi femeile atunci când se află unii în prezenţa celorlalţi, ci doar explică ce se întâmplă de fapt.

Vi se pare că cineva vă face avansuri? Urmăriţi-i cu atenţie tonul vocii.

Este important de ştiut că permanent studiile au arătat că în afaceri femeia cu o voce mai joasă este considerată mai inteligentă, mai autoritară şi mai credibilă. O voce mai joasă poate fi obţinută prin aplecarea bărbiei şi reducerea ritmului într-unul mai monoton. În încercarea de a se impune,

multe femei fac greşeala să ridice tonul, ceea ce dă impresia că sunt agresive. Există două observaţii foarte interesante, şi anume faptul că femeile supraponderale folosesc o voce de „fetiţă” pentru a contrabalansa dimensiunea corpului, iar altele o folosesc pentru a încuraja comportamentul protector al bărbaţilor.

Capitolul 5
Capacităţi de orientare în spaţiu – hărţi, ţinte şi parcări paralele

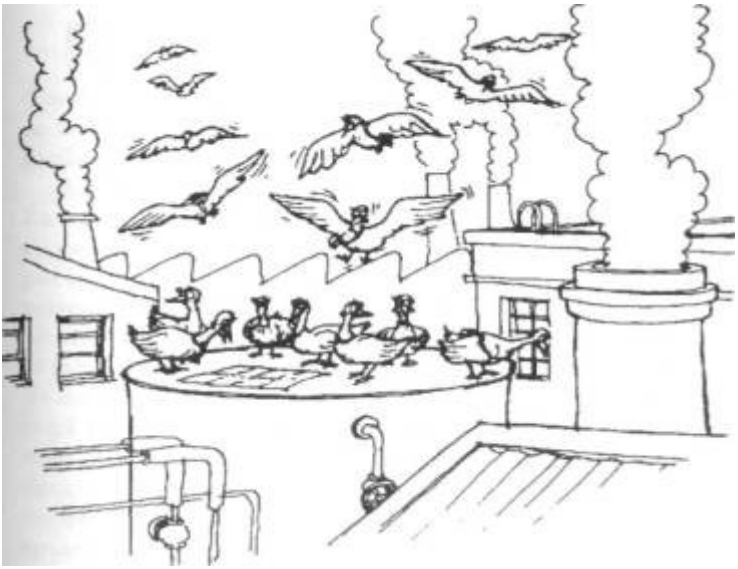

„A, nu, nu-mi vine să cred, fetelor… uitaţi-vă la harta asta!… cred ca ar fi trebuit s-o luăm la dreapta, dincolo de muntele ăla mare şi verde…”

Cum poate să te aducă o hartă în pragul divorţului

Ray şi Ruth tocmai mergeau la un spectacol în oraş.

Conducea Ray, ca întotdeauna. Ei nu discutau niciodată de ce trebuia ca doar el să conducă. Asemeni majorităţii bărbaţilor, la volan devenea alt om.

Ray a rugat-o pe Ruth să caute adresa în ghidul străzilor.

Ea a deschis la pagina care trebuia, după care a întors ghidul cu capul în jos. L-a răsucit spre dreapta şi apoi din nou cu capul în jos. După care, într-o tăcere mormântală, a început să-1 privească fix. Înţelegea ceea ce era reprezentat pe harta respectivă, dar nu putea explica unde voiau să ajungă, nu putea să facă legătura. Era ca atunci când înveţi geografia la şcoală.

Toate acele forme geometrice roz şi verzi care se asemănau în mică măsură cu lumea reală. Uneori, reuşea să se adapteze unei hărţi – când se îndreptau spre nord, dar spre sud era un dezastru – şi acum mergeau spre sud. A răsucit harta de mai multe ori şi după mai multe secunde de tăcere absolută Ray spuse:

„Nu mai răsuci harta aia!”, o repezi el.

„Dar trebuie s-o îndrept în direcţia în care mergem…”, a explicat Ruth fără prea multă convingere.

„Da, dar nu poţi s-o citeşti cu capul în jos!”, a zbierat Ray.

„Uite ce e, Ray. E mai logic să ţii harta în

direcţia de mers.

Altfel, străzile nu se potrivesc cu cele din ghid!”, spuse ea ridicând tonul foarte indignată.

„Dacă într-adevăr harta ar trebui citită invers, ar tipări-o invers, nu? Nu te mai prosti atâta şi spune odată încotro s-o luăm!”

„O să-ţi spun eu pe unde s-o luăm!”, răspunse Ruth furioasă foc. După care zvârli cu ghidul străzilor în el şi strigă exasperată: „N-ai decât să cauţi singur!”

Oare vi se pare că această ceartă aţi mai auzit-o undeva?

Este una dintre cele mai banale între bărbaţii şi femeile ce aparţin tuturor raselor, încă de mii de ani. În secolul al Xl-lea, Lady Godiva a călărit goală puşcă pe o altă stradă decât Strada Coventry, cea care trebuia, Julieta s-a rătăcit când ar fi trebuit să se întoarcă acasă după o întâlnire amoroasă cu Romeo, Cleopatra 1 lameninţat pe Marc Antoniu că-l castrează, căci a îndrăznit să o oblige să priceapă hărţile de luptă, iar Vrăjitoarea cea Rea de la Vest se îndrepta adesea spre sud, nord şi est.

Gândire sexistă

Interpretarea hărţilor şi determinarea locului în care vă aflaţi se bazează pe capacitatea de orientare în spaţiu. Scanarea creierului arată că această capacitate este localizată în lobul frontal drept la bărbaţi şi băieţi, reprezentând una dintre

cele mai puternice însuşiri masculine. Ea s-a dezvoltat din vremuri străvechi pentru a permite bărbaţilor, vânătorilor, să calculeze viteza, mişcările necesare şi distanţa faţă de pradă, stabilind cât de repede trebuie să alerge ca să-şi atingă ţinta şi de câtă forţă este nevoie ca să omoare prada ce va deveni prânz, folosind un bolovan sau o lance. Capacitatea de orientare în spaţiu este localizată în ambele emisfere ale creierului la femei, neavând însă un loc precis măsurabil, ca la bărbaţi. Doar aproximativ 10% dintre femei se orientează în spaţiu cu aceeaşi uşurinţă ca bărbaţii.

Majoritatea femeilor dovedesc o orientare în spaţiu limitată.

Pentru unii, un asemenea studiu poate părea o formă de discriminare sexuală, pentru că discutăm despre punctele tari şi capacităţile de care dau dovadă bărbaţii şi în care excelează precum şi despre direcţiile în care, din punct de vedere biologic, au un avantaj clar. Ulterior însă vom analiza şi zonele în care stau mai bine femeile.

Vânătorul de prânzuri în acţiune

Orientarea în spaţiu înseamnă capacitatea de a vedea cu ochii minţii forma lucrurilor, dimensiunea lor, felul cum sunt coordonate,

proporţionate, cum se mişcă şi unde sunt plasate geografic. De asemenea, orientarea mai implică şi capacitatea de a imagina un obiect care se mişcă în spaţiu în jurul unui obstacol şi a vedea lucrurile dintr-o perspectivă tridimensională. Scopul său este să determine mişcarea ţintei fixate, pentru a şti cum să o atingă în plin.

Profesorul de psihologie dr. Camilla Benbow de la Universitatea de Stat din lowa a făcut o scanare a creierului în cazul a peste un milion de băieţi şi fete pentru a studia capacitatea lor de orientare în spaţiu şi a prezentat diferenţele dintre sexe, care sunt mai mult decât foarte clare încă de la patru ani. Ea a constatat că în vreme ce fetele se descurcau foarte bine în a vedea cu ochii minţii în două dimensiuni, băieţii au capacitatea de a vedea în trei dimensiuni, adică de a percepe adâncimea. În cazul testelor video tridimensionale, băieţii le-au depăşit pe fete în ce priveşte capacitatea de orientare în spaţiu într-o proporţie de 4:1, iar cele mai bune fete au fost adesea depăşite de băieţii cu cele mai slabe rezultate.

Pentru bărbaţi, aceasta este o funcţie a creierului precisă, localizată în cel puţin patru locuri din emisfera frontală dreaptă şi în câteva zone mai mici din stânga.

Feminin Masculin

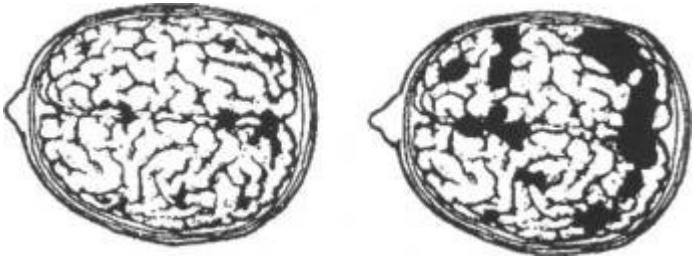

Localizarea capacităţii de orientare în spaţiu (Zonele cu negru reprezintă zonele active.) Institutul de Psihiatrie din Londra, 1999

Faptul că nu au o localizare precisă a capacităţii de orientare în spaţiu denotă că majoritatea femeilor se descurcă nesatisfăcător în această privinţă. Lor nu le plac activităţile care presupun orientare în spaţiu şi nu urmează profesii sau nu-şi petrec timpul liber cu ceva care presupune orientare în spaţiu.

Având o zonă specifică pentru capacitatea de orientare în spaţiu, majoritatea bărbaţilor şi băieţilor sunt pricepuţi în toate activităţile care o presupun; ei urmează adesea profesii sau practică sporturi care implică orientarea în spaţiu. Pentru bărbaţi, aceeaşi zonă a creierului le permite să rezolve şi probleme. Capacitatea de orientare în spaţiu nu este un punct forte pentru femei şi fete, pentru că niciodată nu le-a preocupat vânătoarea sau cum să-şi găsească drumul înapoi spre casa, aceste lucruri neintrând în atribuţiile lor curente. De aceea, multe femei au probleme cu interpretarea unei hărţi sau a unui ghid al

străzilor.

Femeile nu se descurcă bine în spaţiu, pentru că în evoluţia lor n-au vânat altceva decât bărbaţi.

Există mii de studii ştiinţifice bine documentate care confirmă superioritatea bărbatului în privinţa orientării în spaţiu. Acest lucru nu este surprinzător, având în vedere evoluţia sa ca vânător. Bărbatul modern nu mai trebuie să vâneze prânzul. El îşi foloseşte actualmente simţul de orientare în spaţiu în alte direcţii, cum ar fi golful, jocurile pe calculator, fotbalul, săgeţile aruncate la ţintă sau orice alt sport ori activitate ce presupune urmărirea unui lucru sau atingerea unei ţinte. Majoritatea femeilor socotesc că aruncatul săgeţilor la ţintă este un joc plicticos. Majoritatea femeilor gândesc că şi vânatul este plicticos. Dar dacă ar avea în partea dreaptă a creierului o zonă specifică dezvoltată pentru orientarea în spaţiu şi pentru a ţinti, nu numai că le-ar plăcea foarte mult, însă ar şi câştiga.

Bărbaţii sunt atât de obsedaţi să urmărească un alt bărbat care loveşte spre o ţintă, încât printre cei mai bine plătiţi oameni din lume se numără jucătorii de golf, fotbal, baschet şi tenis. N-ai nevoie să faci o facultate pentru a fi atât de respectat; este suficient să estimezi corect viteza, distanţa, unghiurile şi direcţia.

Cum de ştiu bărbaţii unde să meargă

Capacitatea de orientare în spaţiu îi permite bărbatului să rotească harta în gând şi să ştie exact încotro s-o apuce. Dacă trebuie să se întoarcă în acelaşi loc ulterior, nu mai are nevoie de o hartă, pentru că acea zonă spaţială aflată la nivelul creierului poate înmagazina informaţia respectivă. Majoritatea bărbaţilor pot desluşi o hartă chiar dacă sunt cu faţa la nord şi trebuie să meargă spre sud. În mod similar, majoritatea bărbaţilor pot interpreta hărţile şi naviga ulterior cu succes, pentru că reuşesc să le memoreze. Studiile arată că nuntea bărbatului măsoară viteza şi distanţa pentru a şti exact când trebuie să schimbe direcţia. Majoritatea bărbaţilor, dacă sunt introduşi într-o încăpere cu care nu sunt familiarizaţi şi care nu are ferestre, pot spune totuşi încotro e nordul. Ca vânător al prânzului, el trebuie să ştie pe unde s-o ia ca să se întoarcă acasă, pentru că altfel nu are şanse de supravieţuire.

Majoritatea bărbaţilor pot întotdeauna să arate încotro este nordul, chiar dacă habar n-au unde se află.

Este suficient să vă aflaţi pe orice stadion sportiv pentru a fi martorii felului în care bărbaţii se ridică de la locul lor şi se duc să-şi cumpere ceva de băut, reuşind să se întoarcă în acelaşi loc.

Puteţi merge în orice oraş din lume pentru a constata că turistele se află veşnic undeva într-o intersecţie frunzărind agasate hărţile şi demonstrând clar că iar s-au rătăcit.

Mergeţi într-o parcare pe mai multe niveluri de la orice super-magazin şi urmăriţi-le cu atenţie pe cumpărătoare, care privesc profund descurajate, dându-şi seama că nu mai sunt în stare să-şi găsească maşina.

De ce băieţii sunt atraşi de sălile cu jocuri video

Puteţi merge în orice sală cu jocuri video sau cu automate pentru jocuri mecanice şi veţi constata că e plin de adolescenţi care îşi pun în aplicare capacitatea de orientare în spaţiu. Să analizăm câteva studii ştiinţifice care pun în lumină orientarea în spaţiu. Majoritatea presupun aparatură tridimensională.

Un studiu făcut la Universitatea Yale a constatat că doar 22% dintre femei pot să facă acelaşi lucru la fel de bine ca bărbaţii. De asemenea, s-a mai descoperit că în vreme ce 68% dintre bărbaţi sunt în stare să programeze din prima încercare un aparat video sau orice aparatură similară, atunci când există instrucţiuni scrise, doar 16% dintre femei reuşesc acelaşi lucru. Băieţii au excelat chiar atunci când ochiul lor drept a fost acoperit, astfel încât doar cel stâng primea informaţiile cu care era alimentat lobul

drept, unde este localizat simţul de orientare în spaţiu. În cazul fetelor, nu contează ce ochi folosesc, pentru că de fiecare dată creierul a încercat să rezolve problemele utilizând ambii lobi. De aceea femeile aleg rareori meserii cum ar fi mecanic auto, inginer sau piloţi de linie.

Dr. Camilla Benbow şi colegul său, dr. Julian Stanley, au testat un grup de copii dotaţi şi au constatat că băieţii buni la matematică depăşeau net numărul fetelor, fiind într-un raport de 13 la 1. Băieţii pot construi o clădire pornind de la un plan bidimensional mult mai uşor şi mai rapid decât fetele, pentru că pot estima corect unghiurile şi pot vedea dacă există denivelări. Aceste străvechi capacităţi dezvoltate în timpul vânatului sunt şi motivul pentru care numărul bărbaţilor predomină în domenii cum ar fi arhitectura, chimia, construcţiile şi statistica. Băieţii se descurcă mai bine în stabilirea unei coordonări între mână şi ochi, ceea ce îi face mai eficienţi în sporturile cu mingea. De aici şi obsesia bărbaţilor pentru crichet, fotbal european şi american, baschet sau orice altceva care presupune o estimare, o coordonare, lovirea, urmărirea sau nimerirea unei ţinte. Astfel se explică de ce sălile cu jocuri video şi mecanice, precum şi patinoarele pentru cei care merg pe rotile sunt întotdeauna pline, în lumea întreagă, de o grămadă de băieţi şi de puţine fete. Majoritatea fetelor se află acolo doar pentru a-i impresiona pe băieţi, dar aşa cum constată rapid majoritatea adolescentelor, băieţii sunt mult prea

preocupaţi de jocurile sau sporturile respective pentru a le da atenţie.

În 1999, dr. Sandra Witelson a condus o echipă de oameni de ştiinţă de la Universitatea McMaster din Ontario, Canada, care au analizat anatomia creierului lui Albert Einstein şi l-au comparat cu alte 35 de creiere de bărbaţi şi 56 de femei cu o inteligenţă normală, care au fost păstrate după deces. De asemenea, creierul lui Einstein a fost comparat cu cel al altor 8 bărbaţi care, atunci când au murit, aveau aproximativ aceeaşi vârstă cu Einstein. S-a constatat că zona de orientare spaţială din creierul lui, aflată în strânsă legătură cu cea a raţionamentului matematic, era cu 15% mai extinsă pe ambele laturi decât la bărbaţii şi femeile obişnuite.

Creierul băieţilor se dezvoltă altfel

Părinţii care au şi băieţi şi fete îşi dau repede seama că băieţii sunt foarte diferiţi de fete în privinţa ritmului de dezvoltare. Lobul drept al băieţilor se dezvoltă şi creşte într-un ritm mai rapid decât cel stâng. Asta presupune mai multe legături la acest nivel şi mai puţine cu lobul stâng. La fete, ambii lobi se dezvoltă într-un ritm mai echilibrat, ceea ce le dă posibilitatea să dovedească mai multe talente. Cum există şi o mai bună conectare între lobul stâng şi cel drept printr-un *corpus callosum* mai gros, au tendinţa să fie mai degrabă am-bidextre, ceea ce face ca

multe femei să aibă probleme în a distinge între stânga şi dreapta.

Hormonii de testosteron inhibă dezvoltarea lobului stâng la băieţi, în schimb cel drept progresează mai rapid, ceea ce îi face să se orienteze mult mai bine în spaţiu la vânătoare. Studiul făcut pe copii cu vârste între 5 şi 18 ani arată că băieţii le depăşesc pe fete în privinţa capacităţii de a manevra o rază de lumină pentru a atinge o ţintă, de a reproduce un tipar prin desenarea lui în mersul pe podea, de a asambla o întreagă gamă de obiecte tridimensionale şi de a rezolva probleme ce presupun o logică matematică. Toate aceste capacităţi sunt localizate în lobul drept la cel puţin 80% dintre bărbaţi şi băieţi.

Diana şi mobila ei

Când camionul de transport tocmai începuse să descarce mobila ce urma să ajungă în noua casă a Dianei, ea se agita măsurând cu ruleta, pentru a vedea unde va încăpea fiecare modul în parte. Cum măsura ea bufetul din sufragerie, fiul ei de 14 ani, Cliff, îi spuse: „N-are rost, mamă. N-o să încapă în veci. E prea mare”. Diana a măsurat locul şi a constatat că fiul ei avea dreptate. Nu putea înţelege de ce el şi-a dat seama dintr-o privire că mobila nu va încăpea acolo. Cum o fi reuşit? Simplu. Şi-a folosit capacitatea de orientare în spaţiu.

Testarea capacităţii de orientare în spaţiu

Savantul american dr. D. Wechsler a creat o serie de teste de măsurare a coeficientului de inteligenţă, prin care elimina prejudecăţile sexuale dintre bărbaţi şi femei la nivelul orientării în spaţiu. Testând mai multe culturi, de la rasele primitive pâna la locuitorii celor mai sofisticate oraşe din lumea întreagă, la fel ca şi alţi cercetători, a ajuns la concluzia că femeile sunt net superioare faţă de bărbaţi ca inteligenţă în general, fiind cu aproximativ 3% mai multe femei inteligente decât bărbaţi, chiar dacă au creierul puţin mai mic. Când este vorba de rezolvarea unor puzzle-uri de tip labirint, bărbaţii sunt totuşi net superiori femeilor, ajungând ca 92% dintre ei să se descurce cu brio, în vreme ce doar 8% dintre femei reuşesc, indiferent de cultura din care provin. Un ochi critic ar putea comenta că acest lucru demonstrează că femeile sunt prea inteligente ca să se preocupe de nişte puzzle-uri stupide, însă de fapt totul demonstrează clar superioritatea bărbatului în privinţa orientării în spaţiu.

Următorul test de orientare în spaţiu a fost conceput la Universitatea din Plymouth şi este în genul celor folosite pentru selectarea piloţilor, a navigatorilor şi a controlorilor de trafic. El măsoară capacitatea de preluare a unor informaţii

bidimensionale şi de a construi mental un obiect tridimensional.

Imaginaţi-vă că puzzle-ul din Testul 1 ar fi făcut din carton. Dacă l-aţi împături pe laturile sale, s-ar obţine un cub cu simbolurile pe exterior. Presupunând că partea cu crucea este în dreapta şi cercul în stânga, care dintre opţiunile A, B, C sau Dar fi cea corectă? Faceţi testul chiar acum.

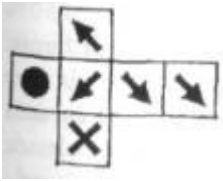

Test 1 Răspunsuri posibile pentru Testul 1

Acest test presupune imaginarea unui obiect tridimensional şi rotirea sa, pentru a se obţine unghiul corect. Aceleaşi abilităţi sunt necesare şi pentru interpretarea unei hărţi sau a unui ghid al străzilor, pentru aducerea la sol a unui avion sau pentru vânarea unui bizon.

Răspunsul corect este A. Iată o versiune mai complexă a testului, care presupune mai multe rotaţii în spaţiu pe care le-aţi putea face în mintea voastră.

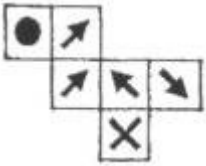

Test 2 Răspunsuri posibile pentru Testul 2

Testele făcute de zoologi arată că mamiferele masculi sunt superioare mamiferelor femele în privinţa orientării în spaţiu

— Şobolanii masculi se pricep mult mai bine să găsească drumul cel bun într-un labirint decât şobolanii femele, iar elefanţii sunt mai buni decât femelele la găsirea locurilor cu apă.

(Că veni vorba, răspunsul corect la Testul 2 este C.)

Cum navighează femeile

„Dacă bărbaţii nu ar fi desenat astfel hărţile, n-ar mai fi trebuit ca noi, femeile, să le întoarcem cu capul în jos”, se plâng multe femei. Societatea britanică de cartografie informează totuşi că 50% dintre membrii săi sunt femei şi că 50% dintre cele care desenează şi redactează hărţi sunt tot femei.

„Desenarea hărţilor este o chestiune bidimensională, la care femeile sunt la fel de pricepute ca şi bărbaţii”, spune cel mai important cartograf britanic, Alan Collinson. „Dificultatea pe care o au majoritatea femeilor în a interpreta sau a se orienta cu ajutorul hărţilor constă în faptul că ele ar avea nevoie de o perspectivă tridimensională pentru a se orienta corect.

Am conceput hărţi turistice cu perspectivă tridimensională – în care apar copaci, munţi şi alte puncte de reper. Femeile se descurcă mult mai

bine cu acest tip de hărţi. Testele noastre arată că bărbaţii au acea capacitate de a transforma în gând o hartă bidimensională în una tridimensională, ceea ce majoritatea femeilor nu reuşesc.”.

Femeile si-au îmbunătăţit considerabil capacitatea de a se orienta folosind hărţi în relief.

O altă descoperire interesantă a fost aceea că bărbaţii se descurcă mai bine când există un conducător de grup, care le indică direcţiile precise de navigaţie în fiecare moment al unui drum prestabilit. În schimb, femeile reacţionează dezastruos atunci când primesc instrucţiuni verbale. Acest lucru arată că bărbaţii pot transforma semnalele sonore în hărţi mentale tridimensionale pentru a vizualiza direcţia corectă şi drumul ce trebuie urmat, în vreme ce femeile sunt mai pricepute la hărţile tridimensionale.

Şi ce dacă nu găseşti nordul?

Navigatoarea australiană Kay Cottee a fost prima femeie care a făcut înconjurul lumii de una singură şi fără oprire.

Categoric că este vorba despre o femeie care ştie pe unde merge, nu-i aşa?

La o recentă conferinţă, ea ne-a spus că a avut probleme de interpretare a unui ghid al străzilor. Uluiţi, am întrebat: „Şi atunci cum aţi

făcut înconjurul lumii?” „Asta înseamnă navigaţie”, a replicat Kay. „Calculatorul este programat şi el hotărăşte direcţia corectă. Eu nu ies pe mare şi încep să mă întreb «Măi să fie, cred că ar trebui s-o iau la stânga…» Un ghid al străzilor e o chestiune de intuiţie – trebuie să «simţi» pe unde s-o iei. Când merg într-un oraş necunoscut, întotdeauna mă deplasez cu taxiul. Am încercat să închiriez diverse maşini, dar de fiecare dată am sfârşit prin a mă rătăci.”.

Oamenilor le vine greu a crede că această Kay Cottee s-ar putea rătăci în timp ce-şi caută ambarcaţiunea cu care face înconjurul pământului, însă ea demonstrează faptul că dacă eşti hotărât, ştii să planifici şi ai curaj, poţi naviga în jurul lumii – chiar dacă nu înţelegi nimic dintr-un ghid al străzilor –, înconjurându-te de oameni pricepuţi şi de echipamentul necesar pentru îndeplinirea unei asemenea misiuni.

Harta zburătoare

Noi (autorii) batem lumea în lung şi în lat vreme de nouă luni pe an, ţinând seminarii şi petrecând cel mai mult timp în maşini de închiriat. De obicei, Allan are un simţ de orientare în spaţiu mai bun decât al Barbarei, drept pentru care ea se ocupă de indicaţii. Barbara nu are deloc talent în această direcţie, astfel că cei doi s-au certat de multe ori de-a lungul anilor, mergând din oraş în oraş şi din ţară în ţară. Allan s-a trezit cu ghiduri

şi hărţi în cap, indiferent de limba în care erau scrise, şi de mai multe ori ea 1 labandonat pe el şi hărţile lui, preferind autobuzele sau trenurile, strigându-i exasperată: „N-ai decât să cauţi şi singur!”

Barbara n-are simţul orientării în spaţiu, în schimb Allan nu e în stare să-şi găsească şosetele în sertar.

Din fericire, cercetările lor în direcţia orientării în spaţiu le-au atras atenţia asupra problemelor care se ivesc atunci când unul dintre parteneri se descurcă greu în spaţiu şi celălalt nu înţelege asta. Actualmente, Allan consultă harta înainte să se aşeze la volan, iar Barbara comentează şi atrage atenţia asupra unor lucruri importante din peisaj, pe care Allan de obicei le ratează. Ei sunt în continuare căsătoriţi şi o duc bine, iar hărţile aruncate pe geam nu mai sunt un pericol pentru automobiliştii din zonă.

Harta cu capul în jos

În 1998, în Anglia, John şi Ashley Sims au creat o hartă cu două sensuri, în care este inclusă harta standard, când se călătoreşte spre nord, şi o a doua, cu capul în jos, în care sudul este în susul paginii, pentru cei care merg spre sud. Într-un supliment de weekend al unui ziar britanic naţional, a fost oferită gratuit o asemenea hartă

primilor 100 de persoane care aveau să le scrie. Au primit cereri de la peste 15.000 de femei – şi doar de la câţiva bărbaţi. Ne-au spus că bărbaţii nu s-au arătat interesaţi de această hartă cu capul în jos sau au considerat-o chiar o glumă. Femeile însă au fost impresionate, pentru că ea înlocuia nevoia de rotire în spaţiu.

Automobilele BMW au fost primele care au instalat un sistem de poziţionare globală (Global Positioning System – GPS). Acesta presupune o aparatură vizuală pentru navigare ce permite ca imaginea să fie rotită pe ecranul de la bordul vehiculelor, astfel încât să fie orientată pe direcţia în care merge maşina. Aşa cum era de aşteptat, femeile au fost super-încântate.

Un ultim test

Încercaţi acest test conceput de personalul de la Resurse umane şi Cercetare din cadrul companiei Saville and Holdsworth Ltd (Marea Britanie), care este de obicei utilizat pentru a verifica logica în spaţiu a candidaţilor la diverse slujbe, cum ar fi controlorii de trafic. Dacă nu reuşiţi să-l faceţi în mai puţin de trei minute, sunteţi respinşi. El este chiar mai greu decât primele două şi dacă sunteţi bărbaţi ar trebui să crească temperatura din emisfera dreaptă.

În acest test vi se dă un model pe care dacă îl împăturiţi puteţi obţine apoi o cutie în trei

dimensiuni. Trebuie să hotărâţi dacă una dintre cele patru cutii din fiecare set poate fi obţinută prin împăturirea modelului iniţial, arătând acest lucru prin încercuirea celui corect. Dacă veţi considera că niciuna dintre cutii nu poate fi făcută după modelul dat, n-o încercuiţi.

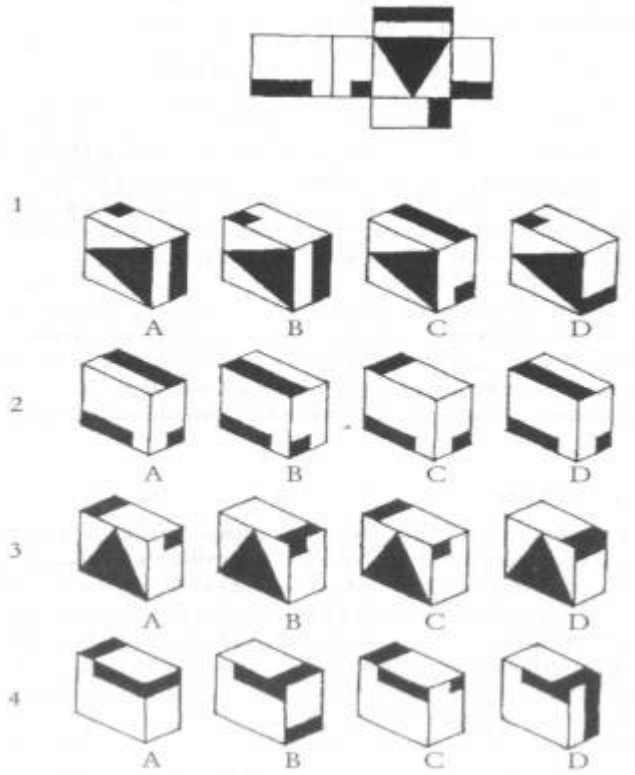

Majoritatea celor care reuşesc să ducă la bun sfârşit acest test în mai puţin de trei minute sunt bărbaţi, mai ales cei în a căror meserie este nevoie de o privire tridimensională, cum ar fi arhitecţii şi matematicienii. Acum veţi înţelege de ce 94% dintre controlorii de trafic sunt bărbaţi. Majoritatea femeilor consideră că acest tip de

teste sunt o pierdere de vreme, deşi am găsit şi o femeie care 1 lterminat cu succes în secunde. Ea este statistician la o societate de asigurări. (Răspunsurile sunt 1 B, 2 D, 3 C, niciunul.)

Evitarea certurilor

Bărbaţilor le place să conducă rapid pe drumurile şerpu-ite, deoarece capacitatea de orientare în spaţiu le e de mare ajutor – schimbătorul de viteze se acţionează printr-o mişcare de rotaţie, ambreiajul şi frâna pot fi combinate şi pot fi percepute relativ rapid colţurile, unghiurile şi distanţele. Dar asta este posibil doar dacă nu merge radioul.

Şoferul modern stă la volan, îi dă harta soţiei sale şi o roagă să urmărească drumul. Având o capacitate de orientare în spaţiu redusă, ea tace brusc şi începe să întoarcă harta cu capul în jos, simţindu-se neputincioasă. Majoritatea bărbaţilor nu înţeleg faptul că atâta vreme cât în creier nu există o zonă specifică pentru interpretarea unei hărţi ea va fi învârtită nu mental, ci manual. Totul are o logică perfectă pentru femei, adică să îndrepte harta în direcţia de mers. Pentru un bărbat, spre a evita certurile, e mai bine să nu-şi mai roage nevasta să interpreteze harta.

Pentru a avea o familie fericită: nu insistaţi niciodată ca femeia să interpreteze o hartă sau să caute o stradă în ghid.

Capacitatea de orientare în spaţiu, fiind localizată pe ambele laturi ale creierului, interferează la femeie cu funcţia vorbirii; prin urmare, dacă acesteia i se va da un ghid al străzilor, ea va tăcea mai înainte de a o întoarce invers. Dacă i-o daţi unui bărbat, el va continua să vorbească – în schimb, va opri radioul, pentru că nu poate să acţioneze funcţiile auzului în acelaşi timp cu cele ale orientării în spaţiu. De aceea atunci când sună telefonul şi răspunde bărbatul, el cere ca toată lumea să tacă.

Femeile rezolvă problemele de matematică mai ales în lobul stâng al creierului, ceea ce le face nu numai să fie mai încete, dar explică şi de ce atâtea femei şi fete calculează cu voce tare. Bărbaţii de pretutindeni strigă disperaţi: „Calculează, dom'le, în gând! Nu mă pot concentra!", în timp ce încearcă să îşi citească ziarul.

Cum să **te certi în timp ce conduci**

Un soţ care îşi învaţă soţia să conducă maşina e deja în drum spre divorţ. Bărbaţii din întreaga lume dau mereu aceleaşi sfaturi: „Ia-o la stânga – încetineşte! – schimbă viteza – ai grijă la pietoni – concentrează-te – nu mai plânge!"

Pentru bărbat, condusul este o formă de testare a capacităţii de orientare în spaţiu în funcţie de mediul înconjurător. Pentru o femeie,

scopul condusului este să ajungă cu bine din punctul A în punctul B. Strategia ideală pentru bărbat ca pasager e să închidă ochii, să dea drumul la radio şi să nu mai comenteze, pentru că în general femeile sunt mai sigure când se află la volan decât bărbaţii. Au mai puţine accidente. Ea îl va duce pe el unde trebuie – doar că durează ceva mai mult, atât. Dar măcar el poate sta liniştit, se poate destinde şi ajunge viu la destinaţie.

Femeia critică felul în care conduce bărbatul, pentru că datorită capacităţii lui de orientare în spaţiu, poate lua hotărâri şi emite judecăţi care ei îi par periculoase. În cazul în care el nu are antecedente pe şosea, ea nu trebuie să facă altceva decât să stea liniştită şi să nu comenteze. Să-l lase pur şi simplu să conducă. Când pe parbriz cade primul strop de ploaie, femeia dă drumul la ştergătoare, lucru pe care un bărbat nu-l va pricepe niciodată. Creierul bărbatului aşteaptă până ce cad destule picături de ploaie pe parbriz în raport cu viteza ştergătoarelor, cărora le dă drumul exact când trebuie. Cu alte cuvinte, el îşi foloseşte capacitatea de orientare în spaţiu.

Cum să-i explici ceva unei femei

Nu daţi niciodată unei femei sfaturi de genul „Ia-o spre nord” sau „Ia-o spre vest vreo cinci kilometri”, pentru că aşa ceva presupune un adevărat talent de busolă. În schimb, puteţi să-i daţi indicaţii care presupun puncte de reper cum

ar fi: „Treci pe lângă McDonald’s şi îndreaptă-te spre clădirea pe care scrie Banca Naţională”. Asta îi va permite femeii să repereze locurile respective datorită capacităţii sale de percepţie vizuală periferică. Constructorii şi arhitecţii de pretutindeni pierd milioane în diverse afaceri atunci când prezintă planuri şi proiecte bidimensionale unor femei cu putere de decizie. Mintea bărbatului poate transforma planurile respective în unele tridimensionale pentru a vedea cum va arăta în final construcţia, dar pentru o femeie acest lucru nu reprezintă decât o hârtie cu nişte linii fără sens. Modelul tridimensional sau imaginea de calculator le vor face pe femei să cumpere acele case. Acum, că aţi primit aceste informaţii nu mai e nevoie ca femeia să se uite ca mâţa în calendar într-o hartă, harta este treaba *bărbatului.* E mult mai plăcut pentru un bărbat să găsească drumul şi să conducă, în vreme ce femeia vorbeşte despre punctele de reper interesante şi despre peisajul de pe marginea drumului. Aşa cum ştiţi, bărbatul este mai puţin priceput la vorbe comparativ cu femeia, drept pentru care pare un schimb în natură rezonabil, el cu harta, ea cu vorba. Asta înseamnă că el poate găsi uşor adresa noii lui iubite, dar nu va şti ce anume să-i spună când ajunge în prag.

Pacostea parcărilor paralele cu spatele

Dacă vi s-ar cere să vă uitaţi la nişte maşini

care au fost Parcate cu spatele pe o stradă, aţi putea spune care au fost parcate de bărbaţi şi care de femei? Un studiu comandat de o şcoală de şoferi englezească a arătat că bărbaţii din Marea Britanie reuşesc în proporţie de 82% să parcheze maşina cu spatele cât mai aproape de bordură, în vreme ce 7.1 % reuşesc asta din prima încercare. Doar 22% dintre femei pot acelaşi lucru, în vreme ce abia 2.3 % dintre ele reuşesc din prima încercare. Un studiu similar s-a făcut la Singapore, unde rezultatul la bărbaţi a fost de 66%, dintre care doar 68% din prima încercare. La femei rezultatul a fost de 19% şi doar 12% din prima încercare. Ideea este că dacă aveţi de-a face cu o şoferiţă din Singapore, e bine să nu-i staţi în cale! Cei mai pricepuţi în a parca sunt nemţii, cu 88% din prima încercare. Testele în privinţa parcării făcute în cadrul şcolilor de şoferi arată că femeile se pricep de obicei mai bine la parcarea în marşarier decât bărbaţii în timpul pregătirii propriu-zise, dar statisticile arată că femeile se descurcă mult mai prost în situaţiile de acest gen din viaţa de zi cu zi. Acest lucru este posibil pentru că femeile sunt mai pricepute decât bărbaţii la învăţat şi la repetarea cu succes a lucrurilor învăţate, cu condiţia ca mediul şi condiţiile de desfăşurare să nu se modifice. În plină circulaţie însă, fiecare situaţie în parte reprezintă un nou set de date ce trebuie analizate; capacitatea de orientare în spaţiu tipică bărbatului este mult mai potrivită pentru rezolvarea unei

asemenea misiuni.

Majoritatea femeilor preferă să parcheze maşina într-un spaţiu mai larg în altă parte şi să meargă mai mult pe jos până la destinaţie decât să se strecoare cu spatele într-un loc strâmt de parcare.

Dacă femeile ar conduce consiliile municipale, ar interzice cu siguranţă parcările paralele sau pe cele din marşarier!

Recent, multe oraşe mai mici sau mai mari au introdus parcarea cu spatele la 45° faţă de bordură, pentru că s-a demonstrat că e mai sigur dacă şoferul poate să iasă cu faţa la plecare. Din păcate, acest lucru nu le-a ajutat prea mult pe femei, pentru că parcarea cu spatele continuă să însemne o bună orientare în spaţiu pentru estimarea unghiurilor şi a distanţelor. Am făcut un sondaj în cazul a 20 de consilii locale care au introdus acest tip de parcare cu spatele şi am constatat că aproape nicio femeie nu a fost implicată în luarea acestei decizii. În majoritatea cazurilor, erau numai bărbaţi.

Dacă aceste consilii ar fi formate doar din femei, nu s-ar mai permite parcarea cu spatele sau cea paralelă! Ar avea ele grijă să elimine datul cu spatele sau estimarea unghiurilor şi distanţelor. Asta ar însemna mult mai mult loc, dar şi mai puţine accidente.

Femeile sunt şoferi mai siguri

Un studiu făcut de o firmă de asigurări arată că în anul 2000 s-au înscris 2, 3 milioane de şoferi în Marea Britanie, dintre care 25, 5% dintre femei au făcut o cerere de despăgubire în ultimii 4 ani comparativ cu 18, 6% dintre bărbaţi. De asemenea, se mai arată că 9% dintre femeile şofer nu cer prime de asigurare – ceea ce indică faptul că au avut un accident în ultimele 12 luni –, comparativ cu doar 6, 5% dintre bărbaţi. De aici s-ar putea trage cu uşurinţă concluzia că femeile sunt şoferi mai puţin pricepuţi decât bărbaţii, dar la o examinare mai atentă, se constată exact contrariul. Femeile sunt mai prudente, le vor trebui câteva secunde în plus înainte să iasă dintr-un drum lateral pe o şosea aglomerată ori chiar să aştepte când nu e nimic de aşteptat. Această prudenţă poate duce la mai multe accidente, pentru că alţi şoferi sunt enervaţi de aparenta lor nehotărâre. Femeile au mai multe accidente, dar sumele rambursate de firmele de asigurări sunt mai mici, pentru că accidentele sunt mai puţin grave, doar tamponări şi zgârieturi. Sumele mai mari sau, eventual, pierderea carnetului sunt specifice bărbaţilor, care au prea mult testosteron când apasă pe acceleraţie. Femeile fac într-adevăr mai multe cereri la firmele de asigurări pentru despăgubiri, dar bărbaţii sunt şoferi mai periculoşi. Studiul a mai constatat şi că femeile divorţate sunt mai predispuse la ciocniri grave

decât femeile măritate.

Cum au fost femeile prost îndrumate

Deci, cum rămâne cu dovezile referitoare la simţul de orientare în cazul femeilor? Multe grupări bine intenţionate sunt convinse că dacă ar scăpa de presupusul jug al bărbaţilor şi de prejudecăţi, femeile ar ajunge mai repede în vârful societăţii, care este dominată de profesii şi distracţii preponderent bărbăteşti. Dar aşa cum veţi vedea, bărbaţii continuă să aibă, teoretic, un monopol în acele profesii sau domenii care presupun orientare în spaţiu. Milioane de femei au ignorat înclinaţiile lor fireşti spre anumite cariere şi forme de distracţie, în care ar putea excela prin capacităţile lor psihice.

Capacitatea de orientare în spaţiu în procesul educaţiei

Aşa cum am văzut, structura noastră biologică ne îndreaptă spre anumite profesii şi distracţii, compatibile cu conexiunile din creierul nostru. Să analizăm una dintre zonele unde şansele egale sânto prioritate absolută – învăţământul.

Am intervievat câţiva reprezentanţi ai Ministerului Invăţământului din Australia, Noua Zeelandă şi Marea Britanie şi toţi au subliniat că încearcă să păstreze echilibrul între profesori şi

profesoare de 50/50, pentru a da şanse egale ambelor sexe. În Marea Britanie, în 1998, 48% dintre profesori erau bărbaţi şi 52% femei. Creierul feminin este mai adaptat predării decât cel masculin, pentru că există o capacitate de comunicare şi de interacţiune umană mult mai dezvoltată. Să vedem care sunt materiile preferate de profesorii ce aparţin fiecărui sex în parte.

Obiect	**Nr. profesori**	**De**	% **bărbaţi**
Biologie	5.100		49
Economie	6.400		50
Istorie	13.800		54
Geografie	14.200		56
Social	11.000		52
Muzică	5.600		51
Dirigenţie	1.900		47
învăţământ personal şi social	74.200		47
Studii generale	7.900		53
Limbi clasice	510		47
Educaţie fizică	2.100		58
Religie	13.400		56
Arte	9.400		44

Din acest tabel decurg două idei ce trebuie reţinute. Mai întâi, materiile predate sunt cele care nu presupun dominarea lobului drept. Nu este nevoie de orientare în spaţiu şi nici de o capacitate verbală mare localizată în lobul stâng. Puteţi constata că procentele sunt destul de egal împărţite între bărbaţii şi femeile profesori.

Obiect	**Nr. profesori**	**De**	% **bărbaţi**
Fizică	4.400		82
Tehnologia informaţiei	10.700		69
Ştiinţe exacte	28.900		65
Chimie	4.600		62

Materii care presupun orientare în spaţiu

Acest tabel arată clar că atunci când este nevoie de orientare în spaţiu, predominant este numărul bărbaţilor care profesează în domeniul respectiv.

Ocupaţii care presupun talentul de orientare în spaţiu

Urmează o listă a profesiilor în care orientarea în spaţiu contează, ba mai mult, este o chestiune de viaţă şi de moarte.

Nu e nevoie să fii mare savant ca să înţelegi importanţa acestui grafic, precum şi legătura care există între talentul de vânător al bărbatului şi lobul stâng.

Aceste date duc la concluzia că nu contează calităţile înnăscute şi că totuşi continuă să existe o supremaţie a bărbatului, o atitudine de tipul „doar pentru băieţi”, precum şi legături care au la bază dintotdeauna anumite prejudecăţi ce le împiedică pe femei să reuşească în egală măsură în profesiile respective. Institutul Regal Britanic de Arhitectură informa ca 50% dintre studenţi sunt femei, dintre care doar 9% practică arhitectura. Este clar că o parte dintre femei aleg să se ocupe doar de casă şi copii, dar ce se întâmplă cu restul? în contabilitate, 17% dintre contabilii britanici sunt femei, deşi 38% dintre studenţii în contabilitate au fost femei.

„De ce nu sunt mai multe femei piloţi?”, am întrebat noi pe reprezentanţii liniilor aeriene. „Nici măcar nu urmează cursul”, a fost răspunsul. „Pe femei nu le interesează să piloteze avioane”. Majoritatea reprezentanţilor liniilor aeriene au dat răspunsuri destul de vagi sau, oricum, în necunoştinţă de cauză referitor la importanţa Orientării în spaţiu în pilotaj.

Mulţi dintre ei s-au arătat agasaţi de comentariile referitoare la diferenţele dintre sexe, în ciuda evidenţei zdrobitoare potrivit căreia 98% dintre echipaje sunt exclusiv masculine. Un lucru este clar – femeile aproape că nu există în aceste

profesii, pentru că nu participă la cursurile de pregătire. Prejudecăţile lor mentale le fac să nu abordeze aceste zone, deci nu sunt interesate să înveţe asemenea meserii.

Profesia % Bărbaţi
Ingineri de zbor 100%
Ingineri 100%
Piloţi de curse 99, 8%
Ingineri în fizică nucleară 98, 3%
Piloţi 99, %
Controlori de trafic 94 %
Piloţi de curse de motociclete 93, 6%
Arhitecţi 91 %
Ofiţeri de zbor 90, 5%
Statisticieni 90 %
Jucători de biliard 87 %
Contabili 83 %

Biliardul şi fizica nucleară

De-a lungul cercetării noastre, am discutat cu mai mulţi profesionişti ai biliardului. „Femeile

care sunt jucători profesionişti de biliard gândesc şi acţionează asemeni bărbaţilor”, ne-a spus un fost campion mondial. „Vorbesc ca noi, se îmbracă la fel ca noi – la costum şi papion”. Femeile însă cred că dacă ar exersa la fel de mult ca bărbaţii ar fi la fel de capabile. Multe consideră că atitudinea bărbaţilor faţă de ele reprezintă un factor semnificativ în blocarea lor. „Dar cum rămâne cu orientarea în spaţiu?”, am întrebat noi. „Măsurarea vitezei relative şi a unghiurilor bilelor, distanţa până la pungă şi plasarea finală a bilei albe.” „N-am auzit de aşa ceva”, a fost răspunsul. Din nou era acuzată atitudinea bărbaţilor pentru lipsa de participare a femeilor la campionate.

„Noi oferim şanse egale ambelor sexe”, ne-au spus cei de la Institutul de Fizică Nucleară. „Dar angajăm în funcţie de capacitatea de care dau dovadă solicitanţii şi nu de egalitatea între sexe”. Şi 98, 3% dintre inginerii în fizică nucleară sunt bărbaţi. Interesant este că studiul făcut de Institut a arătat că femeile inginer se descurcă mai bine decât bărbaţii cu literele alfabetului, iar bărbaţii sunt mai pricepuţi la cifre. E logic – literele au legătură cu oamenii, cu relaţiile dintre ei şi cu vorbirea, în vreme ce cifrele se referă la legătura în spaţiu dintre lucruri.

Urmăriţi cursul istoriei şi veţi constata că practic nicio femeie nu a excelat într-un domeniu în care este nevoie de orientare în spaţiu şi de logică matematică, respectiv în şah, compunerea muzicii sau ştiinţele ce stau la baza construcţiei de

rachete. Unii pot susţine că tirania masculină discriminatorie a bărbatului le-a împiedicat pe femei să se îndrepte spre aceste domenii, dar încercaţi să vă uitaţi în jurul vostru şi veţi constata că în lumea noastră de şanse egale sunt puţine femeile care îi eclipsează pe bărbaţi în zonele care presupun orientare în spaţiu. Principalul motiv este că mintea lor le sugerează că mai degrabă trebuie să-şi apere cuibul şi nu să îl atace pe al altcuiva.

Femeile excelează în zone de creaţie cum ar fi artele spectacolului, învăţământ, resurse umane şi literatură, toate acestea fiind domenii în care logica abstractă nu este de o importanţă primordială. În vreme ce bărbaţii joacă şah, femeile dansează sau îşi redecorează casa.

Industria calculatoarelor

Ştiinţa calculatoarelor are la bază matematica, o ştiinţă aflată în strânsă legătură cu orientarea în spaţiu şi, ca urmare, este un domeniu preponderent masculin. Unele zone totuşi, cum ar fi programarea sau proiectarea de interfeţe, presupun o mai bună înţelegere a psihologiei umane şi nu tot atâta matematică, drept pentru care aici aflăm numărul cel mai mare de femei. Într-un sondaj făcut de revista *US Business Women în Computing (Femeia americană de afaceri în lumea calculatoarelor),* s-a arătat că numărul de femei care se dedică tehnologiei

informaţiei este în descreştere, mai ales între 1995 şi 2000, acest lucru fiind motivat prin lipsa de interes a femeilor de a participa la cursurile de formare. De asemenea, studiul a mai arătat că femeile sunt de două ori mai numeroase când este vorba de folosirea calculatoarelor la locul de muncă. În vreme ce 84% dintre femei consideră calculatorul doar un simplu mijloc de atingere a unui scop sau o unealtă ce presupune o libertate de creaţie, numai 3.3 % dintre bărbaţi sunt de aceeaşi părere. Sondajul a mai arătat şi că 67% dintre bărbaţi consideră tehnologia sau manevrarea programelor şi a accesoriilor mai importante, în vreme ce doar 16% dintre femei sunt de aceeaşi opinie.

Matematică şi contabilitate

Bărbaţii care se dedică ocupaţiilor şi profesiilor ce presupun orientare în spaţiu rămân de obicei în acest domeniu, pe care îl domină. Majoritatea profesorilor de matematică sunt în continuare bărbaţi, deşi în privinţa acestui obiect de studiu diferenţa dintre sexe este tot mai mică. În anul 2000, 50% dintre profesorii de matematică din Marea Britanie erau bărbaţi.

Şi atunci, cum se explică procentul tot mai mare de femei care predau această materie? Explicaţia cea mai plauzibilă este că femeile sunt mai potrivite pentru învăţământ, interacţiune şi organizarea diverselor grupuri, dedicându-se mai

intens învăţării noţiunilor de bază decât bărbaţii. Cum predau veşnic aceeaşi materie, se pot descurca perfect să predea orice materie, inclusiv matematica. Acest lucru mai explică şi faptul că în contabilitate există un număr tot mai mare de femei contabil. Contabilitatea a devenit un domeniu în care trebuie stabilite relaţii de prietenie cu clientul, ele având un rol foarte important în vânzările propriu-zise, drept pentru care mintea femeii este mult mai adecvată acestui tip de relaţii, contabilitatea ajungând în plan secundar. În marile firme de contabilitate de pretutindeni, se întâlnesc tot mai des femei care atrag şi câştigă clienţi, partea matematică a profesiei fiind lăsată pe mâna unor bărbaţi la început de carieră şi care nu ies în faţă în public. Atunci când pentru o anumită slujbă se cere orientare în spaţiu şi logică matematică, bărbaţii domină totuşi în continuare. De aceea 9.1 % dintre statisticieni şi 99% dintre ingineri sunt bărbaţi.

Cum toate sunt egale...

În Australia, doar 5% din forţa de muncă din domeniul ingineriei este ocupată de femei, ele câştigând în medie cu 14% mai mult decât bărbaţii din domeniu. Acest lucru indică faptul că atunci când există o capacitate de orientare în spaţiu similară, femeile pot reuşi mai bine decât bărbaţii. La cursele profesioniste de maşini aproape că n-au existat femei campioane de când s-a inventat

maşina, dar la cursele improvizate, cam 10% dintre participanţi şi dintre învingători sunt femei. De ce? Cursele improvizate *nu* presupun orientare în spaţiu pentru rezolvarea vitezei, unghiurilor, colţurilor, precum şi a schimbării vitezelor în momente mai complicate.

Cursele improvizate merg întotdeauna în linie dreaptă şi învingătoare este persoana care are reacţia cea mai rapidă la culoarea verde a semaforului – avantaj clar al femeilor faţă de bărbaţi.

Atunci când au o capacitate de orientare în spaţiu egală cu cea a bărbaţilor, femeile pot să dea rezultate chiar mai bune decât bărbaţii.

Deşi majoritatea femeilor care participă la cursele improvizate şi pe care le-am testat printr-un gen de electroencefalogramă au demonstrat în ansamblu un creier de tip bărbătesc, ele continuă să creadă că avantajul lor în acest tip de curse îl reprezintă capacitatea de a stabili relaţii interumane.

„E grozav să te întreci cu băieţii”, spun ele. „Toată lumea se pune cu burta pe treabă” şi „Cu toţii suntem buni prieteni.”.

Bărbaţii consideră că un lucru bun îl reprezintă câştigarea trofeelor, maşinile foarte bine dotate şi a te lăuda cu accidentele cărora le-ai supravieţuit.

Băieţii şi jucăriile lor

Băieţii îşi iubesc jucăriile – de aceea 99% dintre invenţii sunt brevetate de bărbaţi. Fetelor le plac şi lor jucăriile, dar de obicei, pe la 12 ani, nu le mai interesează, pentru că devin tinere femei. Bărbaţilor nu le dispare niciodată obsesia pentru jucăriile nepractice cu legături clare de orientare în spaţiu – drept pentru care petrec mult mai multă vreme alături de ele. Le plac televizoarele în miniatură, de buzunar, telefoanele mobile în formă de automobile, calculatoarele şi jocurile video, camerele digitale, armele complicate, luminile care se aprind şi se sting la comandă vocală şi tot ce presupune un tip de motor. Dacă ţiuie, clipeşte şi are nevoie de cel puţin şase baterii, înseamnă că e ceva pe placul bărbaţilor.

Cum simt femeile

Orice discuţie referitoare la diferenţa dintre sexe, cum ar fi cea de faţă, trezeşte valuri de protest din partea feministelor sau a militanţilor politici mai catolici decât Papa, care o consideră o subminare a egalităţii de şanse în viaţă. În vreme ce prejudecăţile societăţii pot întări sau exacerba clişeele de comportament la bărbaţi şi femei, precum şi inegalităţile fundamentale, nu ele sunt cauza comportamentului. Principalii vinovaţi sunt alcătuirea noastră biologică, precum şi felul în

care ne este organizat creierul. Multe femei se consideră ratate sau cred că femeile, în general, nu au reuşit să cucerească domeniile dominate de bărbaţi. Asta pur şi simplu nu este adevărat. Femeile nu au cunoscut un eşec; pur şi simplu nu au fost pregătite să pătrundă în aceste zone care se adaptează mai bine minţii bărbatului.

Femeile nu au dat greş – doar că nu au reuşit să fie asemeni bărbaţilor.

Ideea că femeile nu au reuşit în societate este valabilă doar când se porneşte de la presupunerea că reuşita este definită de standardele masculine sau că aşa ar trebui să fie pentru a putea determina nivelul de reuşită al oricui. Dar cine spune că a ajunge directorul executiv al unei mari corporaţii, să pilotezi un Jumbo Jet sau să programezi calculatorul unei navete spaţiale este măsura reuşitei absolute?

Bărbaţii. Acesta este standardul *lor* de măiestrie, nu al tuturor.

Poate fi ameliorată capacitatea de orientare în spaţiu?

Pe scurt – da! Există mai multe variante. Puteţi aştepta ca procesul firesc al evoluţiei să pună la treabă simţul de orientare în spaţiu, până ce creierul va dezvolta toate conexiunile necesare. Pregătiţi-vă însă, căci durează. Biologii estimează

că pot trece mii de ani.

O doză de testosteron poate îmbunătăţi capacitatea de orientare în spaţiu, dar nu este o opţiune satisfăcătoare, pentru că există un revers al medaliei, care presupune o creştere a agresivităţii, pierderea părului de pe cap şi creşterea pilozităţii, ceea ce s-ar putea să nu convină celor mai multe dintre femei.

Este clar că practica şi repetiţia ajută permanent la crearea mai multor conexiuni în creier, pentru o acţiune data. Şobolanii crescuţi în cuşti pline de jucării au o mai mare masă de creier decât cei crescuţi fără jucării. Oamenii care se retrag din viaţa socială şi nu mai fac nimic pierd din masa creierului, pe când aceia care rămân activi şi cu un interes mental treaz îşi menţin masa de creier şi chiar şi-o sporesc. Poate ajuta mult, de exemplu, învăţarea şi practica interpretării hărţilor, astfel dezvoltându-se capacitatea de orientare în spaţiu, tot aşa cum exerciţiile zilnice la pian duc la o interpretare mult mai competentă. Chiar dacă interpretul are un tip de circuit al creierului care facilitează o interpretare intuitiva, este totuşi nevoie de foarte mult exerciţiu pentru a menţine un nivel rezonabil. În cazul în care pianistul sau cel care interpretează o hartă nu-şi menţine acest talent, capacitatea sa de adaptare la situaţie va scădea foarte rapid şi va trebui şi mai multă vreme pentru a recâştiga abilitatea, adică pentru a reconecta creierul în vederea unei anumite acţiuni.

O chelie şi o barbă ar putea fi un preţ prea mare pentru femeile care doresc neapărat sa-şi îmbunătăţească orientarea în spaţiu.

Puteţi reuşi cu succes să învăţaţi un căţel să meargă pe labele din spate şi dacă repetă suficient de des această mişcare mai mult ca sigur că şi puii lui o vor face. Dar aceasta nu este poziţia firească a câinelui şi presupune multă suferinţă şi efort. Poziţia firească a câinelui este să meargă pe patru labe.

Câteva strategii utile

Dacă sunteţi o femeie care îşi creşte singură fiul sau există nişte bărbaţi în viaţa voastră, trebuie să înţelegeţi că, deşi au o excelentă orientare în spaţiu, nu pot face decât un singur lucru odată. Majoritatea au nevoie să fie ajutaţi pentru a-şi organiza temele, jurnalul şi viaţa, pentru a fi eficienţi în copilărie sau la vârsta adultă. Talentul organizatoric este înnăscut la fete şi femei. Albert Einstein era un geniu în privinţa orientării în spaţiu, dar n-a vorbit până la cinci ani şi aproape că nu avea deloc simţ organizatoric sau capacitatea de a stabili relaţii interumane, după cum o arată şi frizura lui.

Dacă sunteţi bărbat şi aveţi o slujbă care presupune orientare în spaţiu, dacă sunteţi constructor sau arhitect, trebuie să înţelegeţi că

majoritatea femeilor au nevoie de o perspectivă tridimensională pentru a fi convinse.

Doriţi să convingeţi o femeie să accepte nişte planuri? Prezentaţi-i-le într-o versiune tridimensională.

Dacă recrutaţi femei pentru ocupaţii care presupun orientare în spaţiu, cum ar fi ingineria sau statistica, piaţa forţei de muncă este alcătuită în proporţie de aproximativ 10% de femei, deci orientaţi-vă doar asupra acestora. Pentru a putea aplica o bună strategie de marketing nu are rost să porniţi de la faptul că 50% din populaţie este formată din femei.

Pe scurt

Ray şi Ruth se înţeleg bine acum, chiar şi când merg împreună cu maşina. El a hotărât care este traseul şi tot el îl urmăreşte. Ea vorbeşte şi remarcă punctele de reper, iar el ascultă fără s-o întrerupă. Ea nu-l mai cicăleşte şi nu mai comentează felul cum conduce el, pentru că a înţeles că orientarea sa în spaţiu îi permite să-şi asume ceea ce ea consideră un risc, iar pentru el este o manevră sigură.

Ray a cumpărat un aparat de fotografiat care valorează 3.000 de dolari, cu tot felul de accesorii strâns legate de orientarea în spaţiu, iar Ruth înţelege acum de ce el s-a îndrăgostit de-a dreptul

de această nouă invenţie. Când vine rândul ei să facă poze, el îi pregăteşte totul şi o învaţă cum să prindă mai bine cadrul şi nu mai râde de ea atunci când nu ştie pe ce buton să apese.

Când bărbaţii nu le vor mai cere femeilor să stabilească drumul ce trebuie urmat, toată lumea va fi mai fericită, iar când femeile nu vor mai face comentarii răuvoitoare la adresa felului în care conduc bărbaţii, vor fi mult mai puţine scandaluri. Cu toţii suntem buni la diverse lucruri, iar dacă nu excelaţi în nicio direcţie, nu vă faceţi griji. Puteţi ameliora situaţia prin exerciţiu şi nu are rost să vă stricaţi viaţa din pricina asta. Şi nici pe a partenerului vostru.

Capitolul 6
Gânduri, atitudini, emoţiisi alte zone dezastruoase

PROBABIL CĂ NICI NU ȘTIE CĂ EXIST... NU CRED CĂ O SĂ MĂ IUBEASCĂ PREA MULTĂ VREME... PRECIS A OBSERVAT CĂ SEMĂN CU MAMA... STĂ ACOLO ȘI SE GÎNDEȘTE LA VIITOR... ÎNTREBÎNDU-SE, FĂCÎNDU-ȘI PLANURI ȘI ÎNGRIJORÎNDU-SE...
MĂ ÎNTREB CUM DE REUȘESC MUȘTELE SĂ ATERIZEZE CU CAPUL ÎN JOS?

Colin şi Jill mergeau cu maşina la o petrecere într-o zonă cu care nu erau familiarizaţi. Conform indicaţiilor pe care le primiseră, ar fi trebuit să nu le ia mai mult de 20 de minute să ajungă acolo. Trecuseră deja 50 de minute şi încă nici urmă de locul căutat. Colin devenise tot mai morocănos, iar pe Jill deja o cuprinsese disperarea, pentru că era a treia oară când treceau pe lângă acelaşi garaj auto.

Jill: Iubitule, cred că ar fi trebuit s-o luăm la dreapta pe lângă garajul ăsta. Hai să ne oprim şi să întrebăm.

Colin: Dar nu-i nicio problemă. Ştiu sigur că e pe aici pe undeva…

Jill: Deja am întârziat o jumătate de oră,

petrecerea a început. Hai să ne oprim să întrebăm pe cineva!

Colin: Uite ce e, eu ştiu exact ce am de făcut. Vrei să treci tu la volan sau mă laşi pe mine să mă descurc?

Jill: Nu, nu vreau să conduc, dar nu vreau să ne învârtim aşa în cerc toată noaptea.

Colin: Bine, atunci întorc maşina şi mergem acasă!

Majoritatea bărbaţilor şi femeilor îşi vor aminti că au avut, la rândul lor, o asemenea conversaţie. Femeia nu poate pricepe de ce acest bărbat minunat, pe care îl iubeşte atât de mult, se transformă dintr-odată într-un adevărat Mad Max care a luat prea mulţi steroizi, doar pentru că s-a rătăcit. Dacă s-ar fi rătăcit ea, ar fi întrebat pe cineva pe unde s-o ia, doar nu-i nicio problemă. El de ce oare nu vrea să recunoască asta?

Femeilor nu le este greu să-şi recunoască greşelile, pentru că în lumea lor este o formă de a stabili o legătură mai trainică şi de a pune bazele unei încrederi sincere. Ultimul bărbat care a recunoscut că a greşit a fost generalul Coster.

De ce i-au trebuit lui Moise 40 de ani ca să traverseze desertul? Pentru că a refuzat să întrebe pe unde s-o ia.

Percepţii diferite

Bărbaţii şi femeile percep aceeaşi lume cu alţi ochi. Bărbatul vede lucruri şi obiecte, precum şi relaţiile dintre ele în spaţiu, ca atunci când încearcă să pună cap la cap piesele unui puzzle. Femeile au o privire mai de ansamblu, dar remarcă şi cel mai mic amănunt, iar piesele de puzzle şi relaţia dintre ele contează mai mult decât poziţionarea lor în spaţiu.

În procesul de conştientizare, bărbatul este preocupat mai degrabă de obţinerea unor rezultate sau de atingerea unor scopuri, a unui anumit statut şi deţinerea unei forme de putere, de depăşirea concurenţei şi de eficienţă „până la capăt”.

Femeia se concentrează asupra comunicării, cooperării, armoniei, iubirii, împărtăşirii şi relaţiei reciproce. Contrastul este atât de mare, încât este uluitor că bărbaţii şi femeile măcar se gândesc să trăiască în comun.

Băieţii ţin la lucruri, fetele, la oameni

Creierul fetelor este conceput pentru a reacţiona în raport cu oamenii şi chipurile, în vreme ce al băieţilor reacţionează la obiecte şi la forma lor. Studiile pe sugarii de numai câteva ore până la câteva luni arată foarte clar că băieţilor le plac lucrurile, iar fetelor oamenii. Diferenţele ştiinţifice măsurabile între sexe demonstrează felul în care ei percep aceeaşi lume prin intermediul unor creiere alcătuite diferit. Fetiţele sunt atrase de chipuri şi păstrează un contact

vizual cu două până la trei minute mai prelungit decât băieţii, iar băieţeii sunt mai preocupaţi de urmărirea mişcării unui obiect mobil cu forme neregulate.

La trei luni, fetele disting imaginile ce reprezintă familia de cele care reprezintă nişte străini, în vreme ce băieţii nu pot. Dar aceştia îşi găsesc mai uşor o jucărie rătăcită. Aceste diferenţe sunt clare cu mult înaintea unei condiţionări sociale, care ar putea să-şi manifeste în vreun fel efectul imediat. Preşcolarii au fost testaţi folosindu-se o pereche de ochelari prin care cu un ochi erau văzute obiecte, iar cu celălalt chipuri.

Experienţele referitoare la memoria copiilor au arătat că fetele îşi amintesc mai bine oamenii şi emoţiile manifestate de aceştia, în vreme ce băieţii îşi amintesc lucrurile şi formele lor. La şcoală, fetele stau în cerc, vorbesc între ele şi preiau limbajul fizic al grupului respectiv. Nu poate fi identificat cu uşurinţă liderul grupului.

Fetele îşi doresc relaţii cu cei din jur şi colaborare, băieţii – putere şi poziţie socială.

Atunci când o fetiţă construieşte ceva, de obicei este o clădire lungă, banală, accentul punându-se pe personajele imaginare care se află înăuntru, în vreme ce băieţii se întrec să înalţe o structură cât mai impunătoare. Băieţii aleargă, sar, se luptă corp la corp şi se prefac că sunt

avioane sau tancuri, în vreme ce fetele vorbesc despre băieţii pe care îi plac sau cât de caraghios arată o parte dintre ei. La grădiniţă, o fetiţă nouă este întâmpinată de celelalte fetiţe şi îşi spun una alteia cum se numesc. Un băieţel nou este tratat de obicei cu indiferenţă de ceilalţi băieţi şi nu este inclus în grup decât dacă, din punct de vedere ierarhic, se consideră că ar putea fi util. La sfârşitul zilei, majoritatea băieţeilor nici măcar nu vor şti cum îl cheamă pe noul venit sau alte amănunte despre el, dar vor fi măsurat deja exact cât de bine sau cât de rău se descurcă în activităţile sportive, de exemplu. Fetiţele întâmpină şi acceptă noile venite şi chiar sunt mai înţelegătoare cu o persoană cu handicap sau cu probleme, în vreme ce băieţii vor ostraciza sau chiar vor transforma într-o victimă o persoană deosebită de ei.

În ciuda celor mai bune intenţii pe care le manifestă părinţii în privinţa educării băieţilor şi fetiţelor în acelaşi fel, diferenţele la nivelul creierului hotărăsc în final preferinţele şi comportamentul. Dacă unei fetiţe de patru ani i se dă un ursuleţ sau o jucărie, ea o va transforma în cel mai bun prieten al său; în vreme ce dacă jucăruia va fi dată unui băieţel, el o va desface ca să vadă cum funcţionează, după care o va lăsa baltă şi se va apuca de altceva.

Băieţii sunt preocupaţi de lucruri şi de felul cum funcţionează, fetele – de oameni şi de relaţia dintre aceştia. Când adulţii se lasă pradă

amintirilor în privinţa nunţilor, femeile se referă la ceremonie şi la cei care au participat – bărbaţii vorbesc despre „petrecerea burlacilor”.

Băieţii concurează, fetele cooperează

Grupurile de fete sunt cooperante şi liderul lor nu poate fi identificat vizual. Fetele obişnuiesc să vorbească pentru a-şi demonstra legătura strânsă dintre ele şi de obicei fiecare fată are o cea mai bună prietenă, căreia îi împărtăşeşte „secretele”.

Fetele vor izola o altă fetiţă care încearcă să-şi exercite autoritatea, spunând că aceasta „Se crede cineva” sau că se dă „mare”. În grupurile de băieţi, există o ierarhie cu lideri uşor identificabili prin felul de exprimare, care presupune o notă de superioritate sau de verdict ori prin limbajul trupului, fiecare băieţel zbătându-se să-şi câştige un statut la nivelul grupului. Puterea şi poziţia sunt extrem de importante în cadrul unui grup de băieţi. Acest lucru se obţine de obicei prin talent sau printr-o cunoaştere mai profundă sau prin capacitatea de a se adresa cu duritate celorlalţi sau de a depăşi momentele de cumpănă. Fetele se bucură să pună bazele unor relaţii speciale cu profesorii şi prietenii, în vreme ce băieţii pun la îndoială poziţia profesorilor şi preferă să exploreze relaţiile în spaţiu, făcând asta pe cont propriu.

Despre ce vorbim

Ascultaţi cu atenţie orice grup de bărbaţi, femei, băieţi sau fete din orice ţară şi veţi auzi cum circuitul mental al fiecărui sex îi face să discute diferit despre aceleaşi lucruri. Fetele vorbesc despre cine pe cine place, cine cu cine s-a mai certat, se joacă în grupuri mici şi îşi împărtăşesc „secrete” despre alţii, pentru a stabili o legătură mai strânsă. În adolescenţă, fetele vorbesc despre băieţi, greutate, haine şi prietene. Ca adulte, femeile vorbesc despre curele de slăbire, relaţiile personale interumane, căsătorie, copii, iubiţi, case, haine, ce fac alţii, relaţiile de la serviciu şi despre tot ceea ce are legătură cu oamenii sau cu chestiunile personale. Băieţii vorbesc despre lucruri şi activităţi, cine ce a făcut, cine e bun la ce şi cum funcţionează diverse lucruri. În adolescenţă, vorbesc despre sport, mecanica şi funcţionarea obiectelor. Ca adulţi, vorbesc despre sport, muncă, ştiri, ce au făcut sau unde s-au dus, despre tehnologie, maşini şi obiecte cu o funcţionare sofisticată. În 1999, s-a făcut un sondaj asupra utilizatorilor de telefoane, comandat de o companie de telefonie prin cablu, Telewest. Studiul a scos la iveală despre ce vorbesc bărbaţii şi femeile la telefon.

Bărbaţi	**Femei**	
Prieteni	30%	5
Sex/Relaţii sentimentale	18%	2

Profesie	25%	1
Sport	16%	2
Altele	11%	1

Una din trei femei a declarat că, în realitate, convorbirile telefonice durează cel puţin 15 minute, iar jumătate dintre bărbaţi au spus că vorbesc sub 5 minute.

Exprimarea vulgară

Dintotdeauna femeile au presupus că bărbaţii organizează adevărate conspiraţii în grup, ca să discute cât mai multe amănunte picante despre relaţiile lor sexuale, dar lucrurile nu stau aşa. În cazul în care un bărbat aflat în compania altor bărbaţi chiar vorbeşte despre ce a făcut în pat cu o noapte înainte, menţionând inclusiv diverse detalii funcţionale, ceilalţi cu siguranţă vor tăcea dezaprobator sau chiar vor pleca.

Asta nu pentru că astfel reputaţia femeii respective ar putea fi distrusă, ci pentru că vorbitorul ar putea să recurgă la precizarea unor performanţe, inclusiv referitoare la durată sau la centimetri, pe care ceilalţi le-ar putea atinge cu dificultate. De aceea bărbaţii preferă să glumească despre sex.

În vreme ce bărbaţii au o relaţie de prietenie bazată pe amintiri şi realizări, femeile au o relaţie de prietenie bazată pe o împărtăşire a vieţii lor sentimentale. Bărbaţii stau alături, femeile stau

faţă în faţă. De aceea certurile cu femeile sunt mult mai dure – pentru că ştiu prea multe amănunte şi astfel dispun de o muniţie mai abundentă. Femeile nu se abţin când vine vorba de discuţii despre sex, ele comentează liber tot felul de tehnici, strategii, durată şi dimensiuni. Descrierile lor sunt adesea foarte vulgare.

Ce doresc, de fapt, bărbaţii şi femeile moderne

Într-un studiu recent efectuat în cinci ţări occidentale, bărbaţilor şi femeilor li s-a cerut să descrie ce fel de om ar fi vrut să fie în mod ideal. În mod covârşitor, bărbaţii au ales adjective cum ar fi îndrăzneţ, competitiv, capabil, dominator, sigur pe sine, admirat şi cu spirit practic. În acelaşi sens, femeile au ales adjective cum ar fi călduros, iubitor, generos, înţelegător, atrăgător, prietenos şi care să se dăruiască. Femeile au pus preţ pe ideea de a fi de folos altora şi de a întâlni persoane interesante, acestea fiind pe primul loc în opţiunile lor, în vreme ce bărbaţii au fost preocupaţi de prestigiu, putere şi proprietăţi de orice fel. Bărbaţii preţuiesc obiectele, femeile relaţiile interumane. Structura la nivelul creierului le dictează aceste preferinţe.

Emoţia în creier

Cercetătoarea canadiană Sandra Witleson a

făcut nişte teste pe bărbaţi şi femei pentru a localiza poziţia emoţiilor la nivelul creierului. Folosind imagini cu încărcătură emoţională, acestea mai întâi s-au regăsit în emisfera dreaptă prin intermediul ochiului stâng şi al urechii stângi şi apoi în cea stângă prin intermediul ochiului drept şi al urechii drepte.

Printr-o scanare MRI ea a ajuns la concluzia că emoţia la bărbaţi este localizată mai ales în două zone din emisfera dreaptă, iar la femei în ambele emisfere. Noile cercetări arată că emoţiile pot fi localizate în diverse organe ale corpului, în aminoacizi numiţi şi neuropeptide, zonele apărând la scanare sub forma unui fel de telecomandă care declanşează aceste neuropeptide.

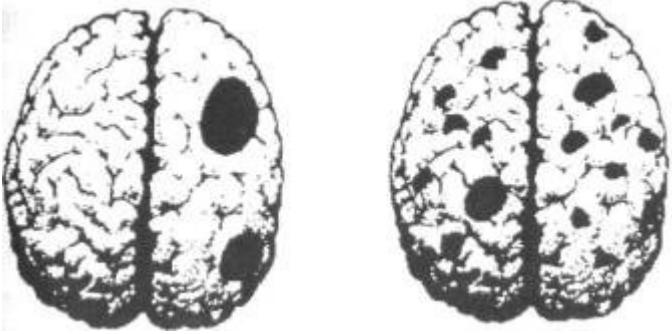

Emoţia la bărbaţi Emoţia la femei

Pentru bărbaţi, emoţia este în general poziţionată în lobul drept, ceea ce înseamnă că poate acţiona separat de celelalte funcţii ale creierului.

De exemplu, într-o ceartă, bărbatul poate să-şi prezinte argumentele în mod logic (lobul stâng) şi apoi să treacă la o soluţie în spaţiu (partea din

faţă a lobului drept), fără să se implice emoţional în chestiunea respectivă. Ca şi cum emoţia s-ar afla într-o încăpere de sine stătătoare, şi cum *corpus callosum* e mai mic la bărbat, e mai probabil că emoţia nu acţionează simultan cu celelalte funcţii.

Pentru femei, emoţia acţionează pe o zonă mai întinsă în ambele emisfere şi poate fi simultană cu alte funcţii ale creierului. Femeia se poate implica emoţional în timp ce discută o chestiune emoţională, în vreme ce bărbatul e mai puţin probabil s-o facă sau pur şi simplu va refuza să discute problema. Astfel, el poate evita implicarea emoţională sau impresia că nu ar fi stăpân pe situaţie. În ansamblu, la femei, emoţiile pot funcţiona simultan cu majoritatea altor funcţii ale creierului, ceea ce înseamnă că femeia poate plânge în timp ce schimbă un cauciuc la maşină, în vreme ce bărbatul consideră schimbarea cauciucului un fel de testare a capacităţilor sale de a rezolva o problemă, deci va rămâne complet impasibil, chiar dacă se află pe un drum pustiu, în toiul nopţii, unde plouă cu găleata, iar cauciucul de rezervă este dezumflat, ba mai mult, cu o săptămână în urmă a scos cricul din portbagaj şi a uitat să-l mai pună la loc.

Un bărbat emoţionat poate lovi ca o reptilă, în vreme ce o femeie preferă „să discute subiectul”.

Ruben Gur, profesor de neuropsihologie la Universitatea din Pennsylvania, a fost un adevărat pionier în domeniul acestui tip de cercetare şi a ajuns la concluzia că, întrucât creierul bărbatului este extrem de bine compartimentat, el abordează emoţiile la un nivel primitiv, similar cu cel al unui crocodil care atacă, în vreme ce femeia se va „aşeza şi va discuta pe îndelete”. Când femeia se adresează într-un moment emoţional, ea foloseşte expresii faciale care devin semnale, dar şi un limbaj al trupului, precum şi o vastă gamă de tipare de vorbire. Bărbatul care îşi descarcă emoţiile este mai degrabă asemeni unei reptile, reacţia sa fiind perceptibilă din intensitatea vocii sau din agresivitatea adresării.

Femeile preţuiesc relaţiile interumane, bărbaţii – munca

Societatea modernă este o simplă străfulgerare în raport cu evoluţia umană. Sutele de mii de ani în care s-au respectat anumite roluri tradiţionale au făcut ca bărbaţii şi femeile din ziua de azi să reacţioneze aşa cum o fac din pricina structurării creierului, care stă la baza problemelor noastre relaţionale, precum şi a neînţelegerilor. Dintotdeauna bărbaţii s-au definit prin munca şi prin reuşitele lor, iar femeile prin valoarea de sine şi prin calitatea relaţiilor interumane întreţinute. Bărbatul este vânătorul prânzului şi cel care rezolvă problemele – acestea

fiind prioritare pentru supravieţuire.

Femeia este apărătoarea cuibului – rolul său fiind acela de a asigura supravieţuirea generaţiei următoare. Toate studiile asupra bărbaţilor şi femeilor din anii 1990 continuă să arate că 70-80% dintre bărbaţii de pretutindeni continuă să spună că lucrul cel mai important din viaţa lor este munca, iar 70-80% dintre femei susţin că prioritară este familia. Ca urmare:

Când o femeie este nefericită din cauza relaţiei ei sentimentale, nu se poate concentra asupra muncii. Când un bărbat este nefericit la muncă, nu se poate concentra asupra relaţiei sentimentale.

În condiţii de stres sau de tensiune, femeia consideră statul de vorbă cu bărbatul ca pe o răsplată, în vreme ce bărbatul apreciază că este o formă de intervenţie nedorită într-un proces care îi aparţine, acela de rezolvare a problemei. Ea vrea să vorbească şi să se cuibărească, iar el vrea să stea pe stânca lui sau să privească în gol. Pentru femeie, el devine nepăsător şi dezinteresat, iar pentru bărbat, ea ajunge să fie pi-săloagă sau pedantă. Aceste percepţii reflectă diferitele tipuri de organizare la nivelul creierului, dar şi de priorităţi. De aceea femeia spune întotdeauna că relaţia pare mai importantă pentru ea decât pentru el – şi chiar este. Înţelegerea acestei diferenţe va detensiona situaţia şi nu se va mai

ajunge la o judecată aspră a reacţiilor celuilalt.

De ce bărbaţii „fac anumite lucruri”.

Creierul bărbatului este structurat pentru a evalua şi înţelege obiectele, relaţia dintre ele, importanţa în spaţiu, cum funcţionează ansamblul şi soluţionarea problemelor. Creierul lui este programat pentru o reacţie în raport cu viaţa, care s-ar putea rezuma la „oare-cum-pot-s-o-repar”. Bărbaţii utilizează acest criteriu al „reparaţiei” în abordarea a aproape tuturor situaţiilor. O femeie ne-a spus odată că ar fi vrut ca soţul ei să-i arate multă iubire – şi atunci el s-a apucat să tundă iarba. El considera că aceasta este o formă de exprimare a iubirii sale. Când ea i-a spus că tot nu este fericită, el s-a apucat să zugrăvească bucătăria. Când nici asta n-a avut niciun efect, s-a oferit s-o ia cu el la un meci de fotbal. Când femeia este supărată, se descarcă emoţional în prezenţa prietenelor, în schimb, când un bărbat e supărat, se apucă să repare motorul maşinii sau un robinet care curge.

Pentru a-şi demonstra iubirea faţă de ea, el a escaladat cel mai înalt munte, a înotat în cel mai adânc ocean si a traversat desertul cel mai cumplit. Numai că ea l-a părăsit – pentru că el nu era niciodată acasă.

În vreme ce femeile îşi imaginează tot felul de

lucruri în legătură cu iubirea şi idilele, bărbaţii visează la maşini de curse, calculatoare mai puternice, ambarcaţiuni şi motociclete. Acestea sunt lucruri practice, care au o bază în spaţiu şi **le** dau posibilitatea să „nu stea degeaba”.

De ce bărbaţii şi femeile se părăsesc unii pe alţii

Nevoia biologică a bărbatului constă în a asigura traiul femeii, iar recunoştinţa ei în raport cu eforturile depuse confirmă reuşita lui. Dacă ea e fericită, el se simte împlinit. Dacă nu este fericită, se consideră un ratat, pentru că el consideră că nu îi poate oferi destul. Permanent bărbaţii le spun prietenilor lor: „N-o pot mulţumi niciodată”, acesta fiind un motiv suficient ca un bărbat să renunţe la o relaţie sentimentală pentru o altă femeie, care pare mulţumită de ceea ce îi poate el oferi.

Femeile îi părăsesc pe bărbaţi nu pentru că ar fi nefericite cu ceea ce le oferă ei, ci pentru că sunt neîmplinite din punct de vedere emoţional.

Ea vrea iubire, idilă şi conversaţie, el simte nevoia ca femeia să îi spună că a reuşit în ceea ce a întreprins şi că este suficient ceea ce îi poate oferi. Dar şi bărbatul trebuie să fie romantic, şi mai ales s-o asculte atunci când ea vorbeşte, fără să ofere însă soluţii.

De ce bărbaţilor le displace să nu aibă dreptate

Pentru a înţelege de ce bărbaţilor le displace să nu aibă dreptate, e foarte important să înţelegem istoria şi de unde provine acest tip de atitudine. Imaginaţi-vă următoarea scenă. O familie din epoca de piatră stă adunată în jurul focului dintr-o peşteră. Bărbatul păzeşte intrarea, privind în depărtare şi supraveghind zona, scrutând orizontul pentru a percepe cea mai mică mişcare. Femeia şi copiii n-au mâncat de câteva zile bune şi el ştie că trebuie să plece la vânătoare de cum se îndreaptă vremea şi că nu se poate întoarce până nu aduce de-ale gurii. Acesta este rolul său, familia depinzând de el. Toţi sunt flămânzi, dar încrezători că el va reuşi, ca întotdeauna, îl roade stomacul şi îl cuprind îndoielile. Oare va reuşi iar? Sau familia îi va muri de foame? Oare îl vor omorî alţi bărbaţi, pentru că este slăbit de foame? Stă acolo şi pân-deşte, pe chipul lui neputându-se citi însă nimic. Nu trebuie să dea dovadă de teamă, pentru că familia lui s-ar descuraja.

Trebuie să fie puternic.

Atunci când greşeşte, bărbatul se consideră un ratat, pentru că nu a fost capabil să-şi facă treaba aşa cum s-ar fi cuvenit.

Milioanele de ani în care a dorit să nu fie perceput ca un ratat se regăsesc în forma de organizare a creierului bărbatului modern. Majoritatea femeilor nu ştiu că atunci când merge singur cu maşina bărbatul probabil că se opreşte şi întreabă pe unde s-o ia. Dar ideea de a o face cu ea alături îi dă sentimentul unui eşec, că nu e în stare s-o conducă nicăieri.

Când femeia spune: „Hai să întrebăm pe cineva”, bărbatul de fapt aude: „Eşti un incompetent, nu eşti în stare să găseşti un drum”. Dacă ea spune: „Robinetul din bucătărie curge – hai să chemăm instalatorul”, el aude: „Nu eşti bun de nimic

— Am să chem alt bărbat să facă treaba”. Acesta este de fapt motivul pentru care bărbaţilor le vine foarte greu să spună: „Iartă-mă”. Consideră că astfel acceptă că a greşit şi recunoaşte că a avut un eşec.

Pentru a depăşi o asemenea problemă, femeia trebuie să se asigure că nu-l face pe bărbat să simtă că a greşit atunci când discută asemenea chestiuni. Chiar şi atunci când bărbatului i se oferă de ziua lui un manual pentru autodidacţi, adesea el interpretează darul ca fiind exprimarea unui gând: „Nu eşti destul de bun.”.

Bărbaţii urăsc criticile ce li s-ar putea aduce şi de aceea preferă să se însoare cu fecioare.

Bărbatul are nevoie să înţeleagă că obiectivul

femeii nu este să-l facă pe el să greşească, ci să-l ajute, iar el nu trebuie să ia lucrurile ca pe ceva personal. Femeia vrea să îl schimbe în bine pe bărbatul pe care îl iubeşte, numai că el se gândeşte atunci că nu îl consideră destul de bun. Bărbatul nu-şi recunoaşte greşelile pentru că va considera că de fapt ea nu-l iubeşte. Realitatea este însă că femeia îl iubeşte mai mult pe bărbat atunci când acesta îşi recunoaşte greşelile.

De ce bărbaţii îşi ascund sentimentele

Bărbaţii din ziua de azi continuă să păstreze moştenirea de a fi curajoşi şi de a nu arăta niciun fel de slăbiciuni. Femeile de pretutindeni întreabă: „De ce trebuie el întotdeauna să fie atât de puternic – de ce nu poate să se exteriorizeze, să arate ce simte? Când este nervos sau supărat, se închide în sine, se izolează sau devine distant.” „Trebuie să-i scoţi vorbele cu cleştele pentru a discuta despre problemele lui.”.

Din fire, bărbatul este bănuitor, competitiv, controlat, defensiv şi singuratic. El îşi ascunde starea emoţională, pentru a rămâne stăpân pe situaţie. Bărbaţii consideră că exteriorizarea emoţiilor ar însemna o pierdere a controlului. Societatea reîntăreşte acest tip de comportament la bărbaţi, învăţându-i să „se poarte bărbăteşte”, să-şi afişeze curajul sau spunându-li-se că „băieţii nu plâng niciodată”.

Ca apărătoare a cuibului, femeia are un

creier structurat pentru a fi deschis, încrezător, cooperant, pentru a-şi manifesta vulnerabilitatea şi a-şi destăinui emoţiile, pentru că ea ştie că nu este necesar să fie permanent stăpână pe situaţie. De aceea atunci când un bărbat sau o femeie sunt confruntaţi simultan cu diverse probleme, fiecare este uşor dezorientat de reacţia celuilalt.

De ce bărbaţii îşi pierd vremea „cu băieţii”.

Pentru bărbaţii din epoca de piatră, prada care devenea prânz era întotdeauna mult mai mare şi mai puternică decât ei, şi atunci trebuiau să se organizeze în grupuri pentru a coopera. Creierul lor superior le permitea să creeze un fel de echivalent străvechi al jocului de fotbal american şi să utilizeze la vânătoare un limbaj al corpului pentru aplicarea unor strategii precise.

Aceste grupuri de vânători erau formate aproape integral din bărbaţi, care făceau „o munca de bărbat”, adică aruncau suliţele în „prânz”, în vreme ce femeile, care de obicei erau însărcinate, făceau „o muncă de femeie”, adică aveau grijă de copii, culegeau fructe, se ocupau de „casă” şi-şi apărau cuibul. A fost nevoie de milioane de ani pentru ca impulsul bărbaţilor de a vâna în grup să se instaleze în creier, drept pentru care nimic nu poate să-l şteargă peste noapte. Astfel, bărbatul modern merge tot în grup de vânătoare prin cârciumi şi cluburi, ca să facă

glume sau să povestească tot felul de întâmplări despre vânătoarea lor, iar când se întorc acasă, majoritatea continuă să stea apoi tăcuţi şi să privească în gol.

De ce bărbaţii urăsc sfaturile

Bărbatul simte nevoia să fie convins că este capabil să-şi rezolve singur propriile probleme şi consideră că a le discuta cu alţii ar însemna o povară pentru ei. Nici măcar celui mai bun prieten nu-i împărtăşeşte problemele sale, decât dacă el consideră că acesta ar avea o soluţie mai bună.

Nu-i oferiţi bărbatului vreun sfat decât dacă îl cere – în schimb, spuneţi-i ca aveţi încredere în capacitatea lui de a rezolva totul.

Atunci când o femeie încearcă să-l convingă pe un bărbat să discute despre sentimentele sau despre problemele lui, el se opune, deoarece consideră că aceasta e o modalitate de a i se aduce reproşuri sau că ea îl crede incompetent ori că vine cu o soluţie mai bună. În realitate, scopul ei este să-l ajute să se simtă mai bine, pentru că atunci când o femeie dă un sfat, ea crede că pune bazele încrederii într-o relaţie, nepercepând acest lucru drept un semn de slăbiciune a celuilalt.

De ce bărbaţii oferă soluţii

Bărbaţii au o minte logică, axată pe rezolvarea problemelor. Când un bărbat intră într-o încăpere, într-o sală de şedinţe sau într-un restaurant, prima dată el observă imediat diverse lucruri care trebuie reparate, tablouri care trebuie îndreptate, pentru că atârnă strâmb pe perete sau sesizează un alt fel de a împărţi spaţiul respectiv. Creierul lui este un fel de maşinărie care rezolvă probleme şi nu cunoaşte odihna.

Chiar şi pe patul de moarte dintr-un spital, el se va gândi cum ar trebui împărţit mai bine salonul pentru a profita de lumina naturală şi de priveliştea de afară.

O femeie vorbeşte despre problemele ei pentru a se elibera de stres. Ea însă vrea să fie ascultată, şi nu „reparată”.

Când o femeie vorbeşte despre problemele ei, bărbatul o întrerupe veşnic şi oferă soluţii. El nu se poate abţine, pentru că aşa este programat creierul lui. Consideră că ea se va simţi mult mai bine dacă el va găsi o soluţie. Ea vrea doar să vorbească şi ignoră soluţiile lui. Ca urmare, el se simte incompetent si ratat ori se învinovăţeşte pentru problemele ei. Femeile nu vor soluţii, vor doar să discute despre problemele pe care le au cu cineva care să le asculte.

De ce vorbesc femeile stresate

În momentele de stres sau tensiune, sunt activate principalele funcţii ale creierului; în cazul bărbatului, orientarea în spaţiu şi logica. La femeie este activată funcţia vorbirii şi adesea ea începe să pălăvrăgească nonstop. Dacă e stresată, vorbeşte fără oprire oricui este dispus s-o asculte. Poate discuta despre problemele ei cu prietenele ore întregi, relatând amănunţit toate faptele, iar ele întorc problema pe toate feţele. Ea discută despre probleme actuale, trecute sau viitoare, probleme posibile care nu au nicio soluţie. Când vorbeşte, nu se gândeşte la nicio soluţie, ci vrea doar să fie compătimită, ea depăşind momentul prin vorbitul în sine. Discută în dezordine despre mai multe subiecte deodată, fără să ajungă la nicio concluzie.

Pentru o femeie, împărtăşirea problemelor ei cu prietenele este un semn de încredere şi de amiciţie.

Bărbatului îi vine greu să o asculte discutând despre problemele ei, pentru că el consideră că ar trebui să găsească o rezolvare fiecăreia în parte. El nu vrea o simplă discuţie, ci vrea să şi acţioneze într-un fel! mai mult ca sigur că o va întrerupe, întrebând: „Şi care e de fapt ideea?” – ideea este tocmai că ea nu simte nevoia să existe o idee logică. Cea mai preţioasă lecţie pe care o poate învăţa un bărbat dintr-o atare situaţie este să asculte gesticulând şi confirmând onomatopeic

spusele ei, fără să ofere soluţii. Acest concept însă este total străin oricărui bărbat, pentru că el nu vorbeşte decât atunci când are o soluţie de oferit.

Când aveţi de-a face cu o femeie supărată, nu-i oferiţi soluţii şi nici nu-i negaţi sentimentele – arătati-i doar că o ascultaţi cu atenţie.

Atunci când femeia refuză să accepte soluţiile bărbatului, strategia următoare este ca el să încerce să minimalizeze problemele, spunându-i: „De fapt, nu contează”, „Exagerezi”, „Las-o baltă” şi „Ce mare lucru!”. Asta o înfurie pe femeie, care începe să simtă că el nu ţine la ea, pentru că nu vrea s-o asculte.

De ce nu vorbesc bărbaţii stresaţi

Femeia vorbeşte cu glas tare, adică poate fi auzită, în vreme ce bărbatul vorbeşte în gând. La el nu există o zonă precisă în creier pentru vorbire, acest lucru convenind tipului său de setare mentală. Când se iveşte o problemă, el îşi vorbeşte în gând, iar ea vorbeşte cu alţii.

De aceea, sub presiunea problemelor sau a stresului, bărbatul se închide în sine şi nu mai vorbeşte. El foloseşte lobul drept, încercând să rezolve problemele sau să găsească soluţii şi nu mai foloseşte lobul stâng, ca să asculte sau să vorbească.

Creierul lui nu poate face decât „un singur

lucru odată”. El nu poate să rezolve probleme şi să asculte ori să vorbească în acelaşi timp. Această tăcere adesea o deranjează şi o înspăimântă pe parteneră. Femeile le spun soţilor lor, fiilor sau fraţilor: „Hai, trebuie să spui deschis care e problema, ai să te simţi mai bine!” Ea spune asta pentru că acest sistem funcţionează în cazul ei. El, în schimb, vrea să fie lăsat în pace, să se uite acolo în gol până când găseşte soluţii şi răspunsuri. Nu vrea să vorbească cu nimeni, în niciun caz nu vrea să meargă la un specialist, la un terapeut, pentru că el consideră asta un semn grav de slăbiciune.

Celebra sculptură a lui Rodin, „Gânditorul”, simbolizează un bărbat care reflectează la problemele sale. El vrea să stea pe stânca lui şi să găsească soluţii şi pentru asta trebuie să fie singur. Cuvântul cheie este „singur” – nimănui nu i se îngăduie să vină după el pe stânca, nici măcar celor mai buni prieteni ai săi. De fapt, prietenilor nici nu le dă prin cap aşa ceva. Femeile însă simt nevoia să se caţere după el pentru a-i fi aproape, a-i aduce mângâiere, drept pentru care ea este de-a dreptul şocată atunci când el o refuză tranşant!

Bărbaţii se refugiază pe stânca lor pentru a-şi rezolva problemele – femeile care se iau după ei sunt respinse.

Dacă Rodin ar fi făcut o sculptură cu o femeie, probabil că i-ar fi spus „Vorbăreaţa”.

Femeile trebuie să înţeleagă că atunci când bărbatul se refugiază pe stânca lui, trebuie să-l lase în pace, să gândească liniştit. Multe femei au impresia că tăcerea lui denotă lipsă de dragoste sau supărare. Şi asta pentru că atunci când femeia nu vorbeşte, ea este furioasă sau supărată. Dacă ea îl va lăsa în pace pe stânca lui cu un ceai şi un fursec, fără să-l forţeze să deschidă discuţia, el îşi va reveni.

După ce în final va rezolva problema, se va da jos de acolo singur, se va simţi fericit şi va reîncepe să vorbească.

Folosirea orientării în spaţiu pentru rezolvarea problemelor

Modurile diferite în care bărbaţii „se refugiază pe stânca” includ cititul ziarului sau al unei reviste, o partidă de tenis de perete, pescuitul, tenisul, golful, reparaţiile sau privitul la televizor. Un bărbat tensionat se prea poate să invite un alt bărbat la o partidă de golf, pe parcursul căreia conversaţia să fie foarte limitată. Bărbatul cu probleme se refugiază în lobul frontal drept, pentru a se folosi de orientarea sa în spaţiu ca să joace golf, putând astfel să găsească şi soluţii la diverse situaţii. Se pare că prin stimularea zonei spaţiale se înteţeşte şi procesul de rezolvare a problemelor.

De ce bărbaţii schimbă mereu canalele

când privesc la televizor

Nimic nu le displace mai mult femeilor când se uită la televizor decât un bărbat care se mută de pe un canal pe altul. Stă acolo ca un zombi, tot bâţâie posturile, fără să acorde cea mai mică atenţie nici unei emisiuni. Când bărbatul face asta, în gând, se află pe stânca lui şi cel mai adesea nici măcar nu ştie ce se întâmplă pe fiecare program în parte. El caută doar să vadă „cum se termină" fiecare emisiune în parte. Mutând de pe un canal pe altul, mai uită de problemele lui şi caută soluţii la alţii. Femeile nu se mută de pe un canal pe altul – ele urmăresc programul până la capăt în căutarea unei poveşti, a unor sentimente sau a unor relaţii ale celor implicaţi. Dependenţa de ziare are acelaşi scop la bărbaţi. Femeile trebuie să înţeleagă că atunci când bărbatul procedează astfel, el n-aude şi nu-şi aminteşte mare lucru din ce i se spune, deci este greu de intrat într-un dialog cu el. În schimb, dacă li se fixează o întâlnire precisă sau li se dă un program de lucru, situaţia va fi cu totul alta. Nu uitaţi că strămoşii lor au avut nevoie de peste un milion de ani de izolare şi de scrutare a orizontului, aşa încât este firesc să reacţioneze astfel şi chiar le face bine.

Cum învaţă băieţii să vorbească

Mamele de pretutindeni se plâng de faptul că

băieţii lor nu stau de vorbă cu ele. Fetele vin de la şcoală şi îşi descarcă sufletul despre tot ce s-a întâmplat, mai mult sau mai puţin important. Bărbaţii sunt programaţi „să acţioneze”, deci aceasta ar fi cheia pentru a-i determina să vorbească. O mamă care doreşte să comunice mai mult cu fiul ei trebuie să se implice într-o activitate comună – pictura, gimnastica, jocurile pe calculator – şi să discute în timpul acestei activităţi precise.

Băieţilor nu le prea place să îşi privească interlocutorul în ochi, în schimb, mamele adoră asta.

Astfel, el poate evita un contact vizual prelungit, chiar dacă acea conversaţie devine uşor haotică, pentru că el trebuie să se întrerupă din ceea ce face din când în când pentru a răspunde la vreo întrebare. Lui îi vine greu să facă două lucruri deodată, dar aici principalul obiectiv este să fie determinat să vorbească. Aceeaşi strategie funcţionează şi în cazul bărbaţilor adulţi. Dar nu încercaţi să le vorbiţi în momentele critice, cum ar fi atunci când schimbă un bec!

Când şi unii şi alţii sunt stresaţi

Bărbaţii stresaţi beau zdravăn şi încearcă să exploreze noi teritorii. Femeile stresate mănâncă multă ciocolată şi invadează magazinele. În

momentele tensionate, femeile vorbesc fără să gândească, iar bărbaţii acţionează fără să gândească. De aceea 90% dintre cei aflaţi în închisori sunt bărbaţi şi 90% dintre clienţii terapeuţilor sunt femei. Atunci când atât bărbaţii cât şi femeile se confruntă cu momente tensionate, totul se transformă într-un adevărat câmp minat din punct de vedere emoţional, fiecare încercând să se adapteze. Bărbaţii nu mai vorbesc, iar femeile se îngrijorează din pricina asta. Femeile vorbesc întruna, iar bărbaţii nu ştiu cum să reacţioneze. Pentru a-l ajuta să se simtă mai bine, ea încearcă să-l încurajeze, să discute despre problemele lui, dar asta este atitudinea cea mai greşită pe care o poate ea adopta. El îi spune să-l lase în pace şi se izolează.

Bărbaţii trebuie să înţeleagă că atunci când o femeie este stresată, ea vrea să vorbească, iar el nu trebuie decât s-o asculte, nu să ofere soluţii.

Când este tensionată, femeia vrea să discute despre problemele ei, iar acest lucru îl face pe bărbat să se simtă şi mai frustrat. Când el se izolează, ea se simte respinsă, neiubită şi îşi sună mama, sora sau prietenele.

Izolarea completă

Aceasta este una dintre diferenţele cele mai puţin înţelese dintre bărbaţii şi femeile ce trec

prin perioade de stres. Când este extrem de tensionat sau când are nevoie să găsească o soluţie la o problemă gravă, bărbatul se va izola complet de toată lumea. El îşi deconectează acea parte a creierului care controlează emoţia, concentrându-se asupra rezolvării problemei şi încetând să mai vorbească. Când bărbatul recurge la această izolare completă, femeia se sperie, pentru că ea nu reacţionează aşa decât atunci când este jignită, minţită sau maltratată. Femeia presupune că şi el simte acelaşi lucru – că probabil 1 lsupărat cu ceva şi n-o mai iubeşte. Ea încearcă să-l încurajeze să vorbească, dar el refuză, considerând că ea n-are încredere în el şi în capacitatea lui de a rezolva problemele. Când o femeie se simte rănită, ea se izolează şi bărbatul crede că asta vrea. Ca urmare, se duce la cârciumă cu prietenii sau se apucă să cureţe carburatorul maşinii. Când un bărbat se izolează complet, lăsaţi-l în pace, o să-şi revină – când se izolează femeia, înseamnă că pluteşte ceva în aer şi este momentul unei discuţii foarte aprofundate.

În ce fel bărbaţii înstrăinează femeile

Când un bărbat bănuieşte că o femeie este stresată sau că are o problemă, el reacţionează ca între bărbaţi – „ce ţie nu-ţi place altuia nu-i face” – şi o lasă în plata Domnului, să se poată concentra şi să găsească ea o soluţie. El zice: „E totul OK, iubito?” Ea îi răspunde: „Da – e în regulă…” – ceea

ce de fapt înseamnă: „Dacă m-ai iubi, m-ai întreba mai precis”. Numai că el zice: „Atunci e bine”, şi se întoarce la calculatorul lui. Ea gândeşte: „Puţin îi pasă, n-are urmă de sentimente”. Şi îşi sună prietenele. Ele discută despre ceea ce simte ea şi cât de insensibil este el.

Pe vremuri, bărbatul nu trebuia să se confrunte niciodată cu problemele de tipul celor de astăzi. Pentru a-şi arăta afecţiunea faţă de soţia sa şi faţă de familie, el făcea ceea ce fac bărbaţii dintotdeauna – mergea să muncească „şi să aducă pâinea zilnică”. Aşa s-au întâmplat lucrurile mii de ani şi bărbaţilor li se pare firesc să fie aşa în continuare. În majoritatea ţărilor, forţa de muncă este actualmente reprezentată de femei în proporţie de aproape 50%, aşa încât bărbaţii nu mai sunt neapărat aceia care asigură integral traiul familiilor. De la bărbaţi se aşteaptă şi să comunice, lucru care nu se întâmplă de la sine. Vestea cea bună este că totuşi acest talent poate fi dobândit.

De ce bărbaţii nu se descurcă atunci când femeile încearcă diferite emoţii

Când o femeie este supărată sau încearcă diferite emoţii, ea plânge, dă din mâini şi vorbeşte întruna, folosind adjective cu încărcătură emoţională pentru a descrie mai bine sentimentele care o încearcă. Ea doreşte să fie ocrotită, să-i poarte cineva de grijă şi să fie ascultată cu

atenţie, numai că bărbatul interpretează comportamentul ei pornind de la propriile sale priorităţi şi, ca urmare, i se pare că ea strică cu disperare:

„Salvează-mă – rezolvă-mi problemele!”

Drept pentru care, în loc să-i aducă linişte şi mângâiere, vine cu sfaturi, pune întrebări la obiect sau îi spune să nu mai fie supărată. „Nu mai plânge!”, spune el cu o expresie îngrozită pe faţă. „Reacţionezi cu totul exagerat. Lucrurile nu sunt chiar atât de grave!” în loc s-o alinte, să aibă grijă de ea ca o mamă, el se comportă ca un tată. Aşa a văzut că reacţionaseră şi tatăl şi bunicul său şi aşa se comportă bărbaţii de când au coborât din copac. Pentru o femeie, exteriorizarea sentimentelor este o formă de comunicare pe care o poate asimila rapid, în schimb, bărbatul simte nevoia să găsească o soluţie şi i se pare un mare eşec dacă nu reuşeşte. De aceea atunci când femeia trece printr-o stare emoţională puternică bărbatul se supără sau se înfurie şi îi spune să înceteze. Bărbaţilor le e teamă în primul rând că femeile, odată puse pe plâns, nu se mai opresc.

Jocul de-a plânsul

Femeile plâng mai mult decât bărbaţii. Din pricina felului în care au evoluat, ei nu plâng prea mult, mai ales în public, iar viaţa în societate le-a sporit această trăsătură tipic masculină. Când un băiat joacă fotbal şi se răneşte rău, se prea poate

ca el să cadă la pământ urlând, numai că între timp antrenorul îi strigă fără milă: „Ridică-te imediat. Nu da satisfacţie echipei adverse. Fii bărbat!”

Bărbatul sensibil al vremurilor moderne, în principiu, poate plânge oriunde şi oricând. El este încurajat de terapeuţi, specialişti, articole din ziare sau de împrejurările în care bărbaţii sunt izolaţi în jurul unui foc de tabără undeva în inima pădurii şi se îmbrăţişează reciproc. Bărbatul modern este acuzat că e rece sau că are probleme dacă nu se „exteriorizează” de câte ori este cazul. Cum creierul femeii poate conecta emoţia simultan cu alte funcţii mentale, este limpede de ce ea poate să plângă ori poate dovedi sentimente foarte puternice în aproape orice situaţie.

Bărbaţii adevăraţi plâng doar atunci când este acţionat segmentul emoţional al lobului drept.

Bărbaţii adevăraţi plâng doar atunci când se concentrează asupra segmentului emoţional al lobului drept, ceea ce se va întâmpla foarte rar în public. Aşa că fiţi suspicioşi faţă de cei care plâng des în public. Femeile au capacităţi senzoriale net superioare comparativ cu ale bărbaţilor – ele primesc informaţii mai amănunţite decât aceştia şi sunt capabile să exprime mai bine emoţional şi verbal ce simt. O femeie poate plânge atunci când este insultată, pentru că insulta are de obicei o

încărcătură emoţională, pe când bărbatul poate nici să nu observe că a fost insultat. Pur şi simplu asta nu înseamnă mare lucru pentru el.

Mâncatul în oraş

Femeile consideră mâncatul în oraş drept o modalitate de a construi şi de a întreţine o relaţie interumană, de a discuta diverse probleme sau de a veni în ajutorul unui prieten. Bărbaţii socotesc că este o abordare logică a unei mese – care nu presupune gătit, cumpărături sau spălatul vaselor. Când mănâncă în oraş, femeile se adresează una alteia pe numele mic, pentru că ele construiesc relaţii interumane, în vreme ce bărbaţii evită orice fel de intimitate cu alţi bărbaţi. Dacă Barbara, Robyn, Lisa şi Fiona iau prânzul împreună, ele îşi vor spune Barbara, Robyn, Lisa şi Fiona. Dar dacă Ray, Allan, Mike şi Bill ies să bea ceva împreună, ei îşi vor da porecle de genul „Măi, figură”, „Fraiere”, „Cap sec” şi „Ratatule”. Aceste porecle evită instaurarea vreunei forme de intimitate.

Când se aduce nota de plata, femeile îşi scot repede calculatoarele şi socotesc fiecare ce a luat. Bărbaţii aruncă 100 de dolari pe masă, arătând astfel că vor să plătească pentru a ieşi în evidenţă, fiecare pretinzând ca nu doreşte restul.

Mersul la cumpărături – bucuria ei, disperarea lui

Pentru femei, cumpărăturile sunt ca vorbitul. Mersul la cumpărături nu presupune o necesitate sau un scop şi se poate merge oriunde şi chiar vreme de câteva ore. Nu este nevoie de un ţel precis. Femeile consideră mersul la cumpărături un lucru care le întinereşte şi le destinde, chiar daca în final doar privesc şi nu cumpără nimic. Acest mod haotic de a face cumpărături ar produce categoric oricărui bărbat un accident cerebral în mai puţin de douăzeci de minute. Pentru ca el să se simtă energizat, are nevoie de un obiectiv, de o ţintă, de un program prestabilit. La urma urmei, el este cel care vânează prânzul – asta e misiunea lui. El vrea să prindă repede ceva pentru a duce acasă.

Mergând la cumpărături, majoritatea bărbaţilor ar face un atac cerebral după douăzeci de minute de căutat îmbrăcăminte.

Bărbaţii devin nerăbdători şi se simt frustraţi într-un magazin de îmbrăcăminte, în vreme ce femeile probează haine după haine, aşteaptă comentariile lor şi până la urmă nu cumpără nimic. Femeilor le place la nebunie să probeze cât mai multe haine, pentru că acest lucru corespunde unui tipar mental – o gamă emoţională şi sentimentală la nivelul căreia fiecare haină în parte reflectă de fapt o stare de spirit, îmbrăcămintea, în cazul bărbatului, reflectă setarea tipic masculină a creierului – ea este

previzibilă, conservatoare şi cu un scop precis. De aceea îţi dai seama imediat când un bărbat şi-a lăsat nevasta să îi cumpere haine. Bărbatul care se îmbracă bine de obicei lasă o femeie să-i aleagă hainele sau este homosexual.

Unul din opt bărbaţi nu disting culorile şi majoritatea asortează greu modelele. De aceea îţi dai seama imediat când un bărbat este burlac.

Pentru a-l motiva pe un bărbat să meargă la cumpărături, trebuie să i se ofere criterii foarte clare – culori, dimensiuni, mărci, stiluri –, precizându-i-se unde se merge la cumpărături şi cât durează. Furnizându-i-se asemenea obiective clare (chiar dacă o parte sunt inventate), veţi constata cu uimire că bărbatul este de-a dreptul entuziasmat să meargă la cumpărături.

Cum poţi să-i faci unei femei un compliment sincer

Când o femeie probează o rochie nouă şi-l întreabă pe bărbat: „Cum îmi stă?”, probabil că va primi un răspuns simplu, de genul: „Bine” sau „Perfect”. Ceea ce nu înseamnă o bilă albă pentru el. Pentru a obţine aşa ceva, bărbatul trebuie să răspundă cum ar face-o o femeie, adică *precizând cât mai multe amănunte.*

Unii bărbaţi nu se simt în largul lor la ideea de a răspunde prin tot felul de amănunte. Dar dacă vă veţi arăta dispuşi să încercaţi acest

sistem, veţi avea de câştigat foarte mult în ochii majorităţii femeilor.

De exemplu, când un bărbat va spune: „Uau! Ce bine ai ales! Intoarce-te puţin – să te văd şi din spate. Culoarea asta îţi vine perfect! Şi croiala îţi scoate în evidenţă silueta – iar cerceii se potrivesc formidabil. Arăţi splendid”, majoritatea femeilor vor fi extrem de impresionate.

Capitolul 7
Formula chimică a personalităţii

Deci, să ne înţelegem, dnă Goodwin. Spuneţi

că eraţi în perioada premenstruală şi că l-aţi prevenit pe soţul dvs. Că dacă nu încetează cu mutatul de pe un canal pe altul îi zburaţi creierii… El ce-a zis?

Peter o invită pe Paula la cină şi se simt excelent. Ba chiar se simt atât de bine, încât hotărăsc să se mute împreună.

Un an mai târziu, sunt în drum spre casă de la cinema şi Paula îl întreabă pe Peter cum ar vrea să sărbătorească aniversarea lor. Peter spune: „Am putea comanda nişte pizza şi să ne uităm la meciul de golf la televizor!” Paula tace brusc. Peter bănuieşte că ceva nu e în regulă şi zice: „Dacă nu-ţi place pizza, putem comanda mâncare chinezească”. Paula răspunde tăios: *„Bine!”* şi amuţeşte iar.

La ce se gândeşte Peter: „A şi trecut un an! Deci în ianuarie am început să ieşim împreună, când am cumpărat maşina asta, ar cam trebui să-i fac verificarea anuală. Mecanicul mi-a promis că o să repare beculeţul de la rezervorul de ulei, de pe bord… Şi cutia aia de viteze tot nu merge cum trebuie!”

Ce gândeşte în acelaşi timp Paula: „Nu-i prea pasă de relaţia noastră, vrea să ne uităm la televizor şi să mâncăm pizza în ziua aniversării… Mai e puţin şi îşi invită şi prietenii. Eu aş fi vrut o cină la lumina lumânărilor, să dansăm şi să discutăm despre viitorul nostru. Categoric că relaţia asta nu e la fel de importantă pentru el ca

şi pentru mine. Poate că se simte claustrat. Eu aş dori o implicare mai serioasă din partea lui, iar el se simte ameninţat – deşi dacă stau să mă gândesc, uneori şi eu aş vrea să mai am vreme şi să stau cu prietenele mele.

De fapt, mi-ar trebui un răgaz ca să reflectez asupra viitorului relaţiei noastre… De fapt, încotro *ne* îndreptăm? O să continuăm aşa la nesfârşit sau o să ne căsătorim? O să facem copii? Sau ce o să se întâmple? Oare sunt pregătită pentru o astfel de implicare mai complexă? Chiar vreau să-mi petrec cu el tot restul vieţii?”

Peter observă că s-a stricat iar beculeţul de la ulei, se încruntă şi se gândeşte: „Tâmpiţii ăştia de la atelierul de reparaţii mi-au promis că or să remedieze problema. Şi între timp aproape că am ieşit din garanţie!”

Paula îl priveşte şi începe să se gândească la altceva. „Se încruntă… E nefericit… Precis că se gândeşte că sunt prea grasă şi că ar trebui să mă îmbrac mai bine. Ştiu că ar trebui să mă fardez mai puţin şi să fac mai mult sport. Mereu aduce vorba despre cât de in formă este prietena mea Carrie şi că ar trebui să merg şi eu cu ea la sală să facem gimnastică. Am vorbit cu prietenele mele despre asta şi ele cred că Peter ar trebui să mă iubească aşa cum sunt şi să nu încerce să mă schimbe… Poate că au dreptate!”

Peter însă se gândeşte la cu totul şi cu totul altceva. „O să le spun eu vreo două mecanicilor auto. O să le spun să se ducă…”

Paula încă urmăreşte chipul lui Peter şi se gândeşte: „Acum chiar că e supărat rău… I se citeşte pe chip. Şi simt atmosfera tensionată. Poate că n-am interpretat eu bine situaţia… Poate că vrea să mă implic mai mult şi a simţit că eu sunt nesigură în privinţa sentimentelor mele… C a, asta e, precis. De-aia nu vorbeşte cu mine… Nu vrea să-şi exprime deschis sentimentele, ca nu cumva să-l refuz. Citesc în ochii lui suferinţa.”.

Ce gândeşte Peter: „De data asta sper să-mi rezolve. Le-am zis la atelier că am avut probleme şi au spus că fabrica e de vină. Să nu-mi spună că reparaţia asta nu e inclusă în garanţie, că le fac un scandal… Am dat o avere pe maşina asta, aşa că pot şi ei să…”

„Peter?”, spune Paula.

„Ce?”, se stropşeşte Peter, enervat că cineva îi întrerupe şirul gândurilor.

„Nu te mai chinui aşa… Poate că am greşit când am gândit astfel… îmi pare tare rău… Poate că e doar o chestiune de timp… Viaţa nu e uşoară deloc…”

„Asta, categoric!”, mormăie Peter.

„Probabil că mă socoteşti nesăbuită, nu-i aşa?”

„Nu”, spune Peter derutat.

„Dar vezi tu… nu mai ştiu nici eu… sunt dezorientată…

Am nevoie de un răgaz de gândire”, zice ea.

Ce gândeşte Peter: „Ce naiba tot îndrugă ea acolo? O să-i spun că totul este OK şi până mâine

îi trece. Precis că e în perioada aceea delicată a lunii.”.

„Mulţumesc, Peter... Nici nu ştii cât de mult înseamnă asta pentru mine”, spune ea. Privindu-l în ochi îşi dă seama că este un om cu totul deosebit şi că trebuie să se gândească serios la relaţia lor.

Se foieşte toată noaptea şi a doua zi dimineaţă o sună pe prietena ei Carrie, ca să discute situaţia. Hotărăsc să se întâlnească la prânz. Între timp, Peter se duce acasă, deschide o bere şi dă drumul la televizor. Şi se gândeşte că Paula probabil că are ceva probleme de genul celor premenstruale.

Paula şi Carrie se întâlnesc a doua zi şi discută la nesfârşit.

După câteva zile, Peter vorbeşte cu iubitul lui Carrie, cu Mark, care îi zice: „Deci, ai probleme cu Paula?” Peter chiar că nu mai înţelege nimic. „Nu ştiu la ce se referă!”, râde Peter, „... dar mai bine uită-te la becul ăsta şi spune-mi ce Dumnezeu crezi că are...”

Cum ne controlează hormonii

În trecut, se credea că hormonii afectează doar corpul, nu şi creierul. Acum ştim că hormonii ne programează creierul încă înainte de naştere, dictându-ne gândirea şi comportamentul. Testosteronul la adolescenţi este de 15-20 de ori mai mare decât la adolescente, iar fluxul de

hormoni la băieţi este controlat şi reglat de creier în funcţie de nevoile corpului.

La pubertate, testosteronul invadează corpul adolescentului, făcându-l să crească impresionant, în timp ce procentul de grăsimi din corp ajunge la 15%, iar cel de proteine la 45%.

Pe măsură ce copilul devine adolescent, corpul se modifică fizic, pentru a corespunde nevoilor biologice – se transformă într-un fel de maşinărie zveltă, abilă şi gata oricând să vâneze prânzul. Băieţii sunt excelenţi în activităţile sportive, pentru că organismul lor este construit hormonal astfel încât să respire mai eficient, iar cantitatea de oxigen este mai bine distribuită la nivelul globulelor roşii, ceea ce le permite să alerge, să sară şi să nimerească la ţintă. Steroizii sunt hormoni masculini care creează muşchi suplimentari şi le îmbunătăţesc sportivilor calităţile de „vânători”, constituind un avantaj incorect faţă de cei care nu iau steroizi.

Hormonii feminini au un alt efect asupra adolescentelor.

Ei nu sunt reglaţi asemeni celor ai băieţilor, însă apar în valuri mari în cea de-a douăzeci şi opta zi a ciclului, producând un dezastru în cazul multor fete şi femei din cauza apariţiei şi dispariţiei emoţiilor care îi însoţesc. Hormonii feminini transformă corpul fetei, ajungându-se la o proporţie de 26% grăsimi şi 20% proteine, spre disperarea femeilor de pretutindeni. Scopul grăsimilor în plus este de a conferi o energie

suplimentară pentru alăptat şi de a da o marjă pentru perioadele în care nu se găseşte destulă hrană. Aceşti hormoni feminini ce îngraşă corpul sunt folosiţi şi la îngrăşarea vitelor.

Hormonii masculini reduc grăsimile şi formează muşchi, deci nu sunt buni pentru îngrăşarea vitelor.

Formula chimică a „îndrăgostirii”.

Dacă tocmai aţi cunoscut acel om extraordinar – inima începe să vă bată puternic, vă transpiră mâinile, parcă aveţi fluturi în stomac şi tremuraţi din tot corpul. Ieşiţi împreună la cină şi vă simţiţi în al nouălea cer. La sfârşitul serii, partenerul vă sărută şi simţiţi cum vă topiţi. Zile întregi după aceea nu mai mâncaţi, dar nicicând nu v-aţi simţit mai bine. Şi observaţi dintr-odata că v-a trecut şi răceala.

Dovezile neurale arată că fenomenul „îndrăgostirii” constă într-o serie de reacţii chimice care au loc la nivelul creierului şi care produc reacţii mentale şi fizice. Se estimează că există 100 de miliarde de neuroni care stau la baza reţelei de comunicare din creier. Candace Pert de la Institutul National American de Sănătate a fost un adevărat pionier în domeniul acestui tip de cercetări şi a descoperit neuropeptidele, o serie de aminoacizi care plutesc în corp şi se lipesc de receptorii dispuşi să-i integreze. Până în prezent, s-au descoperit 60 de

neuropeptide diferite, ele fiind cele care declanşează reacţiile emoţionale din corp atunci când se lipesc de receptori. Cu alte cuvinte, toate emoţiile noastre – iubirea, mâhnirea, fericirea – au o origine biochimică. Când savantul englez Francis Crick şi colegii săi au câştigat Premiul Nobel în medicină pentru descifrarea codului A D N ce defineşte genele, el a uluit lumea medicală afirmând: „Voi toţi, bucuriile voastre, necazurile voastre, amintirile voastre, ambiţiile voastre, simţul identităţii, voinţa şi iubirea nu sunt altceva decât comportamentul unui vast ansamblu de celule nervoase.”.

Principala substanţă chimică produsă pentru a da acest sentiment fizic înălţător al îndrăgostirii este PEA (feniletilamina), care este asemănătoare amfetaminelor şi se găseşte în ciocolată. Aceasta este una dintre substanţele chimice care face ca inima să palpite, mâinile să transpire, pupilele să se dilate şi să dea „furnicături” în stomac. De asemenea, se degajă şi adrenalina, ceea ce sporeşte ritmul cardiac, dând vioiciune şi sentimentul că vă simţiţi excelent. Totodată, mai există şi endorfinele, care stau la baza sistemului imunitar şi care vă vindecă răceala. Când vă sărutaţi cu persoana iubită, creierul face o analiză chimică rapidă a salivei fiecăruia şi ia hotărâri privitoare la compatibilitatea genetică. Creierul femeii face şi nişte determinări chimice în legătură cu starea sistemului imunitar al bărbatului.

Toate aceste reacţii chimice pozitive explică de ce îndrăgostiţii sunt mai sănătoşi şi mai puţin predispuşi să se îmbolnăvească decât cei care nu sunt îndrăgostiţi. Aşadar, dacă vă îndrăgostiţi, asta e foarte bine şi pentru sănătatea voastră.

Formula chimică hormonală

Estrogenul este hormonul feminin care le dă femeilor un sentiment de mulţumire absolută şi totală, o senzaţie de bine şi are un rol major în comportamentul femeii, ce presupune îngrijirea şi apărarea cuibului. Datorită efectului său calmant, el se administrează şi bărbaţilor agresivi, atunci când se află în închisoare, pentru a deţine un control asupra comportamentului lor violent. Estrogenul ajută şi la memorie, ceea ce explică de ce multe femei au probleme de memorie după menopauză, când nivelul de estrogen scade. Cele care urmează un tratament cu hormoni *{Hormone Replacement Therapy* – HRT) au o memorie mai bună.

Experienţele făcute în iunie 2000 de dr. Agnes Lacreuse de la Universitatea Emory din Atlanta au arătat că pe măsură ce cantitatea de testosteron se modifică faţă de cantitatea de estogen, majoritatea femeilor vor căpăta o mai bună orientare în spaţiu, dar şi o memorie mai bună. Îşi vor aminti mai lesne unde şi-au lăsat cheile de la maşină, ochelarii sau gentile – sau unde şi-au parcat maşina.

Progesteronul este hormonul care declanşează sentimente părinteşti şi educaţionale, scopul său fiind de a încuraja femeia să îşi asume cu succes rolul de mamă. Progesteronul se degajă atunci când femeia vede un sugar, iar cercetările arată că apariţia acestui hormon este declanşată de forma copilului.

Sugarul are braţele şi picioruşele scurte şi durdulii, un trunchi rotunjor şi rotofei, un cap mare cu ochi enormi; toate aceste forme sunt cunoscute ca fiind „declanşatoare”. Reacţia la această formă este atât de puternică, încât hormonul îşi face apariţia şi când femeia vede un obiect relativ similar, cum ar fi **o** jucărie de pluş. De aceea, jucărioarele cum ar fi ursuleţii şi animăluţele în general se vând foarte bine, ele fiind cumpărate de femei, în vreme ce jucăriile lunguieţe nu au niciun succes. Femeia sau fetiţa vor alege sigur ursuleţul, oftând: „Vai… ce frumos *el”,* în acel moment progesteronul intrând în circulaţia sângelui.

Sugar Ursuleţ Jucărie lunguiaţă

Majoritatea bărbaţilor, neavând progesteron,

nu pot înţelege reacţia exagerată a femeilor în prezenţa unei jucării de pluş costisitoare. Tot astfel s-ar putea explica şi de ce femeile care sunt prin excelenţă tipul matern se căsătoresc cu bărbaţi mici, graşi şi bucălaţi.

Uitaţi-vă la aceste trei ilustraţii. Doar la vederea sugarului progesteronul îşi face apariţia în corpul femeii, iar ursuleţul din cel de-al doilea exemplu are acelaşi efect. În cazul celui de-al treilea exemplu, nu se produce progesteron. Întotdeauna jucăriile cel mai bine vândute au fost păpuşile bucălate şi cele închipuind pui de animale cu pupilele dilatate.

De ce **blondele sunt mai fertile**

Părul blond semnifică un nivel mare de estrogen, de unde şi atracţia bărbaţilor spre blonde. El este un indiciu al fertilităţii şi probabil explicaţia cea mai la îndemână a expresiei „blondă şi proastă”. În lume, se spune că blondele sunt tari la fertilitate şi slabe la logica matematică. Cercetările au arătat că adolescentele ale căror mame iau hormoni masculini în timpul sarcinii au rezultate mai bune la şcoală decât alte fete şi mai multe şanse să intre la facultate. Reversul medaliei constă în faptul că aceste fete sunt mai puţin feminine şi mai păroase pe corp.

După ce o blondă naşte primul copil, părul ei se închide la culoare, pentru că nivelul de estrogen scade. După cel de-al doilea copil, se

închide şi mai tare. Reducerea nivelului de estrogen este explicaţia faptului că după 30 de ani puţine femei mai sunt blonde natural. Pe vremea romanilor, prostituatele purtau peruci blonde pentru a-şi face cunoscută „meseria”, de unde şi expresia „cu blondele întotdeauna te distrezi mai bine”.

TPM şi impulsul sexual

Tensiunea Pre-Menstruală (TPM) reprezintă o problemă majoră pentru femeia modernă, strămoşii ei nefiind confruntaţi cu asemenea situaţii. Până de curând, femeile rămâneau mai tot timpul gravide, ceea ce înseamnă că în medie o femeie nu avea probleme pre-menstruale decât de vreo 20 de ori în viaţă şi nu de 12 ori pe an, ca în cazul femeii moderne. Dacă are în medie 2, 4 copii, asta înseamnă 350-400 de perioade în care suferă de simptomele TPM, între 12 şi 50 de ani, şi cam 500 de perioade pentru femeile fără copii.

Până la apariţia anticoncepţionalelor în anii 1950, nimeni n-a observat că femeia, din punct de vedere emoţional, are momente mai bune şi mai proaste. În primele 21 de zile după menstruaţie, hormonii de estrogen creează un sentiment de confort şi în general dau o senzaţie de fericire, precum şi o atitudine pozitivă tuturor femeilor care nu au ajuns la menopauză. Impulsul sexual creşte treptat, ea putând rămâne însărcinată într-un anumit moment, undeva pe la jumătatea

perioadei ciclului, în momentul în care nivelul de testosteron este maxim.

Natura este inteligentă – are un orar fix pentru majoritatea femelelor din regnul animal, ceea ce le face mai zvăpăiate exact la momentul conceperii. Acest lucru este uşor de observat la multe animale. La cai, de exemplu, femela în călduri aţâţă şi excită masculul, dar nu-l lasă să o călărească decât în momentul în care ovulul se află în poziţia ideală pentru fertilizare. Femeile nu sunt conştiente că un astfel de calendar şi asemenea reacţii le sunt specifice şi lor.

De aceea femeia se trezeşte în mod inexplicabil în pat cu un bărbat pe care tocmai 1 lcunoscut la o petrecere, iar a doua zi nu mai pricepe ce sau de ce s-a întâmplat. „Nu ştiu cum de s-a întâmplat”, mi-a spus o femeie. „L-am cunoscut la o petrecere, şi fără să-mi dau seama, ne-am trezit în pat.

N-am mai făcut aşa ceva niciodată!” Ca şi alte femele ce aparţin regnului animal, s-a întâmplat să-l cunoască pe bărbatul respectiv în momentul cel mai prielnic al lunii, respectiv, în cel de maximă fertilitate. Structura sa genetică, starea sistemului imunitar şi alte caracteristici ale acelui bărbat au fost descifrate inconştient de creierul femeii. Dacă au trecut de un anumit nivel de acceptabilitate, ele au dus la concluzia că este vorba de un potenţial tată şi în momentul acela natura a preluat controlul. Femeile care au trecut printr-o asemenea întâmplare nu ştiu cum s-o

explice şi o descriu ca pe o simplă „soartă” sau „ca pe o atracţie de un magnetism ciudat”, în loc să înţeleagă că pur şi simplu hormonii lor au preluat controlul. Ca urmare, multe femei se trezesc în viaţă cu parteneri nepotriviţi. Mulţi bărbaţi ar da orice să ştie în ce moment se află femeia la apogeul său hormonal.

Savanţii scoţieni au studiat reacţiile şi preferinţele a 104 femei faţă de fotografii cu bărbaţi modificate prin tehnici digitale. S-a constatat că vreme de trei săptămâni dintr-o lună femeile au preferat bărbaţii mai efeminaţi, care păreau mai blânzi şi mai sensibili şi mai disponibili pentru momentele dificile. În perioada de ovulaţie, femeile însă au preferat bărbaţii cu un aspect *macho* – cu fălci zdravene, cu sprâncene proeminente, cu trupuri bine făcute – categoria supervirililor. De asemenea, s-a mai observat că multe femei în perioada de ovulaţie se îmbrăcau pe stradă în fuste mai scurte.

Savanţii au ajuns la concluzia că atunci când vor să se aşeze la casa lor, femeile îşi doresc un bărbat care să fie o investiţie sigură ca părinte. Dar când bat clopotele strict biologice, vor genele lui Tarzan.

Deprimarea de origine chimica a femeii

Intre ziua a douăzeci şi una şi a douăzeci şi opta după menstruaţie, hormonii feminini scad masiv, producând o dispariţie bruscă a

simptomelor cunoscute sub numele de TPM.

Pentru multe femei, asta înseamnă că devin triste, mâhnite, deprimate şi chiar au tendinţe de sinucidere. Una din 25 de femei suferă atât de tare din pricina dezechilibrului hormonal, încât se poate ajunge şi la modificări de personalitate.

Mai multe studii au arătat că majoritatea delictelor la femei, cum ar fi atacul sau furtul din magazine, se petrec între ziua a douăzeci şi una şi a douăzeci şi opta din perioada premenstruală. S-a constatat că în închisorile de femei cel puţin 50% dintre crime sau atacuri au fost comise de femei ce sufereau de TPM. Mersul femeilor la psihiatri specialişti şi astrologi creşte simţitor în timpul acestei perioade şi multe femei simt că „îşi pierd controlul” sau că înnebunesc pur şi simplu. Există studii bine documentate care arată că femeile care suferă de TPM riscă de 4 până la 5 ori mai mult să aibă un accident de maşină când se află la volan.

Hormonii feminini au fost multă vreme folosiţi ca modalitate de liniştire în cazul persoanelor agresive. În unele ţări, TPM-ul este un factor acceptat de judecători atunci când dau sentinţa pentru femei în cazul urâbr delicte violente. Când femeia ajunge la menopauză, de obicei după 40 sau 50 de ani, trece printr-o serie de modificări psihologice, emoţionale şi hormonale. Ele variază de la femeie la femeie.

La bărbaţi, andropauza este un eveniment previzibil şi egal – începe să-şi cumpere ochelari de aviator, mănuşi de piele pentru şofat, îşi face

un transplant de păr pe cap, îşi cumpără o motocicletă sau o maşină sport roşie şi se îmbracă mai ciudat.

Testosteronul – un avantaj sau un blestem?

Hormonii masculini, în special testosteronul, sunt hormonii agresivităţii, care îi determină pe bărbaţi să vâneze şi să-şi omoare prada. În mare parte, supravieţuirea umană a depins de testosteron, pentru că i-a stimulat pe bărbaţi să prindă hrana şi să se lupte cu atacatorii. Tot un hormon face ca barba bărbatului să crească ori ca acesta să chelească, ca vocea să-i devină mai profundă şi capacitatea de orientare în spaţiu să sporească. S-a demonstrat că bas-baritonii au de două ori mai multe ejaculări pe săptămână decât tenorii şi majoritatea celor care sunt supuşi unor tratamente cu testosteron au mai puţine probleme în interpretarea unei hărţi sau a unui ghid al străzilor. Interesant este că şi neîndemânarea şi astmul se pare că au o legătură cu testosteronul şi se ştie acum că bărbaţii care fumează sau beau excesiv au o cantitate mai mică din aceşti hormoni în sânge.

Pericolul testosteronului pentru bărbaţii din ziua de azi este că, excluzând faptul că arată bine şi cu muşchi, devin agresivi şi se pot ivi probleme antisociale. Când testosteronul năvăleşte în corp, băieţii între 12 şi 17 ani sunt cei mai predispuşi să

comită delicte. E suficient să-i dai unui bărbat pasiv testosteron şi se va aprinde imediat, devenind mai poruncitor şi mai sigur pe el. Aceeaşi doză dată unei femei poate spori nivelul de agresivitate, dar nu va avea acelaşi efect chimic ca la bărbat. Creierul lui este presetat să reacţioneze la testosteron, în vreme ce al femeii nu. Motivul este încă neclar, dar categoric are o legătură cu orientarea în spaţiu.

Femeile ar trebui să se ferească de contabilii stângaci, chelioşi şi cu barbă, cu voci de bariton, care se descurcă bine cu hărţile şi în acelaşi timp strănută.

Când bărbaţii ajung pe la 50 sau 60 de ani, cantitatea de testosteron scade şi devin mai puţin agresivi şi mai ocrotitori.

La femei, situaţia este inversă – după menopauză, nivelul de estrogen scade, apărând o mai mare cantitate de testosteron.

De aceea femeile între 45 şi 50 de ani devin dintr-odată mai încrezute şi sigure pe ele. Dezavantajul este că exista riscul să le crească păr pe faţă, să sufere tot mai mult de stres şi să facă atacuri cerebrale.

Cazul tipic al aruncatului cu obiecte din porţelan

Autoarea, Barbara Pease, nu ştia că noile

pastile anticoncepţionale care i-au fost recomandate conţineau o mare cantitate de testosteron. Soţul ei Allan a învăţat repede cum să se ferească de vesela care zbura prin casă şi de alte obiecte de acest gen, care se înmulţeau în perioada TPM a Barbarei, şi şi-a redescoperit calităţile de sprinter din copilărie. Interesant este că între timp ea reuşea să parcheze mai bine iar scandalurile nu mai izbucneau aşa uşor. Acestea s-au întâmplat datorită pilulei.

Analizele de sânge au arătat prezenţa unei cantităţi în exces de testosteron, iar ea a schimbat anticoncepţionalele.

După o lună, n-a mai fost aşa agresivă, ba Allan chiar a avut impresia că stă în casă cu o viitoare călugăriţă. O nouă schimbare a anticoncepţionalelor a crescut iar cantitatea de testosteron la un nivel mediu, făcând-o să fie din nou fericită, ceea ce a fost mai bine pentru căsnicia lor, dar şi pentru porţelanurile din casă.

De ce bărbaţii sunt agresivi

Testosteronul este hormonul succesului, al reuşitei şi al spiritului de competiţie şi, odată încăput pe mâini răuvoitoare (sau testicule), bărbaţii, precum şi animalele, pot deveni periculoşi. Majoritatea părinţilor sunt conştienţi de dorinţa aproape nestăvilită a băieţilor de a se uita la filme violente şi de a reproduce cu mare acurateţe scene întregi, descriind momentele de

extremă agresivitate în cele mai mici amănunte. Pe fete în general nu le interesează acest tip de filme. Un studiu făcut la Universitatea din Sydney a arătat că atunci când este vorba de un conflict agresiv, cum ar fi o bătaie în curtea şcolii, 74% dintre băieţi folosesc o formă de agresiune verbală sau fizică pentru rezolvarea problemei, în vreme ce 78% dintre fete încearcă să evite sau să negocieze situaţia. 92% dintre cei care claxonează la stop sunt bărbaţi şi 96% dintre jafuri le aparţin tot lor, precum şi 88% dintre crime.

Practic, toate dereglările sexuale sunt de natură masculină, iar analizele făcute asupra femeilor cu probleme arată că ele sunt pricinuite de nivelul de hormoni masculini.

90% dintre puşcăriaşi sunt bărbaţi.

Agresivitatea bărbaţilor este în mare parte motivul pentru faptul că masculul este cel care domină specia noastră. Noi nu-i învăţăm pe băieţi să fie agresivi, încercăm să-i facem să se abţină. Agresivitatea este o trăsătură masculină care nu poate fi explicată de condiţionările sociale.

Studiile făcute pe sportivi arată că nivelul de testosteron este mult mai mare la sfârşitul unui meci decât înaintea lui, ceea ce demonstrează clar cum competiţia de orice fel poate genera un anumit nivel de agresivitate. Echipele sportive din Noua Zeelandă interpretează adesea înainte de începutul meciului un dans războinic maori

(polinezian) care se numeşte *Haka.* El are două scopuri: să insufle teamă adversarului şi să sporească pe cât se poate cantitatea de testosteron a jucătorilor. În cazul multor sporturi, majoretele sunt folosite pretutindeni în lume, ele având exact aceeaşi misiune, creşterea nivelului de testosteron la jucători şi suporteri.

Studiile confirmă că violenţa publicului este mai mare la meciurile în care există majorete.

De ce **muncesc bărbaţii atât de mult**

Profesorul James Dabbs de la Universitatea din Stat din Georgia a luat mostre de salivă de la bărbaţi ce erau oameni de afaceri, politicieni şi sportivi până la preoţi şi deţinuţi. El a constatat că cei mai buni din fiecare domeniu în parte au un nivel mai mare de testosteron decât cei mai puţin performanţi, iar cel mai mic nivel a fost înregistrat la preoţi, ceea ce indică o mai mică activitate sexuală, precum şi o mai mică dorinţă de a domina. De asemenea el a constatat că femeile care reuşesc cel mai bine, cum ar fi avocatele sau agentele de vânzări, au un nivel mai crescut de testosteron decât al femeilor obişnuite. În plus, el a declarat că testosteronul nu numai că duce la reuşite mai mari, dar şi că reuşitele produc o cantitate mai mare de testosteron.

Am văzut cu ochii noştri că în cazul animalelor din Africa, dar şi al celor din jungla din Borneo, masculii cu o mai mare cantitate de

testosteron sunt de obicei „şefi”, descoperire care cercetătorilor le-a luat ani de zile s-o demonstreze. La unele animale, cum ar fi hienele cu pete, cantitatea de testosteron este atât de mare, încât se nasc cu toţi dinţii şi sunt atât de agresive, încât uneori puii se mănâncă între ei.

Fiinţele cu nivelul cel mai mare de testosteron sunt stăpâne în regnul animal.

Cei mai grozavi câini, motani, ţapi şi maimuţe au şi cel mai mare nivel de hormoni masculini. Bărbaţii cu un nivel de testosteron mare au dominat rasa umană de-a lungul istoriei, de unde şi presupunerea logică a faptului că femeile conducătoare cum ar fi Boadicea, Margaret Thatcher, Ioana d’Arc şi Golda Meir au primit o cantitate mai mare de hormoni masculini între a şasea şi a opta săptămână de dezvoltare a fătului.

Există însă şi un dezavantaj net în privinţa nivelului constant de testosteron nefolosit. Un exemplu cutremurător provine din America, unde 118 studenţi la drept au fost supuşi în mai multe faze unui test de personalitate şi au fost urmăriţi şi monitorizaţi vreme de 30 de ani. Cei mai ostili şi mai agresivi au fost de patru ori mai predispuşi la deces în această perioadă. Acesta este un motiv suficient de puternic ca băieţii să fie încurajaţi să aibă o activitate fizică susţinută şi permanentă. Pe măsură ce societatea devine mai puţin axată pe corporal şi mai cerebrală, iar femeile îi înlocuiesc

pe bărbaţi în majoritatea industriilor, va trebui să găsim noi căi de a canaliza testosteronul masculin. Există o concentrare crescândă asupra trupului masculin musculos în cultura populară, o proliferare a revistelor de prost gust pentru bărbaţi şi o explozie a jocurilor violente pe computer. Această situaţie este cunoscută sub numele de deplasare culturală şi are loc atunci când puterea testosteronului este ignorată sau atacată; ca urmare, ea reapare în forme brute, mai puţin sociale. Există bune motive pentru ca băieţii tineri să fie încurajaţi să facă din activitatea fizică un obicei de-o viaţă.

Testosteronul şi orientarea în spaţiu

Probabil că aţi ajuns deja la concluzia că orientarea în spaţiu este unul dintre principalele atribute masculine, ea depinzând în mare măsură de testosteron. În Capitolul 3 am văzut cum testosteronul este principalul factor de configurare a creierului în cazul fătului genetic masculin (XY) şi în instalarea „software-ului" necesar pentru calităţile de orientare în spaţiu indispensabile vânătorii. Ca urmare, cu cât organismul produce mai mult testosteron, cu atât creierul va fi preponderent masculin. Şobolanii injectaţi cu hormoni masculini suplimentari ies mai repede din labirint decât şobolanii obişnuiţi. Femelele şobolan îşi pot îmbunătăţi şi ele performanţele în această direcţie, dar nu în egală

măsură cu masculii. La ambele sexe în schimb creşte nivelul de agresivitate. În cadrul testului conexiunilor, bărbaţii cu un nivel mare de testosteron au obţinut între – 50 şi + 50 de puncte şi de obicei au mai puţine probleme cu interpretarea unei hărţi, orientarea în spaţiu, jocurile video sau nimerirea unei ţinte. Barba le creşte mai repede, le place să „vâneze” şi să practice sporturile din această gamă, cum ar fi fotbalul, biliardul sau cursele de maşini şi se pricep să parcheze paralel. Testosteronul este şi hormonul care ajută la luarea de hotărâri şi la evitarea oboselii. Studiile arată că voluntarii injectaţi cu testosteron sunt mai rezistenţi la activităţile fizice cum ar fi mersul pe jos sau alergatul pe distanţe mari, putându-se concentra pe perioade mai lungi. Nu este aşadar deloc surprinzător că lesbienele au şi ele multe din aceste calităţi. Susan Resnick de la Institutul de Geriatrie din SUA şi-a făcut publice descoperirile care arătau că fetele cărora le sunt administrate cantităţi peste normal de hormoni masculini încă din perioada prenatală se orientează mai bine în spaţiu comparativ cu surorile lor care nu au primit acest hormon.

De ce femeile urăsc parcările cu spatele

În vreme ce testosteronul îmbunătăţeşte orientarea în spaţiu, hormonul feminin, estrogenul, o reduce. Femeile au mult mai puţin

testosteron decât bărbaţii şi, ca urmare, cu cât creierul este mai feminin, cu atât se descurcă mai puţin bine în spaţiu. De aceea femeile foarte» feminine nu se pricep la parcările cu spatele sau la interpretarea hărţilor. Există şi o situaţie rar întâlnită, care se mai numeşte şi Sindromul Turner, în care unei femei din punct de vedere genetic (XX) îi lipseşte unul dintre cromozomii X şi intră în categoria de fete XO.

Aceste fete sunt superfeminine în întregul lor comportament şi nu se pot orienta aproape deloc în spaţiu. Nu-i daţi niciodată pe mână cheile maşinii dv. Unei femei XO.

S-a demonstrat că bărbaţii asiatici au o cantitate mult mai mică de testosteron decât cei europeni, lucru evident prin faptul că nu au păr pe faţă şi rareori chelesc. În societatea orientală, comparativ cu cea occidentală, se înregistrează mai puţine delicte violente sau acte de agresiune, inclusiv comparativ cu cele din lumea negrilor. Violul este mai rar întâlnit decât în cazul occidentalilor probabil tocmai din cauza nivelului mai mic de testosteron. Tot astfel se explică şi de ce asiaticii sunt mai puţin pricepuţi în parcările cu spatele.

Matematica şi hormonii

Băieţii folosesc lobul frontal drept pentru a rezolva problemele de matematică. Zona de orientare la fete este localizată în ambele părţi ale

creierului şi testul arată că multe femei folosesc lobul frontal stâng, cel verbal, al creierului pentru a încerca să rezolve problemele de matematică. Astfel se explică de ce multe femei calculează cu glas tare. Tot aşa s-ar putea interpreta şi faptul că fetele sunt mai bune decât băieţii la calculele de bază, iar faptul că sunt dispuse să coopereze şi să se implice în studiul propriu-zis le face să aibă un avantaj faţă de băieţi la examenele de aritmetică sau de matematică.

Dezvoltarea creierului la fete este mult mai timpurie decât la băieţi, ceea ce explică în parte de ce iniţial se descurcă mai bine. După pubertate însă, băieţii recuperează şi excelează în logica matematică, pentru că testosteronul stimulează orientarea lor în spaţiu. Diverse teste în legătură cu înclinaţiile la matematică au fost făcute la Universitatea John’s Hopkins din Boston pe copii dotaţi, cu vârste cuprinse între 11 şi 13 ani. S-a constatat că dacă testele sunt mai grele, băieţii sunt mai pricepuţi decât fetele în a le rezolva. La nivelurile mai simple, băieţii dotaţi le-au întrecut pe fete în proporţie de 2 la 1, la cele de nivel mediu în proporţie de 4 la 1, iar la cele de cea mai mare dificultate s-a ajuns la 13 la 1.

În 1998, specialista în cercetări pe creier şi o adevărată autoritate în materie, dr. Doreen Kimura, a descoperit că dacă nivelul de testosteron al unui bărbat este dublat sau triplat, asta nu înseamnă că se dublează sau se triplează şi capacitatea sa logică. Acest lucru demonstrează

că exis-tă probabil un nivel optim al eficienţei testosteronului plasat undeva la mijloc. Cu alte cuvinte, King Kong nu va da dovadă de o mai bună logică matematică decât un bărbat căruia îi creşte mai încet barba. Interesant este că testosteronul îmbunătăţeşte logica matematică la femei mult mai mult decât la bărbaţi. Ca urmare, o femeie cu mustaţă va fi un inginer mai bun decât una care arată ca o păpuşă Bărbi. Bărbaţii sunt mai pricepuţi la interpretarea hărţilor toamna, când testosteronul atinge nivelul maxim.

Fetele care suferă de TPM iau note mai proaste la examenele de matematică.

Sistemul de învăţământ îi favorizează pe băieţi şi le dezavantajează pe fete la examenele de matematică, pentru că studiile arată că fetele care suferă de TPM au un nivel de testosteron mult mai scăzut în acea perioadă. Un studiu a demonstrat că fetele cu TPM au rezultate cu 14% mai proaste la examenele de matematică atunci când sunt în TPM. Un sistem corect ar consta în reglarea examenelor în funcţie de momentul biologic cel mai propice al fetelor. Băieţii pot da examenele oricând.

Vânătoarea bărbatului modern

Sportul este înlocuitorul modern al vânătorii. Majoritatea activităţilor sportive au început după

1800, iar până atunci populaţia lumii încă mai vâna animale în scop practic sau recreativ. Revoluţia industrială de la sfârşitul anilor 1700 şi tehnicile agricole avansate au demonstrat că vânarea hranei nu mai era necesară. Mii de ani bărbaţii au fost programaţi să vâneze şi dintr-odată s-au oprit şi n-au ştiut încotro să se mai îndrepte.

Sportul părea a fi răspunsul. Peste 90% dintre sporturile moderne au fost create între 1800 şi 1900 şi încă vreo câteva au apărut în timpul secolului XX. Majoritatea sporturilor presupun alergare, vânare şi nimerirea unei ţinte, permiţând persoanelor cu un nivel mare de testosteron să ardă excesul de hormoni. Cercetările arată că băieţii activi fizic sunt mai puţin predispuşi implicării în delicte sau acte agresive, iar bărbaţii cu cazier sunt foarte rar sportivi. Pur şi simplu, dacă arderile necesare nu se produc pe un teren de sport se poate ajunge la acte antisociale. Pe şosele şi autostrăzi cursele nebuneşti au fost dintotdeauna apanajul bărbaţilor. Bărbaţii se întrec între ei pe drum – femeile sunt doar cu totul întâmplător pe acolo în momentul respective înainte de a vă înscrie într-un club sportiv, cercetaţi obiectivele, valorile, modelele şi liderii săi. Dacă cei înscrişi acolo sunt „trup şi suflet pentru victorie”, aceasta devenind o obsesie, înseamnă că sunt încă robii propriei biologii – aşa că mai bine înscrieţi-vă într-un club de pescari. Sunt multe cluburi de yoga sau de arte

marţiale unde se predau principiile unei existenţe eficiente, pornindu-se de la adevăratele valori care presupun sănătate şi destindere. Evitaţi orice club care pune accentul pe câştigurile financiare ale membrilor săi.

De ce **bărbaţii au burta mare, iar femeile, fundul mare**

Natura a distribuit ţesutul gras în exces cât mai departe de organele vitale ale corpului, pentru a nu împiedica funcţionarea lor eficientă. De obicei, aproape că nu există grăsime în jurul creierului, al inimii şi al organelor genitale. Femeile au încă o serie de organe vitale – ovarele. Ca urmare, femeile care pot face copii nu acumulează în general grăsime pe burtă.

Bărbaţii, neavând ovare, acumulează excesul de grăsime pe „burtică” şi pe spate. De aceea, rareori veţi vedea bărbaţi cu grăsime pe picioare. Excesul de grăsime la femei este distribuit pe şolduri, fund şi sub braţ, loc ce trebuie bine dezvoltat pentru suptul la piept. Dacă bărbaţii ar fi avut ovare, ar fi avut şoldurile mai late şi stomacul mai plat. Când ovarele sunt scoase printr-o histerectomie, natura redistribuie grăsimea şi pe burtă.

Capitolul 8
Băieţii rămân băieţi... dar nu întotdeauna

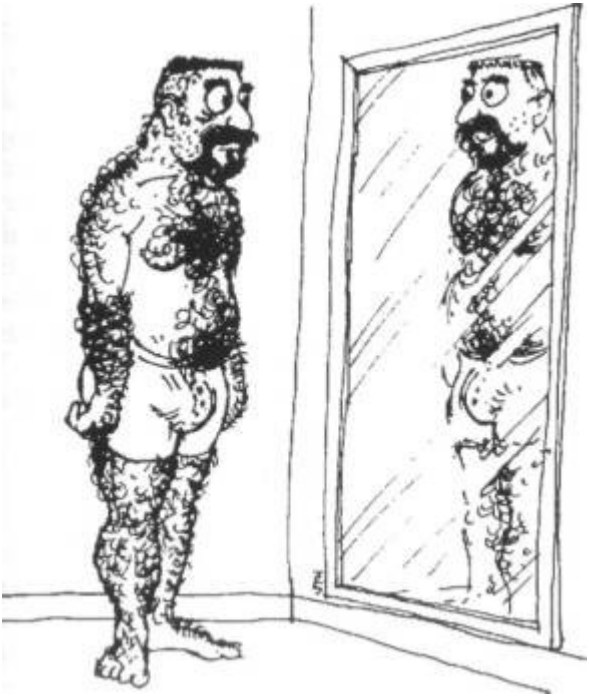

«… Şi într-o zi, după ora de biologie, Elliot a constatat în sfârşit ceea ce colegii lui gândeau în ascuns – nivelul lui de testosteron nu era normal.”.

Oare ce face ca o femeie să fie femeie şi un bărbat să fie bărbat? Să fie într-adevăr homosexualitatea o opţiune?

De ce lesbiana preferă femeile? Cum reuşesc trans-sexualii să fie cu un picior într-o barcă şi cu celălalt în altă barcă? Ajungeţi să fiţi aşa cum sunteţi pentru că aţi avut o mamă agresivă sau pentru că tatăl lucra în schimburi şi era o persoană foarte rece sau detaşată, sau pur şi

simplu pentru că v-aţi îndrăgostit de învăţătoare în clasa a treia? Sunteţi cum sunteţi pentru că sunteţi al doilea născut, crescut în sărăcie, orfan, dintr-o familie destrămată, un leu cu ascendent în scorpion sau pentru că v-aţi reîncarnat dintr-o pisică?

În acest capitol, vom analiza ce se întâmplă când embrionul uman primeşte prea mulţi sau prea puţini hormoni masculini.

Homosexualii, lesbienele şi trans-sexualii

Cercetările arată că tiparul de bază al corpului şi creierului embrionului uman este de tip feminin în structura sa. Ca urmare, bărbaţii au reminiscenţe feminine, cum ar fi sfârcurile. Şi bărbaţii au glande mamare; ele nu funcţionează, dar au potenţialul de a produce lapte. Există mii de cazuri înregistrate în rândul prizonierilor de război care au ajuns la lactaţie în urma unei foamete cumplite, ca şi la îmbolnăvirea ficatului, care duce la crearea hormonilor esenţiali pentru alăptare.

Aşa cum ştim acum, de la şase până la opt săptămâni după concepere, embrionul masculin (XY) primeşte o doză masivă de hormoni masculini, care se numesc androgeni; aceştia formează testiculele şi apoi o a doua doză modifică de fapt creierul dintr-o formă feminină într-una cu o configuraţie masculină. Dacă embrionul masculin nu primeşte suficienţi hormoni masculini

la momentul oportun, se poate întâmpla unul din două lucruri: băieţelul se poate naşte cu o structură a creierului mai degrabă feminină decât masculină, cu alte cuvinte, băiatul mai mult ca sigur va ajunge homosexual până la vârsta pubertăţii. În al doilea rând, un băiat din punct de vedere genetic se poate naşte cu un creier care funcţionează în totalitate după un tipar feminin, deşi are organe genitale masculine. Această persoană va fi un trans-sexual. Ea aparţine din punct de vedere biologic unui sex, dar ştie că de fapt este de sex opus. Uneori, un mascul din punct de vedere genetic se naşte atât cu organele sexuale masculine *cât şi cu cele feminine.*

Geneticianul Anne Moir, în cartea sa inovatoare *Brainsex (Sexul creierului),* aduce dovezi ale multor cazuri de băieţi din punct de vedere genetic care se nasc arătând a fetiţe şi sunt crescuţi ca fetiţe, numai că la un moment dat află că au penis şi testicule care „apar" la pubertate.

Această ciudăţenie genetică a fost descoperită în Republica Dominicană şi un studiu făcut pe părinţii acestor „fetiţe" a arătat că ei şi-au crescut copiii ca pe nişte fetiţe şi le-au încurajat anumite comportamente tipice, cum ar fi hainele femeieşti şi jucatul cu păpuşile. Mulţi dintre aceşti părinţi au fost apoi şocaţi să constate că s-au trezit cu un fiu la vârsta pubertăţii, atunci când hormonii masculini au preluat controlul, şi brusc „fiicelor" lor le-a crescut un penis şi s-au

transformat în bărbaţi, având un comportament specific acestui sex. Această schimbare s-a petrecut în ciuda unei condiţionări sociale şi a unor presiuni ale celor din jur, care solicitau un comportament feminin.

Faptul că majoritatea acestor „fetiţe” au reuşit să trăiască tot restul vieţii lor cu bine ca bărbaţi scoate în evidenţă faptul că mediul social şi educaţia au un impact limitat asupra vieţii adulte. Sigur că factorul cheie în crearea tiparelor comportamentale rămâne cel biologic.

Homosexualitatea este parte componentă a istoriei

La grecii antici, homosexualitatea nu numai că era îngăduită, dar era şi respectată. Imaginea băieţandrului zvelt era idealul lor de frumuseţe, iar în onoarea acestora se făceau tablouri şi statui. S-au scris poezii despre iubirea unor importanţi bărbaţi mai în vârstă care s-au îndrăgostit de tineri.

Grecii credeau că homosexualitatea masculină servea un scop nobil şi înalt şi îi inspira pe tineri să devină adevăraţi membri valoroşi ai comunităţii. De asemenea, au constatat că tinerii homosexuali s-au dovedit foarte curajoşi şi buni războinici atâta vreme cât au luptat „alături, îndrăgostiţi unii de alţii”.

Pe vremea Imperiului roman, Iulius Caesar

era descris ca „amantul tuturor femeilor si amanta tuturor bărbaţilor”.

Atunci când creştinismul şi-a manifestat nemulţumirea legată de relaţiile celor de acelaşi sex, iar Dumnezeu s-a răzbunat pe cetatea Sodomei, homosexualitatea a fost interzisă, a dispărut, a fost ascunsă şi n-a mai ieşit la iveală decât recent.

În perioada victoriană, se refuza recunoaşterea existenţei homosexualităţii, iar în cazul în care totuşi ea se manifesta era considerată lucrătura diavolului şi pedepsită aspru. Odată ajunşi în secolul al XXI-lea, majoritatea generaţiilor mai în vârstă încă mai cred că homosexualitatea este un fenomen recent şi „nefiresc”. Realitatea este că ea există încă de când fătul masculin nu şi-a primit porţia suficientă de hormoni masculini. În rândul primatelor, comportamentul homosexual se manifestă ca modalitate de a crea o legătură între membrii unui grup sau de a dovedi supunere faţă de un membru considerat superior, ca şi în cazul vitelor, cocoşilor şi câinilor.

Lesbianismul şi-a luat numele de la insula grecească Lesbos încă din 612 î.Hr. Nu a fost niciodată privit cu acelaşi dispreţ ca homosexualitatea masculină, poate şi pentru că este asociat cu intimitatea şi nu este etichetat chiar ca o „perversiune”.

E genetic sau este o opţiune?

Când autorul *Limbajului trupului*[1]
Allan Pease, şi geneticianul Anne Moir au apărut împreună la televiziunea britanică în 1991 pentru lansarea cărţilor lor *Brainsex* (Mandarin Books) şi *Talk Language (Limbajul vorbirii)* (Harper Collins), Moir şi-a făcut publice rezultatele cercetărilor sale, care scoteau în evidenţă ceea ce savanţii ştiau demult – homosexualitatea este genetică şi nu este o opţiune.

Nu numai că homosexualitatea este înnăscută, dar mediul în care suntem crescuţi joacă un rol mai puţin important în comportamentul nostru decât se credea până acum. Savanţii au constatat că în cazul unui adolescent sau al unui adult eforturile părinţilor de a înăbuşi tendinţele lor homosexuale practic nu au niciun efect. Şi cum impactul hormonului masculin (sau lipsa lui) în creier este principalul vinovat, majoritatea homosexualilor sunt bărbaţi.

Nu există o dovadă palpabilă că educaţia afectează în vreun fel posibilitatea ca un copil să devină homosexual.

Raportul dintre lesbiene (trup de femeie cu creier de bărbat) şi homosexuali este de 1:8 (până

1* Trad. rom. de Alexandru Szabo, ed. Polimark, Bucureşti, 1993. *(N. red.)*

la 10). Dacă mişcările homosexualilor şi lesbienelor ar studia mai mult aceste cercetări şi dacă sistemul educaţional ar include în programa de învăţământ aceste descoperiri, homosexualilor şi trans-sexualilor le-ar fi mult mai bine în viaţă. Majoritatea oamenilor sunt mai toleranţi şi acceptă mai uşor o persoană la care aceste diferenţe sunt înnăscute şi nu ţin de o alegere care, în opinia lor, este inacceptabilă. De exemplu, copiii născuţi cu malformaţii congenitale în urma tratamentului cu thalidomidă, bolnavii de Parkinson, autiştii sau cei care suferă de paralizii cerebrale. Lumea îi acceptă mai uşor pe aceştia, pentru că sunt născuţi aşa, spre deosebire de homosexuali, care se presupune că îşi pot alege stilul de viaţă.

Putem face oare comentarii răuvoitoare la adresa unui stângaci sau a unui dislexic? Sau a unei persoane care are ochi albaştri şi părul roşu? Sau pentru că există un creier feminin într-un corp masculin? Majoritatea homosexualilor cred în mod greşit că homosexualitatea lor este o opţiune, folosindu-se asemeni multor minorităţi de forumuri publice în care să îşi expună „opţiunea”, fapt ce le aduce o şi mai mare suferinţă, generând o atitudine răuvoitoare din partea multor oameni obişnuiţi.

Era un insomniac dislexic şi agnostic. Nu dormea toată noaptea, întrebându-se dacă a fost într-adevăr câine.

Trist este că statisticile arată că peste 30% dintre sinuciderile adolescenţilor apar în rândul homosexualilor şi lesbienelor, iar unul din trei trans-sexuali se sinucide. Se pare că înţelegerea faptului că n-au încotro şi că trebuie să-şi petreacă tot restul vieţii într-un „trup inadecvat" îi depăşeşte. Un studiu făcut în cazul educării acestor adolescenţi homosexuali a arătat că ei sunt crescuţi în familii sau în comunităţi în care homosexualii sunt urâţi şi respinşi sau în medii profund religioase, care încearcă să salveze o parte dintre „victime" prin rugăciuni sau tratamente.

De ce sunt învinuiţi taţii

Atunci când un băiat devine homosexual, cel mai adesea este acuzat tatăl. Membrii familiei susţin că el 1 ltransformat pe copil într-o adevărată victimă, reproşându-i mereu că pustiul nu se implică niciodată sau că este incompetent în privinţa îndeletnicirilor strict masculine. Această teorie porneşte de la ideea că băiatul se revoltă împotriva tatălui şi devine homosexual ca să-i facă în ciudă, însă nu există niciun fel de dovadă ştiinţifică pentru a susţine acest punct de vedere. Explicaţia cea mai la îndemână este că băiatul s-a arătat mai interesat de pasiuni tipic feminine decât de fotbal, curse de motociclete, maşini sau box. Aceasta ar putea fi o sursă permanentă de

agravare a relaţiilor cu tatăl, care speră într-o dezvoltare tipic masculină a fiului său. Cu alte cuvinte, tendinţele de efe-minare ale fiului au contribuit masiv la reproşurile tatălui sau la atitudinea sa agresivă şi nu viceversa.

Părul roşu şi pistruii sunt un fenomen la fel de des întâlnit ca şi homosexualitatea.

Dacă lumea ar înţelege că dovezile ştiinţifice arată că în majoritatea cazurilor, dacă nu chiar în totalitate, homosexualitatea este înnăscută, homosexualii ar preocupa tot atât de mult pe cât preocupă persoanele cu părul roşu şi cu pistrui – o combinaţie genetică ce apare la fel de des ca şi homosexualitatea. Lumea ar accepta mai uşor homosexualitatea, drept pentru care homosexualii şi lesbienele n-ar mai avea atâtea probleme în privinţa respectului de sine şi ar fi trataţi cu mai multă demnitate, ar fi mult mai puţin respinşi sau ridiculizaţi.

Ceea ce ne desparte este ignoranţa ambelor părţi.

Oare „opţiunea” poate fi schimbată?

Homosexualii şi lesbienele nu-şi aleg orientarea sexuală, aşa cum de altfel nu şi-o aleg nici heterosexualii. Savanţii şi majoritatea experţilor în sexualitatea umană sunt cu toţii de acord că homosexualitatea este o orientare care

nu poate n schimbată. Cercetătorii cred că orientarea în cazul majorităţii homosexualilor se dezvoltă încă de când sunt în pântecul mamei, iar tiparul homosexual se fixează cam pe la cinci ani si scapă de sub controlul persoanei respective. Secole de-a rândul s-au folosit tot felul de tehnici pentru a împiedica sentimentele homosexuale, soluţiile presupunând amputarea pieptului, castrarea, terapia cu medicamente, extirparea uterului, lobotomie frontală, psihoterapie, şocuri electrice, şedinţe de rugăciuni, sfaturi spirituale şi exorcism. Niciuna dintre aceste terapii n-a avut sorţi de izbândă. În cel mai bun caz, unii bisexuali s-au orientat sexual spre reprezentanţii sexului opus sau unii homosexuali au devenit celibatari dintr-un sentiment de vinovăţie sau de frică, iar mulţi alţii au fost împinşi la sinucidere.

Savanţii au arătat că homosexualitatea este o orientare care nu poate fi modificată, nu este o opţiune.

Există o posibilitate de peste 90% ca voi, cititorii, să fiţi heterosexuali. Gândiţi-vă cât de greu v-ar fi să vă simţiţi atraşi din punct de vedere sexual de cineva de acelaşi sex şi veţi începe să înţelegi cum practic este imposibil să creaţi sentimente care nu există deja. Dacă ar fi fost o opţiune, aşa cum susţin mulţi, de ce ar alege cineva un stil de viaţă care îl expune la multă ostilitate din partea celorlalţi, la prejudecăţi şi

discriminări? Vina o poartă hormonii, şi nu opţiunea umană.

Cazul gemenilor identici homosexuali

S-au făcut studii aprofundate pe gemeni identici care au fost despărţiţi la naştere şi crescuţi în familii şi medii diferite.

Numeroase teste au urmărit stabilirea precisă a unor trăsături umane genetice sau determinate de o condiţionare a mediului de dezvoltare. Acest tip de cercetare arată că multe din trăsăturile umane sunt moştenite genetic, inclusiv nevrozele, depresiile, nivelurile introvertit/extravertit, caracterul dominator, talentul pentru un anumit sport şi vârsta primului act sexual. Presupunând că cinci la sută din populaţia masculină are o orientare homosexuală, dacă sunt analizaţi 100 de gemeni identici homosexuali care au fost despărţiţi de fraţii lor la naştere, ar fi de aşteptat ca aproximativ cinci la sută dintre ceilalţi fraţi gemeni să fie şi ei homosexuali, pornind de la ideea că homosexualitatea este o opţiune. Diversele grupuri de cercetători care au studiat această problemă au ajuns toate la acelaşi rezultat. El a fost demonstrat de cercetătorii americani dr. Richard Pillard de la Universitatea din Boston şi psihologul Michael Bailey de la Universitatea de Nord-Vest, care au studiat orientarea sexuală a gemenilor băieţi crescuţi împreună. Concluziile lor

au fost următoarele: *Posibilitatea, ca fraţii să fie homosexuali este de:*

22% la gemenii neidentici

10% la fraţii care nu sunt gemeni sau adoptaţi

52% pentru gemeni identici care au aceleaşi gene Studiile colective în cazul perechilor de gemeni identici homosexuali ai căror fraţi au fost despărţiţi la naştere au arătat că este probabil ca peste 50% dintre fraţii îndepărtaţi să ajungă şi ei homosexuali. Dintre aceştia, cercetătorii au fost în general de acord că între 10 şi 20% dintre gemenii care au susţinut că sunt heterosexuali să fie homosexuali, dar să nu aibă curajul să recunoască sau să fie bisexuali, în acest caz preferind să se definească drept heterosexuali. Astfel, procentajul real de gemeni homosexuali în cazul unor structuri genetice identice se situează între 60 şi 70%, adică doi din trei, ceea ce demonstrează în mod cât se poate de convingător că, în general, homosexualitatea se formează încă în perioada când fătul este în pântecul mamei. De asemenea, acest lucru confirmă şi că educaţia are un impact mult prea mic, în cazul în care există totuşi un impact în privinţa orientării sexuale.

Depinde de gene

Pornind de la teoria că homosexualitatea se formează din pântecul mamei, ar fi de aşteptat ca toţi gemenii identici să fie şi homosexuali, ori

acest lucru nu se întâmplă cu ceilalţi 30 până la 40% dintre fraţii gemenilor homosexuali. Genele au o proprietate numită „penetrantă”, măsurabilă în forţa genei de a deveni eficientă şi care determină felul în care gena va fi schimbată pentru a deveni una dominantă. De exemplu, varietatea de gene care produc boala Huntington are o penetrantă de sută la sută, în vreme ce cele care produc diabet de Tip Unu este doar de 30%. Asta înseamnă că dacă gemenii identici au ambii genele de Huntington şi de diabet, fiecare dintre ei va suferi cu siguranţă de boala lui Huntington, în vreme ce doar 30% vor face diabet.

La purtătorii „genei homosexualităţii”, cum se mai numesc acum, există o posibilitate de 50 până la 70% să devină homosexuali, această teorie explicând de ce nu toţi gemenii identici sunt homosexuali. Se estimează că aproximativ 10% dintre bărbaţi au „gena homosexualităţii” şi doar jumătate din aceşti bărbaţi devin homosexuali datorită factorului de penetrantă de 50-70% al acestei gene. Experienţele de laborator pe şobolani şi maimuţe au demonstrat că această secvenţă de evenimente apare şi în cazul altor specii. Deşi experienţele de acest tip de modificare a sexului la oameni sunt ilegale şi nu sunt considerate etice, ele totuşi au fost făcute cu succes în Rusia, unde s-au obţinut aceleaşi rezultate concludente.

„Gena homosexualităţii”.

Dean Hamer de la Institutul Naţional de Cancerologie din SUA a comparat ADN-ul a 40 de perechi de fraţi homosexuali şi a constatat că 33 aveau aceleaşi structuri genetice în zona X928 a cromozomului X, ceea ce a fost determinat ca localizare aproximativă a genei homosexualităţii. De asemenea, el a comparat ADN-ul a 36 de perechi de surori lesbiene, însă nu s-a găsit niciun tipar corespunzător. Acest studiu arată nu numai că homosexualitatea îi afectează în special pe bărbaţi, dar şi că este categoric un factor genetic. Asemănarea dintre aceste gene depinde în mare măsură de prezenţa hormonilor de testosteron în perioada cuprinsă între a şasea şi a opta săptămână de după concepere. În plus, există posibilitatea, mică, să mai apară şi alţi factori, inclusiv o condiţionare socială care poate activa gena încă dintr-o perioadă timpurie, de obicei înainte de cinci ani.

Amprentele homosexualităţii şi studiul familiei

În 1998, acest adevărat pionier al cercetărilor pe creier, canadiana dr. Doreen Kimura, a anunţat că a făcut un studiu în legătură cu încreţiturile a două puncte precise din amprentele unei persoane. Ea a constatat că persoanele cu încreţituri mai înalte pe mâna stângă sunt mai pricepute la îndeletnicirile „feminine”.

Ea a descoperit că majoritatea oamenilor au mai multe încreţituri pe mâna dreaptă, dar că în medie femeile şi bărbaţii homosexuali au mai multe încreţituri pe mâna stângă.

Contează încreţiturile amprentelor

Un alt studiu asupra bărbaţilor homosexuali a fost făcut la Institutul Naţional de Cancerologie şi a arătat că homosexualitatea se moşteneşte. Datele adunate de la membrii familiilor genetice a 114 bărbaţi homosexuali arată că posibilităţile ca fraţii, unchii, verii sau părinţii unui homosexual să fi fost şi ei homosexuali sunt de trei ori mai mari. Majoritatea membrilor familiilor cu bărbaţi homosexuali erau din partea mamei şi mai puţin din partea tatălui. Acest lucru nu se poate deci produce decât genetic şi indică faptul că există o genă specială undeva pe cromozomul X. Acest cromozom este singurul pe care îl poate furniza o mamă (ea are doi X), ceea ce demonstrează încă o dată transmiterea genetică a homosexualităţii masculine.

Schimbări experimentale

Şobolanii sunt animalele preferate pentru cercetările ştiinţifice din două motive: mai întâi, pentru că au hormoni, gene şi un sistem nervos central asemănător cu cel al oamenilor şi în al doilea rând pentru că, în cazul lor, acesta nu se dezvoltă în pântecul mamei, ca la oameni – ci *după* naştere, ceea ce ne permite să ne dăm seama ce se petrece de fapt. Dacă un şobolan este castrat, el se va crede fetiţă şi va deveni mai sociabil, încercând să-şi organizeze un fel de cuib. Dacă unei şobolăniţe nou-născute îi sunt administraţi hormoni de testosteron, ea va crede că e băiat, va deveni agresivă şi va încerca să „curteze” alte şobolăniţe. Unele păsări cum ar fi canarii nu pot cânta decât dacă sunt injectate la o vârstă foarte fragedă cu testosteron şi atunci vor cânta asemeni masculului. Asta pentru că testosteronul afectează structura creierului lor şi, ca atare, şi capacităţile lor.

Pentru a obţine această modificare a sexului la nivelul creierului este necesară o intervenţie în faza embrionară.

Testele similare pe şobolani adulţi, pe păsări şi maimuţe nu au reuşit să dea rezultate la fel de edificatoare, pentru că respectivul creier era „setat” în faza embrionară. Pentru oameni, creierul este „setat” la şase-opt săptămâni după concepere.

Asta înseamnă că şobolanii mai bătrâni nu se vor schimba prea mult, ca de altfel nici oamenii mai în vârstă.

În timpul unor conferinţe pe care le-am ţinut în Rusia, am cunoscut un profesor de chirurgie pe creier de la o universitate locală, care ne-a dezvăluit că se făcuseră unele experienţe secrete de modificare a creierului la oameni si că rezultatele au fost similare cu cele obţinute pe şobolani – băieţii au fost transformaţi în fetiţe şi fetiţele în băieţei prin modificarea creierului lor încă din pântecul mamei prin administrarea de hormoni masculini. Astfel s-au creat homosexuali, lesbiene şi trans-sexuali. El ne-a mai spus că uneori fătului nu i s-au administrat destui hormoni masculini sau i-au fost administraţi într-o peripadă de dezvoltare nepropice. Rezultatul a fost un băieţel cu două rânduri de organe genitale – unele masculine şi altele feminine. Acest accident genetic se petrece din când în când şi în natură (aşa cum s-a întâmplat în Republica Dominicană) şi explică cum un băieţel se naşte arătând ca o fetiţă şi dintr-odată devine băiat la adolescenţă.

Acest studiu arată că savanţii ştiu lucrurile acestea, dar nu sunt dispuşi să le discute – adică faptul că sexul creierului poate fi stabilit prin hormoni, iar sexualitatea fătului poate fi determinată înainte de naştere prin introducerea unui ac la momentul oportun. Sigur însă că asta – şi este întru totul de înţeles – creează probleme morale, etice şi umane.

Totul se întâmplă în perioada când copilul se afla în pântecele mamei

Dacă în primele luni de sarcină testosteronul este oprit şi fătul este un mascul, posibilitatea naşterii unui băieţel efeminat sau homosexual creşte simţitor, pentru că hormonii feminini devin cei utilizaţi în configurarea creierului. Un studiu german al anilor 1970 a arătat că mamele care au suferit traumatisme grave în timpul primelor luni de sarcină au adus de mult mai multe ori pe lume fii homosexuali. Un studiu efectuat de profesorul Lee Ellis de la Departamentul de Sociologie al Universităţii de Stat Minot din Dakota de Nord a arătat că sarcinile însoţite de stres puternic duc la naşterea unor copii homosexuali. Dacă fătul este fetiţă, el se va forma cu trăsături superfeminine şi probabil că nu va reuşi să se orienteze în spaţiu. Cu alte cuvinte, va fi foarte mămoasă şi ocrotitoare, dar nu va putea parca paralel şi nici nu va şti unde e nordul. Brian Gladue de la Universitatea de Stat din Dakota de Nord a arătat că bărbaţii heterosexuali se descurcă mai bine cu orientarea în spaţiu decât femeile heterosexuale. De ce? Pentru că la formarea creierului lor au contribuit mai mulţi hormoni masculini. Şi atunci ce opreşte testosteronul?

Principalii vinovaţi sunt stresul, greţurile şi unele medicamente.

Se cunosc deja de ceva vreme efectele periculoase ale alcoolului şi ale nicotinei asupra copilului nenăscut şi efectele pozitive ale unui regim corect şi ale unei existenţe fără stres.

Noile studii făcute de diverşi experţi, cum ar fi dr. Vivette Glover de la Spitalul Chelsea din Londra, arată că femeile însărcinate care se confruntă cu diverse forme de stres nasc copii incapabili să depăşească momentele de stres. Dr. Glenn Wilson de la Institutul de Psihiatrie din Londra a studiat la rândul său această problemă foarte amănunţit. El a ajuns la concluzia că: „Anumite substanţe chimice pot influenţa funcţionarea testosteronului, rezultatul fiind naşterea unui copil homosexual.”.

Dacă fătul este din punct de vedere genetic fetiţă (XX) şi creierul este dozat cu hormoni masculini, rezultatul va fi un corp de femeie cu o setare masculină a creierului. În copilărie, aceste fetiţe sunt de obicei etichetate drept „băieţoi”, se joacă mai dur şi mai violent decât celelalte fetiţe. Mai mult ca sigur că vor avea o pilozitate facială şi corporală mai mare decât alte fetiţe la vârsta pubertăţii, vor fi mai pricepute la jocuri care presupun dibăcie sau bătutul mingii şi, ca adulţi, vor fi descrise ca „masculinizate”. În procentaj mare, ele devin lesbiene. Dozarea accidentală cu hormoni masculini se poate produce în cazul în care mama însărcinată foloseşte anumite medicamente ce conţin o cantitate mare de hormoni masculini, cum ar fi anticoncepţionalele, medicamentele de diabet sau altele.

Un studiu făcut pe femei suferinde de diabet şi care au fost însărcinate în anii 1950 şi 1960 a arătat că a existat un număr anormal de fetiţe ce

au devenit lesbiene după adolescenţă, pentru că, din păcate, creierul lor a primit prea mulţi hormoni masculini, conţinuţi de medicamentele pentru diabetici, într-o perioadă critică a dezvoltării creierului embrionului.

În mod similar, un alt studiu a demonstrat că în aceeaşi perioadă la femeile care au primit hormoni feminini cum ar fi estrogenii în ideea că ajută la sarcină a existat o posibilitate de cinci până la zece ori mai mare de a aduce pe lume un băieţel homosexual. Până la adolescenţă, circuitul din creier nu este modificat de un val hormonal, acesta din urmă apârând doar într-un corp de adolescent şi adevărata sexualitate a acestuia devenind evidentă.

În urma acestor dezvăluiri, cercetătorii de la Institutul Kinsey din America au descoperit că mamele care au luat hormoni masculini în timpul sarcinii au făcut fetiţe foarte sigure pe ele, categorice, cu o înclinaţie către sporturile agresive cum ar fi kickboxing sau fotbal. În copilărie, multe erau definite ca fiind „băieţoi”. Mamele care au luat hormoni feminini au avut fiice mult mai „feminine” şi fii mai blânzi şi mai puţin agresivi decât semenii lor, mai puţin dependenţi de ceilalţi şi nu prea activi din punct de vedere fizic.

Creierul trans-sexualului

Trans-sexualii simt încă din prima copilărie că

s-au născut într-un corp de alt sex decât ar fi trebuit. Zona din creier esenţială pentru comportamentul sexual se numeşte hipotalamus şi este simţitor mai mică la femei decât la bărbaţi. Cercetătorul Dick Swaab şi echipa sa de la Institutul Olandez de Cercetări pe Creier au fost primii care, în 1995, au demonstrat că hipotalamusul la trans-sexualii masculini avea dimensiunea egală cu cea a unui hipotalamus feminin sau era chiar mai mic. Acest lucru confirmă încă o dată rezultatele studiilor care arată că identitatea sexuală porneşte de la interacţiunea între dezvoltarea creierului şi hormonii sexuali. Această teorie a fost propusă pentru prima dată de savantul german dr.

Gunther Dorner, care a constatat că hipotalamusul bărbaţilor homosexuali reacţionează identic cu hipotalamusul feminin atunci când este injectat cu un hormon feminin. Swaab a declarat: „Studiul nostru este primul care arată o structură feminină a creierului la trans-sexualii masculini din punct de vedere genetic”. Cu alte cuvinte, este vorba practic de un creier feminin blocat într-un corp de bărbat.

Etichetarea din punct de vedere psihiatric a trans-sexualilor ar fi aceea că suferă de Dereglare a Identităţii Sexuale şi în aproximativ 20% din cazuri se ajunge la operaţie de schimbare de sex. Acest lucru presupune îndepărtarea testiculelor şi tăierea penisului pe jumătate în lungime, precum şi îndepărtarea ţesutului interior. Pielea penisului

rămâne prinsă, tubul uretral este realiniat şi pielea de pe penis este apoi împăturită în interior, obţinându-se o cavitate printr-o operaţie chirurgicală, pentru a se crea un vagin artificial. În unele cazuri, capul penisului devine clitoris şi poate apărea orgasmul.

Din păcate însă, numărul de sinucideri în rândul trans-sexualilor este de cinci ori mai mare decât la populaţia obişnuită.

Unul din cinci trans-sexuali încearcă să se sinucidă.

Suntem oare robii construcţiei noastre biologice?

Savanţii ştiu cum să schimbe sexualitatea şobolanilor şi a maimuţelor încă din pântecul mamei. Unii susţin că putem stăpâni prin voinţă sau opţiune ce ne place şi ce ne displace şi că de fapt cu toţii suntem în stare să parcăm paralel sau să ne descurcăm cu un ghid al străzilor. Savanţii ştiu însă că acesta este un punct de vedere nerealist. Nu e nevoie să fii expert ca să-ţi dai seama că iepurii nu pot zbura, răţuştele nu sunt în stare să alerge, majoritatea femeilor au probleme cu descifrarea hărţilor, iar bărbaţii care citesc ziarul asurzesc temporar, înţelegerea diferenţelor de la nivelul structurii creierului ne face să fim mai toleranţi unii cu alţii şi ne permite să avem un control mai bun asupra destinului nostru şi să devenim mai pozitivi în privinţa înclinaţiilor şi opţiunilor noastre.

Inteligenţa umană a evoluat până la punctul în care ne putem stăpâni mai bine emoţiile decât alte animale şi putem reflecta la acţiunile noastre. Celelalte animale nu gândesc, ele reacţionează doar şi astfel devin roabe ale biologiei lor. Biologia noastră este motivarea care stă la baza multora dintre acţiunile care ni se par ilogice. Deci, chiar dacă suntem mai stăpâni pe situaţie decât celelalte animale, încă nu putem distruge complet sistemul. Cel mai mare obstacol cu care se confruntă majoritatea oamenilor este respingerea ideii că de fapt suntem tot un fel de animale cu un creier ceva mai inteligent. Acest refuz îi transformă în adevărate victime ale propriei lor biologii.

De ce bărbaţii homosexuali nu sunt toţi la fel

În termeni cât mai simpli, există două centre principale care definesc comportamentul homosexual, „centrul împerecherii” şi „centrul comportamental”.

„Centrul împerecherii” este localizat în hipotalamus şi hotărăşte de ce sex ne vom simţi atraşi. La bărbaţi, el trebuie alimentat cu hormoni masculini, pentru a-l face să funcţioneze ca atare, adică bărbatul să fie atras de o femeie. Dacă primeşte insuficienţi hormoni masculini, el va rămâne în mai mică sau în mai mare măsură operativ feminin, astfel încât bărbatul va fi atras

de alţi bărbaţi.

„Centrul comportamental” de la nivelul creierului nu poate să primească însă suficienţi hormoni masculini pentru ca respectivul comportament să devină unul masculin, ca şi vorbirea sau limbajul trupului. Dacă reconfigurarea sa nu este suficient de masculină, comportamentul va fi în mare măsură feminin.

Continuă să rămână un mister cum centrele de împerechere şi de comportament primesc cantităţi diferite de hormoni masculini, dar asta demonstrează clar de ce nu toţi bărbaţii efeminaţi sunt homosexuali şi nu toţi masculii feroce sunt heterosexuali.

Prin ce sunt diferite lesbienele

Dacă în cazul unui embrion feminin creierul primeşte o cantitate suplimentară inadecvată de hormoni masculini, centrul împerecherii poate fi masculinizat. Aceasta înseamnă că femeia va fi atrasă de alte femei. În cazul în care centrul său comportamental este şi el masculinizat, ea va prelua din comportamentul masculin, dar şi din vorbirea şi limbajul trupului specifice acestui sex şi va fi descrisă ca fiind un adevărat „băieţoi”.

În cazul în care centrul comportamental nu este transformat de hormoni masculini, pe de o parte, ea va rămâne feminină în comportament, dar va continua să fie atrasă de alte femei. Aceste rezultate au fost şi ele demonstrate experimental

pe femele şobolan şi maimuţă.

În vreme ce este limpede că „băieţoii” lesbiene sunt rezultatul structurii lor biologice, mulţi sunt cei care continuă să se opună ideii că lesbienele feminine sunt şi ele prizonierele propriei lor structurări. Ei sugerează că aceste femei de fapt au *ales* să fie homosexuale, pentru că nu arată ca atare. Uitaţi-vă câţi bărbaţi spun atunci când văd o lesbiană foarte feminină, foarte „rujată”: „Pun pariu că aş putea s-o fac să se răzgândească.”.

Aceste femei însă în realitate se simt atrase de alte femei.

Capitolul 9
Bărbaţii, femeile si sexul

Stella şi Norman s-au cunoscut la o petrecere dată de un prieten comun. S-au simţit imediat atraşi unul de celălalt şi s-au implicat pe loc într-o relaţie rapidă şi pătimaşă. Erau amândoi îndrăgostiţi lulea şi nu se mai saturau fizic unul de celălalt. Specialitatea lor era Sexul la Domiciliu – în hol, în dormitor, în bucătărie, în baie, pe scări şi în garaj. Pentru Norman, sexul era grozav şi a decis că Stella este aleasa lui. Şi pentru Stella era

minunat, aşa că şi ea a hotărât că probabil s-a îndrăgostit. Aveau să trăiască împreună pentru totdeauna.

Doi ani mai târziu, viaţa lor sexuală era în continuare rapidă şi pătimaşă – el era rapid şi ea era pătimaşă. Stella era mulţumită dacă făceau dragoste de două ori pe săptămână, dar Norman voia zilnic. La urma urmelor, el renunţase la burlăcie pentru această relaţie şi i se părea un schimb în natură corect. Cu cât el insista mai mult asupra sexului, cu atât ea îl dorea mai puţin şi foarte curând au ajuns să facă dragoste doar în dormitor. Au început certurile de la lucruri minore, încetul cu încetul au dispărut sărutările şi mângâierile şi foarte curând n-au mai observat decât lucruri rele unul la celălalt. Ba chiar au început să se culce la ore diferite, pentru a se evita mai mult. Acum le mai rămăsese doar „sexul pe hol” – adică de cum se întâlneau îşi strigau câte o înjurătură. Într-o noapte, unul dintre ei s-a dus la o petrecere a unui prieten comun şi a întâlnit pe altcineva. S-au simţit imediat atraşi unul de celălalt şi s-au implicat pe loc într-o relaţie rapidă şi pătimaşă.

Erau amândoi îndrăgostiţi lulea şi nu se mai saturau fizic unul de celălalt…

Cum începe sexul

Viaţa a început cu o structură unicelulară acum peste 3, 5 miliarde de ani. Pentru a

supravieţui, această celulă s-a divizat spre a obţine copii identice. Lucrurile au rămas la fel milioane de ani, doar că celula şi-a schimbat aspectul, ajungându-se accidental la o mutaţie în structura sa sau prin faptul că a mai dobândit câte ceva prin experienţă. Nu se întâmpla mare lucru.

Apoi acum 800 de milioane de ani, celulă a învăţat o mare şmecherie, probabil că tot accidental. A învăţat să facă schimb de gene cu alte celule. Asta a însemnat că orice avantaj în supravieţuire deţinut de cealaltă celulă putea fi transmis noii celule, făcând-o mai puternică şi mai rezistentă decât părinţii săi. Nu mai era nevoie să se aştepte milioane de ani, vreun accident sau vreo mutaţie pentru ca o celulă să supravieţuiască.

Acesta a fost un tip de dezvoltare extrem de reuşit, care a accelerat progresul noilor celule, construind ceva mare şi mai bun într-un ritm relativ constant, ajungându-se până la primele fiinţe cu corp gelatinos, cum ar fi viermii şi meduzele.

Acum şase sute de milioane de ani au apărut animalele cu oase şi cochilii şi cu 300 de milioane de ani mai târziu primii peşti au învăţat să respire şi au ieşit pe uscat. Şi totul ca urmare a unui schimb de gene.

Sexul era acum în plină dezvoltare. Odată formată noua celulă cu gene mai puternice, părinţii trebuiau să dispară. Şi asta din două motive. Mai întâi, noua celulă era mai bună decât

celulele părinte, deci acestea deveneau inutile. În al doilea rând, părinţii trebuiau îndepărtaţi pentru a nu se dezvolta din noua celulă, slăbind-o astfel. Moartea însemna că genele noi mai puternice puteau supravieţui şi-şi puteau împărtăşi genele altor noi supravieţuitori. Astfel, scopul iniţial al sexului a fost un schimb de gene cu altcineva, pentru a crea gene mai puternice la viitoarea generaţie de copii. De-a lungul istoriei însă, nu s-a stabilit o legătură între sex şi copii şi chiar există unele triburi primitive care nici acum nu-şi dau seama de asta.

Unde este localizat sexul în creier?

Centrul sexului este localizat în hipotalamus, care este acea parte a creierului ce controlează şi emoţiile, dar şi ritmul inimii şi tensiunea. El e de dimensiunea unei cireşe şi cântăreşte cam 4, 5 grame şi este mai mare la bărbaţi decât la femei, homosexuali şi trans-sexuali.

Aceasta este zona în care hormonii, în special testosteronul, stimulează dorinţa de sex. Având în vedere că bărbaţii au de 10 până la 20 de ori mai mult testosteron decât femeile şi un hipotalamus mai mare, este limpede de ce impulsul sexual la bărbaţi este mai puternic. Acesta este motivul pentru care practic bărbaţii pot face sex oricând şi aproape oriunde. Dacă mai adăugăm la acestea şi încurajările de „a-şi trăi viaţa” pe care bărbaţii le-au primit de-a lungul generaţiilor, precum şi

oprobiul în cazul activităţii sexuale sau al „promiscuităţii”.

femeilor, nu este de mirare că diferenţa de atitudine faţă de sex a fost dintotdeauna un măr al discordiei (comparaţie pur accidentală).

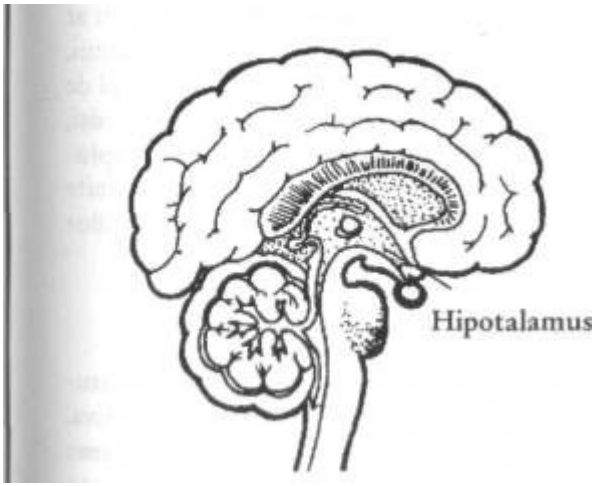

Centrul sexuluiân creier – hipotalamusul

De ce bărbaţii nu se **pot abţine**

Impulsul sexual entuziast şi impulsiv are un scop foarte precis – să asigure continuitatea speciei umane. Ca majori tatea masculilor din rândul mamiferelor, bărbatul trebuie să se desfăşoare în mai multe feluri pentru a reuşi cu adevărat.

Mai întâi, impulsul său sexual trebuie să fie concentrat profund şi să nu fie uşor de distras. Acest lucru îi permite să facă sex aproape în orice condiţii, cum ar fi inclusiv în prezenţa unor

potenţiali duşmani ameninţători ori în orice loc în care se iveşte posibilitatea de a face sex.

Bărbatul are nevoie să ejaculeze într-un timp cât mai scurt pentru a evita să fie prins de animalele de pradă sau de duşmani.

De asemenea, el trebuie să-şi semene sămânţa cât mai departe şi cât mai des. Institutul Kinsey din SUA, lider mondial în cercetările asupra sexului uman, informează că dacă nu ar exista reguli sociale, aproape toţi bărbaţii ar fi promiscui, având în vedere că 80% dintre societăţile umane sunt astfel de când lumea. Odată cu apariţia epocii monogamiei totuşi, nevoile biologice ale bărbaţilor au mutilat permanent cuplurile ce încearcă să clădească o relaţie, această obligativitate fiind una dintre principalele cauze ale problemelor relaţiilor moderne.

De ce femeile sunt fidele

Hipotalamusul femeii este mult mai mic decât al bărbatului, ea având doar cantităţi mici de testosteron care îl pot activa.

De aceea femeile în general au un impuls sexual mai scăzut decât bărbaţii şi sunt mai puţin agresive. Oare de ce natura nu a creat femeia ca pe o nesătulă nimfomană pentru a asigura continuitatea speciilor? Răspunsul constă în lunga

perioadă de timp necesară conceperii şi creşterii unui copil până la vârsta la care să-şi poarte de grijă singur.

La alte specii, cum ar fi iepurii, de exemplu, perioada de gestaţie este de doar şase săptămâni, iar puii se pot hrăni singuri, pot fugi şi se pot ascunde încă de la două săptămâni după naştere. Nu e nevoie de prezenţa iepurelui tată, care să-i apere sau să-i hrănească. Un pui de elefant sau de căprioară poate merge în rând cu ceilalţi curând după naştere. Chiar şi vărul nostru cel mai apropiat, cimpanzeul, supravieţuieşte dacă devine orfan după primele şase luni de la naştere. Mare parte din cele nouă luni de sarcină necesare la om, majoritatea femeilor au diverse restricţii fizice şi este nevoie de cel puţin cinci ani ca un copil să se poată hrăni şi să se poată apăra. Din acest motiv, femeile analizează atent un potenţial tată şi trăsăturile sale caracteristice, precum şi capacitatea de a furniza hrană şi adăpost şi de a se lupta cu duşmanul.

Unii bărbaţi cred că misiunea de părinte încetează odată cu conceperea copilului.

Creierul femeii este programat să găsească un bărbat care să se implice trup şi suflet şi care să rămână suficientă vreme aproape pentru a creşte împreună copiii. Acest lucru se reflectă şi în felul în care femeile îşi caută de obicei un partener pe termen lung.

Bărbaţii sunt asemeni unui cuptor cu microunde, iar femeile asemeni unui cuptor electric

Impulsul sexual masculin este asemeni unui cuptor cu microunde – se aprinde pe loc şi funcţionează la capacitate maximă în câteva secunde şi poate fi oprit de îndată ce mâncarea e gata. Impulsul sexual la femei e asemeni cuptorului electric – se încălzeşte greu, ajunge greu la temperatura maximă şi durează şi mai mult să se răcească.

Graficul următor arată impulsul sexual la bărbatul obişnuit şi la femeie de-a lungul vieţii. El nu a fost adaptat pentru a reflecta diversele perioade din viaţă în care impulsul poate fi mai mare sau mai mic, în funcţie de factorii de mediu, cum ar fi naşterile, decesele, perioada de curtare, pensionările ş.a.m.d. Pentru a demonstra diferenţele de impuls sexual, am simplificat acest grafic spre a ilustra doar diferenţele.

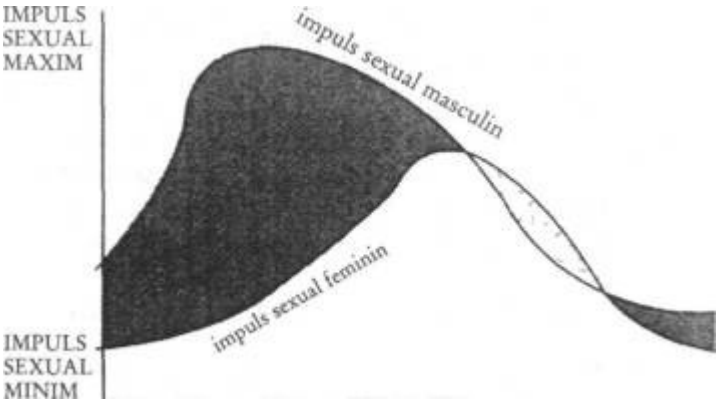

10.20.30.40.50
Graficul sexual masculin şi feminin

Nivelul de testosteron la bărbat descreşte treptat pe măsură ce îmbătrâneşte, iar impulsul sexual descreşte şi el în egală măsură. Impulsul sexual feminin mediu creşte treptat, astfel încât ajunge la maxim între 36 şi 38 de ani, ceea ce explică sindromul „băiatului de jucărie”, cuplul femeie mai în vârstă/ bărbat mai tânăr. Bărbaţii mai tineri au cele mai bune performanţe fizice cu femeile mai în vârstă. Performanţa sexuală a unui bărbat la 19 ani este mai degrabă compatibilă cu cea a unei femei între mult peste 30 şi puţin sub 40. De asemenea, veţi constata pe acest grafic că impulsul sexual al bărbatului la 40 de ani este compatibil cu cel al femeii la 20 de ani, ceea ce explică tipul de combinaţii bărbat mai în vârstă/femeie mai tânără. Există de obicei o diferenţă cam de 20 de ani în cazul acestor combinaţii mai bătrân/mai tânăr. Atunci când spunem că apogeul unui impuls sexual masculin

este la 19 ani şi că el scade ulterior ne referim la nivelul de performanţă fizică. Interesul sexual este de obicei mare cam toată viaţa, în sensul că el poate fi la fel de interesat la 70 de ani pe cât era la 30, numai că nivelul de performanţă nu mai este la fel de mare. Femeia poate fi foarte interesată de sex la sfârşitul adolescenţei (din cauza relaţiei sale în raport cu iubirea), dar simte o dorinţă limitată de sex. Ea poate manifesta acelaşi interes după 30 de ani, când are însă o mai mare dorinţă fizică.

De ce ne certăm în privinţa sexului

Nu uitaţi că discutăm aici despre impulsul sexual în general al tuturor bărbaţilor pe de o parte şi al tuturor femeilor pe de altă parte. Impulsul sexual individual poate varia de la om la om, dar în acest capitol noi discutăm despre impulsul tipic majorităţii.

Există posibilitatea ca o femeie să aibă un impuls sexual mai mare, iar un bărbat un impuls mai mic, numai că reprezintă minorităţi, deci nu reflectă majoritatea. În ansamblu, majoritatea bărbaţilor au un impuls sexual mai mare, iar majoritatea femeilor unul mai mic. Un studiu efectuat de Institutul Kinsey a arătat că 37% dintre bărbaţi se gândesc la sex din 30 în 30 de minute. Numai 11% dintre femei se gândesc la fel de des. Pentru un bărbat, cantitatea mare de testosteron permanentizează impulsul şi de aceea, când e vorba de sex, el este întotdeauna pentru.

Când este vorba de sex, femeile au nevoie de un motiv; bărbaţii au nevoie de un loc în spaţiu.

Zonele haşurate de pe grafic sunt acelea în care majoritatea bărbaţilor şi femeilor se ceartă în privinţa sexului. Până la 30 şi ceva de ani, femeia se va plânge că bărbatul o forţează să facă sex, ceea ce va duce la resentimente de ambele părţi. Adesea, ea îl va acuza că o „foloseşte”. Spre 40 de ani, impulsul sexual al femeii corespunde cu cel al bărbatului şi de multe ori îl depăşeşte. Acest impuls e modalitatea naturii de a o împinge pe ultima sută de metri să facă un copil înainte de menopauză.

Bărbatul la 40 şi ceva de ani poate fi adesea luat prin surprindere de această inversare a rolurilor. Impulsul său sexual este mai mic decât al femeii de aceeaşi vârstă, atunci când al ei se manifestă mult mai puternic. Mulţi bărbaţi se plâng că trebuie să se „conformeze la cerere”, cu alte cuvinte, ea preia comanda.

V-am recomanda să citiţi *Good Loving, Great Sex (Iubire adevărată, sex minunat)* de dr. Roşie King şi *Mars And Venus în The Bedroom (Marte şi Venus în dormitor)* de dr. John Gray. Ambele cărţi oferă tehnici excelente şi strategii de depăşire a diferenţelor de impuls sexual. Majoritatea cuplurilor nici nu vorbesc despre aceste diferenţe şi fiecare se aşteaptă ca partenerul să-i înţeleagă nevoile, numai că natura a fost de altă părere.

Bărbaţii şi femeile au impulsuri sexuale diferite şi majoritatea cuplurilor ating diverse niveluri de impuls sexual în diversele perioade ale săptămânii, lunii şi anului. Este la modă ideea că bărbaţii şi femeile din zilele noastre sunt în egală măsură interesaţi de sex sau, că, de fapt, cuplurile normale se înţeleg perfect din punct de vedere sexual, numai că în realitate lucrurile nu stau aşa. În ciuda a ceea ce scriu poeţii sau gândesc romanticii, impulsul sexual este rezultatul unui cocteil de hormoni emişi de creier. Testosteronul este principalul hormon care creează ceea ce noi numim impulsul sexual şi, aşa bum am discutat în Capitolul 7, iubirea este o combinaţie de substanţe chimice şi reacţii electrice. Cei care cred că iubirea este doar la nivelul minţii au parţial dreptate. Pentru femei, factorii psihologici cum ar fi încrederea, apropierea şi mai ales senzaţia de bine se combină pentru a crea condiţiile în care cocteilul de hormoni este emis de creier. Bărbaţii pot emite acest cocteil oricând şi oriunde.

Studiile efectuate în campusurile universităţilor americane au arătat că atunci când o femeie atrăgătoare se apropie de un bărbat şi îi propune să se culce cu ea, 75% spun „da”, în vreme ce nicio femeie nu spune „da” când este abordată de un bărbat atrăgător.

Impulsul sexual şi stresul

Impulsul sexual la femei poate fi grav afectat

de diverse evenimente din viaţă. Dacă e în pericol de a fi concediată sau are în lucru un proiect foarte complicat, cheltuielile în casă tocmai s-au dublat, copiii sunt bolnavi, a prins-o ploaia şi a udat-o ciuciulete sau a fugit câinele de acasă, nici nu se mai pune problema sexului. Nu-şi mai doreşte decât să se bage în pat şi să se culce.

Când aceleaşi lucruri i se întâmplă unui bărbat, el consideră sexul un fel de calmant – o modalitate de a se destinde în urma problemelor de peste zi. Astfel că la sfârşitul zilei el se repede la femeie, ea îl face insensibil, el îi spune că e frigidă şi ajunge să doarmă pe canapea. Parcă aţi mai auzit, nu, un asemenea scenariu? Interesant e că atunci când bărbaţii sunt întrebaţi în ce stare se află relaţia lor, de obicei o comentează în funcţie de serviciile partenerului din ziua respectivă, de exemplu, dacă ea i-a pregătit micul dejun, i-a călcat cămaşa sau i-a făcut un masaj la tâmple. Femeile descriu starea relaţiei în funcţie de ultimele evenimente, de exemplu, cât de atent a fost cu ea în ultimele luni, de cât de mare ajutor a fost în casă şi cât de mult a comunicat cu ea. Majoritatea bărbaţilor nu înţeleg această diferenţă. El se prea poate să se fi purtat ca un adevărat gentleman şi totuşi ea să refuze actul sexual, pentru că este încă supărată că el a insultat-o pe mama ei cu două săptămâni în urmă.

Un studiu remarcabil a descoperit că nivelul reproşurilor şi al nemulţumirii afişat într-un cuplu este în strânsă legătură cu numărul de boli

infectioase de care soţii vor suferi în următorii cinci ani, mai ales femeile. Cu cât fac mai multe comentarii răuvoitoare, cu atât sunt mai predispuse la infecţii grave. Motivul este că stresul puternic rezultat din certuri slăbeşte sistemul imunitar, drept pentru care corpul este o pradă mult mai uşoară pentru boli, cărora le face faţă cu dificultate.

Frecvenţa actului sexual

Un sondaj efectuat asupra mai multor cupluri din Australia în 1997/1998 a arătat care este frecvenţa medie a actului sexual în cazul cuplurilor. Cei care au participat la acest sondaj au fost aleşi la întâmplare şi el s-a făcut într-un anonimat total, aşa încât se prea poate ca răspunsurile să fi fost sincere.

Vârsta Frecvenţa actului sexual
20 de ani 148 de ori pe an
30 de ani 110 de ori pe an
40 de ani 78 de ori pe an
50 de ani 61 de ori pe an
60 de ani 61 de ori pe an

Nu uitaţi că aceasta este o medie. Unii subiecţi de 65 de ani făceau sex de şase ori pe săptămână, în vreme ce unii de 20
de ani încă nu făcuseră sex niciodată, dar astea sunt mai degrabă excepţii. Interesant este

că 8.1 % dintre cupluri susţineau că sunt nefericite din cauza vieţii sexuale şi, presupunând că erau sincere, asta înseamnă că probabil fuseseră multe discuţii în legătură cu apetitul sexual al bărbaţilor. Procentajul cuplurilor care susţineau că au o viaţă sexuală satisfăcătoare în ţările occidentale de obicei se situează la aproximativ 60%.

Un studiu american a constatat că toţi albii au în mare cam acelaşi număr de partide de sex, femeile de origine hispanică fac dragoste mai des decât cele de culoare sau decât cele albe (care se situează în jurul aceleiaşi medii), iar femeile de culoare au şanse cu 50% mai mari decât femeile albe să atingă orgasmul de fiecare dată când fac sex. Bărbaţii asiatici au cel mai mic număr de relaţii sexuale, ceea ce corespunde nivelului lor scăzut de testosteron.

Sex pe creier

Revista de Demografie Americană a publicat descoperirile unui grup de cercetători care au făcut un sondaj pe zece mii de adulţi în 1997 şi au descoperit o legătură între impulsul sexual şi inteligenţă. Cu cât suntem mai deştepţi, cu atât facem mai puţin sex sau vrem să facem. Intelectualii cu calificări postuniversitare fac sex de 52 de ori pe an, comparativ cu media de 61 de ori pe an pentru simplii absolvenţi, în vreme ce cei fără şcoală au o medie de 59 de ori. Bărbaţii cu

program fix de la 9.00 la 5.00 fac sex de 48 de ori pe an, faţă de 82 de ori pe an, cât fac cei care muncesc peste 60 de ore pe săptămână – cantitatea mai mare de testosteron probabil că reprezintă diferenţierea în privinţa apetitului de muncă şi de sex. Cei cărora le place jazul fac sex cu 34% mai mult decât cei cărora le place muzica pop şi cel mai puţin sex fac cei cărora le place muzica clasică.

O femeie este în siguranţă cu un chinez căruia îi place muzica clasică şi lucrează cu o jumătate de normă, dar ar trebui să se ferească de un pianist de jaz foarte muncitor.

Pentru bărbaţi, testosteronul apare în cinci până la şapte valuri pe zi şi este mai mare la răsăritul soarelui – aproape de două ori mai mare decât în orice moment al zilei – pentru a dispărea spre sfârşitul zilei de vânătoare. În medie, testosteronul bărbatului este cu 30% mai puţin seara când stă şi se uită într-un punct fix.

„M-am sculat la 6.00 dimineaţa şi nevastă-mea mă împungea cu coada măturii!”, ne-a spus un bărbat după ce am ţinut o conferinţă. „Când am întrebat ce face, ea mi-a spus: «încearcă şi tu să vezi cum e!»”.

Cum ne poate ajuta sexul în ameliorarea sănătăţii

Există impresionant de multe dovezi ale faptului că sexul face bine la sănătate. Un interludiu amoros în medie de trei ori pe săptămână arde până la 35 de mii de KJ, ceea ce este egal cu o alergare de 130 km pe an. Sexul sporeşte nivelul testosteronului, ducând la întărirea oaselor şi a muşchilor şi furnizează un colesterol de bună calitate. Cercetătoarea în domeniul sexului dr. Beverley Whipple spune: „Endorfinele, care sunt calmantele naturale ale organismului, sunt declanşate în timpul sexului şi ajută la potolirea durerilor, energizează şi sunt bune contra artritei". Hormonul D H E A (dehidropiandros-teron) este degajat cu puţin înaintea orgasmului şi îmbunătăţeşte percepţia, construieşte sistemul imunitar, inhibă dezvoltarea tumorilor şi întăreşte oasele. La femei, oxitocina, hormonul care trezeşte dorinţa de mângâiere, este emanat în cantităţi mari în timpul actului sexual, iar nivelul de estrogen creşte la rândul său. Dr. Harold Btoomfield, în cartea sa *The Power of five (Puterea celor cinci),* arată cum estrogenul are strânsă legătură cu oase mai puternice şi un sistem cardiovascular mai sănătos la femei. Efectul tuturor acestor hormoni este să protejeze inima şi să prelungească viaţa, pentru că mai mult sex înseamnă o viaţă mai lungă şi mai puţin stres. Lista avantajelor unei vieţi sexuale foarte active este tot mai lungă.

Monogamie şi poligamie

Poligamia înseamnă că un bărbat sau o femeie are mai mult de un partener în acelaşi timp. Probabil că până acum aţi ajuns la concluzia că specia umană nu este monogamă din fire. Sigur că înaintea răspândirii ideologiei iudeo-creştine, peste 80% dintre societăţile umane erau poligame, mai ales din motive de supravieţuire.

Unii bărbaţi cred că monogamia este un fel de lemn din care se face mobila.

Monogamia înseamnă că un mascul are permanent ca partener o singură femelă, ceea ce este firesc pentru anumite specii de animale cum ar fi vulpile, gâştele şi vulturii. Masculul şi femela monogami din regnul animal au de obicei aceeaşi dimensiune fizică, iar îndatoririle părinteşti sunt împărţite în egală măsură, 50/50. La speciile poligame, masculii sunt de obicei mai mari, mai coloraţi, mai agresivi şi mai puţin implicaţi în creşterea puilor. Masculii din categoria animalelor poligame se maturizează sexual mult mai târziu decât femelele, astfel încât conflictele concurenţiale să fie evitate între masculii mai bătrâni şi cei mai tineri, care sunt mai lipsiţi de experienţă şi deci au mai puţine şanse să supravieţuiască unei încăierări. Masculii umani corespund caracteristicilor fizice ale speciilor poligame; nu e deci de mirare că bărbaţii dau o luptă permanentă pentru a rămâne monogami.

De ce bărbaţii calcă strâmb

Unde se încadrează însă căsătoria în stilul de viaţă al animalelor care au un mascul promiscuu din punct de vedere biologic?

Promiscuitatea este practic configurată în creierul bărbatului, reprezentând o moştenire a evoluţiei sale în timp. De-a lungul istoriei omenirii, războaiele au scăzut alarmant numărul bărbaţilor, drept pentru care era normal ca un trib să dorească mai mulţi bărbaţi. Numărul bărbaţilor care se întorceau de pe câmpul de luptă era mai mic decât al celor care plecau. Asta înseamnă că întotdeauna exista un număr mare de văduve, creându-se un fel de harem pentru bărbaţii care se întorceau din luptă, acest harem transformându-se într-o strategie eficientă de supravieţuire a tribului.

Naşterea băieţilor era considerată un eveniment minunat, pentru că întotdeauna era nevoie de bărbaţi în plus care să apere comunitatea. Fetele erau o dezamăgire, pentru că invariabil tribul avea un surplus de femei. Aşa aveau să rămână lucrurile sute de mii de ani. În plus, bărbatul model este în continuare dotat cu un hipotalamus mai mare şi cu o enormă cantitate de testosteron, care să îi satisfacă nevoia străveche de a se reproduce. Realitatea este că bărbaţii, ca majoritatea primatelor şi a altor mamifere, nu sunt făcuţi să fie complet monogami

din punct de vedere biologic.

Enorma industrie a sexului pentru bărbaţi este o dovadă mai mult decât pertinentă. Practic, toate fotografiile, casetele erotice, prostituţia şi imaginile pornografice de pe Internet au ca public ţintă bărbaţii, ceea ce demonstrează că şi atunci când ei pot trăi o relaţie perfect monogamă organizarea lor la nivelul creierului solicită o stimulare mentală poligami. Trebuie înţeles totuşi că atunci când discutăm despre nevoia bărbaţilor de a face sex în afara cuplului vorbim şi de o *înclinaţie* biologică. Noi nu facem reclamă unor legături extraconjugale şi nici nu încercăm să găsim justificări bărbaţilor pentru infidelităţile lor. Actualmente, trăim într-o lume complet diferită de cea a trecutului şi propria noastră biologie este adesea în contradicţie cu speranţele şi nevoile noastre.

Biologia umana este periculos de demodată

Faptul că uneori este o chestiune instinctivă sau firească nu înseamnă că ne face şi bine. La nivelul circuitului creierului, un fluture de noapte are o atracţie instinctivă faţă de luminile puternice, ceea ce îi permite să poată străbate distanţe mari în plin întuneric folosindu-se de stele şi de lună.

Din păcate, fluturele de noapte modern trăieşte şi el într-o lume total diferită faţă de cea în care s-a dezvoltat. Acum avem şi fluturi de

noapte şi ţânţari. Făcând ceea ce e firesc şi instinctiv, fluturele de noapte modern zboară spre becuri şi este topit pe loc. Înţelegându-şi nevoile biologice, bărbaţii moderni pot evita această autoincinerare, care ar fi rezultatul firesc al impulsului natural.

Există un mic procentaj de femei cu legături extraconjugale, iar motivaţia lor este de obicei diferită de cea a bărbaţilor. Pentru a fi incitat sexual, creierul apărătoarei cuibului trebuie să fie activat de o gamă de criterii cu totul diferite decât simpla promisiune de sex. Majoritatea femeilor doresc **o** relaţie sau cel puţin o legătură sentimentală înainte de a simţi dorinţa de a face sex. Majoritatea bărbaţilor nu-şi dau seama că odată ce femeia va avea sentimentul unei legături de iubire cu plăcere se va dărui trup şi suflet în următoarele trei până la şase luni. Cu excepţia unui mic procentaj de nimfomane, majoritatea femeilor simt o mare nevoie de contact fizic sexual doar în timpul perioadei de ovulaţie, care durează câteva zile sau câteva ore.

Dacă nu se abţin, majoritatea bărbaţilor vor cădea într-o adevărată prăpastie a legăturilor extraconjugale fără rost, în ideea că astfel ar putea garanta supravieţuirea trupului. Un sondaj făcut de Institutul de Sănătate American a arătat că 82% dintre băieţii între 16 şi 19 ani sunt tentaţi de ideea de a participa la o orgie cu necunoscuţi, în vreme ce doar *2%* dintre fete sunt de aceeaşi părere. Celorlalte ideea li s-a părut de-a dreptul

respingătoare.

Femeia doreşte mult sex cu bărbatul pe care îl iubeşte, bărbatul doreşte mult sex.

Sindromul cocoşului

Cocoşul este întruchiparea masculului în lumea păsărilor.

El poate să se împerecheze aproape permanent cu găinile, chiar şi de peste 60 de ori într-o perioadă de împerechere.

Totuşi, el nu poate să se împerecheze cu aceeaşi găină de mai mult de cinci ori pe zi. A şasea oară, îşi pierde complet interesul şi nu mai reuşeşte să se „stimuleze”, în schimb, dacă apare altă găină, se poate împerechea cu acelaşi entuziasm ca în primul caz. Acesta se mai numeşte şi „sindromul cocoşului”.

Taurul nu mai manifestă niciun interes după ce se împerechează de şapte ori cu aceeaşi vacă, dar se poate aprinde iar dacă apare una nouă. Când ajunge cam la a zecea vacă nouă, el continuă să dea un spectacol impresionant.

Un berbec nu se va împerechea cu o oaie de mai mult de cinci ori, dar se poate împerechea cu altele cu un zel extraordinar. Chiar dacă fostele partenere sexuale ale berbecului sunt date cu alt parfum sau li se pune o pungă în cap, el tot nu mai e în stare de nimic. Nu poate fi păcălit. Aceasta este modalitatea prin care natura se asigură că

sămânţa masculului este împrăştiată cât mai mult posibil, pentru a se ajunge la un număr cât se poate de mare de împerecheri care să asigure supravieţuirea speciei respective.

Bărbaţii dau un nume penisului lor pentru că nu vor ca un necunoscut absolut să ia 99% din decizii în locul lor.

Pentru tinerii sănătoşi, numărul este tot cam de cinci. Într-o zi bună, el poate face sex cu aceeaşi femeie de cinci ori, dar la al şaselea bis de obicei clachează. Dacă apare însă o altă femeie, asemeni cocoşilor şi taurilor, interesul lui creşte iar (totodată şi părţi din anatomia sa).

Nevoia sexuală a bărbatului este atât de puternică, încât dr. Patrick Carnes de la Institutul de Recuperare Sexuală din Los Angeles estimează că până la 8% dintre bărbaţi sunt dependenţi de sex, comparativ cu procentajul de sub 3% la femei.

De ce îşi doresc bărbaţii ca femeile să se îmbrace ca nişte târfe (dar niciodată în public)

Mintea bărbatului are nevoie de varietate. Ca majoritatea masculilor din specia mamiferelor, bărbatul este programat să caute şi să se împerecheze cu cât mai multe femele sănătoase. De aceea bărbaţilor le place tot ce e nou, cum ar fi lenjeria sexy, în cazul unei relaţii monogame. Spre

deosebire de alte mamifere, bărbaţii se pot amăgi să creadă că au un adevărat harem cu diverse femei doar pentru că le îmbracă pe partenerele lor în haine şi lenjerie sexy. De fapt, aceasta este modalitatea lor de a le pune o pungă în cap, spre a părea mereu că este vorba de altcineva. Majoritatea femeilor cunosc efectul imediat al lenjeriei asupra bărbatului, deşi puţine pricep de ce este atât de mare întotdeauna de Crăciun raioanele de lenjerie din super-marketuri sunt pline de bărbaţi care, dintr-un adevărat spirit de turmă, încearcă să găsească un cadou cât mai sexy pentru partenerele lor. În ianuarie, femeile stau la coadă încercând să ducă înapoi marfa. „Nu e genul meu”, spun ele. „Lui îi place să mă îmbrac ca o târfă!” Târfa este de fapt o prostituată profesionistă care vinde sex şi care a făcut un studiu de piaţă aflând ce se cere, oferind ce se cumpără mai bine. Un studiu făcut în America a arătat că femeile care poartă lenjerie erotică foarte variată au nişte soţi mult mai fideli decât femeile care preferă lenjeria din bumbac alb. Aceasta este una din căile prin care bărbatul îşi manifestă dorinţa de varietate într-o relaţie de tip monogam.

De ce bărbaţii sunt o minune care durează trei minute

Pentru a face trecerea de la un început rece la un orgasm, timpul mediu pentru un bărbat

sănătos este cam de două minute şi jumătate. Pentru o femeie sănătoasă, acelaşi timp este în medie de 13 minute. Pentru majoritatea mamiferelor, împerecherea este o chestiune rapidă, pentru că atunci când sunt preocupate sa fie împreună, ele sunt vulnerabile în faţa animalelor de pradă. Sexul rapid a fost soluţia Naturii de a salva speciile.

„Eşti un amant jalnic”, spune ea.

„Cum poţi să-ţi dai seama numai după două minute?”, întreabă el.

În funcţie de vârstă, de sănătate şi de chef, mulţi bărbaţi pot face sex de mai multe ori pe zi, erecţia durând diverse perioade de timp. Sigur că este mult mai impresionant decât în cazul babuinului african care se împerechează în doar 10-20 de secunde şi face doar 4 până la 8 mişcări pelviene în timpul unei împerecheri, dar devine total nesemnificativ în faţa şobolanului sălbatic, care se pare că se împerechează de până la 400 de ori în 10 ore. Dar pe primul loc în regnul animal este şoarecele Shaw, care deţine recordul sexual absolut de peste 100 de împerecheri pe oră.

Rolul testiculelor

„Trebuie să ai co... ca să reuşeşti asta!” Aceasta este o exprimare foarte des întâlnită şi care subliniază felul în care, inconştient,

recunoaştem relaţia dintre dimensiunea testiculelor şi îngâmfare. În lumea animală, dimensiunea testiculelor – în raport cu restul corpului – este principalul factor de determinare a nivelului de testosteron. Dimensiunea testiculelor nu are însă neapărat legătură directă cu dimensiunea corpului. O gorilă, de exemplu, cântăreşte de patru ori mai mult decât un cimpanzeu, dar testiculele cimpanzeului sunt de patru ori mai grele decât ale gorilei. Testiculele unei vrăbiuţe sunt de opt ori mai mari relativ la masa corpului ei decât ale vulturului, astfel vrăbiuţa devenind cea mai plină de dorinţă sexuală. Iată cum stau lucrurile de fapt: dimensiunea testiculelor determină nivelul de fidelitate al bărbatului sau monogamia. Cimpanzeul african Bonobo are cele mai mari testicule dintre toate primatele şi face sex încontinuu cu orice femelă îi iese în cale, dar atotputernica gorilă, cu nişte testicule relativ mici, abia de face sex o dată pe an, deşi are propriul său harem. În funcţie de raportul testicule/corp, masculii au testicule de dimensiune medie comparativ cu primatele. Acest lucru înseamnă că bărbaţii produc suficient testosteron pentru a fi încurajată o viaţă sexuală extraconjugală, însă suficient de puţin pentru a fi respectată starea de monogamie în funcţie de anumite reguli stricte stabilite de femei, de religie sau de societatea în care trăiesc.

Privind lucrurile în această lumină, pare logic

ca lideri politici precum Bill Clinton, John F. Kennedy, Winston Churchill sau Saddam Hussein să aibă nişte testicule peste medie ca dimensiune, deşi n-am reuşit să ne apropiem îndeajuns cât să putem verifica. Ca urmare, impulsul lor sexual va fi mult mai mare decât la un bărbat obişnuit şi va avea nevoie de o mai mare „piaţă de desfacere”. În general, lumea îi pune pe adevăraţii posesori de mult testosteron în posturi care presupun putere şi aşteaptă apoi de la ei să se comporte la fel de potolit din punct de vedere sexual ca un motan castrat. Realitatea este că impulsul sexual puternic i-a determinat să ajungă în asemenea posturi importante ale puterii şi culmea este că tot asta le va aduce şi pierzania.

Ray se uită la caseta cu propria sa nuntă de la coadă la cap şi spune că aşa-şi imaginează el că iese din biserică un om liber.

S-ar putea ca în curând să se găsească o soluţie acestei nevoi imperioase de călcat strâmb a bărbaţilor. În 1999, doctorii Larry Young şi Thomas Insei de la Universitatea Emory din Atlanta au făcut studii pe două grupe de rozătoare, cunoscute şi sub numele de şoareci de câmp. Ei au folosit două tipuri: şoarecele monogam de prerie şi vărul său poligam, şoarecele de munte, care are în proporţie de 99% aceleaşi gene. În revista *Nature,* Young şi Insei au povestit cum au luat gene (care se mai numesc şi

gene receptoare de vasopre-sin) cu rol în comportamentul masculin – inclusiv în ce priveşte agresivitatea, comunicarea, activitatea sexuală şi memoria socială – de la un şoarece de câmp monogam şi le-au introdus la unul poligam. Ei au constatat că „noii şoareci" obţinuţi astfel se împrieteneau mai uşor cu femelele şi se comportau din multe puncte de vedere mai curând monogam.

Există o singură soluţie garantată a problemei în privinţa infidelităţii masculine – castrarea. Nu numai că bărbatul ar deveni brusc monogam, dar nici n-ar mai trebui să se bărbierească atât, n-ar mai cheli şi ar trăi mai mult. Studiile făcute pe diverse persoane din instituţiile de boli mintale au arătat că bărbaţii castraţi trăiesc în medie 69 de ani, în vreme ce aceia ale căror testicule rămân intacte trăiesc în medie doar 56. Acelaşi lucru este valabil şi pentru motanul vostru.

Ar fi de aşteptat ca viitoarele generaţii de bărbaţi să fie mult mai puţin potente decât cele din ziua de azi. Dimensiunea testiculelor şi producerea de spermă sunt în scădere de zeci de ani încoace. Există dovezi care arată că strămoşii noştri aveau testicule mult mai mari decât bărbatul modern şi, comparativ cu alte primate, omul produce cantităţi mult mai mici de spermă în raport cu gramul de ţesut decât verii săi gorila şi cimpanzeul. Cantitatea qaedie de spermă la un bărbat este acum aproximativ la jumătate

comparativ cu a celor din anii 1940, deci „producem” masculi mult mai puţin masculini decât bunicii lor.

Se poate gândi şi **cu testiculele**

Dr. Robin Baker de la Facultatea de Ştiinţe Biologice din cadrul Universităţii din Manchester s-a ocupat de un studiu remarcabil care a arătat că, de fapt, creierul bărbatului „simte” la nivelul subconştientului când femeia este în perioada de ovulaţie, din comportamentul acesteia. Corpul lui calculează în acel moment şi produce exact cantitatea de spermă ce asigură o şansă cât mai mare de concepere a unui copil. De exemplu, dacă un cuplu face sex zilnic, în perioada de ovulaţie a femeii, corpul lui poate produce până la 100 de milioane de spermatozoizi de fiecare dată. Dacă n-a văzut-o de câteva zile, corpul lui va produce 300 de milioane de spermatozoizi odată şi 500 de milioane dacă n-a văzut-o de cinci zile – chiar dacă între timp a făcut sex zilnic cu altă femeie. Pornind de la calculele biologice din mintea sa, corpul produce suficient cât să-şi facă treaba, adică să conceapă şi să îndepărteze orice concurenţă reprezentată de o altă spermă eventual prezentă.

Bărbaţii şi privirile lor indecent

Bărbaţii sunt stimulaţi vizual, femeile auditiv.

Creierul bărbatului este astfel configurat încât să se uite după formele femeii şi de aceea imaginile erotice au un impact atât de mare asupra lui. Femeia care receptează o mai mare gamă de informaţii senzoriale vrea să audă cât mai multe vorbe dulci. Sensibilitatea femeii la complimente este atât de puternică, încât multe femei chiar preferă să închidă ochii atunci când amantul le şopteşte lucruri cât mai plăcute la ureche.

Concursurile de Miss Univers înregistrează o mare audienţă atât în rândul bărbaţilor cât şi al femeilor, dar sondajele de televiziune arată că sunt mai mulţi telespectatori bărbaţi decât femei. Asta pentru că bărbaţii sunt atraşi de formele femeilor, iar aceste concursuri sunt de fapt o ocazie acceptată de toată lumea ca bărbaţii să se uite lung şi indecent. În schimb, concursurile de Mister Univers nu interesează aproape pe nimeni şi rareori sunt televizate. Asta pentru că nici bărbaţii şi nici femeile nu sunt interesaţi de un mascul pasiv, pentru că atracţia faţă de un bărbat depinde de obicei de capacităţile sale şi de vitejiile sale fizice.

Concursurile de Miss Univers sunt urmărite mai ales de bărbaţi, dar concursurile de Mister Univers nu impresionează pe nimeni.

Când o femeie cu un corp frumos trece pe lângă un bărbat, cum acesta nu are o bună percepţie vizuală periferică, el întoarce capul să o

privească şi intră într-un fel de stare de transă. Nu mai clipeşte şi salivează, reacţie descrisă de femei prin sintagma „a-i curge balele”. Dacă un cuplu se plimbă pe stradă şi le iese în cale o Miss Mini, legănându-se chiar pe trotuarul de vizavi, percepţia vizuală periferică îi permite femeii să o observe înaintea bărbatului. Ea va face imediat comparaţie între sine şi potenţiala concurentă, de obicei cu accente negative la propria ei adresă. Când în sfârşit o vede şi bărbatul, el este aspru criticat de femeie, care îl acuză că priveşte indecent. Într-o asemenea situaţie, femeia are de obicei două gânduri la fel de negative: mai întâi, în mod greşit, crede că bărbatul ar putea s-o prefere pe cealaltă şi în al doilea rând că ea nu arată la fel de bine ca rivala. Bărbaţii sunt atraşi din punct de vedere vizual de rotunjimi, de lungimea picioarelor şi de forme în general. *Orice* femeie bine proporţionată şi cu „forme” va atrage întotdeauna atenţia bărbatului.

Bărbaţii preferă mai degrabă ca femeile să arate bine şi nu să fie deştepte, pentru că majoritatea văd mai bine decât gândesc.

Asta nu înseamnă că bărbatul doreşte imediat să ajungă în patul celeilalte femei, dar asta îi aminteşte că e şi el mascul şi că rolul său în evoluţia omului este să caute ocazii pentru a spori numărul membrilor tribului. La urma urmei, el nici n-o cunoaşte pe cealaltă femeie şi n-are cum să se

gândească la o relaţie pe termen lung cu ea. Acelaşi principiu se aplică şi bărbatului care priveşte afişul dintr-o revistă sexy. Când o priveşte pe femeia aceea goală, el nu se întreabă dacă are şi o personalitate interesantă, dacă ştie să gătească sau să cânte la pian. Se uită la formele ei, la rotunjimi şi la dotarea ei fizică – punct. De fapt, în cazul lui, nu e o diferenţă prea mare între a admira un asemenea afiş si o şuncă din vitrina unui magazin. Nu încercăm să găsim scuze pentru privirile indecente, grosolane şi ostentative ale bărbaţilor; pur şi simplu explicăm faptul că dacă un bărbat e surprins privind lung asta nu înseamnă neapărat că nu-şi iubeşte partenera – e o reacţie strict biologică. De asemenea, este interesant de observat că în locurile publice cum ar fi plaja sau piscina studiile arată că femeile se uită chiar mai indecent decât bărbaţii. Fiind dotate cu o mai bună percepţie vizuală periferică, femeile sunt prinse rareori.

Ce trebuie să facă bărbaţii

Unul dintre cele mai eficiente complimente pe care le poate face un bărbat unei femei este să nu se „zgâiască” cum nu se cade la o altă femeie, în special în public, ci să îi facă simultan partenerei sale un compliment. De exemplu: „Sigur că are nişte picioare trăsnet, dar pur pariu că n-are simţul umorului… Nu-i ea de talia ta, iubito”. Atunci când această abordare este

utilizată în prezenţa altor persoane, în special a prietenelor ei, aduce mari avantaje bărbatului care are curajul să încerce aşa ceva. Femeile trebuie să înţeleagă că bărbaţii n-au încotro din punct de vedere biologic şi de aceea se uită după formele altor femei, dar că ele, partenerele, n-ar fi cazul să se simtă ameninţate. O modalitate ca femeia să detensio-neze situaţia în care se află bărbatul ar fi ca ea s-o observe mai întâi pe cealaltă şi tot ea să facă întâiul comentariu. De asemenea, bărbatul trebuie să înţeleagă că nici unei femei nu-i place ca el să se uite lung şi indecent după o alta.

Ce ne dorim de fapt pe termen lung

Acesta este graficul unui sondaj efectuat pe mai mult de 15.000 de bărbaţi şi femei între 17-60 de ani, care au specificat în ordinea importanţei ce caută de fapt femeile pe termen lung la partenerul lor sexual şi ce *cred* bărbaţii că-şi doresc femeile.

A B

Ce vor femeile Ce cred bărbaţii că vor femeile

1. Personalitate 1. Personalitate
2. Umor *2.* Corp frumos
3. Sensibilitate 3. Umor
4. Inteligenţă 4. Sensibilitate
5. Corp frumos 5. Să arate bine

Studiul arată că bărbaţii înţeleg destul de bine ce doreşte o femeie de la un bărbat. Bărbaţii plasează pe un loc important în lista B „corpul frumos”, ceea ce nu reprezintă însă un criteriu foarte important pe lista femeilor. 15% dintre bărbaţi au considerat că este important pentru o femeie să ai un penis mare, însă doar 2% dintre femei au declarat că aşa ceva ar conta. Unii bărbaţi sunt atât de convinşi că dimensiunea penisului este de o importanţă majoră, încât în sex-shopuri se vinde în prezent aparatură pentru prelungirea penisului, precum şi reviste de tot felul în acest sens.

Şi acum să vedem ce-şi doresc bărbaţii pe termen lung de la partenerul lor sexual şi ce *cred* femeile că-şi doresc ei.

C D

Ce vor bărbaţii Ce cred femeile că vor bărbaţii

1. Personalitate 1. Să arate bine
2. Să arate bine 2. Corp frumos
3. Inteligenţă 3. Sâni
4. Umor 4. Funduleţ
5. Corp frumos 5. Personalitate

După cum vedeţi, femeile sunt mult mai puţin conştiente de criteriile bărbaţilor în privinţa a ceea ce-şi doresc ei de la partenere pe termen lung. Asta pentru că femeile îşi bazează presupunerile pe trăsăturile comportamentale pe

care le văd sau le aud de la bărbaţi – bărbaţi care se uită cu gura căscată după femei. Lista A cuprinde criterii atât pentru termen scurt cât şi pentru termen lung în privinţa a ceea ce femeile îşi doresc de la un bărbat, numai că la bărbaţi lucrurile stau altfel.

Lista D reprezintă ceea ce vrea un bărbat de la o femeie când abia o cunoaşte, dar Lista C reprezintă ce vrea de la ele pe termen lung.

De ce bărbaţii vor „un singur lucru”.

Bărbaţii vor sex; femeile vor iubire. Lucrul acesta este cunoscut de mii de ani, dar de ce e aşa şi ce s-ar putea face rareori intră în discuţie. Reprezintă o sursă majoră de nemulţumire şi de certuri între bărbaţi şi femei. Întrebaţi majoritatea femeilor ce doresc de la un bărbat. De obicei, vor spune că or să aibă umeri laţi, talie subţire, membre zdravene – tot ceea ce trebuie pentru a prinde sau a se lupta cu animalele – plus că trebuie să fie atent, blând şi sensibil la nevoile ei, să ştie să întreţină o conversaţie, ceea ce reprezintă atributele femeii. Din păcate pentru majoritatea femeilor, combinaţia dintre un trup bărbătesc şi valorile preţuite de femei nu apare decât la bărbaţii homosexuali sau efeminaţi.

Bărbatul trebuie să înveţe arta de a aduce plăcere unei femei, pentru că acest lucru nu vine de la sine. El este vânător – este configurat să rezolve probleme, să vâneze prânzul şi să se lupte

cu duşmanii. La sfârşitul zilei, el nu vrea decât să se uite într-un punct fix, să dea de câteva ori din pelvis ca să aibă un trib cât mai populat. Pentru ca o femeie să simtă dorinţa de sex, ea trebuie să se simtă iubită, adorată şi importantă.

Aici este problema pe care cei mai mulţi n-o înţeleg: bărbatul trebuie ca mai întâi să facă sex şi apoi să se armonizeze sentimentelor. Din păcate, femeia are nevoie mai întâi de sentimente ca să se armonizeze în timpul partidei de sex. Bărbatul e făcut să vâneze, corpul lui este condiţionat de această îndeletnicire, neluând în seamă frigul extrem, zăpada, canicula sau arşiţa. Pielea lui este desensibilizată, aşa încât suportă mai uşor rănile, arsurile sau frigul. De-a lungul timpului, lumea bărbatului a fost populată permanent de lupte şi moarte – deci n-a avut vreme să-şi exprime sensibilitatea faţă de nevoile altora, să comunice ori să aibă sentimente profunde. Dacă şi-ar fi petrecut timpul comunicând sau exprimându-şi compasiunea, bărbatul nu s-ar mai fi putut concentra şi şi-ar fi lăsat tribul la voia întâmplării, deci pradă atacurilor. Femeia trebuie să înţeleagă că aşa sunt construiţi bărbaţii din punct de vedere biologic şi că ar fi bine să descopere strategiile ideale de abordare.

Femeile sunt învăţate de mamele lor că bărbaţii nu vor decât „un singur lucru” – sex, ceea ce nu este întru totul real. Bărbaţii doresc şi iubire, dar ei nu o pot obţine decât *prin* raportul sexual.

Priorităţile sexuale ale bărbatului şi ale femeii sunt atât de diferite, încât n-are rost să se chinuie reciproc. Niciunul n-are încotro; aşa sunt făcuţi. În plus, tocmai contrariile se atrag.

Doar la partenerii homosexuali sau lesbiene dorinţa sexuală este de obicei aceeaşi, acesta fiind motivul pentru care homosexualii şi lesbienele nu au certuri în privinţa iubirii/sexului atât de des ca heterosexualii.

De ce încetează brusc relaţiile sexuale Cel care a zis că dragostea bărbatului trece prin stomac a ţintit prea sus. După ce bărbatul a avut o partidă de sex grozavă, iese la suprafaţă partea mai blândă, mai feminină din el.

Dintr-odată, aude ciripitul păsărelelor, îl impresionează culorile copacilor, simte parfumul florilor şi este impresionat de versurile unei melodii. Inainte de raportul sexual, cel mult a observat păsărelele din pricina mizeriei pe care au făcut-o pe maşina lui. Bărbatul trebuie să înţeleagă că această latură ce iese la iveală după-sex este ceea ce-i place cel mai mult femeii, considerând că e ceva extraordinar de seducător. Dacă poate să găsească un sistem de practicare a acestui tip de sentimente, va reuşi s-o tulbure pe femeie înainte să facă sex. În acelaşi timp, femeia trebuie să înţeleagă cât de importantă este o partidă de sex reuşită tocmai pentru a putea avea acces la această altă personalitate a bărbatului şi să-i explice cât de mult o farmecă asta.

La începutul unei noi relaţii, întotdeauna

partida de sex este minunată şi plină de iubire. Ea este foarte dispusă la sex, iar el îi oferă multă dragoste, fiecare hrănind nevoile celuilalt.

După câţiva ani însă, bărbatul devine tot mai preocupat de vânatul-prânzului, iar femeia de apăratul-cuibului şi de aceea sexul şi iubirea par să dispară simultan. Bărbaţii şi femeile sunt în egală măsură răspunzători de viaţa sexuală bună sau rea pe care o au, dar adesea fiecare dă vina pe celălalt când lucrurile merg prost. Bărbaţii trebuie să înţeleagă că o femeie are nevoie să i se dea atenţie, să fie lăudată şi răsfăţată cu mult înainte ca ea să încălzească cuptorul electric. Femeile trebuie să nu uite că bărbaţii se exprimă din punct de vedere sentimental doar *după* o partidă excelentă de sex. Bărbatul nu trebuie să uite ce a simţit după partida de sex şi să retrăiască acele sentimente faţă de partenera lui când doreşte să facă din nou dragoste. Femeia trebuie să fie dispusă să-l ajute.

Cheia constă în sex. Când cuplul se înţelege bine în pat întreaga relaţie se îmbunătăţeşte simţitor.

Cum poate un bărbat să satisfacă de fiecare dată o femeie: S-o mângâie, s-o laude, s-o răsfeţe, s-o desfete, s-o savureze, s-o maseze, să repare diverse lucruri, să fie înţelegător, să-i facă serenade, să nu uite de complimente, s-o susţină, s-o hrănească, s-o alinte, s-o aţâţe, să aibă umor, s-o liniştească, s-o stimuleze, s-o dezmierde, s-o consoleze, s-o îmbrăţişeze, să ignore kilogramele

în plus, s-o strângă în braţe, s-o incite, s-o împace, s-o protejeze, să-i telefoneze, să anticipeze, s-o pupe, s-o consoleze, s-o ierte, să-i fie complice, s-o distreze, s-o încânte, să ţină la ea, să fie atent, s-o fascineze, să aibă grijă de ea, să aibă încredere, s-o apere, s-o îmbrace, să se mân-drească cu ea, s-o sanctifice, s-o recunoască, s-o cocoloşească, s-o lase să se cuibărească la pieptul lui, să fie gata să-şi dea viaţa pentru ea, să viseze la ea, s-o tachineze, s-o răsplătească, s-o ţină de mână, să-i îngăduie cât mai multe, să o idolatrizeze, să o venereze.

Cum poate o femeie să satisfacă de fiecare dată un bărbat: S-o simtă goală puşcă.

Ce vor bărbaţii de la o partidă de sex

Pentru bărbaţi e simplu: să se descarce prin orgasm. După o partidă de sex, bărbatul slăbeşte (unii spun că se întâmplă asta pentru că li se goleşte creierul), şi cum a pierdut din greutate, corpul simte nevoia, ca şi bărbatul de altfel, să se odihnească spre a se reface. De aceea bărbaţii adorm buştean deseori după o partidă de sex. Femeia se enervează din cauza asta şi îl consideră egoist sau crede că nu-i pasă de ea.

De asemenea, bărbaţii folosesc sexul pentru a exprima fizic ceea ce nu sunt în stare să exprime sentimental. Când bărbatul are probleme, de exemplu nu-şi găseşte o slujbă, trebuie să plătească o datorie sau să găsească o soluţie unei

dispute, mai mult ca sigur că va folosi sexul pentru a se destinde din starea intens emoţională în care se află. De obicei, femeile nu înţeleg acest lucru şi se consideră „folosite”, nepricepând că bărbatul are o problemă pe care n-o poate rezolva uşor.

Bărbaţii visează că fac dragoste cu două femei, femeile visează şi ele la doi bărbaţi – în sensul că si-ar dori să aibă pe cineva cu care să vorbească după ce el adoarme.

Puţine sunt problemele pe care bărbaţii nu le pot rezolva printr-o partidă de sex. Experienţele făcute arată că bărbaţii care au o nevoie sexuală pe care şi-o înăbuşă au dificultăţi cu auzul, cu gândirea, cu şofatul sau cu manevrarea unei aparaturi greoaie. De asemenea, suferă de un fel de distorsiune a aprecierii timpului, pentru că 3 minute li se par 15. Dacă femeia doreşte să obţină o hotărâre inteligenţă din partea unui bărbat, e mai bine să discute după ce fac sex, când el are mintea limpede.

Ce vor femeile de la o partidă sex

Pentru ca un bărbat să se simtă împlinit prin sex, el trebuie să se destindă. Femeia are o nevoie total diferită: trebuie să se simtă tensionată pe o perioadă mai lungă, ceea ce presupune să i se acorde multă atenţie şi să se stea de vorbă cu ea.

El vrea să se golească: ea vrea să se încarce. Înţelegerea acestei diferenţe îi face pe bărbaţi să fie nişte amanţi mai atenţi. Femeilor le trebuie cel puţin 30 de minute de preludiu înainte să se simtă pregătite să facă sex. Bărbaţii au nevoie de cel puţin 30 de secunde şi consideră mersul cu maşina până la ea acasă drept perioadă de încălzire.

Adam a ajuns primul – dar de fapt asta este regula general valabilă pentru toţi bărbaţii.

După partida de sex, femeia are mulţi hormoni şi e în stare să ia lumea întreagă în piept. Ea vrea să mângâie, să aline şi să vorbească. Bărbatul însă, dacă încă n-a adormit, uneori pur şi simplu se retrage, se ridică din pat „să facă nu ştiu ce”, cum ar fi schimbatul unui bec sau o cafea. Asta pentru că bărbatul trebuie să se simtă stăpân pe situaţie tot timpul, iar în timpul orgasmului, el, de fapt, pierde temporar controlul.

Faptul că se ridică din pat şi face ceva îi permite să-şi recâştige poziţia de lider.

De ce bărbaţii nu vorbesc în timp ce fac dragoste

Majoritatea bărbaţilor pot face un singur lucru odată. Când bărbatul are erecţie, i se pare greu să şi vorbească, să audă sau să conducă maşina, de aceea rareori bărbaţii vorbesc în timp

ce fac sex. Uneori, femeia trebuie să asculte cum respiră el ca să urmărească mai bine progresele făcute.

Bărbaţilor le place ca femeile să vorbească vulgar în legătură cu ce pot şi ce vor să facă pentru ei – dar asta numai *înainte* de sex, nu şi în timpul. Bărbatul poate să ajungă la o pierdere parţială (sau totală) a erecţiei atunci când femeia vorbeşte în timpul sexului. În timpul partidei de sex, bărbatul foloseşte lobul stâng, iar scanarea creierului arată că el o face cu atâta intensitate, încât practic nici nu mai aude.

Ca bărbatul să vorbească în timpul sexului el trebuie să îşi blocheze lobul stâng. Femeia poate să facă sex şi să vorbească în acelaşi timp.

Pentru o femeie, vorbitul este de o importanţă majoră în timpul preludiului, deoarece pentru ea cuvintele contează enorm. Dacă în timpul sexului bărbatul nu mai vorbeşte, femeia poate să creadă că el şi-a pierdut interesul în ceea ce o priveşte. Bărbatul trebuie să spună multe vorbe frumoase în timpul preludiului pentru a satisface nevoile femeii. Femeia însă trebuie să nu mai vorbească în timpul sexului, ci doar să folosească diverse sunete care să menţină trează atenţia bărbatului – multe „oo-uri” şi „aa-uri”, pentru a-i da posibilitatea bărbatului să ştie cum stă şi să fie la rândul lui satisfăcut.

Dacă femeia vorbeşte în timpul sexului,

bărbatul se simte obligat să-i răspundă şi se poate rata momentul.

Mintea femeii nu este programată să reacţioneze la substanţele chimice declanşate de impulsul sexual, aşa cum este cazul la bărbat. În timpul sexului, femeia este foarte conştientă de sunetele exterioare sau de schimbările din jur, dar bărbatul se concentrează total şi nimic nu-l poate distrage.

Acest lucru se poate explica prin biologia femeii, care presupune apărarea cuibului – ea urmăreşte toate sunetele pentru a se asigura că nu se strecoară nimic care ar putea să-i fure „puii”. Aşa cum mulţi bărbaţi au constatat deja, încercarea de a determina femeia să facă dragoste într-un câmp deschis sau într-o încăpere cu pereţi subţiri sau cu uşi neîncuiate poate fi „ideală” pentru un început de scandal. De asemenea, se desluşeşte astfel şi teama sa înnăscută care reprezintă fantezia tainică a aproape oricărei femei – de a face dragoste într-un loc public.

Obiectivul: orgasm

„Ea doar se foloseşte de mine de câte ori doreşte după care mă uită. Urăsc să fiu un simplu obiect în actul sexual!”

Aceste vorbe n-au fost *niciodată* rostite de un bărbat. Criteriul de împlinire al. Bărbatului îl constituie orgasmul şi în mod greşit el crede că acelaşi lucru este valabil şi pentru femeie. „Cum

oare se poate simţi împlinită fără orgasm?”, se întreabă el. Bărbatul nu-şi poate imagina o asemenea situaţie, drept pentru care foloseşte orgasmul femeii ca unitate de măsură a propriei sale reuşite ca amant. Acest orizont de aşteptare o stresează mult pe femeie, reducându-i totodată şansele de a avea un orgasm. Femeia simte nevoia de intimitate şi căldură şi de o oarecare tensiune pentru o partidă de sex excelentă, considerând orgasmul drept ceva suplimentar – nu un obiectiv în sine. Bărbatul are nevoie întotdeauna de orgasm, femeia nu. Bărbaţii le văd pe femei ca pe un fel de oglinzi sexuale şi îşi pierd vremea pompând şi căznindu-se, gândindu-se că asta ar vrea ele de fapt. Analizaţi atent graficul care urmează şi veţi studia plusurile şi minusurile impulsurilor sexuale ale unei femei de-a lungul unui an. Plusurile sunt atunci când îşi doreşte orgasmul – în jurul perioadei de ovulaţie – iar minusurile sunt atunci când are nevoie de multe mângâieri şi de răsfăţ fără conotaţie sexuală. Veţi constata că dorinţa de sex a femeii este mai mare toamna. Asta înseamnă că majoritatea copiilor se vor naşte vara, tocmai pentru a le da o mai mare şansă de supravieţuire datorită temperaturilor mai calde şi hranei din belşug.

Majoritatea bărbaţilor visează la o femeie necunoscută, senzuală, care le face curte şi găseşte că sunt irezistibili. Ei îi satisfac toate nevoile – toate nevoile *ei.* Unitatea de măsură a importanţei ca amant a bărbatului este în strânsă

legătură cu posibilitatea de a o satisface pe *ea,* drept pentru care el îi monitorizează permanent reacţiile, ca să vadă cât de bine se descurcă el.

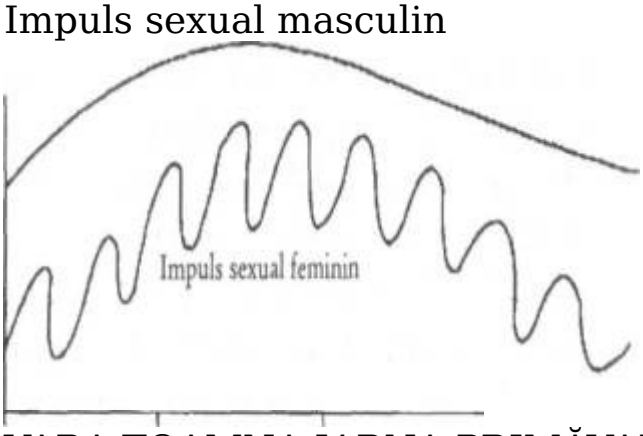

Impulsul sexual la bărbaţi şi femei

Bărbatul nu se preface că are orgasm – niciun bărbat nu-şi doreşte să facă înadins mutra respectivă.

Majoritatea bărbaţilor nu au capacitatea de a sesiza sentimentele intime ale femeii ori emoţiile ei în timpul sexului, ceea ce reprezintă un alt motiv pentru care e foarte important pentru el ca ea să aibă orgasm. Asta îi demonstrează că el a făcut o treabă bună şi că a obţinut un rezultat. Majoritatea bărbaţilor nu pricep în veci că orgasmul obligatoriu este un criteriu exclusiv masculin de măsurare a reuşitei; el nu este neapărat şi feminin. Pentru femeie, orgasmul este

un fel de primă suplimentară, şi nu o unitate de măsură.

Ce ne tulbură

Iată o listă cu ceea ce tulbură ambele sexe. Ea arată că bărbaţii şi femeile nu-şi înţeleg unul altuia nevoile sexuale. Lista de preferinţe este o reflectare directă a configurării creierului bărbatului şi al femeii. Bărbaţii se bazează pe văz şi vor sex, femeile se bazează pe auz şi sentimente şi vor mângâiere şi o frumoasă poveste de dragoste.

Ce le tulbură pe femei Ce îi tulbură pe bărbaţi

1. O idilă **1.** Pornografia
2. O implicare totală 2. Femei goale
3. Comunicarea 3. Diversitatea actului sexual
4. Intimitatea 4. Lenjeria intimă
5. Mângâierile fără conotatie sexual 5. Disponibilitatea ei

Din punct de vedere biologic, bărbatul trebuie să găsească cât mai multe femei sănătoase spre a le ajuta să facă copii.

Rolul biologic al femeii este să poarte copii în pântece şi să găsească un partener care să le rămână alături cât mai multă vreme, spre a-i creşte. În ambele cazuri, aceste roluri străvechi sunt determinante, chiar dacă oamenii trăiesc

acum într-o epocă în care reproducerea pentru supravieţuire nu mai este un factor edificator. De aceea pentru femei contează foarte mult o implicare profundă şi o idilă care presupune o promisiune mai subtilă a bărbatului dispus să o ajute să-şi crească progeniturile. De aceea femeile au nevoie de monogamie, subiect pe care îl vom discuta în capitolul următor.

Ca o femeie să critice nevoia de stimulare vizuală a bărbatului e ca şi cum bărbatul ar critica dorinţa femeii de a vorbi sau de a ieşi în oraş la cină. Răspunsul ar fi că trebuie avute în vedere si una si alta.

Cum pot obţine bărbaţii ce vor

În general, lucrurile care îi tulbură pe bărbaţi sunt considerate de către femei în special vulgare, dezgustătoare, pline de cruzime şi perversiune. În general, femeile nu sunt stimulate de ceea ce îi tulbură pe bărbaţi, iar bărbaţii au o reacţie nesemnificativă la ceea ce le place femeilor.

Lumea în general laudă ceea ce le tulbură pe femei în filme, cărţi şi reclame şi condamnă înclinaţiile spre pornografie sau cruzime ale bărbatului. Din punct de vedere biologic

Însă, fiecare are nevoie de toţi aceşti factori ca să se simtă stimulat. Oprobiul public îi determină pe bărbaţi să-şi ascundă revistele *Playboy* şi să nege că ar avea fantezii sexuale. Multe dintre nevoile bărbaţilor rămân

nesatisfăcute şi mulţi dintre ei se simt vinovaţi sau dispreţuiţi. Când un bărbat şi o femeie reuşesc să înţeleagă lumea din punct de vedere istoric şi evoluţionist, mai ales referitor la dorinţele fiecăruia în parte, e mai simplu de priceput şi de acceptat fără supărare, resentimente sau culpabilitate. Nimeni n-ar trebui să facă lucruri neplăcute, ci să discute deschis despre nevoile fiecăruia, pentru a se ajunge la o relaţie mai plină de afecţiune. Bărbatul trebuie să mai înţeleagă şi că el depune un efort mai mic decât s-ar putea crede ca să organizeze o cină romantică sau un weekend în afara căminului comparativ cu **o** femeie care îşi pune portjartier şi se leagănă pe lângă un lampadar.

Mitul afrodisiac

Dintre sutele de afrodisiace cărora li se face reclamă, nu s-a demonstrat ştiinţific că vreunul ar avea vreo valoare. Ele au un efect tip placebo – adică atâta vreme cât crezi că au un aport concret, probabil că îl vor şi avea. O parte dintre aşa-numi-tele afrodisiace pot chiar să inhibe sau să constrângă impulsul sexual, în special dacă duc la o iritare a rinichilor şi dacă produc mâncărimi şi erupţii. Singurele afrodisiace garantate sunt cele incluse pe lista lucrurilor care tulbură.

Bărbaţii şi pornografia

Bărbaţilor le place pornografia, în vreme ce femeilor nu.

Pentru bărbaţi, este nevoie biologică, ei trebuie să vadă imagini clare de forme, desfrâu şi sex. Multe femei însă consideră că pornografia reprezintă un fel de încercare a bărbaţilor insensibili de a le domina pe femei. Nu a existat nicio dovadă care să demonstreze clar vreo legătură între pornografie şi delictele sexuale. S-ar putea însă, din punct de vedere psihologic, să producă anumite neajunsuri bărbaţilor şi femeilor, pur şi simplu pentru că pornografia îi prezintă pe bărbaţi ca pe nişte măgăruşi capabili să „împungă” fără sens ore întregi.

Acest lucru poate afecta aşteptările bărbaţilor faţă de propriile performanţe.

Care este diferenţa între erotism şi perversiune? Erotism este atunci când foloseşti doar o pană. Perversiune este atunci când foloseşti tot puiul.

Pornografia mai presupune şi faptul că femeile au aceleaşi criterii vizuale şi fizice ca şi bărbaţii în privinţa stimulării şi că dorinţa de sex a femeii este la fel de mare sau de intensă ca a bărbatului. Pornografia poate avea un impact determinant şi asupra femeilor. Faptul că sunt prezentate ca un fel de obiecte sexuale şi cu o poftă nerealistă de relaţie fizică poate duce la o modificare în sens negativ a părerii despre sine a

femeii. În vreme ce sondajele făcute pe subiecţi între 18 şi 23 de ani arată că 50% dintre bărbaţi consideră că viaţa lor sexuală nu este la fel de reuşită pe cât apare ea în filme, la televizor sau în reviste, 62% dintre femei consideră că viaţa lor sexuală este la fel de bună sau mai bună decât este portretizată în mijloacele de informare în masă. Se pare că bărbaţii sunt mai afectaţi de aşteptările faţă de performanţele lor decât femeile.

Sunt oare femeile obsedate sexual?

Dacă nişte extratereştrii ar ateriza pe pământ şi ar face un sondaj al câtorva reviste, cărţi şi filme pentru bărbaţi şi femei, ar ajunge repede la concluzia că femeile sunt foarte sexuate, au extrem de des orgasm şi nu se mai satură niciodată. Dacă extratereştrii ar citi apoi sau ar urmări tipul de pornografie produs de obicei, ar fi convinşi că femeile au un apetit sexual insaţiabil şi că ar fi gata să se dea la orice bărbat în aproape orice împrejurare. Aceasta este imaginea în legătură cu felul în care femeia modernă ar trebui să-şi trăiască viaţa sau cel puţin aşa este ea percepută din mass-media. În realitate, femeia vorace, maniacă sexual este doar rodul imaginaţiei bărbaţilor şi reprezintă sub 1% dintre femei. Femeia modernă acceptă cu greu să mai creadă atunci când un bărbat îi spune că îi place cum arată când e goală. Această închipuire îl

sensibilizează doar pe bărbatul modern şi pe femeia modernă, pentru că părinţii şi bunicii lor n-au fost niciodată expuşi ideii că o femeie ar putea să posede impulsul sexual al unui bărbat.

Multe femei însă se simt anormale sau chiar frigide, pentru că nu corespund acestei imagini media. Bărbaţii chiar au fost determinaţi să creadă că femeile au un mare impuls sexual, drept pentru care ei se înfurie sau se simt frustraţi atunci când femeia nu are destulă iniţiativă în declanşarea unei partide de sex. Cu titluri de articole din reviste cum ar fi „Cum să înveţi în cinci zile să ai cât mai multe orgasme!”, „Cum poţi să trezeşti interesul amantului european”, „Sex Năprasnic – cum poate dura ore întregi”, „Am avut 300 de amanţi în trei ani” şi „Cum trebuie procedat ca să dureze toată noaptea” nu este de mirare că bărbaţii şi femeile sunt îndemnaţi să creadă că femeile nu se gândesc decât la sex.

Mişcările feministe le-au ajutat pe femei să-şi manifeste deschis atitudinea faţă de sexualitate, dar asta nu le-a sporit impulsul fundamental de a face sex.

Instinctul sexual la femei a rămas probabil acelaşi de mii de ani, ceea ce s-a schimbat este doar că acum poate fi subiect de discuţie. Impulsul sexual al femeii moderne nu diferă probabil cu nimic de cel al mamei sau al bunicii, doar că generaţiile mai vechi de femei s-au abţinut şi

categoric nu au discutat despre asta. Înaintea apariţiei anticoncepţionalelor, frustrarea sexuală trebuie să fi fost mult mai mare. Dar fără îndoială nu atât de mare pe cât ne lasă în prezent să credem mijloacele de informare în masă.

Cu lumina stinsă sau aprinsă?

Aşa cum ştim, bărbaţii se bazează pe văz când este vorba de sex. Vor să vadă forme, rotunjimi, nuduri, pornografie.

Kinsey a constatat că 76% dintre bărbaţi susţin că vor să facă sex cu lumina aprinsă, comparativ cu numai 36% dintre femei. În general, femeile nu sunt stimulate de goliciune decât dacă este vorba de un cuplu aflat într-o scenă romantică sau foarte sugestivă. Când bărbatul vede o femeie goală, el este foarte stimulat şi excitat. Când o femeie vede un bărbat gol, de obicei o umflă râsul.

Femeilor le plac cuvintele frumoase şi sentimentele. Ele preferă să facă sex fără prea multă lumină sau cu lumina stinsă sau chiar cu ochii închişi, pentru că asta corespunde perfect dotării lor senzoriale. Mângâierile uşoare sau senzuale, şoptitul de vorbe dulci sunt suficiente pentru a tulbura profund cea mai mare parte a femeilor. Moda sportivilor în pielea goală lansată de revistele feminine încearcă să ne convingă că de fapt atitudinea femeilor faţă de nud este aceeaşi ca a bărbaţilor. Aceşti sportivi dispar pe

cât de repede apar, dar s-a demonstrat că reuşesc să îi stimuleze pe cititorii homosexuali.

Majoritatea femeilor preferă să facă sex cu lumina stinsă – nu suportă să-l vadă pe bărbat că se bucură cu adevărat. Bărbaţilor le place să facă sex cu lumina aprinsă ca să nimerească numele femeii din pat.

Toate încercările de a vinde pornografie femeilor au eşuat.

La sfârsitul anilor 1990, a existat o uşoară creştere a vânzărilor de calendare cu bărbaţi semidezbrăcaţi, în final chiar întrecând numărul de vânzări de calendare cu femei goale. Cumpărătorii de calendare cu bărbaţi goi se înscriu în trei categorii – adolescentele care preferă pozele cu vedeta de cinema preferată sau cu un star rock, femeile care nu-şi doresc decât un banc bun pe care să-l spună unei prietene şi bărbaţii homosexuali.

Capitolul 10
Căsnicie, iubire si idilă

„... Doresc o relaţie monogamă cât mai deschisă şi mai sinceră. Nu-mi plac bărbaţii care joacă tot felul de jocuri!”

Perechile, adică un bărbat şi o femeie, au fost multă vreme conceptul de viaţă al omenirii. De obicei, era un fel de aranjament, în care bărbatul îşi păstra femeia favorită şi, dacă îşi putea permite să le hrănească, întreţinea chiar mai multe femei, plus un număr de alte întâlniri sexuale.

Căsnicia modernă a fost o invenţie iudeo-creştină şi şi-a făcut adepţi cu subtilitate. Faptul că doi adulţi erau convinşi să se supună unor

reguli care presupuneau să creadă în Dumnezeu însemna că şi copiii vor prelua automat religia părinţilor. Însă atunci când activitatea umană este înconjurată de ritualuri elaborate şi de declaraţii publice, acest lucru contravine biologiei noastre şi îi îndeamnă pe oameni să facă lucruri care nu vin de la sine. Păsările frumoase nu au nevoie de cine ştie ce ceremonie complicată ca să se „mărite” – totul intră în constituţia lor biologică. Este de-a dreptul ridicol să ne gândim că un animal poligam cum ar fi cerbul ar accepta un contract de căsătorie cu o singură căprioară. Asta nu înseamnă că mariajul nu are ce căuta în societatea modernă.

Noi, autorii, suntem căsătoriţi, dar este important să înţelegem istoria căsătoriei şi relaţia directă dintre ea şi structura noastră biologică.

Mariajul are şi părţile lui bune, te învaţă să fii loial, îngăduitor, tolerant, cumpătat şi alte lucruri preţioase de care nu ai avea nevoie dacă ai fi necăsătorit.

Şi atunci, care este avantajul căsniciei în cazul bărbaţilor?

Din punct de vedere al evoluţiei speciei, niciunul. Bărbatul e precum cocoşul, a cărui nevoie de a-şi răspândi sămânţa genetică este nestăvilită. Şi totuşi, majoritatea bărbaţilor se căsătoresc şi cei divorţaţi se recăsătoresc sau trăiesc într-un fel de semimariaj. Acest lucru arată

capacitatea remarcabilă a societăţii de a-i face pe bărbaţi să se abţină de la nevoia biologică de a călca strâmb.

Sexul este preţul pe care femeile îl plătesc pentru căsnicie. Căsnicia este preţul pe care bărbaţii îl plătesc pentru sex.

Atunci când bărbaţii sunt întrebaţi: „Ce vă oferă căsnicia?”, ei vor bolborosi ceva în legătură cu un refugiu sigur şi plin de căldură, că are cine să le gătească şi cine să le calce hainele. Teoretic, ei vor o încrucişare între mamă şi menajeră.

Psihanalistul Sigmund Freud susţine că asemenea bărbaţi probabil că au o relaţie de tipul mamă/fiu cu soţiile lor. Doar 22% dintre bărbaţi menţionează că partenera lor le este şi cea mai bună prietenă. De obicei, cel mai bun prieten este un alt bărbat, pentru că îşi înţeleg mai bine tipul de gândire. Când femeile sunt întrebate: „Cine vă e cel mai bun prieten/ă?”, 86% dintre ele răspund că o altă femeie, respectiv cineva cu acelaşi tip de configurare a creierului.

Momentul în care bărbatul urcă treptele bisericii este considerat de mulţi ca fiind începutul unei rezerve nesfârşite de sex-la-cerere, dar acest punct de vedere, care nu este *niciodată* discutat înainte de căsătorie, nu este şi cel din care privesc femeile. Sondajele arată totuşi că bărbaţii căsătoriţi fac sex mai des decât burlacii, cei căsătoriţi, cu vârste cuprinse între 25 şi 50 de ani,

în medie de 3 ori pe săptămână, în vreme ce numai jumătate dintre cei necăsătoriţi fac dragoste de tot atâtea ori. Media holteiului este sub o dată pe săptămână. În 1999, în Australia, 20% dintre bărbaţii necăsătoriţi nu făcuseră dragoste nici măcar o dată în timpul unui an şi 3% dintre cei căsătoriţi rataseră şi ei ocazia. Aşa cum am discutat deja, sexul face bine la sănătate. Bărbaţii necăsătoriţi sau văduvii mor mai repede decât cei căsătoriţi.

De ce femeile au nevoie de monogamie

Deşi căsătoria în societatea occidentală a devenit un fel de inutilitate din punct de vedere legal, majoritatea femeilor au ambiţia s-o încheie şi 91 % dintre oameni se căsătoresc totuşi.

Şi aceasta deoarece pentru o femeie căsătoria este un fel de declaraţie făcută lumii întregi că există un bărbat care o consideră „specială” şi intenţionează să aibă o relaţie monogamă cu ea. Acest sentiment de a fi „specială” are un efect extraordinar asupra acţiunii chimice din creierul femeii, lucru ce a putut fi demonstrat prin cercetări care au arătat că orgasmul femeii este de 5 ori mai intens în patul conjugal şi de 2 până la 3 ori mai intens într-o relaţie monogamă.

Cei mai în vârstă consideră că tinerii socotesc căsnicia drept o instituţie depăşită, demodată. Un sondaj făcut în 1998 pe 2344 de bărbaţi şi femei studenţi între 18 şi 23 de ani (1172 de băieţi şi tot

atâtea fete) a arătat că lucrurile nu stau deloc aşa. Când s-a pus problema unei implicări profunde, 84% dintre femei comparativ cu 70% dintre bărbaţi au spus că se vor căsători într-o bună zi. Numai 5% dintre bărbaţi şi 2% dintre femei au considerat căsnicia un lucru depăşit.

Prietenia se pare că este mai importantă decât relaţia sexuală pentru 92% din componenţa ambelor sexe. Când veni vorba de căsătorie pentru tot restul vieţii, 86% dintre femei vedeau o legătură clară între una şi alta, comparativ cu 75% dintre bărbaţi. Doar 35% dintre cupluri au considerat că relaţiile actuale sunt mai bune decât cele ale generaţiei părinţilor. Fidelitatea s-a dovedit a fi o prioritate pe lista femeilor, iar în cazul celor sub 30 de ani, 40% au susţinut că şi-ar găsi la rândul lor un iubit dacă bărbatul le-ar fi necredincios, cifră care a scăzut la 32% la femeile peste 30 de ani. Dintre femeile de 40 de ani, 28% au spus că ar pune capăt căsniciei, iar 11% dintre cele de 60 de ani şi-au exprimat aceeaşi opinie. Toate acestea arată că o femeie, cu cât este mai tânără cu atât este mai dură când vine vorba de un bărbat care o înşală şi fidelitatea pare cu precădere importantă, ca şi monogamia de altfel, în sistemul său de valori.

Aceasta este o diferenţă pe care majoritatea bărbaţilor n-o vor înţelege niciodată. Ei consideră că un flirt nu le va afecta în niciun fel relaţia, pentru că lor nu le este greu să despartă în gând sexul de iubire. Pentru femei însă sexul şi iubirea

se împletesc. O legătură sexuală cu o altă femeie poate fi considerată ca o trădare absolută şi un motiv suficient pentru a pune capăt relaţiei matrimoniale.

Dar dacă într-adevăr căsnicia eşuează atât de des, de ce atâţia dintre noi continuă să se căsătorească? De ce nu trăim pe cont propriu sau cu familia ori prietenii şi să avem aventuri doar când avem chef? Există două răspunsuri. Mai întâi, o căsnicie fericită, stabilă continuă să fie modul cel mai sigur de a creşte copii fericiţi şi sănătoşi. În al doilea rind, căsnicia are un efect calmant extraordinar. Într-o lume în care viaţa este trăită în viteză, căsnicia poate funcţiona în cel mai bun caz ca un fel de cort în vreme de furtună, un loc de odihnă în care partenerii îşi revin după stresul cu care se confruntă zilnic – un loc de relaxare în care amândoi să se simtă în sens propriu şi psihologic „acasă”.

De ce bărbaţii evită implicarea

Un bărbat căsătorit sau care are o relaţie pe termen lung este întotdeauna preocupat în taină de faptul că burlacii se distrează mai bine şi fac sex mai des. El îşi imaginează petrecerile pătimaşe ale holteilor, viaţa lor plină de aventură, fără implicare serioasă, cu jacuzzi-uri pline de supermodele goale puşcă. Se teme că a ratat şansa, că o asemenea viaţă a trecut pe lângă el fără să apuce să profite. Nu mai contează că

atunci când era burlac nu s-a confruntat cu asemenea situaţii niciodată. Uită toate serile în care stătea singur şi mânca fasole la conservă, rece, refuzurile umilitoare din partea femeilor în faţa prietenilor la petreceri şi lungile perioade fără sex. Nu se poate abţine să nu se gândească la faptul că o implicare serioasă este egală cu o ratare.

Bărbaţii vor să aştepte partenera ideală, dar de obicei nu se aleg decât cu bătrânetea.

Care este locul iubirii în creier

În iunie 2000, prof. Senin Zeki şi Andrew Bartela de la University College din Londra au scanat creierul a 11 femei şi 6 bărbaţi, care s-au oferit să se supună acestei experienţe, autodescriindu-se drept „nebuni de iubire" şi care se îndrăgostiseră în ultimele 6 până la 12 luni. Li s-au arătat alternativ fotografii cu iubitul/iubita şi cu prieteni de acelaşi sex.

Savanţii au constatat că atunci când vedeau fotografia iubitului/iubitei, se activau patru regiuni precise din creier. Două se aflau în cortexul cerebral, partea cea mai dezvoltată a creierului, şi anume în insula mediană care se consideră că declanşează „tupeul" şi parte din interiorul său care de obicei reacţionează la euforia produsă de droguri. Alte două se găsesc în regiunea mai profundă şi mai primitivă, bazală, a creierului,

unde de obicei se formează sentimentul de răsplată şi care joacă un rol în crearea de dependenţă.

Acest studiu explică de ce atunci când suntem îndrăgostiţi suntem euforici de parcă ne-am droga şi nu avem depresii.

Antropologul american dr. Helen Fisher de la Universitatea Rutgers din New Jersey a făcut la rândul său un adevărat studiu de pionierat, folosind scanarea creierului pentru a localiza iubirea. Chiar dacă cercetarea sa se află încă în stadiu preliminar, ea a localizat trei tipuri de emoţii la nivelul creierului: dorinţa trupească, pasiunea şi ataşamentul. Fiecare emoţie în parte are propria sa structură chimică, ea stimulând creierul de fiecare dată când o persoană se simte atrasă de cineva. În limbaj biologic, aceste trei componente ale iubirii au evoluat tocmai pentru a servi funcţia vitală, care asigură reproducerea. După concepţie, sistemul se dezactivează şi procesul iubirii încetează.

În prima fază, dorinţa trupească este o atracţie fizică şi non-verbală, despre care am mai discutat. Fisher susţine:

„Pasiunea este o fază în care persoana îţi revine în gând întruna şi nu mai poţi scăpa de ea. Creierul se concentrează asupra calităţilor fiinţei iubite, ignorând defectele.”.

Pasiunea este încercarea creierului de a forma o legătură cu un potenţial partener şi este o emoţie atât de puternică, încât poate produce o

incredibilă euforie. Dacă cineva este respins, ea poate produce şi o disperare îngrozitoare şi poate degenera în obsesie. În cazurile extreme, totul se poate termina chiar printr-o crimă. În faza pasională, sunt declanşate mai multe substanţe chimice puternice la nivelul creierului, ceea ce duce la un sentiment de exaltare. Dopamina dă o stare de bine, feniletilamina sporeşte nivelul de excitare, serotonina creează o mare stabilitate emoţională, iar norepinefrina induce sentimentul că poţi orice. Un dependent de sex este o persoană care devine dependentă de acest cocteil hormonal în faza pătimaşă şi doreşte să se simtă tot timpul bine. Numai că pasiunea este temporară, în medie durând între 3 şi 12 luni, perioadă în care în mod greşit oamenii consideră că este vorba de iubire. De fapt, este vorba de un şiretlic biologic pentru garantarea împerecherii dintre bărbat şi femeie suficient timp ca să se procreeze. Primejdia acestei stări este că iubiţii au impresia că la nivelul impulsului sexual se înţeleg perfect, însă impresia este dată de faptul că, pentru o anumită perioadă, sunt mai rău ca iepurii. Adevăratele diferenţe de impuls sexual apar numai după ce trece perioada pasională sau atunci când începe perioada de ataşare.

Pasiunea este şiretlicul biologic pentru garantarea împerecherii dintre un bărbat şi o femeie suficient timp ca să procreeze.

Când pasiunii îi ia locul realitatea, fie unul, fie ambii parteneri se vor respinge sau va apărea cea de-a treia fază, a ataşării, care se concentrează pe stabilirea unei legături cooperante, care va dura suficient pentru a creşte împreună copiii.

După ce se vor face mai multe studii şi datorită dezvoltării rapide a tehnologiei în domeniul scanării creierului, Fisher speră ca în curând să aibă formula prin care să se înţeleagă exact localizarea iubirii şi a emoţiilor în creierul atât al bărbaţilor cât şi al femeilor. Dacă aceste trei faze vor fi pricepute cu adevărat, vom putea depăşi mai uşor faza pătimaşă, pregătindu-ne pentru eventualul declin.

Iubire – de ce bărbaţii se îndrăgostesc şi femeilor le trece

Se spune că iubirea ar fi derutantă şi acest lucru e valabil mai ales pentru bărbaţi. Bărbaţii sunt dotaţi cu ochi şi testosteron, ceea ce îi face să cadă pradă cu uşurinţă fazei de poftă trupească a îndrăgostirii. În perioada pătimaşă, bărbaţii sunt atât de aprinşi de testosteron, încât majoritatea nu mai ştiu pe ce lume se află. Când se trezesc însă la realitate, poate fi o adevărată dramă. Femeia care li se părea extraordinară la miezul nopţii a doua zi le poate lăsa impresia că nu e nici atât de atrăgătoare pe cât au socotit-o şi nici atât de inteligentă. Dar cum centrii emoţiei şi raţiunii sunt mai bine conectaţi la nivelul creierului femeii – şi

ea nu-şi pierde controlul din cauza testosteronului –, ei i se pare mai uşor să evalueze dacă într-adevăr un bărbat este partenerul potrivit. De aceea în majoritatea cazurilor femeile pun capăt relaţiei, iar mulţi bărbaţi sunt total dezorientaţi de ceea ce li se întâmplă. Femeile sunt blânde când se despart, chiar atunci când le dau papucii bărbaţilor, într-o scrisoare de adio, unele femei încheie prin a desena un chip zâmbitor sau spunându-i că-l va iubi pentru totdeauna.

De ce bărbaţii nu pot spune „te iubesc”.

Să spui „Te iubesc” nu e niciodată o problemă pentru o femeie. Configurarea creierului ei presupune o lume plină de sentimente, emoţii, comunicare şi cuvinte. Femeia ştie că atunci când îi este bine, când se simte dorită şi adorată şi se află în faza de ataşament, este probabil şi îndrăgostită, dar bărbatul nu e prea sigur ce e iubirea şi ar putea confunda pofta trupească cu pasiunea. Tot ce ştie el este că nu se poate ţine în frâu… poate asta înseamnă iubire, nu? Creierul lui este orbit de testosteron, are erecţie continuă şi nu mai gândeşte limpede. Uneori abia după ani de zile începe să înţeleagă că a fost îndrăgostit, dar o face doar retroactiv. Femeile recunosc când nu există dragoste şi de aceea ele sunt cele care pun capăt relaţiilor sentimentale în majoritatea cazurilor.

Femeile recunosc când nu există dragoste. De aceea ele sunt cele care pun capăt relaţiilor sentimentale în majoritatea cazurilor.

Majoritatea bărbaţilor au fobia implicării trup şi suflet. Le e teamă să spună cuvântul acela care începe cu „I”, pentru că asta îi angajează pentru tot restul vieţii, drept pentru care îşi aduc aminte de câte ori pot cum le-ar fi lor cu nişte supermodele în jacuzzi. Când bărbatul, în cele din urmă, îşi ia inima în dinţi şi o spune, simte nevoia s-o zică tuturor şi peste tot. Majoritatea bărbaţilor însă nu observă că frecvenţa orgasmului la femeie creşte după ce i-a zis cuvântul cel mare care începe cu **„I”.**

Cum pot bărbaţii să facă distincţia între iubire şi sex

Femeia fericită în căsnicie rareori are o aventură extraconjugală, în schimb bărbatul fericit în căsnicie calcă strâmb de-seori. Peste 90% dintre aventurile extraconjugale sunt declanşate de bărbaţi, dar la peste 80% dintre ele le pune capăt femeia. Asta pentru că atunci când femeia începe să înţeleagă că nu există o implicare emoţională de durată în aventura pe care a început-o, ci că totul este o chestiune fizică, ea vrea să se retragă. Creierul bărbatului, având capacitatea de a distinge între iubire şi sex, abordându-le separat datorită compartimentării sale, îl ajută să se

gândească la un singur lucru. De aceea adeseori este fericit cu o simplă relaţie fizică bună – pentru că asta îi acaparează întreaga atenţie. Este încă neclar unde se situează iubirea în creier, dar cercetările arată că mintea femeii are o reţea de conexiuni între centrul iubirii şi centrul sexului (hipotalamusul) şi că centrul iubirii trebuie să fie activat înainte să fie declanşat centrul sexului. Se pare că la bărbaţi nu există asemenea conexiuni, ei putând trata separat sexul şi iubirea. Pentru un bărbat sexul e sex şi iubirea e iubire şi uneori se petrec în acelaşi timp.

Prima întrebare pe care o va pune o femeie bărbatului prins într-o aventură extraconjugală este: „O iubeşti pe femeia aceea?” În cazul în care bărbatul răspunde: „Nu, a fost doar o relaţie fizică, n-a însemnat nimic pentru mine”, se prea poate să spună adevărul, pentru că el distinge între sex şi iubire. Face o delimitare. Creierul femeii nu este configurat să înţeleagă sau să accepte acest răspuns şi de aceea multora le vine greu să creadă că n-a însemnat nimic, căci pentru ea sexul înseamnă iubire. În mintea femeii, nu actul sexual cu cealaltă femeie o afectează atât de tare, cât încălcarea unui contract sentimental şi de încredere între ei doi. Dacă femeia are o aventură şi declară că n-a însemnat nimic pentru ea, probabil că minte. Pentru femeie, încălcarea acestei delimitări şi actul sexual presupun deja o legătură sentimentală cu noul partener.

Pentru femeie, iubirea şi sexul se împletesc.

Sunt egale între ele.

Atunci când femeile fac dragoste, bărbaţii fac sex

Conform unei zicale, a face dragoste este ceea ce face femeia în vreme ce bărbatul doar îşi face treaba. Din această cauză deseori se aprind certuri între îndrăgostiţii de pretutindeni. Bărbatul îi spune sexului „sex”, în vreme ce femeia poate reacţiona foarte prost la acest cuvânt, pentru că, în conformitate cu definiţia pe care o dă ea, lucrurile stau altfel.

Femeia „face dragoste”, adică vrea să se simtă iubită şi să aibă sentimente înainte de a face sex. Pentru majoritatea femeilor, actul „sexual” este de obicei considerat un act gratuit, lipsit de iubire, deoarece configurarea creierului feminin nu se recunoaşte în această definiţie.

Când bărbatul spune „sex”, uneori el înţelege prin asta doar o relaţie fizică, dar asta nu înseamnă că nu îşi iubeşte femeia. Când bărbatul vrea să „facă dragoste”, el îi va spune tot „sex”. Acest lucru poate avea un efect negativ asupra femeii, însă pe de altă parte, dacă un bărbat spune că „face dragoste”, poate suna fals şi ciudat, pentru că uneori el nu vrea să facă decât sex. Când o femeie susţine că un bărbat „se culcă” cu altcineva poţi să pui pariu că el nu doarme cu persoana respectivă. „Cum ai putut să te culci cu ea?”, întreabă femeia.

„Nici măcar nu-ţi place tipa!” Din punct de vedere emoţional, bărbaţii şi femeile parcă ar fi locuitorii altor planete. Dar asta nu înseamnă neapărat că bărbatul este lipsit de moralitate.

Acea parte a creierului care se ocupă de emoţiile noastre – sistemul limbic – este împărţită în două. Există partea mai veche (limbicul temporal), locul în care se judecă problemele legate de sex şi violenţă, şi partea mai nouă *(girus ciuguli),* care are mai degrabă legătură cu gândirea şi imaginaţia. Creierul bărbatului este mai activ în partea mai veche şi e înclinat spre acţiune, în vreme ce creierul femeii este mai activ în partea mai nouă, în ce priveşte „reacţiile simbolic-emoţionale”. Când bărbaţii şi femeile înţeleg perspectiva din care abordează celălalt lucrurile şi acceptă să nu se judece unul pe altul pentru definiţiile date, obstacolul dispare din calea unei relaţii fericite.

De ce partenerii grozavi par atrăgători

Studiile făcute la Institutul Kinsey au arătat că, în timp ce fac dragoste, bărbaţii îşi percep femeia în funcţie de profunzimea sentimentelor intime faţă de ea. Asta înseamnă că ei pun cu atât mai mult preţ pe atractivitatea fizică, cu cât sunt mai îndrăgostiţi, chiar dacă alţii au impresia că atunci când e goală ea seamănă mai degrabă ca reclama de la cauciucurile Michelin. Ei îşi punctează mai prost partenera din punct de

vedere al atracţiei pe care o au faţă de ea atunci când nu ţin în mod special la ea, uneori chiar dacă ea arată trăsnet. Când un bărbat este tulburat de o femeie, nu mai contează cât are în talie. Brusc aceasta devine perfectă, ceea ce demonstrează că deşi atracţia fizică faţă de o femeie contează iniţial pentru bărbat pe termen lung, afecţiunea ei devine mai importantă, ceea ce s-a confirmat prin sondajele prezentate la Capitolul 9, referitoare la „ce vrem de fapt”. Acelaşi lucru nu este valabil însă şi în cazul atractivităţii bărbatului faţă de femeie.

Ideea a fost scoasă la lumină de nişte studii foarte interesante făcute în barurile de necăsătoriţi. Cercetătorii au constatat că dacă se face o oră mai târzie, orice femeie disponibilă devine atrăgătoare pentru bărbatul singur. Femeia care primise un 5

pe o scară de la 1 la 10 de la un bărbat pe la ora 19.00 ajunge la 7 pe la 22.30 şi 8.30 la miezul nopţii, când alcoolul din sânge dă notă mai bună. În cazul femeilor însă, bărbatul care a luat un 5 la ora 19.00 şi la miezul nopţii rămâne la aceeaşi notă.

Pentru o femeie, bărbatul care a luat un 5 la ora 19.00 şi la miezul nopţii capătă aceeaşi notă, indiferent cât de mult ar bea ea între timp.

Alcoolul nu sporeşte atracţia şi în unele cazuri chiar o scade. Femeile continuă să evalueze

corect bărbatul ca partener, în funcţie de caracteristicile de dincolo de aspectul fizic, indiferent de oră sau de cantitatea de alcool consumată. În cazul bărbaţilor, atractivitatea femeilor creşte în funcţie de şansele pe care le au ei de a-şi juca rolul de donator profesionist de spermă.

Contrariile se atrag?

Studii inovatoare făcute de savanţi în 1962 au arătat că suntem atraşi de persoanele cu valori similare, interese comune, atitudini şi percepţii asemănătoare; aceştia sunt cei faţă de care avem întotdeauna un „declic”. Studii ulterioare au demonstrat că persoanele care se iubesc au o şansă mai mare ca relaţia lor să fie de durată daca există aceste condiţii. Prea multe asemănări însă pot deveni obositoare, plicticoase. Trebuie să existe totuşi destule diferenţe cât să rămână ceva interesant şi complementar în raport cu propria personalitate, dar nu cât să modifice stilul de viaţă. Un bărbat liniştit, de exemplu, poate fi atras de o femeie îndrăzneaţă, iar o femeie care se dovedeşte o adevărată luptătoare poate să nu aibă niciun efect în cazul unui bărbat detaşat şi izolat de lume.

Contrariile fizice se atrag

Puteţi analiza orice studiu sau sondaj în legătură cu atracţia fizică în cazul sexelor opuse şi

veţi constata că preferăm trăsăturile fizice opuse celor pe care le avem noi înşine.

Bărbaţii preferă femeile cu forme frumoase în cazul în care ei sunt lipsiţi de forme. Bărbaţii preferă femeile cu şolduri late, cu talie subţire, cu picioare lungi şi cu sâni rotunzi – toate acele caracteristici pe care ei nu le vor avea niciodată. Ei preferă bărbii mai mici şi nasul nu prea lung, un stomac plat, pentru că de obicei ei sunt dotaţi dimpotrivă.

Şi femeile vor prefera opusul la bărbaţi, inclusiv umeri laţi, şolduri înguste, membre zdravene, maxilare puternice şi nasuri mai bine conturate. Totuşi, există câteva excepţii interesante. Unele studii, de exemplu, au descoperit că bărbaţii care nu beau alcool preferă femeile cu sâni mai mici, că femeile cu sânii mari preferă bărbaţi cu nasul mic şi bărbaţii cu nasul mare de obicei sunt leşinaţi după femeile fără piept. Bărbaţii extrovertiţi preferă femeile cu sâni foarte mari.

Cheia este proporţia între şolduri şi talie

Dacă analizaţi gusturile bărbaţilor de-a lungul secolelor, veţi constata că au trecut de la o extremă la alta, de la modelul masiv şi cărnos al secolului al XVI-lea la slăbiciunea exagerată a supermodelelor care arată mai curând ca un sparanghel. Singurul lucru care a rămas constant totuşi este proporţia dintre şold şi talie, care

întotdeauna îl încântă pe bărbat.

Femeile la care există un procent de 70% între talie şi şolduri sunt mai apte să facă copii şi sunt mai sănătoase. Dr. Evendra Singh de la Universitatea Cambridge a făcut un sondaj pe bărbaţi aparţinând mai multor naţionalităţi pentru a constata acelaşi lucru, că subconştientul lor a învăţat să decodifice această informaţie încă de undeva din trecut, drept pentru care ea este deja prezentă, gata configurată în creierul lor.

Vestea cea bună pentru femei este că dacă talia măsoară între 67% şi 80% faţă de şold veţi reuşi să îi cuceriţi pe bărbaţi, chiar dacă aveţi cu 5 până la 10 kg în plus, pentru că, pornind de la aceste criterii, rotunjimile sunt foarte importante, chiar esenţiale. Mai mult, femeile cu asemenea proporţii sunt percepute de bărbaţi ca având umor, ca fiind sexy, sănătoase şi inteligente. Femeile la care raportul este mai mare, talia fiind mai groasă, sunt considerate iubitoare şi fidele. Femeile care sunt prea slabe sunt percepute ca ambiţioase şi agresive.

Femeile de pretutindeni preferă ca bărbatul să aibă funduleţul mic şi tare, deşi puţine femei ştiu exact de ce.

Femeile preferă în continuare stilul de bărbat în formă de V, cu umeri laţi, talie subţire, braţe puternice, date care erau iniţial indispensabile pentru reuşita lui ca vânător al prânzului. O

bărbie puternică, dar şi un nas mare şi sprâncene stufoase contează, pentru că îi dau bărbatului o mai mare şansă de supravieţuire în cazul unei lovituri puternice în cap. Femeile de pretutindeni preferă funduleţul mic şi tare, deşi puţine femei ştiu exact de ce li se pare atât de atrăgător.

Suntem singurele primate care au un fund în relief şi scopul este dublu. Mai întâi, ne ajută să stăm drept, iar în al doilea rând asigură o mişcare fermă a bărbatului în timpul actului sexual, sporind şansa de fertilizare.

Bărbaţii şi idilele

Nu spune nimeni că bărbaţii n-ar vrea să trăiască frumoase poveşti de dragoste cu femeile. Numai că ei nu înţeleg cât de importante sunt acestea pentru ele. Cărţile pe care le cumpărăm sunt un indiciu clar asupra lucrurilor care ne interesează. Femeile cheltuiesc anual milioane pe romane siropoase.

Revistele feminine se concentrează pe iubire, idile, aventurile celebrităţilor sau cum să facem sport, să mâncăm şi să ne îmbrăcăm mai bine, pentru a avea şi mai multe poveşti de dragoste. Un studiu făcut în Australia a arătat că femeile care citesc romane siropoase fac de două ori mai mult sex decât cele care nu citesc aşa ceva. În schimb, bărbaţii cheltuiesc milioane pe cărţi şi reviste care să-i înveţe cât mai multe detalii despre chestiuni tehnice, ce presupun orientare în

spaţiu, de la calculatoare şi aparatură de tot felul până la vânătoare, pescuit şi fotbal.

Nu este de mirare că atunci când vine vorba de idile, majoritatea bărbaţilor nu prea ştiu ce să facă. E de înţeles, pentru că bărbatul modern nu a avut niciodată un model romantic. Nici tatăl său n-a ştiut ce să facă, drept pentru care nici măcar nu şi-a pus problema. Recent, în timpul uneia dintre conferinţele pe care le-am ţinut, o femeie ne-a spus că i-a cerut bărbatului ei să fie mai afectuos – drept pentru care el i-a spălat şi i-a lustruit maşina. Acest lucru demonstrează că bărbaţii percep „serviciile" ca pe o manifestare a afecţiunii.

Acelaşi bărbat i-a cumpărat un cric de ziua ei şi i-a luat bilete la un meci de lupte corp la corp chiar în primul rând, pentru a sărbători astfel cea de-a zecea aniversare a căsătoriei lor.

Nu trebuie să uitaţi niciodată că femeia este romantică. Ei îi plac vinul, florile şi bomboanele de ciocolată. Daţi-i să înţeleagă că n-aţi uitat asta… pomenindu-i din când în când despre ele.

Woody Allen

În vreme ce bărbaţii europeni au o reputaţie oarecum exagerată de romantici, marea majoritate a bărbaţilor din toate colţurile lumii habar n-au despre ce e vorba în propoziţie.

Generaţiile anterioare de bărbaţi au fost mult prea ocupate să-şi asigure traiul de zi cu zi, aşa

încât n-au avut vreme de asemenea fineţuri. În plus, creierul bărbatului este configurat pentru tehnică şi nu pentru estetică. Nu că bărbatul n-ar vrea să încerce, dar nu înţelege importanţa unui gest cum ar fi să-i deschidă portiera, să-i trimită flori, să danseze, să gătească pentru o femeie sau să schimbe hârtia igienică la toaletă. Femeia, de îndată ce începe o nouă relaţie sentimentală, caută ca aceasta să fie romantică şi plină de iubire. Sexul este doar o consecinţă. Adesea, bărbaţii încep o asemenea relaţie prin sex şi abia după aceea se mai gândesc şi la altceva.

Câteva secrete sigure pentru bărbaţi în cazul unei idile

Femeile n-au probleme când vine vorba de iubire şi de romantism, dar majoritatea bărbaţilor sunt într-o beznă totală.

Aşa încât ei au grijă să fie oricând şi oriunde gata de iubire.

Talentul (sau lipsa lui) de a se descurca în situaţii romantice are un rol semnificativ în privinţa reacţiei femeii referitoare la actul sexual. Drept pentru care vă prezentăm şase soluţii probate care funcţionează pentru bărbatul modern, dar au fost la fel de bune şi pentru cel de acum cinci mii de ani.

Cum îţi dai seama că un bărbat e gata să facă sex? Dacă respiră.

1. Stabilirea locului propice. Când consideraţi că o femeie este sensibilă faţă de ceea ce o înconjoară şi foarte receptivă la stimulii externi, e logic ca bărbatul să acorde o mai mare atenţie locului de desfăşurare. Hormonii de estrogen ai femeilor o fac să fie mai sensibilă la lumina ideală – la încăperile puţin luminate, pentru că astfel pupilele se dilată, cei doi arată mai bine, pielea pare mai albă şi nu prea se mai văd ridurile. Auzul net superior al femeii este un indiciu clar că e foarte importantă muzica potrivită şi, dacă se poate, o „peşteră" mai sigură şi mai curată decât cea care poate fi invadată de copii sau de alte persoane în orice moment. Insistenţa femeilor să facă sex în locuri intime explică de ce fantezia lor nemărturisită este să facă sex în public, în vreme ce principala fantezie nemărturisită a bărbaţilor este să facă sex cu o necunoscută.

2. Hrăniţi-o. Bărbatul, probabil pentru că a evoluat din faza de vânător al prânzului, se gândeşte să-i asigure femeii hrana necesară şi să răspundă sentimentelor ei primare. De aceea este bine s-o scoateţi în oraş la cină, totul transformându-se într-un moment semnificativ pentru ea, chiar dacă nu-i este foame, pentru că ideea de hrană presupune că îi acordaţi destulă atenţie şi vă gândiţi la binele şi la supravieţuirea ei. Un înţeles şi mai puternic şi profund îl reprezintă ideea de a-i găti acelei femei, retrezind

astfel sentimente primitive atât la bărbat cât şi la femeie.

3. Aprindeţi focul. Strânsul de lemne şi aprinsul focului pentru a asigura căldură şi protecţie a fost un gest pe care bărbaţii l-au făcut pentru femei de sute de mii de ani încoace, acestea considerându-l foarte romantic în continuare. Chiar dacă este un şemineu electric pe care îl poate aprinde chiar ea, e mai bine s-o facă el, dacă vrea într-adevăr să creeze o atmosferă romantică. Răsplata provine din faptul că el i-a satisfăcut nevoile şi nu din ideea de foc propriu-zisă.

4. Aduceţi-i flori. Majoritatea bărbaţilor nu înţeleg importanţa unui buchet de flori proaspăt culese. Ei gândesc: „De ce să cheltuiesc atâţia bani pe ceva care oricum se veştejeşte şi se aruncă în câteva zile?” Conform logicii masculine, e mai firesc să-i dea femeii un ghiveci cu o plantă care, îngrijită cum trebuie, va supravieţui – eventual chiar se poate câştiga de pe urma ei! Femeia însă nu vede aşa lucrurile – ea vrea un buchet de flori proaspăt culese. Într-adevăr, după câteva zile, florile se veştejesc şi sunt aruncate, dar aceasta este o ocazie pentru el să cumpere alt buchet şi din nou să creeze o atmosferă romantică, satisfăcându-i nevoile.

5. Mergeţi să dansaţi. Nu se pune problema că bărbaţii n-ar vrea să danseze, dar mulţi dintre ei nu au localizat acest act în lobul drept, deci nu sunt în stare să sesizeze ritmul.

Puteţi merge la orice club de gimnastică aerobică şi veţi constata urmărindu-i pe bărbaţii care fac sport (în cazul în care apare vreunul) cât de greu le este să ţină ritmul. Când un bărbat ia lecţii de dans, de obicei rock'n'roll şi vals, va ajunge subiect de distracţie pentru *toate* femeile. Dansul a fost descris ca fiind o reprezentare pe verticală a unei dorinţe arzătoare pe orizontală şi de altfel aceasta este şi istoria sa – el reprezintă un ritual care a evoluat pentru a permite o apropiere între corpul bărbatului şi al femeii, contact fizic ce devine o primă fază a curtatului, ca şi în cazul altor animale.

6. Cumpăraţi-i bomboane de ciocolată şi şampanie. De multă vreme, această combinaţie are o conotaţie romantică, deşi puţini ştiu asta. Şampania conţine o combinaţie chimică inexistentă în alte băuturi alcoolice, care sporeşte nivelul de testosteron. Bomboanele de ciocolată conţin feniletilamină, care stimulează centrul iubirii din creierul femeii. Cercetările recente ale Daniellei Piomella de la Institutul de Neurologie din San Diego au descoperit trei noi substanţe chimice numite N-aciletanolamine – care împreună, la nivelul creierului femeii, au cam acelaşi efect precum canabisul, dându-i o senzaţie similară ca în cazul drogării cu marijuana. Aceste substanţe se găsesc în ciocolata neagră şi cacao, dar nu şi în ciocolata albă sau în cafea.

De ce bărbaţii nu mai mângâie şi nu mai

vorbesc

„Înainte să ne căsătorim mă ţinea mereu de mână când eram singuri, mă freca pe spate şi îmi vorbea la nesfârşit.

Acum nu mă mai ţine de mână şi nu vrea să mai vorbim – iar de mângâiat, îşi aduce aminte doar când vrea să facem sex.”.

Nu-i aşa că vi se pare o remarcă des întâlnită?

După căsătorie, bărbatul ştie tot ceea ce este necesar în legătură cu partenera, drept pentru care nu vede nicio logică în a mai sta prea mult de vorbă.

În perioada în care îi face curte, bărbatul îşi mângâie iubita mai mult decât în orice altă perioadă a relaţiei lor. Asta pentru că de-abia aşteaptă să „pună mâna pe ea”, dar încă nu i s-a acordat permisiunea pentru mângâieri mai sexy, drept pentru care o mângâie în rest. Când primeşte OK-ul pentru mângâierile sexuale, creierul lui nu mai vede niciun motiv pentru pentru care să revină asupra „trecutului”. Aşa încât se concentrează pe „părţile tentante”. El vorbeşte mult în perioada în care îi face curte ca să obţină informaţii – fapte şi date despre iubita lui – şi să-i ofere informaţii despre sine. Numai că între timp se căsătoresc. El ştie tot ceea ce este necesar în legătură cu partenera, drept pentru

care nu vede nicio logică în a mai sta prea mult de vorbă. Atunci când însă bărbatul înţelege că mintea femeii este programată să comunice prin vorbire şi că sensibilitatea ei la mângâieri este de zece ori mai mare decât a lui, el se poate educa să devină un talent în această direcţie, aşa încât, în ansamblu, întreaga sa viaţă afectivă se va îmbunătăţi remarcabil.

De ce bărbaţii pipăie şi femeile nu

Hormonul oxitocină se mai numeşte şi „hormonul mângâierilor”, fiind declanşat atunci când pielea cuiva este uşor atinsă sau mângâiată. El sporeşte sensibilitatea la atingere şi sentimentul de legătură strânsă, fiind un factor major în comportamentul femeii faţă de copii şi bărbat. Când femeia începe să-i dea copilului să sugă, se declanşează un reflex care face să iasă laptele din sâni.

Dacă o femeie doreşte să-i facă plăcere bărbatului prin mângâiere, cel mai adesea va proceda într-un mod similar cu acela care-i face ei plăcere. Îl va scărpina în cap, îl va mângâia pe faţă, îl va freca pe spate şi îi va peria uşor părul. Acest tip de mângâieri au un impact minim asupra majorităţii bărbaţilor, care pot fi chiar enervaţi. Pielea lui este mult mai puţin sensibilă la mângâieri decât a femeii, tocmai pentru că el nu trebuie să simtă durerea sau rănile cu care se poate alege în timpul vânătorii. Bărbaţii preferă să

fie mângâiaţi mai ales într-o singură zonă şi cât mai des. Tocmai asta creează probleme majore într-o relaţie. Când bărbatul se hotărăşte să o mângâie mai sexy pe femeie, el îi oferă ce-i place lui – o pipăie pe sâni şi pe organele genitale. Asta le displace cel mai mult femeilor şi se ajunge la resentimente de ambele părţi. Când bărbatul şi femeia învaţă să se mângâie senzual, pornind de la nevoile individuale şi de la sensibilitatea ei, relaţia dintre ei este mult ameliorată şi îmbogăţită.

Oare iubirea pluteşte în aer primăvara?

Ceasul biologic al naturii funcţionează astfel încât să le permită femelelor din regnul animal să nască în perioadele calde ale anului, spre a asigura supravieţuirea puilor. Dacă specia respectivă are nevoie, să zicem, de trei luni de gestaţie, natura face ca masculul să fie gata de împerechere primăvara, astfel încât puii să se nască vara. La oameni durează nouă luni, astfel încât nivelul de testosteron al bărbatului este maxim cu nouă luni mai devreme, adică toamna. Povestea cu „primăvara iubirea pluteşte în aer" se aplică doar speciilor cu o scurtă perioadă de gestaţie, de până la trei luni.

„Iubirea de primăvară" este valabilă doar pentru animalele care nasc mai repede.

Cercetările arată că în emisfera sudică

bărbaţii ating nivelul maxim al testosteron în martie, iar în cea nordică, în septembrie. S-a demonstrat că bărbaţii sunt mai competenţi să interpreteze o hartă tot în aceste luni, pentru că orientarea lor în spaţiu este sporită de testosteron. (Puteţi reveni la graficul de la Capitolul 9 şi veţi vedea cum stau lucrurile.)

Cum poţi gândi sexy

Cum mintea e de fapt un fel de cocteil de reacţii chimice, te poţi autodetermina să te simţi sexy. Tehnica este predată de mulţi terapeuţi specialişti în sexologie. Ea presupune o concentrare exclusivă asupra aspectelor pozitive ale partenerului şi a amintirii experienţelor sexuaje palpitante pe care le-aţi avut împreună. Creierul reacţionează prin producerea acelor substanţe chimice care sporesc impulsul şi nevoia de sex şi prin urmare vă veţi simţi mai sexy, mai stimulaţi. Această reacţie este clară în faza pătimaşă sau de curtare, când îndrăgostitul nu vede decât părţile bune ale iubitei sale, drept pentru care impulsul sexual pare infinit. De asemenea, este posibil să-ţi iei gândul de la sex concentrându-te asupra laturilor negative ale partenerului şi blocând astfel creierul să mai producă substanţele chimice necesare pentru impulsul sexual.

Recrearea pasiunii

Vestea cea bună este că atâta vreme cât vă puteţi determina să fiţi cu gândul la sex, puteţi şi să vă îndrăgostiţi, să faceţi chiar o pasiune de câte ori vreţi să recreaţi în gând perioada în care vi s-a făcut curte şi care a existat la începutul relaţiei. De aceea o cină la lumina lumânărilor, plimbările romantice pe plajă şi weekend-urile în doi sunt atât de eficiente, dând „imboldul" hormonal necesar cuplului – ceea ce adesea a fost descris ca un fel de „drog natural" sau „drogul iubirii". Îndrăgostiţii care aşteaptă o însufleţire a unei iubiri pătimaşe care să dureze la nesfârşit sunt amarnic dezamăgiţi, dar cu o planificare eficientă, ei pot recrea această stare excepţională de câte ori simt nevoia.

Cum poate fi găsit partenerul ideal

Iubirea începe cu dorinţa trupească, asta durând doar câteva ore, câteva zile sau câteva săptămâni. Urmează pasiunea, care durează în medie între 3 şi 12 luni înainte de a-i lua locul ataşamentul. Când acel cocteil orbitor al hormonilor continuă să existe şi după un an şi ceva, dintr-odată ne vedem totuşi partenerul într-o lumină mai rece, iar obiceiurile mărunte care ni se păreau atât de înduioşătoare la început devin enervante. Ceea ce vi se părea tare drăguţ, cum ar fi faptul că nu găseşte niciodată nimic în frigider, acum vă scoate din fire. Îi plăcea să vă asculte

vorbind despre tot felul de mărunţişuri, dar între timp îi vine să vă omoare. Drept pentru care vă întrebaţi în gând: „Oare voi putea trăi aşa pentru tot restul zilelor? Ce avem de fapt în comun?”

Floarea iubirii este trandafirul. După trei zile însă, petalele lui cad şi nu mai rămâne decât o chestie urâtă care înţeapă.

Se prea poate să nu aveţi prea multe în comun sau despre ce să vorbiţi. Obiectivul naturii este să arunce bărbaţii în braţele femeilor şi invers, influenţaţi fiind de un puternic cocteil hormonal care-i împinge la reproducere şi *nu* să gândească. Găsirea partenerului ideal înseamnă să vă daţi seama exact ce lucruri aveţi în comun cu cineva *pe termen lung* şi să faceţi asta înainte ca natura să vă orbească prin hormoni.

După ce trece – şi de trecut, trece sigur – oare mai puteţi păstra această relaţie bazându-vă pe prietenie şi interese comune? întocmiţi o listă cu principalele trăsături şi interese comune pe care le-aţi dori de la un partener pe termen lung şi atunci veţi şti *exact* ce căutaţi de fapt. Un bărbat va avea şi el o listă a calităţilor partenerei ideale, numai că atunci când se duce la o petrecere creierul lui se aprinde din cauza testosteronului. Astfel încât dacă el va căuta femeia „ideală”.

pornind de la o motivaţie hormonală – picioare frumoase, fără burtă, funduleţ rotund, sâni bine dezvoltaţi ş.a.m.d., va avea exclusiv o

listă cu datele necesare pentru o reproducere pe termen scurt. Femeile doresc un bărbat sensibil şi iubitor, cu un tors în formă de V, cu o personalitate puternică, totul fiind în legătură cu creşterea copilului, asigurarea mesei de zi cu zi şi protecţia totală. Acestea sunt nevoi biologice pe termen scurt, iar ele nu prea au legătură cu succesul în relaţiile moderne. Când întocmiţi lista caracteristicilor pe termen lung pe care le-aţi dori de la partenerul perfect, păstraţi-o la îndemână. Prinde bine să fiţi obiectivi faţă de o persoană nou întâlnită, când natura va încerca din noii să deţină controlul asupra gândurilor şi nevoilor voastre.

Natura doreşte să vă reproduceţi cât mai des şi foloseşte tot felul de „droguri” puternice pentru a vă împinge într-o asemenea situaţie. Atunci când veţi înţelege asta şi veţi fi înarmaţi cu o listă exactă a calităţilor necesare pentru partenerul ideal pe termen lung, veţi fi mai uşor de înşelat şi veţi avea mai multe şanse de izbândă în vânătoarea pe care v-o propuneţi, adică în găsirea unui partener aproximativ perfect, cu care în final veţi fi în stare să trăiţi fericiţi până la adânci bătrâneţi.

Capitolul 11
Spre un altfel de viitor

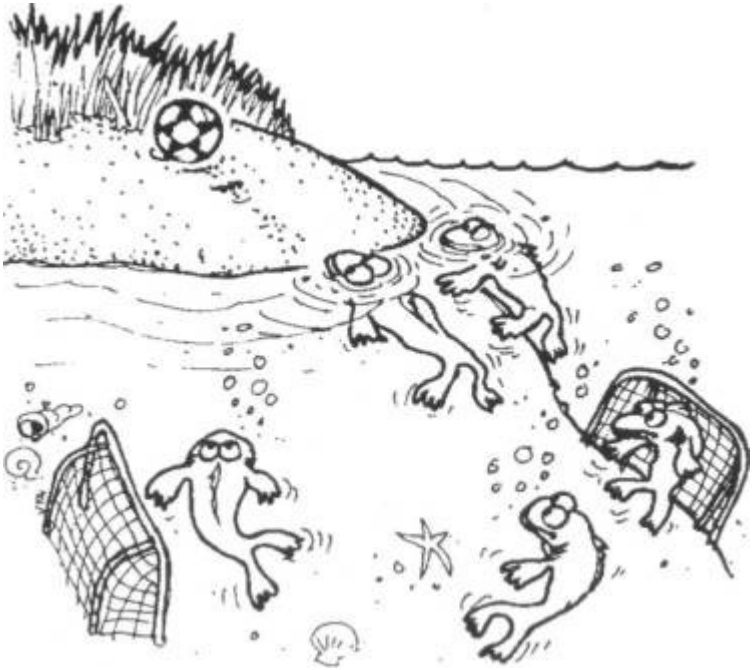

„S-ar putea să nu aflăm niciodată ce i-a determinat pe strămoşii noştri peşti să iasă din apă.”.

David Attenbourough, naturalist

Se spune că e grozav să fii bărbat pentru că poţi să umbli fără sutien pe plaja din Tunisia fără să fii omorât cu pietre, nu trebuie să-ţi aminteşti unde ţi-ai lăsat lucrurile, îţi poţi deschide singur borcanele şi poţi mânca o banană şi în faţa unor muncitori constructori. Este grozav să fii femeie pentru că poţi să-ţi cumperi singură hainele, să stai picior peste picior fără prea multă dificultate, iar dacă pălmuieşti un bărbat, toată lumea o să considere că aveai tot dreptul s-o faci.

Este grozav să fii bărbat pentru că poţi cumpăra castraveţi şi dovlecei fără să te simţi stânjenit.

Bărbaţii şi femeile sunt diferiţi. Nu sunt mai buni sau mai răi – ci diferiţi. Ştiinţa ştie asta, dar se face tot posibilul să o nege, pentru că nu se cade să fie altfel. Există un punct de vedere social şi unul politic conform căruia bărbaţii şi femeile ar trebui trataţi egal, pornind de la ciudata convingere că bărbaţii şi femeile sunt la fel. Se poate demonstra că în mod categoric nu este aşa.

Ce vor de fapt bărbaţii şi femeile

Pentru bărbaţii din ziua de azi, lucrurile nu s-au schimbat prea mult de-a lungul secolelor. 87% dintre bărbaţi spun că lucrul cel mai important pentru ei în viaţă este profesia şi 99% spun că-şi doresc o viaţă sexuală cât mai grozavă. Pentru femeile din ziua de azi însă, mare parte dintre priorităţile lor sunt diferite de cele ale mamelor şi bunicelor lor. Multe femei şi-au ales să urmeze o carieră, pentru că vor şi ele ce au bărbaţii: bani, prestigiu şi putere. Studiile arată că femeile cu carieră se aleg şi cu efectele secundare tipice până acum bărbaţilor: probleme cardiace, ulcer, stres şi moarte prematură.

Cel puţin una din trei femei îşi ia nouă zile de

concediu anual din cauza stresului.

44% dintre femeile cu carieră consideră că munca lor este acum cea mai mare sursă de stres. Un sondaj efectuat pe cinci mii de femei şi organizat de o companie de asigurări medicale privată britanică BUPA şi de revista de sănătate *Top Sânte* a demonstrat că 66% consideră că munca excesivă le creează probleme cu inima.

Majoritatea femeilor au mai spus că dacă n-ar fi vorba de bani ar prefera să fie casnice sau „să nu facă nimic" şi doar 19% au declarat că ar fi interesate de carieră propriu-zis. Într-un sondaj similar făcut în Australia, cariera era pe primul loc doar în cazul a 5% dintre femeile între 18-65 de ani, iar maternitatea s-a situat ca opţiunea numărul unu. 60% dintre femeile între 31 şi 39 de ani au declarat că maternitatea este pe primul loc, comparativ cu 2%, care au ales cariera. Pentru 3.1 % dintre femeile între 18 şi 30 de ani maternitatea era tot pe primul loc, iar cariera doar în 18% din cazuri.

În ansamblu, 80% dintre femei pun pe primul loc creşterea copiilor în sânul unei familii tradiţionale, arătând că influenţa media şi pornirile feministe nu au un impact atât de mare asupra atitudinii femeilor, cum se credea până acum. Valorile şi priorităţile femeii moderne sunt practic similare cu ale femeilor de acum câteva secole. Diferenţa covârşitoare constă în faptul că 93% dintre femeile din ziua de azi susţin că pentru

ele este vitală independenţa financiară şi 62% îşi doresc puterea politică – cu alte cuvinte, nu vor să depindă de bărbaţi.

În privinţa vieţii personale, sexul este prioritatea numărul unu doar pentru 1% dintre femei, comparativ cu 45% care doresc încredere şi 22% respect. Doar 20% dintre femei au declarat că viaţa lor sexuală e fantastică şi 63% au spus că partenerul lor este un amant nemaipomenit. Ideea de bază este că maternitatea continuă să fie pe primul loc pe lista de priorităţi a femeilor, oferindu-le cea mai mare satisfacţie.

Multe femei cu profesie spun că muncesc pentru bani, majoritatea trăind în oraşe mari, unde sunt necesare neapărat două venituri pentru a supravieţui. Multe cred că a câştiga bani de hrană, haine şi studii pentru generaţia următoare este o cauză mult mai nobilă decât să creşti copiii respectivi. Femeilor le place mult mai mult să fie părinţi decât bărbaţilor şi, din păcate, majoritatea bărbaţilor nu îşi dau seama de importanţa acestui act până când nu ajung bunici.

Opţiuni profesionale

În ansamblu „opţiunile profesionale nu s-au modificat prea mult pentru bărbaţii cu cariere care au la bază orientarea în spaţiu, acestea fiind întotdeauna alegerea lor numărul unu.

A crescut numărul bărbaţilor care ocupă slujbe tradiţional feminine, dar un studiu al

acestor bărbaţi ar putea arăta foarte clar că mintea lor este mai mult sau mai puţin configurată feminin. Acest lucru este evident în meseriile cum ar fi coafatul şi artele creatoare şi mai puţin clar în privinţa consilierilor şi profesorilor.

Pentru femei însă, s-au mai schimbat câteva lucruri, având în vedere că, în SUA, 84% muncesc şi că aparţin sectoarelor informaţionale şi de servicii. În lumea occidentală, între jumătate şi două treimi dintre afaceri sunt deţinute de femei şi în prezent au peste 40% dintre posturile de conducere, de administraţie şi management.

Dacă sunteţi femeie si lucraţi într-un domeniu tradiţional si ierarhic masculin aveţi două posibilităţi: să vă daţi demisia sau să vă masculinizaţi.

În ierarhiile tradiţional masculine, femeile vor fi nevoite în continuare să se lupte ca să obţină o slujbă importantă, dar aşa cum am constatat, majoritatea femeilor nu-şi doresc posturi de conducere. În sistemele politice, sub 5% dintre politicieni sunt femei, deşi ele par să atragă 50% din comentariile din media. Dacă sunteţi femeie şi lucraţi într-o ierarhie tradiţional masculină, aveţi două posibilităţi ca să reuşiţi: una este să vă daţi demisia şi să vă luaţi o slujbă în care femeile au un traseu corect, iar cea de-a doua este să vă comportaţi ca un bărbat. Stilul masculin încă mai deschide multe uşi şi studiile confirmă faptul că

femeile care sunt îmbrăcate mai „masculin” au mai multe şanse să fie alese în posturi de conducere decât cele care se îmbracă „feminin” – chiar dacă alegerea o face o altă femeie. De asemenea, cei din comisiile de examene pentru o slujbă preferă candidatele care nu se dau cu parfum.

Efeminarea lumii afacerilor

Caracteristicile tipic masculine şi valorile respective sunt în mare măsură direct răspunzătoare de faptul că oamenii sunt împinşi către vârf, dar valorile feminine foarte curând au devenit singura soluţie de a şi rămâne acolo.

În mod tradiţional, majoritatea companiilor au fost sub controlul direct al unei ierarhii masculine, existând un lider dominant mascul, al cărui principal credo era „Urmaţi-mă – că de n u!” Acest tip de companii au devenit în prezent tot mai rare, asemeni durilor din curtea şcolii care apăruseră în mare număr atunci când muşchii contau mai mult decât mintea, iar acum sunt brusc dispreţuiţi. Priorităţile masculine trebuie înţelese ca fiind ţelul oricui de a ajunge în vârf, dar sistemul de valori feminine este mult mai bine situat în prezent pentru ca poziţia să poată fi păstrată în mod eficient, armonios şi, deci, cu succes.

La vârf, accentul pus pe valorile masculine duce de multe ori la lupte interne pentru putere.

Fiecare doreşte să „meargă pe mâna lui” atunci când nu se poate ajunge la o înţelegere comună. Iniţiativa şi intuiţiile n-au ce căuta în această luptă, care presupune să arăţi şi să fii cel mai bun, indiferent de noile strategii sau abordările colaterale care ar putea încuraja un nou progres şi o nouă dezvoltare. Valorile feminine, pe de altă parte, încurajează munca în echipă, colaborarea şi interdependenţa, care sunt mult mai utile într-o strategie care urmăreşte calităţile şi resursele umane din cadrul unei companii.

Asta nu înseamnă că bărbatul trebuie să fie efeminat sau că femeia trebuie să fie masculinizată, dar bărbaţii şi femeile trebuie să înţeleagă că fiecare sistem este vital în diverse momente pe drumul spre vârful piramidei.

Ce e de făcut cu băieţii

Băieţii de pretutindeni nu se descurcă bine la învăţat, deci ar avea nevoie de alte şcoli decât fetele. Intre 80 şi 90% dintre exmatriculaţii din şcolile din lumea occidentală sunt băieţi.

Aproape toţi copiii hiperactivi sunt băieţi şi rareori fete. În loc să renunţe la materiile care nu corespund configurării lor mentale (aşa cum procedează fetele), băieţii renunţă la şcoală şi ajung principalii delincvenţi. În vreme ce fetele sunt lăudate pentru talentul lor de a scrie compuneri şi de a trimite emailuri, băieţii sunt adesea suspendaţi pentru că de obicei „sparg”

parolele calculatoarelor şcolii şi dau peste pozele porno de pe Internet. În ansamblu, băieţii se descurcă prost la multe materii şcolare. Modelul masculin a părăsit de mult catedra, iar în şcolile primare sunt mai mult învăţătoare, iar puţinii bărbaţi care au mai rămas au renunţat la costum şi cravată pentru pulovărul de lână tricotat.

Concurenţa a fost înlocuită cu colaborarea, învăţătura cu înţelegerea faţă de suferinţele din lumea întreagă, iar profesorii mai duri au devenit blânzi – totul ajungând să fie un lucru extrem de siropos. Gata cu disciplina, toată lumea e foarte cumsecade. Băieţii se află într-o situaţie în care nu mai au un model masculin. S-a format un vid de modele.

O soluţie ar fi şcolile demixtate sau clasele demixtate, pentru a încuraja rolul modelului masculin în rândul profesorilor. Noi nu sugerăm o revenire la vremurile de altădată, când exista o disciplină de fier şi băţul era nelipsit – băieţii au nevoie să fie învăţaţi ce înseamnă respectul, toleranţa şi colaborarea – dar au nevoie să li se arate autoritatea, disciplina, simţul concurenţial precum şi un model masculin. Efeminarea învăţământului i-a împărţit pe băieţi în două grupe, cei blânzi şi drăguţi, cei duri şi nedisciplinaţi, ultimii fiind cei care renunţă la studii.

Băieţii n-au modele

Modele pentru fete sunt din plin, pentru că majoritatea femeilor degajă acea căldură, comunicativitate şi afecţiune faţă de generaţiile tinere de fete. În vreme ce modele precum Elle MacPherson, Barbra Streisand, Hillary Clinton şi răposata Prinţesă Diana ori Madonna au trăsături masculine cum ar fi siguranţa de sine şi independenţa sexuală, ele sunt de asemenea modelul tipic pentru comportamentul afectuos feminin.

Chiar şi Doamna de Fier, Margaret Thatcher, n-a avut niciun fel de probleme atunci când şi-a scos la iveală latura feminină, în cazul unei tragedii umane sau a unei mari pierderi. În prezent însă, băieţii nu mai au un model. Modelele de altă dată erau Clark Gable, James Dean şi James Bond, toţi fiind descrişi drept masculul clasic, dar şi cu maniere demne de urmat, cu o politeţe şi un respect mare faţă de femei, gata să-şi apere familia şi prietenii, dacă este cazul. Aceste modele au fost înlocuite de Sylvester Stallone, Arnold Schwarzenegger, Bruce Willis şi Jean Claude Van Damme, care interpretează personaje care-şi rezolvă problemele prin violenţă şi produc distrugeri fără rost ale bunurilor altora; sau personaje timide ca Hugh Grant, care este mai degrabă un model pentru un comportament feminin decât pentru unul masculin. Patru din cinci învăţători sunt femei şi tot mai mulţi băieţi sunt crescuţi doar de mame. Bărbatul care are un model masculin tradiţional ajunge să fie acuzat că

este sexist dacă îi deschide uşa unei femei ori că este şovin sau agresiv.

Vedetele sportive

Mulţi băieţi nu mai au un model masculin mai în vârstă în viaţa lor de zi cu zi, drept pentru care astfel şi-au croit drum alte modele – vedetele sportive. De aproape 200 de ani, sportul avea ca principale obiective, unu, să le permită tinerilor să îşi consume testosteronul, ca urmare toată lumea avea de câştigat, şi doi, să înveţe secretele vieţii şi valorile care le vor fi de ajutor pentru a deveni nişte adulţi mai eficienţi. Importanţa eticii şi a corectitudinii, capacitatea de a fi un bun jucător într-o echipă şi principiile atingerii unor scopuri personale şi comune în acelaşi timp erau astfel promovate de la o generaţie la alta. Jucătorii erau învăţaţi să-i respecte pe ceilalţi participanţi şi adversari, lucru considerat chiar mai important decât meciul propriu-zis. Din anii 1980 însă, majoritatea activităţilor sportive au ajuns să depindă de sume mari de bani şi jucătorii să primească nişte sume uluitoare pentru calităţile lor de orientare în spaţiu – lovirea, şutul sau aruncarea la ţintă. În majoritatea sporturilor din ziua de azi, meciul a devenit mai important decât jucătorii. Căci unde poţi întâlni oare o mai mare desfăşurare de nervi, violenţă, agresivitate, egoism şi dispreţ faţă de ceilalţi decât pe terenul de sport? La generaţiile trecute, sportul era folosit

pentru formarea de caractere, iar binele jucătorului era de o importanţă capitală, pentru că banii nu intrau în discuţie. În prezent, jucătorii ajung să fie schilodiţi, maltrataţi, cu oase rupte, demoralizaţi sau mai mult morţi decât vii atunci când grămada se aruncă pe minge şi mai ales când toată lumea este plătită. În cluburi şi hoteluri, după meci, sportivii devin modelul pentru un cornportament foarte dur, beţii cumplite şi o lipsă de respect faţă de toată lumea. Atacurile asupra arbitrilor sau chiar muşcatul urechii adversarului este considerat ceva amuzant de către unii fani.

Fenomenul vedetei sportive a dus la apariţia unor modele de rău augur pentru tineret, mai ales la popoarele nebune după sport. Ca şi starurile de muzică pop, ei ajung peste noapte din simpli necunoscuţi adevăraţi zei, dând sfaturi lipsite de maturitate şi de experienţă mai ales tinerilor, care sunt uşor impresionabili.

Cu ajutorul vedetelor sportive se poate vinde aproape orice marfă sau produs cu putinţă. Mulţi consideră, mai ales tinerii, că valoarea lor ca indivizi se măsoară în funcţie de cât de bine dau cu şutul în minge sau nimeresc o ţintă.

Sindromul vedetei sportive nu este o problemă prea serioasă în Europa, mai ales pentru că acolo clima este mai rece şi sunt încurajate nu atât activităţile în aer liber, ci mai degrabă cele culturale. Ca urmare, Beethoven este la fel de cunoscut în Europa ca Michael Jordan sau David

Beckham.

Este „politically correct”?

Am făcut un sondaj pe zece mii de delegaţi participanţi la congrese din şase ţări în care se pune un mare accent pe punctul de vedere oficial corect şi am constatat că 98% dintre bărbaţi şi 94% dintre femei consideră ideea apăsătoare, îngrădindu-le libertatea de a spune fără cenzură ceea ce simt.

Punctul de vedere oficial corect în privinţa sexului s-a aplicat iniţial cu intenţia de a combate pornirile sexiste, precum şi limbajul de acest tip, inegalităţile dintre bărbat şi femeie şi pentru a le oferi femeilor şanse egale. Se pornea de la ideea că femeile sunt persecutate de bărbaţii dominatori, dar este limpede că acest punct de vedere oficial corect nu este susţinut de marea majoritate. Deci are vreo valoare? Savanţii spun că este puţin probabil. Bărbaţilor şi femeilor le-a trebuit un milion de ani să evolueze la forma actuală şi probabil că le va mai trebui un milion de ani spre a evolua în asemenea măsură încât să se adapteze unui mediu care presupune acest punct de vedere. Problema cea mai importantă cu care se confruntă omenirea în ziua de azi este că idealurile înalte şi conceptele de comportament au un avans de un milion de ani faţă de realitatea genetică.

Din punct de vedere biologic, nu ne-am schimbat prea mult

Băieţii vor să se joace cu diverse lucruri; fetele vor să aibă de-a face cu alţi oameni. Băieţii vor să deţină controlul, să domine şi să ajungă în vârful piramidei; fetele sunt mai preocupate de morală, relaţii interumane şi de oameni în general.

Femeile continuă să fie o minoritate în lumea marilor afaceri şi pe arena politică, dar nu pentru că le-ar persecuta bărbaţii.

Pur şi simplu pe femei nu le interesează aceste lucruri.

În ciuda celor mai bune intenţii de a oferi şanse egale, băieţii continuă să aleagă slujbe care presupun aptitudini mecanice sau de orientare în spaţiu, iar fetele vor slujbe care să însemne legături interumane.

În kibbutzurile din Israel, ani de zile s-a încercat să se treacă dincolo de clişeele definitorii pentru băieţi şi fete. Hainele, pantofii, tunsorile şi chiar stilul de viaţă ale copiilor erau unisex, adică potrivit unui model neutru. Băieţii erau încurajaţi să se joace cu păpuşile, să coase, să împletească, să gătească şi să deretice, iar fetele erau motivate să joace fotbal, să se caţere în copaci şi să arunce săgeţi la ţintă.

Ideea era ca în kibbutzuri să existe o societate neutră din punct de vedere sexual, fără

formule rigide pentru fiecare sex în parte, fiecare membru având şanse egale şi responsabilităţi egale în grupul respectiv. Expresii sexiste de genul „băieţii nu plâng” şi „nu e frumos ca fetiţele să se joace cu săgeţi” au fost scoase din uz şi cei din kibbutzuri au susţinut chiar că ar putea să demonstreze o completă schimbare a rolurilor între sexe. Şi ce s-a întâmplat?

După 90 de ani de existenţă a kibbutzurilor, studiile au arătat că băieţii dădeau mereu dovadă de agresivitate şi de comportament neascultător, formau grupuri de putere, se băteau şi se certau între ei, se organizau într-o ierarhie nescrisă şi făceau tot felul de „afaceri”, în vreme ce fetele se ajutau între ele, evitau conflictele, se purtau cu multă afecţiune, se împrieteneau uşor şi împărţeau tot ce aveau. Dându-le mână liberă să-şi aleagă propriile materii la şcoală, fiecare în parte a optat pentru cursurile specifice sexului, băieţii studiind fizica, ingineria şi sporturile, fetele devenind profesoare, consiliere, infirmiere şi directori de personal. Latura biologică i-a îndemnat să urmeze acele ocupaţii care se potriveau mai bine configurării minţii lor.

Studiile asupra copiilor crescuţi neutru din punct de vedere al sexului în acest tip de societăţi arată că îndepărtarea legăturii dintre mamă şi copil nu reduce în niciun fel diferenţele sexuale sau preferinţele copilului. Mai degrabă creează o generaţie de copii care se simt neglijaţi şi dezorientaţi şi care mai mult ca sigur vor ajunge

nişte adulţi rataţi.

Şi în sfârşit...

Relaţiile dintre bărbaţi şi femei funcţionează în ciuda diferenţelor copleşitoare dintre sexe. În mare parte, meritul le aparţine femeilor, pentru că au capacitatea necesară să administreze relaţiile sentimentale sau de familie. Ele sunt dotate cu talentul necesar pentru a simţi motivaţiile şi sensul vorbelor şi al comportamentului, putând prevedea finalităţile sau luând măsuri pentru evitarea problemelor. Dacă ar fi să luăm în considerare numai acest factor, categoric lumea ar fi un loc mai sigur, dacă toate popoarele ar avea ca lider o femeie. Bărbaţii sunt dotaţi să vâneze şi să prindă prânzul, să găsească drumul spre casă, să se uite într-un punct fix şi să se reproducă – şi asta e tot. Ei trebuie să înveţe noi căi de supraviţuire în lumea modernă, aşa cum au făcut-o femeile.

Relaţiile tind să se înăsprească atunci când bărbaţii şi femeile nu conştientizează diferenţele biologice şi când fiecare speră de la celălalt să se ridice la nivelul său de aşteptare.

Mare parte din stresul relaţiilor noastre provine din falsa convingere că bărbaţii şi femeile sunt la fel, au aceleaşi priorităţi, impulsuri şi dorinţe.

Pentru prima dată în istoria omenirii creştem şi formăm băieţii şi fetele identic, învăţându-i că sunt la fel şi că fiecare este la fel de capabil ca şi

celălalt. Apoi, ca adulţi, se căsătoresc şi se trezesc într-o dimineaţă că sunt altfel unul faţă de celălalt din toate punctele de vedere. Nu e de mirare că relaţiile dintre tineri şi căsătoriile dintre ei sunt într-o situaţie dezastruoasă. Orice idee care insistă pe uniformitatea sexuală este un pericol, pentru că presupune un comportament similar din partea bărbaţilor şi femeilor, care au o configurare diferită a creierului. Uneori este greu de înţeles de ce Natura a pus la cale o asemenea incompatibilitate aparentă între sexe, numai că lucrurile par aşa doar din cauza structurii noastre biologice, care contravine mediului nostru de viaţă. Vestea cea bună este că atunci când veţi înţelege originea acestor diferenţe nu numai că vă va fi mai uşor să trăiţi cu ceilalţi, că vă veţi descurca mai simplu, că-i veţi aprecia altfel, dar în final chiar veţi şi ţine sincer la ei.

Bărbatul doreşte putere, împlinire şi sex. Femeia vrea relaţii interumane, stabilitate şi iubire. A ne simţi supăraţi pe aceste lucruri este la fel de inutil ca supăratul pe cer pentru că plouă. Acceptarea ideii de ploaie, care ajută la adaptarea la mediu prin utilizarea unei umbrele sau a unei haine impermeabile, nu mai este de mult o problemă. Tot aşa, anticipând dificultăţile sau conflictele care pot apărea într-o relaţie ca rezultat al diferenţelor, devenim capabili să anticipăm şi să dezamorsăm ceea ce s-ar putea întâmpla.

Zilnic scanările creierului ne aduc noi şi

interesante date în legătură cu felul în care funcţionează acesta, explicând mare parte dintre lucrurile care ni se par că merg de la sine.

Când o fată anorexică se uită în oglindă, ea se vede grasă sau obeză. De obicei, vede o realitate distorsionată. Dr. Bryan Lask de la spitalul londonez Great Ormond Street a scanat creierul unor adolescente anorexice în 1998 şi a constatat că aproape toate aveau o circulaţie mai redusă a sângelui în acea parte a creierului care controla vederea. Acesta este unul dintre zecile de studii care dezvăluie în prezent ce se întâmplă în creier când lucrurile o iau razna.

Dovezi serioase şi solide provin şi de la savanţii de pretutindeni, care susţin că biochimia din pântec direcţionează structura creierului nostru, dictându-ne preferinţele. Majoritatea însă nu avem nevoie de milioane de dolari pentru aparatură de scanare a creierului ca să ştim că bărbaţii nu ştiu să asculte şi femeile nu pot să descifreze hărţi; aparatura doar explică ceea ce adesea este de la sine înţeles.

Scriind această carte am prezentat informaţii pe care poate că le aveaţi deja la nivelul subconştientului, dar nu v-aţi oprit nicio clipă pentru a le conştientiza ori înţelege. Este uluitor că la începutul secolului XXI încă nu se predă în şcoli înţelegerea relaţiilor dintre bărbaţi şi femei. Preferăm să studiem nişte şobolani care aleargă prin labirint sau să ne uităm la felul cum o maimuţă este în stare să faci o tumbă, dacă e

stimulată cu banane drept răsplată. Ştiinţa este înceată, este o disciplină greoaie şi durează ani de zile ca rezultatele ei să intre în sistemul de învăţământ.

Deci de acum înainte depinde de tine, cititorule, să te autoeduci. Pentru că numai atunci vei putea spera să ai relaţii fericite şi împlinite, aşa cum merită bărbaţii şi femeile.

—

Nu-i așa, doamnelor, că aproape în fiecare zi v
pentru că partenerul dumneavoastră, care pare
altă treabă decît să privească la televizor în ti
nu vă răspunde la întrebări?
Nu-i așa, domnilor, că aproape zilnic sînteți a
pălăvrăgeala „fără sens" a partenerei dumneav

Autorii acestei cărți și-au propus să prezinte u
larg motivele pentru care bărbații și femeile gîn
rit și ce este de făcut în această privință.
Uimitoarea lor carte pornește de la prezentarea
descoperiri în domeniile cercetării asupra
biologiei evoluționiste, geneticii, psihologiei și
rilor sociale. Rezultatul este o privire revelatoa
șocantă asupra teritoriului de luptă trasat între
poate mai important pentru fiecare dintre noi,
arată cum putem împăca diferențele de gîndire
bați și femei.
Odată ce veți învăța secretele celuilalt, nu veți
niciodată în capcana reproșurilor și a must
conștiință.

familia la curtea veche